

ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2017

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2017

ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	9
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
1.1. Ο περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμος του 2001 (Νόμος 138 (I) / 2001), όπως τροποποιήθηκε (στο εξής «ο Νόμος»).....	10
1.2. Το νέο νομικό πλαίσιο προστασίας των προσωπικών δεδομένων στην Ε.Ε.....	11
1.2.1. Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679	11
1.2.2. (Ειδική) Οδηγία για την προστασία των δεδομένων στον τομέα της επιβολής του Νόμου	11
1.2.3. Κανονισμός EUROPOL	11
1.2.4. Οδηγία PNR.....	12
1.2.5. Απόφαση Επάρκειας Privacy Shield	12
1.2.6. Πρόταση Κανονισμού e-privacy	12
1.3. Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	13
1.4. Το Γραφείο της Επιτρόπου	15
2. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ	17
3. ΠΑΡΑΠΟΝΑ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ	28
3.1. Ανεπιθύμητα διαφημιστικά μηνύματα / Spam	30
3.2. Ανεπιθύμητη πολιτική επικοινωνία.....	31
4. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ	32
5. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	33
6. ΑΔΕΙΕΣ	34
6.1. Άδειες Διασύνδεσης.....	34
6.2. Άδειες Διαβίβασης.....	39
6.3. Άδειες για επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων	51
7. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ (ΠΑΡΑΠΟΝΑ / ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ / ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ)	52
7.1. Εμπορική / πολιτική αλληλογραφία / επικοινωνία (Spam)	52
7.1.2 Αποστολή διαφημιστικού μηνύματος από το κατάστημα Μαραθοβουνιώτικο Σουβλάκι	54
7.1.3. Συνδρομητικές υπηρεσίες	55
7.1.4. Πολιτική Επικοινωνία	56
7.1.5. Λήψη μηνυμάτων sms από την Φοιτητική Παράταξη Πρωτοπορία.....	57
7.2. Κλειστά Κυκλώματα Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) / Λήψη φωτογραφιών	57
7.2.1. Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) σε ίδρυμα	57

7.2.2. Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) σε ξενοδοχείο	58
7.2.3. Τοποθέτηση κάμερας σε αυτοκίνητα.....	60
7.2.4. Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) σε γραφείο	60
7.2.5. Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) σε εταιρεία και καταγραφή ήχου	62
7.2.6. Ερώτημα Αστυνομίας σχετικά με Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) σε υποστατικό	63
7.2.7 Κοινοποίηση εικόνων Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) πολυκατοικίας στην Αστυνομία	64
7.2.8. Εγκατάσταση καμερών ασφαλείας από ιδιώτη σε δημόσιο χώρο	64
7.2.9. Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) σε πολυκατοικία.....	66
7.2.10. Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) σε χώρους προσέλευσης υπαλλήλων στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου	66
7.3. Βιομετρικά Δεδομένα	67
7.3.1. Σύστημα βιομετρικών σε εταιρεία στο Λιμάνι Λεμεσού	67
7.3.2. Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) και σύστημα δακτυλικών αποτυπωμάτων σε Τηλεοπτικό Σταθμό	68
7.3.3. Εγκατάσταση συσκευών ελέγχου πρόσβασης των υπαλλήλων εταιρείας μέσω συστήματος αναγνώρισης προσώπου (facial recognition)	69
7.3.4. Σύστημα Επεξεργασίας Δακτυλικών Αποτυπωμάτων σε υπεραγορά	70
7.3.5. Προσφυγή Αρ. 1930/2012 μεταξύ : Απολλώνειου Ιδιωτικού Νοσοκομείου Δημόσια Εταιρεία Λτδ εναντίον Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα	73
7.4. Εργασιακές σχέσεις & Παρακολούθηση στον χώρο εργασίας με άλλα μέσα	74
7.4.1. Παρακολούθηση προσωπικού επενδυτικής εταιρείας ΕΠΥ μέσω του λογισμικού «ObserveIT».....	74
7.4.2. Έλεγχος νομιμότητας επεξεργασίας συστήματος «forcepoint»	76
7.4.3. Εγκατάσταση συστήματος επίβλεψης του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και των υπολογιστών των εργαζομένων στον εργασιακό χώρο	76
7.5. Τραπεζικά –Χρηματοοικονομικά θέματα	80
7.5.1. Καταχώρηση πληροφοριών στους μηχανισμούς Άρτεμις και Αίαντα	80
7.5.2. επικαιροποιήσεις από τα Αδειοδοτημένα Πιστωτικά Ιδρύματα (ΑΠΙ).....	82
7.5.3. Μηχανισμοί ΑΙΑΝΤΑΣ – ΑΡΤΕΜΙΣ.....	82
7.5.4. Εταιρείες ενημέρωσης ή είσπραξης ληξιπρόθεσμων οφειλών	83
7.5.5. Αρχείο Πτωχευσάντων /Αποκατάσταση	84
7.5.6. Πρόσβαση υποκειμένου των δεδομένων σε κατάσταση με τα ονοματεπώνυμα των υπαλλήλων τράπεζας που είχαν πρόσβαση στις πληροφορίες που τον αφορούν	85
7.5.7. Δικαίωμα Αντίρρησης των υποκειμένων των δεδομένων αναφορικά με την ανάθεση επεξεργασίας από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (ΣΚΤ) σε εταιρεία διαχείρισης πιστωτικών διευκολύνσεων	85
7.5.8. Αίτημα του Ειδικού Διαχειριστή του υποκαταστήματος της FBME BANK LTD στην Κυπριακή Δημοκρατία για άρση της υποχρέωσης ενημέρωσης των υποκειμένων των	

δεδομένων για πρόσβαση στους λογαριασμούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τους με σκοπό την αποκάλυψη/προσαγωγή εγγράφων στο πλαίσιο της Διεθνούς Διαιτητικής Διαδικασίας ενώπιον του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου	86
7.6. Κοινοποίηση / Αποκάλυψη / Δημοσιοποίηση / Ανάρτηση προσωπικών δεδομένων	87
7.6.1. Πώληση καταλόγου διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (emails)	87
7.6.2. Ανάρτηση προσωπικών δεδομένων στο Διαδίκτυο	87
7.6.3. Διαρροή προσωπικών δεδομένων από CYTA	88
7.6.4. Διαρροή προσωπικών δεδομένων από Αστυνομία Κύπρου και Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων.	89
7.6.5. Αναρτήσεις στο FACEBOOK και κοινοποίηση αναρτήσεων σε τρίτους	90
7.6.6. Αποκάλυψη προσωπικών δεδομένων σε τρίτο από την εταιρεία COBALT NEW AGE AIRLINES GROUP LTD	93
7.6.7. Λήψη μηνυμάτων sms από λανθασμένους παραλήπτες εναντίον της εταιρείας και /ή Ομίλου εταιρειών G.A.P. Vassilopoulos Group	94
7.6.8. Μεταφορά Μητρώου Εγκαταστατών στον Εθνικό Οργανισμό Τυποποίηση (ΕΟΤ).....	95
7.6.9. Σύσταση αρχείου – πλατφόρμας επικοινωνίας εργοδοτών τεχνικών επαγγελματιών και αποφοίτων τεχνικών σχολών και Μεταλυκειακών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης.....	96
7.6.10. Ανάρτηση προσωπικών δεδομένων σε ιστοχώρο από Κρατική Υπηρεσία.....	97
7.6.11. Κοινοποίηση προσωπικών δεδομένων από Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ)	97
7.6.12. Κοινοποίηση δεδομένων προς Πρόεδρο Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.....	99
7.6.13. Παραχώρηση στοιχείων καταναλωτών από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου για 14 κέντρα αναψυχής που υφίστανται σε Τ/Κ τεμάχιο στην περιοχή Μακένζυ στη Λάρνακα ..	100
7.6.14. Συλλογή στοιχείων από το αρχείο της Αστυνομίας	101
7.6.15. Συνεδριάσεις Δήμων και Κοινοτικών Συμβουλίων	101
7.6.16. Πρόσβαση στο mailbox πρώην Διαχειρίστριας της Λαϊκής Τράπεζας	102
7.6.17. Παροχή στοιχείων συμμετεχόντων συνεδρίου προς τον ΚΟΤ σχετικά με το σχέδιο κινήτρων για την οργάνωση συνεδρίων / συναντήσεων και ταξιδιών στην Κύπρο από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού.....	103
7.6.18. Παροχή στοιχείων εργοδοτούμενου στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	103
7.7. Συλλογή / Επεξεργασία υπερβολικών δεδομένων	104
7.7.1. Διερεύνηση παραπόνου αναφορικά με τη συλλογή δεδομένων από τους αιτητές Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος.....	104
7.7.2. Επεξεργασία δεδομένων πιστωτικών καρτών σε Υπεραγορά	105
7.8 Δικαίωμα Πρόσβασης	106
7.8.1. Μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης από την Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ / Καθ'ής το παράπονο	106
7.8.2 Δικαίωμα Δημοσίων Υπαλλήλων και Ωρομίσθιων Κυβερνητικών Υπαλλήλων Πρόσβασης στους προσωπικούς τους φακέλους.....	108
7.8.3. Πρόσβαση σε διορθωμένο γραπτό μαθήτριας του Γυμνασίου Έγκωμης.....	109

7.8.4. Λήψη αντιγράφου Αίτησης Δανείου του κ. Χ από ΣΠΕ Αλληλεγγύης Λτδ	109
7.9. Άλλα Θέματα.....	110
7.9.1. Τηλεφωνική Έρευνα από την Εταιρεία RAI για λογαριασμό της IKEA με σκοπό τον έλεγχο της διανομής του καταλόγου της IKEA.....	110
7.9.2. Άδεια διαβίβασης - COBALT NEW AGE AIRLINES GROUP LTD	111
7.9.3. Διάφορα ερωτήματα από τη CYTA σχετικά με ουσιώδεις έννοιες και υπολογιστικό νέφος (cloud computing).....	115
7.9.4. Πρόσβαση / λήψη αντιγράφων των επικοινωνιών μεταξύ της εταιρείας Banc de Binary και των πελατών της και ισχυριζόμενη οικονομική απάτη / έγκλημα σε βάρος πολιτών ανά το παγκόσμιο.....	116
7.9.5. Παράδοση πακέτων και φακέλων από τα Κυπριακά Ταχυδρομεία	117
7.9.6. Αρχείο ηχογραφημένων συνδιαλέξεων του Κέντρου Εξυπηρέτησης Πελατών της ασφαλιστικής εταιρείας Eurolife.....	117
7.9.7. Αρχείο ηχογράφησης τηλεφωνικών συνεντεύξεων των απογραφών και συμμετεχόντων στην Έρευνα Ταξιδιωτών που διεξάγεται στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου από τη Στατιστική Υπηρεσία της Δημοκρατίας.....	118
7.9.8. Θέμα: Εγκατάσταση συστήματος ηχογράφησης τηλεφωνικών κλήσεων των απογραφών σε τηλεφωνικές έρευνες που διεξάγει η Στατιστική Υπηρεσία	118
7.9.9. Πρόγραμμα οδικής ασφάλισης “Buy the mile”, από την ασφαλιστική εταιρεία Altius Insurance Ltd	119
7.9.10. Λήψη και χρήση φωτογραφιών σε δημοτικό σχολείο	120
8. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ.....	120
8.1. Έλεγχος στην κατοικία υποστηριζόμενης διαβίωσης Λήδρα	121
8.2. Έλεγχος ΚΚΒΠ στο Μέλαθρο Αγωνιστών	122
8.3. Έλεγχος σε εταιρείες Δημοσκοπήσεων και Ερευνών Αγοράς	122
9. ΟΔΗΓΙΕΣ / ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ / ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ	123
9.1. ΟΔΗΓΙΕΣ (Αρ. 1/2017) Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα προς όλα τα Αδειοδοτημένα Πιστωτικά Ιδρύματα (ΑΠΙ) που λειτουργούν στη Δημοκρατία για καθορισμό του χρονικού διαστήματος διατήρησης δεδομένων πελατών / συνδεδεμένων προσώπων /εγγυητών	123
9.2. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ (Αρ. 2/2017) οι οποίες συμπληρώνουν τις Οδηγίες (Αρ.1/2017) ημερ. 8/8/2017 προς όλα τα Αδειοδοτημένα Πιστωτικά Ιδρύματα (ΑΠΙ) που λειτουργούν στη Δημοκρατία για καθορισμό του χρονικού διαστήματος διατήρησης δεδομένων πελατών / συνδεδεμένων προσώπων /εγγυητών	125
9.3. ΟΔΗΓΙΕΣ (Αρ. 3/2017) αναφορικά με την πραγματοποίηση πολιτικής επικοινωνίας μέσω τηλεφωνικών κλήσεων διά ζώσης /με ανθρώπινη παρέμβαση.....	126
9.4. ΟΔΗΓΙΕΣ (Αρ. 4/2017) προς τους υπεύθυνους επεξεργασίας (Υπουργεία / Τμήματα/ Υπηρεσίες) του Δημοσίου Τομέα και Οργανισμούς του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης από τους εργοδοτούμενους ή υποψήφιους για εργοδότηση.....	127
9.5. Δημοσκοπήσεις και έρευνες αγοράς που διεξάγονται τηλεφωνικώς.....	130

9.6. Εγκύκλιος Επιτρόπου προς όλους τους προμηθευτές Συστημάτων Ελέγχου πρόσβασης με τη συλλογή /χρήση /επεξεργασία βιομετρικών δεδομένων που προκύπτουν από ειδική επεξεργασία.....	131
9.7. Σύσταση προς όλες τις ασφαλιστικές εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες διαχείρισης ασφαλειών κλάδου ζωής.....	131
10. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ.....	133
10.1. Ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμος.....	133
10.2. Ο περί της Περαιτέρω Χρήσης Πληροφοριών του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2015	133
10.3. Νομοσχέδιο για τη χειραγώγηση αγώνων.....	133
10.4. Νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016»	133
10.5. Εισήγηση Επιτρόπου για τροποποίηση διατάξεων του περί Ορισμένων Δημόσια Εκτεθειμένων Προσώπων και Ορισμένων Αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) Νόμος του 2004, (50(I)/2004) ως τροποποιείται, ώστε να καταστεί σύμφωνος και /ή να συνάδει με τις διατάξεις του Νόμου 138(I)/2001:	134
10.6. Άλλα προσχέδια Πρωτογενούς ή Δευτερογενούς Νομοθεσίας ή Διακρατικών Συμφωνιών Συνεργασίας.....	136
11. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ / ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ.....	137
11.1. Κυβερνητική Αποθήκη Πληροφοριών (ΚΑΠ)	137
11.2. Γενικό Σύστημα Υγείας ΓΕ.Σ.Υ.....	137
11.3. Κάρτα Φιλιάθλων	137
11.4. Σύστημα παρακολούθησης οχημάτων της Δημόσιας Υπηρεσίας	138
11.5. Έντυπα για τα σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης – «Ατομικό Δελτίο Μαθητή /Μαθήτριάς» και «Συγκατάθεση γονέα / κηδεμόνα για δημοσιοποίηση φωτογραφικού υλικού και βίντεο παιδιού/ιών του».....	138
11.6. Υπογραφή Μνημονίου Συναντίληψης και Συνεργασίας μεταξύ Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΕΠΔΠΧ) και Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΡΗΕΤ).....	138
11.7. Εγκύκλιος Επιτρόπου προς εταιρείες ΚΕΠΕΥ ΚΑΙ ΕΠΔΥ για υποβολή Γνωστοποίησης δυνάμει του άρθρου 7 του Νόμου	138
12. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ / ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ / ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ / ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ.....	139
12.1. Συμμετοχή του Γραφείου της Επιτρόπου στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα "Problem-based training activities on data protection reform"	139
12.2. Δράσεις και Εκδηλώσεις στο πλαίσιο της ημέρας Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.....	139
12.2.1. Εκστρατεία ενημέρωσης μαθητών από Δ', Ε' και ΣΤ' τάξεις Δημοτικών Σχολείων ..	139
12.2.2. Προκήρυξη Μαθητικού Διαγωνισμού Βίντεο με σύνθημα: «Το διαδίκτυο δεν Ξεχνά» το Νοέμβριο του 2017	140
12.3. Παρουσιάσεις / Ομιλίες Επιτρόπου.....	140
13. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	141
13.1. Συμμετοχή σε θεσμικά Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	141
13.1.1. Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ.....	141

13.1.2. Κοινό Εποπτικό Σώμα (ΚΕΣ) για την EUROJUST	142
13.1.3. Κοινό Εποπτικό Σώμα (ΚΕΣ) για την EUROPOL	143
13.1.4. Ομάδα Εργασίας για τη Συντονισμένη Εποπτεία του EURODAC	143
13.1.5. Ομάδα Εργασίας για τη Συντονισμένη Εποπτεία του SIS II.....	144
13.1.6. Ομάδα Εργασίας για τη Συντονισμένη Εποπτεία του VIS	145
13.1.7. Ομάδα Εργασίας για τη Συντονισμένη Εποπτεία του CIS	146
13.1.8. Κοινή Εποπτική Αρχή για τα Τελωνεία (JSA Customs)	147
13.1.9. Ομάδα Εργασίας για τη Συντονισμένη Εποπτεία του IMI.....	147
13.2. Συμμετοχή σε Θεσμικά Όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης	148
13.2.1. Συμβουλευτική Επιτροπή (T-PD) για τη Σύμβαση 108.....	148
13.2.2. Εκμοντερνισμός της Σύμβασης 108.....	149
13.2.3. Εαρινή Σύνοδος Ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων	149
13.3. Συμμετοχή σε άλλα Διεθνή Φόρα.....	150
13.3.1. Διεθνές Συνέδριο Επιτρόπων Προστασίας της Ιδιωτικής Ζωής και των Προσωπικών Δεδομένων.....	150
Παράρτημα Ι – Αυτούσιο κείμενο Απόφασης «Μήνυμα και κλήση πολιτικού περιεχομένου»	151
Παράρτημα ΙΙ - Ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2017 (184(Ι)/2017).....	156
Παράρτημα ΙΙΙ - ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΑΝΤΙΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 98Α ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 2004 (Νόμος 112(Ι)/2004) και του περί της Γνωστοποίησης Παραβιάσεων από τους Παροχείς Δημόσια Διαθέσιμων Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Διατάγματος του 2015 (Κ.Δ.Π 190/2015), ως εκάστοτε τροποποιούνται	178
Παράρτημα ΙV - Δίπτυχο που ετοιμάστηκε στα πλαίσια της εκστρατείας ενημέρωσης μαθητών σχετικά με την ασφάλεια στο Διαδίκτυο.....	183
Παράρτημα V – Αυτούσια η Επιστολή προς Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών αναφορικά με την εγκατάσταση σημείων ασύρματης πρόσβασης στο διαδίκτυο WiFi στις πλατείες των Κοινοτήτων και των αγροτικών Δήμων.....	185

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το 2017 αποτελεί τον προπομπό της νέας τάξης πραγμάτων για τα προσωπικά δεδομένα. Ένα νέο Ευρωπαϊκό νομικό πλαίσιο ετοιμάζεται να τεθεί σε εφαρμογή με απώτερο σκοπό να επιβάλει ομοιόμορφη εφαρμογή κανόνων δικαίου σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο νέος Γενικός Κανονισμός (ΕΕ) 679/2016 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) GDPR, ψηφίστηκε το 2016 και θα τεθεί σε εφαρμογή την 25^η Μαΐου 2018, αντικαθιστώντας και καταργώντας την Οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, καθώς επίσης τον περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμο του 2001 (Νόμος 138 (I) / 2001), όπως τροποποιήθηκε.

Το Γραφείο, έχοντας ενώπιον του αυτήν την μεγάλη αλλαγή διενήργησε διάφορες δράσεις, οι οποίες παρουσιάζονται στην παρούσα έκθεση.

Ενδεικτικά αναφέρω ότι το 2017 υποβλήθηκαν 346 παράπονα από τα οποία διεκπεραιώθηκαν τα 307.

Νέα εποχή η οποία επιβάλλει την καλλιέργεια νέας κουλτούρας και τρόπου σκέψης στην κατανόηση και αντιμετώπιση των προσωπικών δεδομένων.

Ειρήνη Λοϊζίδου Νικολαΐδου
Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων
Προσωπικού Χαρακτήρα

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Ο περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμος του 2001 (Νόμος 138 (I) / 2001), όπως τροποποιήθηκε (στο εξής «ο Νόμος»)

Ο Νόμος ψηφίστηκε στα πλαίσια εναρμόνισης με το κοινοτικό δίκαιο και συγκεκριμένα με την Οδηγία 95/46/ΕΚ για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών.

Ο Νόμος στοχεύει στην προστασία και στο σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και της ιδιωτικής ζωής των φυσικών προσώπων και στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσωπικών δεδομένων σε όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έχει διπλό χαρακτήρα: αφενός κατοχυρώνει τα δικαιώματα των ατόμων (υποκείμενα των δεδομένων) όσον αφορά στην επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων και αφετέρου θέτει συγκεκριμένες υποχρεώσεις σε όσους χειρίζονται προσωπικά δεδομένα (υπεύθυνους επεξεργασίας).

Στην πράξη ο Νόμος:

- Παρέχει στον πολίτη ορισμένα δικαιώματα σχετικά με πληροφορίες που τηρούνται σε διάφορα αρχεία αναφορικά με το άτομό του. Ο πολίτης έχει το δικαίωμα να γνωρίζει ποια προσωπικά του δεδομένα τυγχάνουν επεξεργασίας και για ποιο σκοπό.
- Καθορίζει τις αρχές με τις οποίες πρέπει να συμμορφώνονται οι υπεύθυνοι επεξεργασίας, όχι μόνο για τη μέγιστη προστασία των προσωπικών δεδομένων του ατόμου, αλλά και για την καλύτερη λειτουργία των αρχείων που διατηρούν και που περιλαμβάνουν προσωπικά δεδομένα.
- Εφαρμόζεται στο δημόσιο τομέα, στον ευρύτερο δημόσιο τομέα (νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου) και στον ιδιωτικό τομέα.
- Εφαρμόζεται για αυτοματοποιημένα, μερικώς αυτοματοποιημένα και, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, μη αυτοματοποιημένα συστήματα επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων.
- Προβλέπει για την ελεύθερη κυκλοφορία των προσωπικών δεδομένων μεταξύ των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Προβλέπει για το διορισμό Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα για περίοδο 4 χρόνων, ο οποίος μπορεί να ανανεωθεί για ακόμα μια θητεία.

1.2. Το νέο νομικό πλαίσιο προστασίας των προσωπικών δεδομένων στην Ε.Ε.

1.2.1. Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679

Τον Μάιο του 2016, τέθηκε σε ισχύ ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και για την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για τη Προστασία Δεδομένων) ο οποίος θα τεθεί σε εφαρμογή στις 25 Μαΐου του 2018. Ο εν λόγω Κανονισμός θα αντικαταστήσει την Οδηγία 95/46/ΕΚ, οι διατάξεις της οποίας είχαν μεταφερθεί στο Νόμο 138(Ι)/2001.

Ο Κανονισμός θα ενισχύσει τα υφιστάμενα δικαιώματα που απορρέουν από την Οδηγία του 1995, θα εισάξει νέα δικαιώματα και υποχρεώσεις όπως το δικαίωμα λήθης, το δικαίωμα φορητότητας των δεδομένων και την υποχρέωση γνωστοποίησης παραβίασης των δεδομένων και θα ενισχύσει τις Αρχές της Διαφάνειας και της Λογοδοσίας.

Επιπρόσθετα, για σκοπούς αποτελεσματικής εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, θα ψηφιστεί ημεδαπός Νόμος. Με την έναρξη ισχύος των διατάξεων του εν λόγω Νόμου, ο Νόμος 138(Ι)/2001 καταργείται.

1.2.2. (Ειδική) Οδηγία για την προστασία των δεδομένων στον τομέα της επιβολής του Νόμου

Παράλληλα, τον Μάιο του 2016, τέθηκε σε ισχύ η Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου, η οποία θα πρέπει να μεταφερθεί στο εθνικό μας Δίκαιο μέχρι τις 6 Μαΐου 2018.

Η Οδηγία αυτή καθιερώνει ειδικούς κανόνες προστασίας των προσωπικών δεδομένων στον τομέα της επιβολής του Νόμου και ορίζει το Γραφείο της Επιτρόπου ως αρμόδια εθνική εποπτική Αρχή. Κατόπιν συνεννόησης με το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως, το Γραφείο συνεργάστηκε με την Αστυνομία για την ετοιμασία Νομοσχεδίου για την μεταφορά της Οδηγίας, το οποίο υποβλήθηκε στο Υπουργείο για έγκριση, πριν προωθηθεί στη Νομική Υπηρεσία για Νομοτεχνικό έλεγχο.

1.2.3. Κανονισμός EUROPOL

Τον Απρίλιο του 2006 θεσπίστηκε ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/794 για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) και την αντικατάσταση και κατάργηση των αποφάσεων του Συμβουλίου 2009/371/ΔΕΥ, 2009/934/ΔΕΥ, 2009/935/ΔΕΥ, 2009/936/ΔΕΥ και 2009/968/ΔΕΥ.

Ο εν λόγω Κανονισμός ενισχύει τη συνεργασία των Αστυνομικών Αρχών των Κρατών Μελών της ΕΕ στα πλαίσια της EUROPOL, θεσπίζει ειδικούς κανόνες προστασίας των δεδομένων και ορίζει το Γραφείο της Επιτρόπου ως αρμόδια εθνική εποπτική Αρχή. Ο Κανονισμός EUROPOL θα τεθεί σε εφαρμογή την 1^η Μαΐου του 2017 ενώ τα Άρθρα 71, 72 και 73 αυτού τέθηκαν σε εφαρμογή από τις 13 Ιουνίου 2016. Το

Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως, σε συνεργασία με την Αστυνομία, ετοίμασε Νομοσχέδιο για την καλύτερη εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του Κανονισμού, το οποίο υποβλήθηκε στο Γραφείο της Επιτρόπου για διαβούλευση και υποβολή σχολίων.

1.2.4. Οδηγία PNR

Για την ενίσχυση της αστυνομικής συνεργασίας και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του σοβαρού εγκλήματος, τον Μάιο του 2016 θεσπίστηκε η Οδηγία (ΕΕ) 2016/681 σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων.

Η εν λόγω Οδηγία δημιουργεί υποχρέωση σε αερομεταφορείς όπως συλλέγουν και αποστέλλουν σε αρμόδιες Αρχές των Κρατών Μελών, δεδομένα PNR (Passenger Name Record) επιβατών που φτάνουν σε Κράτη Μέλη με πτήσεις από τρίτες χώρες, εκτός της ΕΕ. Η Οδηγία επιτρέπει στα Κράτη Μέλη να επεκτείνουν την υποχρέωση αυτή και σε πτήσεις εντός της ΕΕ. Οι διατάξεις της Οδηγίας PNR θα πρέπει να μεταφερθούν στην εθνική μας νομοθεσία μέχρι τις 25 Μαΐου 2018. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως, σε συνεργασία με την Αστυνομία, ετοίμασε Νομοσχέδιο για την μεταφορά της Οδηγίας PNR, το οποίο υποβλήθηκε στο Γραφείο της Επιτρόπου για διαβούλευση και υποβολή σχολίων.

1.2.5. Απόφαση Επάρκειας Privacy Shield

Τον Αύγουστο του 2016, δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ η Εκτελεστική Απόφαση (ΕΕ) 2016/1250 της Επιτροπής της 12ης Ιουλίου 2016 βάσει της οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την επάρκεια της προστασίας που παρέχεται από την ασπίδα προστασίας της ιδιωτικής ζωής ΕΕ-ΗΠΑ. Η Απόφαση αυτή ήταν αποτέλεσμα εντατικών διαβουλεύσεων μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ για τη θέσπιση της Συμφωνίας Privacy Shield.

Η υιοθέτηση της εν λόγω Απόφασης κατέστη αναγκαία μετά την ακύρωση της Απόφασης Επάρκειας Safe Harbor από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) στην εκδικασθείσα υπόθεση Maximillian Schrems vs Irish Commissioner. Η Απόφαση Επάρκειας Privacy Shield καθιστά ελεύθερη τη διαβίβαση δεδομένων προς οργανισμούς που εδρεύουν στις ΗΠΑ, οι οποίοι είναι εισηγμένοι στο Privacy Shield. Κατά το 2017, το Γραφείο, στα πλαίσια της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29, συνέχισε να παρακολουθεί την εφαρμογή της Συμφωνίας αυτής και παρείχε καθοδήγηση σε πολλούς οργανισμούς στην Κύπρο, που ενδιαφέρθηκαν να διαβιβάσουν δεδομένα στις ΗΠΑ στη βάση αυτής της Συμφωνίας.

1.2.6. Πρόταση Κανονισμού e-privacy

Κατά το 2017, συνεχίστηκε στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης η συζήτηση της Πρότασης Κανονισμού για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, για την αντικατάσταση της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ (Οδηγία e-privacy). Το Γραφείο παρακολουθεί τις συζητήσεις και υποβάλλει εισηγήσεις στον εκπρόσωπο της Δημοκρατίας που συμμετέχει στις συναντήσεις της Ομάδας Εργασίας που χειρίζεται την Πρόταση αυτή. Ένα από τα κύρια θέματα που συζητούνται είναι η ευθυγράμμιση της Πρότασης Κανονισμού e-privacy με τις διατάξεις του Γενικού Κανονισμού για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

1.3. Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Η Επίτροπος είναι Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή επιφορτισμένη με την εποπτεία της εφαρμογής του Νόμου και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν στην προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η Επίτροπος ασκεί τις αρμοδιότητες που της ανατίθενται από το Νόμο ή οποιοδήποτε άλλο Νόμο.

Η Επίτροπος εκπροσωπεί την Κυπριακή Δημοκρατία στα αρμόδια Όργανα και Επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς και άλλων Διεθνών Οργανισμών.

Αρμοδιότητες της Επιτρόπου

Η Επίτροπος έχει σύμφωνα με το Νόμο, μεταξύ άλλων, τις εξής αρμοδιότητες:

- Εκδίδει οδηγίες, κανόνες, και κώδικες δεοντολογίας για την προστασία του ατόμου, τη λειτουργία επαγγελματικών σωματείων και τη σωστή διαχείριση των δεδομένων από τους υπεύθυνους επεξεργασίας.
- Χορηγεί τις άδειες που προβλέπονται από το Νόμο (άδειες διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς τρίτες χώρες, άδειες διασύνδεσης αρχείων και άδειες συλλογής και επεξεργασίας ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων).
- Απευθύνει συστάσεις και υποδείξεις στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή τους τυχόν εκπροσώπους τους και δίδει κατά την κρίση της δημοσιότητα σε αυτές.
- Αποφαινεται για κάθε ρύθμιση που αφορά στην επεξεργασία και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- Ενεργεί διοικητικούς ελέγχους σε οποιοδήποτε αρχείο, είτε αυτεπάγγελτα είτε ύστερα από καταγγελία.
- Εξετάζει παράπονα και καταγγελίες σχετικά με την εφαρμογή του Νόμου.
- Καταγγέλλει τις παραβάσεις των διατάξεων του Νόμου στις αρμόδιες αρχές.
- Επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις για παραβάσεις του Νόμου.
- Τηρεί τα Μητρώα που προβλέπει ο Νόμος: Μητρώο Αρχείων και Επεξεργασιών, Μητρώο Αδειών Διαβίβασης, Μητρώο Διασυνδέσεων και Μητρώο Απόρρητων Αρχείων.
- Συνεργάζεται με τις αντίστοιχες Αρχές άλλων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης σε ζητήματα σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.
- Μετέχει στην Ομάδα Εργασίας του άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, η οποία είναι ένα ανεξάρτητο συμβουλευτικό σώμα για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής, που απαρτίζεται από αντιπροσώπους των αρχών ελέγχου των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των αρχών που έχουν συσταθεί για τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας, καθώς και της Επιτροπής.
- Εκπροσωπεί την Κυπριακή Δημοκρατία στο Κοινό Εποπτικό Όργανο της Eurojust και μετέχει, επίσης, η ίδια ή εκπρόσωπος του Γραφείου της στην Κοινή Εποπτική Αρχή για το Σένγκεν, στην

Κοινή Εποπτική Αρχή της Ευρωπόλ, στην Επιτροπή Προσφύγων Ευρωπόλ, στην Κοινή Εποπτική Αρχή Τελωνείων, στην Ομάδα Ελέγχου Eurodac, στην Ομάδα Εργασίας για την Αστυνομία και Δικαιοσύνη (WPPJ), στη Διεθνή Ομάδα Εργασίας για την Προστασία των Δεδομένων στις Τηλεπικοινωνίες, στην Ομάδα CNSA (Contact Network of Spam Authorities) και στη Συμβουλευτική Επιτροπή για τη Σύμβαση 108 (T-PD) του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Πρόσθετες αρμοδιότητες

Στα πλαίσια εναρμόνισης της Κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό δίκαιο, οι διατάξεις της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχουν μεταφερθεί στο Μέρος 14 του περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμου του 2004 (Νόμος 112(I)/2004), όπως τροποποιήθηκε.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 107 του Μέρους 14 του Νόμου αυτού παρέχονται στην Επίτροπο πρόσθετες αρμοδιότητες πέραν από εκείνες που προβλέπονται από το Νόμο.

Συγκεκριμένα, η Επίτροπος έχει εξουσία να επιλαμβάνεται υποθέσεων και καταγγελιών για πιθανές παραβιάσεις των άρθρων 99, 100, 101, 105 και 106 τα οποία αφορούν στο απόρρητο των επικοινωνιών, στα δεδομένα κίνησης και χρέωσης, στα δεδομένα θέσης, στους τηλεφωνικούς καταλόγους συνδρομητών και στις αυτόκλητες κλήσεις (με σκοπό την απ' ευθείας εμπορική προώθηση). Επιπρόσθετα, για την εφαρμογή του άρθρου 98Α, η Επίτροπος συνεργάζεται με τον Επίτροπο Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

Στα πλαίσια της εφαρμογής του άρθρου 98 Α, κατά το 2017 είχε υπογραφεί μνημόνιο συναντίληψης και κοινής δράσης από την Επίτροπο και τον Επίτροπο Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

Τον Δεκέμβριο του 2017, τέθηκε σε ισχύ ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2017 (Νόμος 184(I)/2017), ο οποίος θα τεθεί σε εφαρμογή τον Δεκέμβριο του 2018. Σκοπός του εν λόγω Νόμου είναι η ενίσχυση των Αρχών της Διαφάνειας και της Λογοδοσίας στο Δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα. Με βάση το άρθρο 35, η εποπτεία της εφαρμογής του Νόμου αυτού ανατίθεται στην Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, που θα ενεργεί και ως Επίτροπος Πληροφοριών.

Ο Νόμος αυτός καθιερώνει το δικαίωμα των πολιτών να ζητούν και να λαμβάνουν, υπό προϋποθέσεις, πληροφορίες που κατέχουν Δημόσιες Αρχές με σκοπό τον έλεγχο των Πράξεων και Αποφάσεων της Διοίκησης. Παράλληλα, δημιουργεί υποχρέωση στις Αρχές αυτές όπως δημοσιεύουν κάποιες πληροφορίες στις ιστοσελίδες τους, ώστε να μην χρειάζεται η υποβολή αιτημάτων, εκ μέρους των πολιτών, για τη λήψη τους.

Πριν τη θέσπιση του Νόμου, η Επίτροπος εξέφρασε στη Βουλή και στα Υπουργεία Δικαιοσύνης και Οικονομικών τις ανησυχίες της αφού, λόγω υποστελέχωσης, θα είναι πολύ δύσκολο για το Γραφείο να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του που απορρέουν από το Νόμο αυτό και ζήτησε πρόσθετο προσωπικό. Εντός του 2017, το αίτημά της δεν ικανοποιήθηκε.

1.4. Το Γραφείο της Επιτροπής

Κατά την ενάσκηση του έργου της η Επιτροπή έχει Γραφείο, το προσωπικό του οποίου αποτελείται από λειτουργούς που είναι μέλη της δημόσιας υπηρεσίας. Το Γραφείο Επιτροπής συστάθηκε το Μάιο 2002 και κατά το 2017 είχε την ακόλουθη στελέχωση:

3 Διοικητικοί Λειτουργοί Α΄	3 Βοηθοί Γραμματειακοί Λειτουργοί
2 Διοικητικοί Λειτουργοί	3 Έκτακτοι για Γραφειακά Καθήκοντα
1 Διοικητικός Λειτουργός αορίστου χρόνου	1 Έκτακτη Βοηθός Γραμματειακός Λειτουργός ορισμένου χρόνου
1 Λειτουργός Πληροφορικής	1 Κλητήρας

Λειτουργός	Όνομα – Θέση – Email
 <p>Μάριος Παπαχριστοδούλου Διοικητικός Λειτουργός Α΄ Email: mpapachristodoulou@dataprotection.gov.cy</p>	 <p>Ιωάννα Αναστασιάδου Διοικητικός Λειτουργός Α΄ Email: ianastasiadou@dataprotection.gov.cy</p>
 <p>Κωνσταντίνος Γεωργιάδης Διοικητικός Λειτουργός Α΄ Email: cgeorgiades@dataprotection.gov.cy</p>	 <p>Λουίζα Μαρκίδου Διοικητικός Λειτουργός Email: lmarkidou@dataprotection.gov.cy</p>
 <p>Μαρία Μιχαλίδου Διοικητικός Λειτουργός Email: mmichaelidou@dataprotection.gov.cy</p>	 <p>Νόνη Αβραάμ Διοικητικός Λειτουργός αορίστου χρόνου Email: navraam@dataprotection.gov.cy</p>
 <p>Μιχάλης Κιτρομηλίδης Λειτουργός Πληροφορικής Email: mkitromilides@dits.mof.gov.cy</p>	

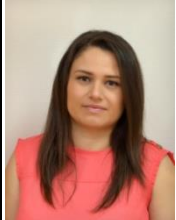
Το γραμματειακό προσωπικό του Γραφείου

Νίκη Τρύφωνος
Βοηθός Γραμματειακός Λειτουργός

Άντρη Καλλή
Έκτ. για Γραφειακά Καθήκοντα

Φωτεινή Σταύρου
Βοηθός Γραμματειακός Λειτουργός

Άντρη Νερούτση
Έκτ. για Γραφειακά Καθήκοντα

Κούλλα Αναστασίου
Βοηθός Γραμματειακός Λειτουργός

Άντρη Κασπαρή
Έκτ. για Γραφειακά Καθήκοντα

Χρύσα Παντελάκη
Εκτ. Βοηθός Γραμματειακός
Λειτουργός ορισμένου χρόνου

2. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΩΝ ΠΟΥ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ

	Εναρμονιστική Πράξη	Εθνική Νομοθεσία	Σχόλια
1	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2016/679 της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)	Ο περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων Αυτών Νόμος του 2018, Νόμος 125(Ι)/2018	Ο Κανονισμός δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ στις 4 Μαΐου 2016 και τέθηκε σε εφαρμογή στις 25 Μαΐου 2018. Ο Νόμος για την αποτελεσματική εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του Κανονισμού δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 31 Ιουλίου 2018. Ο Νόμος 125(Ι)/2018 καταργεί το Νόμο 138(Ι)/2001
2(α)	Σύμβαση 108 του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων	Κυρωτικός Νόμος 28(ΙΙΙ)/2001	Η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης υιοθέτησε Τροποητικό Πρωτόκολλο, το οποίο άνοιξε για υπογραφή. Το Συμβούλιο της ΕΕ κάλεσε τα ΚΜ να υπογράψουν και να κυρώσουν το Τροποητικό Πρωτόκολλο της Σύμβασης 108.
2(β)	Πρόσθετο Πρωτόκολλο της Σύμβασης 108	Κυρωτικός Νόμος 30(ΙΙΙ)/2003	Δείτε σχόλιο 2(α)
2(γ)	Σύσταση R(87) 15 του Συμβουλίου της Ευρώπης	Μεταφέρθηκε στην εθνική έννομη τάξη με Εγκύκλιο του Αρχηγού Αστυνομίας, δεσμευτική προς τα Μέλη της	Η παράγραφος 20 του Προοιμίου της Απόφασης 2007/533/ΔΕΥ προνοεί ότι, οι αρχές που εμπεριέχονται στη Σύσταση (87) 15 για τη χρήση προσωπικών δεδομένων στον αστυνομικό τομέα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όταν οι αρχές επιβολής του νόμου επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα κατ'

			εφαρμογή της παρούσας Απόφασης.
3	<p>ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟ 2008/977/ΔΕΥ της 27ης Νοεμβρίου 2008 για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας στο πλαίσιο της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις</p> <p>ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2016/680 της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ</p>	<p>Μεταφέρθηκε στην εθνική Νομοθεσία με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 75.927 της 23^{ης} Οκτωβρίου 2013.</p>	<p>Η παράγραφος β(ι) της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ορίζει την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ως αρμόδια εποπτική Αρχή.</p> <p>Η Οδηγία δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ στις 4 Μαΐου 2016. Με βάση το Άρθρο 63, τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, το αργότερο έως τις 6 Μαΐου 2018, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν προς την παρούσα οδηγία. Κοινοποιούν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων και εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από τις 6 Μαΐου 2018.</p> <p>Βρίσκεται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών Νομοσχέδιο για μεταφορά των διατάξεων της Οδηγίας.</p>
4	<p>Κανονισμός (ΕΕ) 2016/794 της 11ης Μαΐου 2016 για τον Οργανισμό της ΕΕ για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) και την αντικατάσταση και κατάργηση των αποφάσεων του Συμβουλίου 2009/371/ΔΕΥ, 2009/934/ΔΕΥ, 2009/935/ΔΕΥ, 2009/936/ΔΕΥ και 2009/968/ΔΕΥ</p>	<p>Ο περί της Σύστασης και Λειτουργίας Εθνικής Μονάδας Ευρωπόλ Νόμος του 2018, Νόμος 126(Ι)/2018</p>	<p>Το άρθρο 15 του Νόμου προβλέπει ότι η Επίτροπος αποτελεί την εποπτική Αρχή για την εφαρμογή του Κανονισμού και του Νόμου.</p>
5(α)	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ.	Ο περί Προσφύγων Νόμοι	Ο βασικός Νόμος

	<p>603/2013 της 26ης Ιουνίου 2013 σχετικά με τη θέσπιση του «Eurodac» για την αντιπαραβολή δακτυλικών αποτυπωμάτων για την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα και σχετικά με αιτήσεις της αντιπαραβολής με τα δεδομένα Eurodac που υποβάλλουν οι αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών και η Ευρωπαϊκή για σκοπούς επιβολής του νόμου και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1077/2011 σχετικά με την ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Λειτουργική Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (αναδιατύπωση)</p>	<p>του 2000 έως 2018, Νόμος 6(Ι)/2000</p>	<p>τροποποιήθηκε το 2018 για την αποτελεσματική εφαρμογή ορισμένων διατάξεων των Κανονισμών 603/2013 και 604/2013.</p> <p>Με βάση το Άρθρο 30 του Κανονισμού 603/2013, η Επίτροπος αποτελεί την αρμόδια εποπτική Αρχή.</p> <p>Η Επίτροπος είναι Μέλος της Ομάδας Εργασίας για το Συντονισμένο Έλεγχο του EURODAC, που συστάθηκε με βάση το Άρθρο 32 του Κανονισμού.</p>
5(β)	<p>Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 για τη θέσπιση των κριτηρίων και μηχανισμών για τον προσδιορισμό του κράτους μέλους που είναι υπεύθυνο για την εξέταση αίτησης διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται σε κράτος μέλος από υπήκοο τρίτης χώρας ή από απάτριδα</p>	<p>Ο περί Προσφύγων Νόμοι του 2000 έως 2018, Νόμος 6(Ι)/2000</p>	<p>Ο βασικός Νόμος τροποποιήθηκε το 2018 για την αποτελεσματική εφαρμογή ορισμένων διατάξεων των Κανονισμών 603/2013 και 604/2013.</p> <p>Με βάση το Άρθρο 38 του Κανονισμού 604/2013, η Επίτροπος αποτελεί την αρμόδια εποπτική Αρχή.</p> <p>Η Επίτροπος είναι Μέλος της Ομάδας Εργασίας για το Συντονισμένο Έλεγχο του EURODAC, που συστάθηκε με βάση το</p>

			Άρθρο 32 του Κανονισμού.
6	<p>ΑΠΟΦΑΣΗ 2009/426/ΔΕΥ της 16ης Δεκεμβρίου 2008 για την ενίσχυση της Eurojust και την τροποποίηση της απόφασης 2002/187/ΔΕΥ σχετικά με τη σύσταση της Eurojust προκειμένου να ενισχυθεί η καταπολέμηση των σοβαρών μορφών εγκλήματος</p> <p>Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τον οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνεργασία στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης (Eurojust) COM(2013) 535 final, 2013/0256 (COD)</p>	<p>Η Απόφαση 2002/187/ΔΕΥ μεταφέρθηκε στην εθνική Νομοθεσία με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 64.788 της 20^{ης} Δεκεμβρίου 2006.</p>	<p>Με βάση την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, η Επίτροπος ορίζεται ως αρμόδια εθνική εποπτική Αρχή.</p> <p>Η Επίτροπος είναι Μέλος του ΚΕΣ (Κοινό Εποπτικό Σώμα) της EUROJUST, που συστάθηκε με βάση το Άρθρο 23 της Απόφασης 2002/187/ΔΕΥ, όπως τροποποιήθηκε από την Απόφαση 2009/426/ΔΕΥ</p> <p>Συζητείται στο Συμβούλιο της ΕΕ Πρόταση Κανονισμού για αντικατάσταση των Αποφάσεων 2009/426/ΔΕΥ και 2002/187/ΔΕΥ.</p>
7(α)	<p>ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 515/97 της 13ης Μαρτίου 1997 περί της αμοιβαίας συνδρομής μεταξύ των διοικητικών αρχών των κρατών μελών και της συνεργασίας των αρχών αυτών με την Επιτροπή με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των τελωνειακών και γεωργικών ρυθμίσεων, όπως τροποποιήθηκε από τους Κανονισμούς (ΕΚ) 807/2003 και 766/2008 και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2015/1525 της 9^{ης} Σεπτεμβρίου 2015</p>	<p>Ο Κανονισμός είχε άμεση ισχύ από την 1^η Μαΐου 2004, με την ένταξη της Δημοκρατίας στην ΕΕ</p> <p>Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1525 εφαρμόζεται από την 1η Σεπτεμβρίου 2016 ενώ τα σημεία 5, 8, 9, 17 και 18 του άρθρου 1 εφαρμόζονται από τις 8 Οκτωβρίου 2015.</p>	<p>Ο Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ορίζεται ως αρμόδια εθνική εποπτική Αρχή.</p> <p>Ο Επίτροπος είναι Μέλος της Ομάδας Εργασίας για το Συντονισμένο Έλεγχο του CIS (Customs Information System), που συστάθηκε με βάση το Άρθρο 37 του Κανονισμού 515/97, όπως τροποποιήθηκε.</p>
7(β)	<p>Απόφαση 2009/917/ΔΕΥ της 30^{ης} Νοεμβρίου 2009 για τη χρήση της πληροφορικής για τελωνιακούς σκοπούς</p>	<p>Μεταφέρθηκε στην εθνική Νομοθεσία με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 78.418 της 3^{ης} Μαρτίου 2015.</p>	<p>Με βάση την παράγραφο (γ) της Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου ο Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ορίζεται ως αρμόδια εθνική εποπτική Αρχή.</p> <p>Ο Επίτροπος είναι Μέλος της ΚΕΑ (Κοινής Εποπτικής</p>

			Αρχής) για τα Τελωνεία, που συστάθηκε με βάση το Άρθρο 25 της Απόφασης 2009/917/ΔΕΥ
8(α)	Σύμβαση για την εφαρμογή της Συμφωνίας Σένγκεν (CISA)	<p>Ορισμένες διατάξεις της Σύμβασης είχαν άμεση ισχύ από την 1^η Μαΐου 2004, με την ένταξη της Δημοκρατίας στην ΕΕ.</p> <p>Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως ετοίμασε νομοσχέδιο για την καλύτερη εφαρμογή ορισμένων διατάξεων των Κανονισμών 1986/2006 και 1987/2006 και της Απόφασης 2007/533/ΔΕΥ.</p>	<p>Το νομοσχέδιο ορίζει τον Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ως αρμόδια εθνική εποπτική Αρχή, με βάση το Άρθρο 44 του Κανονισμού 1987/2006 και το Άρθρο 60 της Απόφασης 2007/533/ΔΕΥ.</p> <p>Η Επίτροπος συμμετέχει με καθεστώς παρατηρητή στην Ομάδα Εργασίας για το Συντονισμένο Έλεγχο του SIS II, που συστάθηκε με βάση το Άρθρο 46 του Κανονισμού 1987/2006 και το Άρθρο 62 της Απόφασης 2007/533/ΔΕΥ</p> <p>Συζητείται στο Συμβούλιο της ΕΕ Πακέτο Προτάσεων για αντικατάσταση του νομικού πλαισίου που διέπει το SIS II και το VIS, για τη δημιουργία του ETIAS (European Travel Information and Authorisation System) και για τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων αυτών.</p>
8(β)	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) 1986/2006 της 20ης Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με την πρόσβαση στο Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) των υπηρεσιών των κρατών μελών που είναι υπεύθυνες για την έκδοση αδειών κυκλοφορίας οχημάτων	Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως ετοίμασε νομοσχέδιο για την καλύτερη εφαρμογή ορισμένων διατάξεων των Κανονισμών 1986/2006 και 1987/2006 και της Απόφασης 2007/533/ΔΕΥ.	Δείτε σχόλιο 8(α)
8(γ)	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) 1987/2006 της 20ής Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τη δημιουργία, τη λειτουργία και τη χρήση του Συστήματος Πληροφοριών	Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως ετοίμασε νομοσχέδιο για την καλύτερη εφαρμογή ορισμένων διατάξεων των	Δείτε σχόλιο 8(α)

	Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II)	Κανονισμών 1986/2006 και 1987/2006 και της Απόφασης 2007/533/ΔΕΥ.	
8(δ)	ΑΠΟΦΑΣΗ 2007/533/ΔΕΥ της 12ης Ιουνίου 2007 σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II)	Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως ετοίμασε νομοσχέδιο για την καλύτερη εφαρμογή ορισμένων διατάξεων των Κανονισμών 1986/2006 και 1987/2006 και της Απόφασης 2007/533/ΔΕΥ.	Δείτε σχόλιο 8(α)
8(ε)	Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1053/2013 της 7ης Οκτωβρίου 2013, σχετικά με τη θέσπιση ενός μηχανισμού αξιολόγησης και παρακολούθησης για την επαλήθευση της εφαρμογής του κεκτημένου του Σένγκεν και την κατάργηση της απόφασης της εκτελεστικής επιτροπής της 16ης Σεπτεμβρίου 1998 σχετικά με τη σύσταση της μόνιμης επιτροπής για την αξιολόγηση και την εφαρμογή της σύμβασης Σένγκεν	Ο Κανονισμός τέθηκε σε ισχύ 20 ημέρες μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (06/11/2013)	Το Γραφείο συμμετέχει σε αξιολογήσεις άλλων Κρατών Μελών στους τομείς του Κεκτημένου Σένγκεν που αφορούν την προστασία προσωπικών δεδομένων και το σύστημα πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II)
9(α)	Κανονισμός (ΕΚ) 767/2008 της 9ης Ιουλίου 2008 για το σύστημα πληροφοριών για τις θεωρήσεις (VIS) και την ανταλλαγή στοιχείων μεταξύ των κρατών μελών για τις θεωρήσεις μικρής διάρκειας (κανονισμός VIS)	Ο Κανονισμός τέθηκε σε ισχύ 20 ημέρες μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (13/08/2008) Η ΚΔ δεν έχει ακόμη εναρμονιστεί πλήρως με τις διατάξεις του Κανονισμού VIS	Η Επίτροπος συμμετέχει με καθεστώς παρατηρητή στην Ομάδα Εργασίας για το Συντονισμένο Έλεγχο του VIS, που συστάθηκε με βάση το Άρθρο 43 του Κανονισμού 767/2008 Συζητείται στο Συμβούλιο της ΕΕ Πακέτο Προτάσεων για αντικατάσταση του νομικού πλαισίου που διέπει το SIS II και το VIS, για τη δημιουργία του ETIAS (European Travel Information and Authorisation System) και για τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων αυτών.
9(β)	Απόφαση 2008/633/ΔΕΥ της 23 ^{ης} Ιουνίου 2008 σχετικά με	Η παρούσα απόφαση παράγει αποτελέσματα από	Το άρθρο 8 προβλέπει ότι η επεξεργασία προσωπικών

	<p>την πρόσβαση στο Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS) των εντεταλμένων αρχών των κρατών μελών και της EUROPOL προς αναζήτηση δεδομένων για την πρόληψη, εξακρίβωση και διερεύνηση τρομοκρατικών πράξεων και άλλων σοβαρών αξιόποινων πράξεων</p>	<p>την ημερομηνία που θα καθορισθεί από το Συμβούλιο, μόλις η Επιτροπή ενημερώσει το Συμβούλιο ότι έχει τεθεί σε ισχύ και εφαρμόζεται πλήρως ο Κανονισμός (ΕΚ) 767/2008/ΕΚ.</p>	<p>δεδομένων δυνάμει της παρούσας απόφασης απολαμβάνει την προστασία της Σύμβασης 108. Το άρθρο 8(5) προβλέπει ότι η ο Επίτροπος επιβλέπει την επεξεργασία που γίνεται από τις εντεταλμένες αρχές και ελέγχει τη νομιμότητά της.</p> <p>Συζητείται στο Συμβούλιο της ΕΕ Πακέτο Προτάσεων για αντικατάσταση του νομικού πλαισίου που διέπει το SIS II και το VIS, για τη δημιουργία του ETIAS (European Travel Information and Authorisation System) και για τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων αυτών.</p>
10	<p>ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 1024/2012 της 25ης Οκτωβρίου 2012 σχετικά με τη διοικητική συνεργασία μέσω του Συστήματος Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά και την κατάργηση της απόφασης 2008/49/ΕΚ («κανονισμός IMI»)</p>	<p>Ο Κανονισμός τέθηκε σε ισχύ 20 ημέρες μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (14/11/2012)</p>	<p>Ο Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα είναι η αρμόδια εθνική εποπτική Αρχή, με βάση το Άρθρο 21(1) του Κανονισμού IMI.</p> <p>Ο Επίτροπος είναι Μέλος της Ομάδας Εργασίας για το Συντονισμένο Έλεγχο του IMI, που συστάθηκε με βάση το Άρθρο 21(4) του Κανονισμού IMI.</p>
11	<p>ΟΔΗΓΙΑ 2002/58/ΕΚ της 12ης Ιουλίου 2002 σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες), όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2009/136/ΕΚ και τον Κανονισμό (ΕΕ) 611/2013</p>	<p>Ο περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμος του 2004, όπως τροποποιήθηκε, Νόμος 112(Ι)/2004)</p>	<p>Ορισμένες διατάξεις του Μέρους 14 του Νόμου, που αφορούν την προστασία προσωπικών δεδομένων, εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα</p> <p>Συζητείται στο Συμβούλιο της ΕΕ Πρόταση Κανονισμού e-Privacy για</p>

			αντικατάσταση της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ.
12(α)	ΑΠΟΦΑΣΗ 2008/615/ΔΕΥ της 23ης Ιουνίου 2008 σχετικά με την αναβάθμιση της διασυνοριακής συνεργασίας, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του διασυνοριακού εγκλήματος	Μεταφέρθηκε στην εθνική Νομοθεσία με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 73.662 της 6 ^{ης} Ιουνίου 2012.	Το Άρθρο 25 της Απόφασης προβλέπει ότι, κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει στο εθνικό του Δίκαιο επίπεδο προστασίας τουλάχιστον ισοδύναμο με εκείνο που απορρέει από τη Σύμβαση 108 και το πρόσθετο πρωτόκολλο αυτής και λαμβάνει υπόψη, προς το σκοπό αυτό, τη Σύσταση R (87) 15
12(β)	ΑΠΟΦΑΣΗ 2008/616/ΔΕΥ της 23ης Ιουνίου 2008 για την εφαρμογή της απόφασης 2008/615/ΔΕΥ σχετικά με την αναβάθμιση της διασυνοριακής συνεργασίας, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του διασυνοριακού εγκλήματος	Μεταφέρθηκε στην εθνική Νομοθεσία με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 73.662 της 6 ^{ης} Ιουνίου 2012.	Η Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ορίζει, ως αρμόδια εθνική εποπτική Αρχή τον Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
13(α)	ΑΠΟΦΑΣΗ-ΠΛΑΙΣΙΟ 2009/315/ΔΕΥ της 26ης Φεβρουαρίου 2009 σχετικά με τη διοργάνωση και το περιεχόμενο της ανταλλαγής πληροφοριών που προέρχονται από το ποινικό μητρώο μεταξύ των κρατών μελών	Μεταφέρθηκε στην εθνική Νομοθεσία με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 71.068 της 8 ^{ης} Οκτωβρίου 2010.	Στην παράγραφο 13 του Προοιμίου της Απόφασης Πλαίσιο αναφέρεται ότι, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τυγχάνουν επεξεργασίας στα πλαίσια της Απόφασης Πλαίσιο, απολαμβάνουν την προστασία που προσφέρει η Σύμβαση 108. Συζητείται στο Συμβούλιο της ΕΕ Πρόταση Κανονισμού για αντικατάσταση των Αποφάσεων 2009/315/ΔΕΥ και 2009/316/ΔΕΥ, ο οποίος θα καλύπτει και ποινικές καταδίκες πολιτών τρίτων χωρών ECRIS –TCN (Third Countries Nationals).
13(β)	ΑΠΟΦΑΣΗ 2009/316/ΔΕΥ της 6ης Απριλίου 2009 σχετικά με τη δημιουργία του	Μεταφέρθηκε στην εθνική Νομοθεσία με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου	Δείτε σχόλιο 13(α).

	Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου (ECRIS) κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 της απόφασης-πλασιού 2009/315/ΔΕΥ	αρ. 73.662 της 6 ^{ης} Ιουνίου 2012.	
14	ΑΠΟΦΑΣΗ-ΠΛΑΙΣΙΟ 2006/960/ΔΕΥ της 18ης Δεκεμβρίου 2006 για την απλούστευση της ανταλλαγής πληροφοριών και στοιχείων μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης	Μεταφέρθηκε στην εθνική Νομοθεσία με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 65.597 της 31 ^{ης} Μαΐου 2007.	Το Άρθρο 8(2) της Απόφασης προνοεί ότι, κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει στο εθνικό του Δίκαιο επίπεδο προστασίας τουλάχιστον ισοδύναμο με εκείνο που απορρέει από τη Σύμβαση 108 και το πρόσθετο πρωτόκολλο αυτής και λαμβάνει υπόψη, προς το σκοπό αυτό, τη Σύσταση R (87) 15
15	ΟΔΗΓΙΑ 2004/82/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την υποχρέωση των μεταφορέων να κοινοποιούν τα στοιχεία των επιβατών	Ο περί Αλλοδαπών και Μετανάστευσης (Ευθύνη Μεταφορέων) Νόμος του 2007, όπως τροποποιήθηκε, Νόμος 146(Ι)/2007	Το άρθρο 9 του Νόμου θέτει κανόνες για επεξεργασία δεδομένων επιβατών, τηρουμένων των διατάξεων του Νόμου 138(Ι)/2001. Σύμφωνα με το άρθρο 9(6), τα δεδομένα αυτά μπορούν να χρησιμοποιούνται και για σκοπούς επιβολής του Νόμου.
16	ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2015/413 της 11ης Μαρτίου 2015 για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής ανταλλαγής πληροφοριών για τροχαίες παραβάσεις σχετικές με την οδική ασφάλεια	Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμος του 1997, όπως τροποποιήθηκε, Νόμος 47(Ι)/1997	Το άρθρο 11(Α) του Νόμου ρυθμίζει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της ΚΔ και άλλων ΚΜ, η οποία γίνεται σύμφωνα με τις Αποφάσεις 2009/315 και 2009/316 (Αποφάσεις Προυμ). Το άρθρο 11(Γ) θέτει τους κανόνες προστασίας των δεδομένων, σύμφωνα με το Νόμο 138(Ι)/2001 και τις Αποφάσεις Προυμ
17	ΟΔΗΓΙΑ 2006/24/ΕΚ της 15ης Μαρτίου 2006 για τη	Ο περί Διατήρησης Τηλεπικοινωνιακών	Η Οδηγία ακυρώθηκε το 2014 κατόπιν Απόφασης

	<p>διατήρηση δεδομένων που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία σε συνάρτηση με την παροχή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημοσίων δικτύων επικοινωνιών και για την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ</p>	<p>Δεδομένων με Σκοπό τη Διερεύνηση Σοβαρών Ποινικών Αδικημάτων Νόμος του 2007, όπως τροποποιήθηκε, Νόμος 183(Ι)/2007.</p> <p>Κατόπιν σχετικής Απόφασης του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ο Νόμος παραμένει σε ισχύ, ανεξάρτητα από την ακύρωση της Οδηγίας.</p>	<p>του ΔΕΕ (υπόθεση Digital Rights Ireland C-293/12 and C-594/12).</p> <p>Το άρθρο 15(1) του Νόμου ορίζει τον Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ως αρμόδια εθνική εποπτική Αρχή.</p>
18	<p>ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2016/681 της 27ης Απριλίου 2016 σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων</p>		<p>Η Οδηγία δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ στις 4 Μαΐου 2016.</p> <p>Σύμφωνα με το Άρθρο 18 της Οδηγίας, τα ΚΜ έχουν υποχρέωση να εναρμονιστούν μέχρι τις 25 Μαΐου 2018.</p> <p>Συζητείται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών Νομοσχέδιο για την μεταφορά των διατάξεων της Οδηγίας 2016/681, το οποίο, μεταξύ άλλων, ορίζει την Επίτροπο ως αρμόδια εποπτική Αρχή.</p>
19	<p>ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2003/98/ΕΕ της 17^{ης} Νοεμβρίου 2003 για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα όπως τροποποιήθηκε από την ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2013/37/ΕΕ</p>	<p>Ο περί της Περαιτέρω Χρήσης Πληροφοριών του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2015, Νόμος 205(Ι)/2015</p>	<p>Με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, η Επίτροπος έχει οριστεί ως Μέλος της Επιτροπής Αναθεώρησης, που συστάθηκε με βάση το άρθρο 5 του Νόμου.</p> <p>Συζητείται στο Συμβούλιο της ΕΕ Πρόταση Οδηγίας (COM(2018) 234 final, 2018/0111 (COD)) για αντικατάσταση της Οδηγίας 2003/98/ΕΕ όπως τροποποιήθηκε.</p>
20	<p>Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου</p>	<p>Συζητείται στο Συμβούλιο της ΕΕ.</p>	<p>Η εν λόγω Πρόταση εμπίπτει στα μέτρα για τη</p>

	και του Συμβουλίου σχετικά με ένα πλαίσιο για την ελεύθερη ροή των δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, COM(2017) 495 final, 2017/0228 (COD), Βρυξέλλες, 13.9.2017		ψηφιοποίηση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας, αποσκοπεί στην ανάπτυξη λύσης υπολογιστικού νέφους υψηλής χωρητικότητας για την αποθήκευση, την κοινοχρησία και την επαναχρησιμοποίηση επιστημονικών δεδομένων, αξιοποιεί το Ευρωπαϊκό πλαίσιο διαλειτουργικότητας που αποσκοπεί στη βελτίωση της ψηφιακής συνεργασίας μεταξύ των δημόσιων διοικήσεων στην ΕΕ, οι οποίες θα ωφεληθούν άμεσα από την ελεύθερη ροή των δεδομένων και συμβάλλει στη δέσμευση της ΕΕ για ανοικτό διαδίκτυο.
21	ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 2017 σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας	Ο Κανονισμός δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ στις 31 Οκτωβρίου 2017 και έχει έναρξη ισχύος 20 ημέρες μετά τη δημοσίευσή του.	Το Άρθρο 87 του Κανονισμού προβλέπει για τη συνεργασία του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων με τις εθνικές εποπτικές Αρχές. Ο Ευρωπαίος Επόπτης και οι εθνικές εποπτικές αρχές δύνανται να ανταλλάσσουν εντός του πεδίου των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους πληροφορίες και να παρέχουν αμοιβαία συνδρομή για τη διενέργεια ελέγχων και επιθεωρήσεων.
22		Ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2017, Νόμος 184(Ι)/2017	Η Επίτροπος είναι αρμόδια για την εφαρμογή του Νόμου αυτού. Ο Νόμος τίθεται σε εφαρμογή στις 22 Δεκεμβρίου 2018. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως ζήτησε

			την αναστολή εφαρμογής του για περίοδο δύο ετών, με σκοπό την καλύτερη προετοιμασία των Δημοσίων Αρχών.
--	--	--	---

3. ΠΑΡΑΠΟΝΑ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ

Το 2017 υποβλήθηκαν 346 παράπονα ενώ το 2016 είχαν υποβληθεί 312 παράπονα.

Ο Πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τον αριθμό παραπόνων ανά κατηγορία που υποβλήθηκαν.

Κατηγορία / Θέμα	Αριθμός παραπόνων
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ / ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΟΦΕΙΛΩΝ	1
ΑΠΙ (Αδειοδοτημένα Πιστωτικά Ιδρύματα)	4
ΑΣΚΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	18
ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ - ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	7
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	1
ΒΙΟΜΕΤΡΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ / ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	1
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ /ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ/ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ/ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ	19
ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ (SPAM)	156
ΔΙΩΚΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ / ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	1
ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	3
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ / ΒΙΝΤΕΟ	1
ΗΧΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΙΑΛΕΞΕΩΝ	11
ΚΛΕΙΣΤΟ ΚΥΚΛΩΜΑ ΒΙΝΤΕΟΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ (ΚΚΒΠ)	9
ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ (FACEBOOK,GOOGLE,TWITTER,BLOGS,..)	11
ΜΜΕ (έντυπος και ηλεκτρονικός τύπος)	4
ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ	2
ΝΟΜΙΜΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ	42
ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ/ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ταχυδρομείο & Κλήση)	16
ΥΓΕΙΑ / ΕΡΕΥΝΑ/ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	13
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	1

ΕΚΤΟΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ	25
ΣΥΝΟΛΟ	346

Αριθμός παραπόνων που διεκπεραιώθηκαν ανά αποτέλεσμα

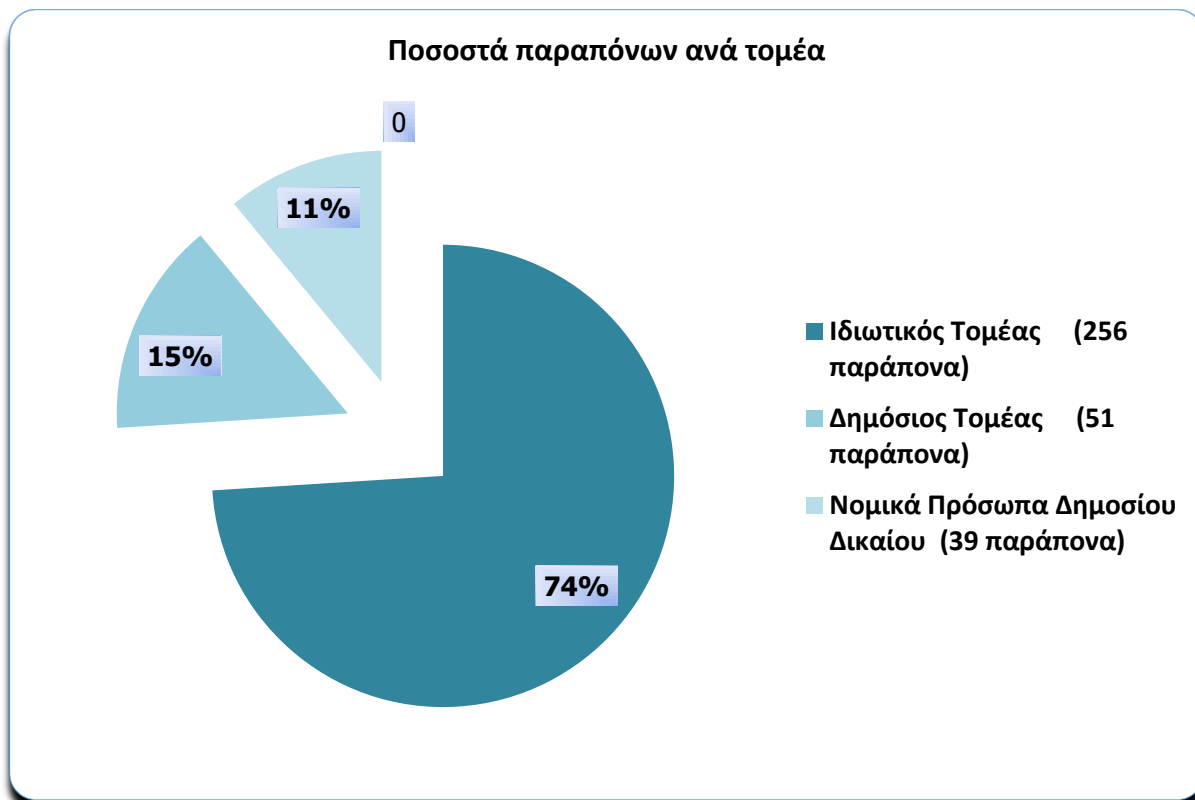
Ο αριθμός των παραπόνων που διεκπεραιώθηκαν ανά αποτέλεσμα φαίνεται στον πιο κάτω Πίνακα. Να σημειωθεί ότι οι πιο αριθμοί αφορούν μόνο στα παράπονα που υποβλήθηκαν και διεκπεραιώθηκαν το έτος 2017, δεν περιλαμβάνουν δηλαδή τα παράπονα που διεκπεραιώθηκαν μεν το 2017 αλλά είχαν υποβληθεί τα προηγούμενα χρόνια.

Αποτέλεσμα	Αριθμός παραπόνων
Συμμόρφωση του Καθ' ου το παράπονο / Ικανοποίηση παραπονούμενου	164
Θέματα που κατ' εξακολούθηση απασχολούν το Γραφείο	3
Επιβολή διοικητικής κύρωσης / Απόφαση	29
Διακοπή έρευνας λόγω έλλειψης στοιχείων	5
Διακοπή έρευνας λόγω δικαστικής διαδικασίας	2
Διακοπή έρευνας λόγω αναρμοδιότητας/ Αδικαιολόγητο/ Αβάσιμο	85
Απόφαση / Προειδοποίηση / Συστάσεις / Οδηγίες Επιτρόπου	13
Απόσυρση παραπόνου από παραπονούμενο	3
Απόρριψη παραπόνου - διακριτική ευχέρεια Επιτρόπου	3
Σύνολο	307

Όσον αφορά στην εξέταση των παραπόνων, από τα 346 παράπονα που υποβλήθηκαν, διεκπεραιώθηκαν τα 307 εντός του έτους 2017 (89%).

Το αποτέλεσμα της εξέτασης του 53% των παραπόνων που υποβλήθηκαν και διεκπεραιώθηκαν το έτος 2017, ήταν υπέρ του παραπονούμενου με συμμόρφωση του Καθ' ου το παράπονο.

Αναστάθηκαν οι έρευνες του 30% του συνολικού αριθμού των παραπόνων που υποβλήθηκαν και διεκπεραιώθηκαν το 2017 λόγω έλλειψης στοιχείων, δικαστικής διαδικασίας, αναρμοδιότητας εξέτασης τους από την Επίτροπο ή επειδή τα παράπονα κρίθηκαν αδικαιολόγητα και/ή αβάσιμα.

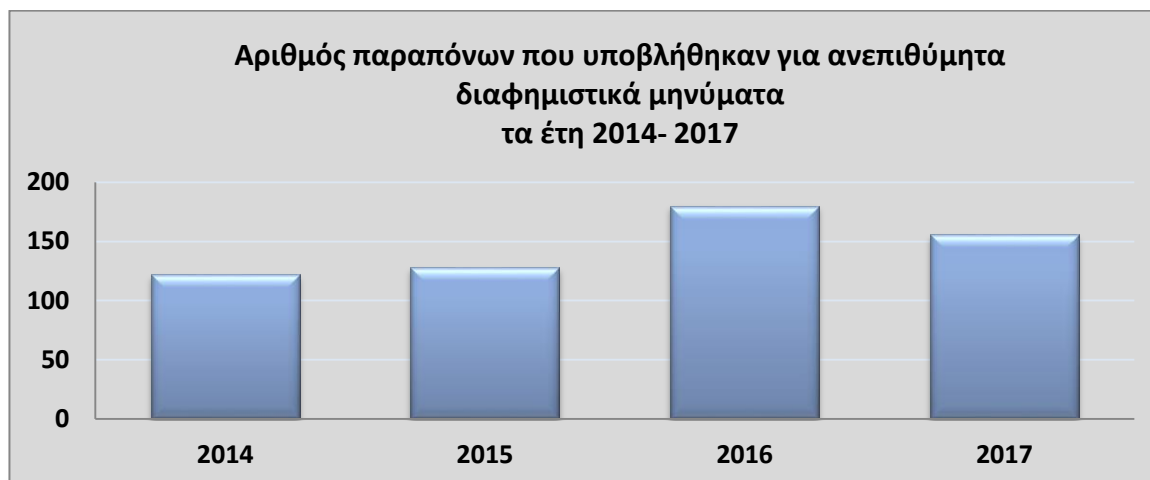

Η ως άνω γραφική παράσταση παρουσιάζει ότι, από τα 346 παράπονα που υποβλήθηκαν στο Γραφείο το έτος 2017, τα 256 ήταν εναντίον του Ιδιωτικού τομέα, 51 εναντίον του Δημόσιου τομέα και 39 εναντίον Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

3.1. Ανεπιθύμητα διαφημιστικά μηνύματα / Spam

Τα ανεπιθύμητα διαφημιστικά μηνύματα αποτελούν την κατηγορία παραπόνων για την οποία το Γραφείο λαμβάνει τον μεγαλύτερο αριθμό παραπόνων.

Στον πιο κάτω Πίνακα φαίνεται ο αριθμός των παραπόνων των τελευταίων 4 χρόνων που αφορούν σε ανεπιθύμητα διαφημιστικά μηνύματα:

Ο αριθμός των παραπόνων είχε μειωθεί σε σχέση με το 2016. Ο μικρότερος αυτός αριθμός πιστεύουμε ότι, οφείλεται στο γεγονός ότι, αρκετοί αποστολείς είχαν θέσει σε λειτουργία συστήματα αυτόματης διαγραφής όπου στα μηνύματα που απέστειλαν περιλαμβανόταν αριθμός χωρίς χρέωση στον οποίο οι παραλήπτες των μηνυμάτων μπορούσαν να τηλεφωνήσουν ή να αποστείλουν μήνυμα για διαγραφή από τον κατάλογο αποστολής των μηνυμάτων.

3.2. Ανεπιθύμητη πολιτική επικοινωνία

Κατά την προεκλογική περίοδο των Προεδρικών Εκλογών του 2018, υποβλήθηκαν 82 παράπονα σχετικά με ανεπιθύμητη πολιτική επικοινωνία που αφορούσαν κυρίως στη λήψη μηνυμάτων sms και λήψη τηλεφωνικών κλήσεων.

Να σημειωθεί ότι, παρόλο του ότι, η παρούσα Ετήσια Έκθεση αφορά στο έτος 2017, στο μέρος αυτό περιλαμβάνονται και παράπονα που λήφθηκαν κατά το 2018 ώστε να παρουσιάζεται ολοκληρωμένη εικόνα των παραπόνων σχετικά με τις Προεδρικές Εκλογές, καθώς η προεκλογική εκστρατεία ξεκίνησε κατά το 2017 και οι Εκλογές πραγματοποιήθηκαν τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2018.

Ακολουθούν πίνακες σχετικά με τις κατηγορίες παραπόνων, και το αποτέλεσμα της διερεύνησης:

Κατηγορία παραπόνων	Αριθμός παραπόνων
Sms	49
Κλήση	19
Κλήση (ονομαστικώς)	11
Email	3

Καθ' ού το παράπονο	Αριθμός παραπόνων
Νικόλας Παπαδόπουλος	35
Νίκος Αναστασιάδης	19
Σταύρος Μαλάς	17
Γιώργος Λιλλήκας	6
Άλλοι	5

Αποτέλεσμα	Αριθμός παραπόνων
Προειδοποίηση	14
Απόφαση - Χρηματική Ποινή	64
Διακοπή έρευνας λόγω αναρμοδιότητας / προώθηση στην Αστυνομία	3
Διακοπή έρευνας λόγω έλλειψης στοιχείων	1

4. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ

Η Επίτροπος μπορεί να επιβάλει στους υπευθύνους επεξεργασίας ή στους εκπροσώπους τους ή σε τρίτους τις ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις, για παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από το Νόμο (άρθρο 25 του Νόμου):

- (α) Προειδοποίηση, με αποκλειστική προθεσμία για άρση της παράβασης,
- (β) χρηματική ποινή μέχρι €30,000,
- (γ) προσωρινή ανάκληση άδειας,
- (δ) οριστική ανάκληση άδειας,
- (ε) καταστροφή αρχείου ή διακοπή επεξεργασίας και καταστροφή των σχετικών δεδομένων.

Οι κυρώσεις επιβάλλονται με την έκδοση Απόφασης από την Επίτροπο.

Το 2017 επιβλήθηκαν συνολικά 28 διοικητικές κυρώσεις, εκ των οποίων οι 20 αφορούσαν παράπονα που υποβλήθηκαν το 2017, ενώ οι υπόλοιπες αφορούσαν παράπονα που υποβλήθηκαν κατά το 2016.

Παρατίθεται πιο κάτω Πίνακας με τους Οργανισμούς και τη διοικητική κύρωση που τους επιβλήθηκε.

Αποφάσεις της Επιτρόπου που εκδόθηκαν το 2017:

	Οργανισμός	Διοικητική Κύρωση
1.	Μαραθοβουνιώτικο Σουβλάκι	Χρηματική Ποινή €400
2.	Παγκύπριος Σύλλογος Ψυχολόγων (ΠΑΣΥΨΥ)	Προειδοποίηση
3.	Πανεπιστήμιο Κύπρου	Προειδοποίηση
4.	Υπουργείο Υγείας (Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας)	Προειδοποίηση
5.	Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ	Προειδοποίηση
6.	Φοιτητική Παράταξη «Πρωτοπορία»	Χρηματική Ποινή €1000
7.	Εθνική Φρουρά	Προειδοποίηση
8.	Korpus Prava (Cyprus) Ltd	Προειδοποίηση

9.	ΑΤΗΚ	Προειδοποίηση
10.	A&K CASH & CARRY S/M LTD	Χρηματική Ποινή €700
11.	G.A.P. Vassilopoulos Group	Προειδοποίηση
12.	ΑΤΗΚ	Χρηματική Ποινή €10000
13.	ΤΡΑΠΕΖΑ ΚΥΠΡΟΥ	Προειδοποίηση
14.	Όμιλος Αντισφαίρισης Λευκωσίας	Προειδοποίηση

Σημείωση: Στον πιο πάνω πίνακα δεν παρουσιάζονται οι κυρώσεις που επιβλήθηκαν σε φυσικά πρόσωπα περιλαμβανομένων των υποψήφιων Προέδρων της Δημοκρατίας κατά την προεκλογική περίοδο.

Κατά τη διερεύνηση των 82 παραπόνων που υποβλήθηκαν κατά την προεκλογική περίοδο, η Επίτροπος είχε απευθύνει προειδοποίηση για 14 από αυτά και είχε επιβάλει χρηματική ποινή για τα 64 από αυτά με 27 Αποφάσεις της ως ακολούθως:

Καθ' ού το παράπονο	Αποφάσεις	Σύνολο χρηματικών ποινών
Γιώργος Λιλλήκας	7 Αποφάσεις για 25 παράπονα	7.800 ευρώ
Νικόλας Παπαδόπουλος	17 Αποφάσεις για 25 παράπονα	30.600 ευρώ
Σταύρος Μαλάς	2 Αποφάσεις για 15 παράπονα	10.800 ευρώ
Νίκος Αναστασιάδης	1 Απόφαση για 17 παράπονα	15.000 ευρώ

Ενδεικτικά παρατίθεται στο Παράρτημα Ι αυτούσιο το κείμενο μιας Απόφασης. Για ορισμένες άλλες σημαντικές Αποφάσεις περιλαμβάνεται περίληψη στο μέρος «Υποθέσεις».

5. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Οι υπεύθυνοι επεξεργασίας, δηλαδή τα άτομα ή οι οργανισμοί που επεξεργάζονται προσωπικές πληροφορίες είχαν υποχρέωση υποβολής Γνωστοποίησης προς την Επίτροπο για τις επεξεργασίες που διεξήγαγαν, όπως καθοριζόταν στο άρθρο 7 του Νόμου, εκτός αν ίσχυε κάποια από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται σ' αυτό.

Οι υπεύθυνοι επεξεργασίας είχαν υποχρέωση να δηλώσουν γραπτώς στην Επίτροπο, μεταξύ άλλων, το σκοπό της επεξεργασίας, τις κατηγορίες των υποκειμένων, το είδος των δεδομένων που θα επεξεργάζονταν, τους αποδέκτες των δεδομένων, τα τεχνικά χαρακτηριστικά του συστήματος και την πιθανή διαβίβαση σε τρίτες χώρες.

Δεν είχαν υποχρέωση να υποβάλουν Γνωστοποίηση όλοι οι υπεύθυνοι επεξεργασίας. Οι εξαιρέσεις καθορίζονταν στο άρθρο 7(6) του Νόμου και οι υπεύθυνοι επεξεργασίας προτρέπονταν να συμβουλευτούν τους νομικούς τους συμβούλους πριν προβούν σε επίκληση των εξαιρέσεων αυτών.

Τα στοιχεία που αναφέρονταν στο εδάφιο (2) της Γνωστοποίησης καταχωρούνταν στο Μητρώο Αρχείων και Επεξεργασιών που τηρούσε η Επίτροπος και το οποίο ήταν προσβάσιμο στο κοινό. Κάθε μεταβολή των στοιχείων που αναφερόταν στο εδάφιο (2) θα έπρεπε να γνωστοποιηθεί εγγράφως και χωρίς καθυστέρηση από τον υπεύθυνο επεξεργασίας στην Επίτροπο.

Σκοπός της Γνωστοποίησης ήταν ο έλεγχος της νομιμότητας των επεξεργασιών και η υποβολή συστάσεων εκεί και όπου χρειαζόταν ώστε να μπορούσε να επιτευχθεί η πλήρης συμμόρφωση με το Νόμο. Οι Γνωστοποιήσεις αποσκοπούσαν επίσης στην επίτευξη της διαφάνειας, αφού το μητρώο Γνωστοποιήσεων ήταν προσβάσιμο στο κοινό.

Κατά το 2017, υποβλήθηκαν συνολικά 696 Γνωστοποιήσεις για σύσταση και λειτουργία αρχείου / έναρξη επεξεργασίας ως ακολούθως:

Κατηγορία	Αριθμός Γνωστοποιήσεων 2017
Δημόσιος Τομέας	29
Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου	29
Ιδιωτικός Τομέας	638
Σύνολο	696

Ο μεγάλος αριθμός Γνωστοποιήσεων που υποβλήθηκε στο Γραφείο από τον ιδιωτικό τομέα, έγκειται στην εκστρατεία ενημέρωσης των Εταιρειών Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ) και των Εταιρειών Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών (ΕΠΑΥ) για υποβολή Γνωστοποίησης των αρχείων που διατηρούν και περιλαμβάνουν προσωπικά δεδομένα των πελατών τους.

Συγκεκριμένα, η Επίτροπος με επιστολές της προς τις αρμόδιες εποπτικές Αρχές των πιο πάνω εταιρειών (Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ΣΕΛΚ και Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο), ζήτησε όπως προωθήσουν στα μέλη και /ή εποπτευόμενούς τους, τις επιστολές της με βάση τις οποίες καλούντο οι εταιρείες να υποβάλουν στο Γραφείο δεόντως συμπληρωμένο έντυπο Γνωστοποίησης Σύστασης και Λειτουργίας Αρχείου /Έναρξης Επεξεργασίας, ως η εκ του Νόμου υποχρέωσή τους.

6. ΑΔΕΙΕΣ

6.1. Άδειες Διασύνδεσης

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου «διασύνδεση» σημαίνει «μορφή επεξεργασίας που συνίσταται στη δυνατότητα συσχέτισης των δεδομένων ενός αρχείου με δεδομένα αρχείου ή αρχείων που τηρούνται από άλλο ή άλλους υπεύθυνους επεξεργασίας ή που τηρούνται από τον ίδιο υπεύθυνο επεξεργασίας για άλλο σκοπό.».

Η διασύνδεση των αρχείων επιτρέπεται μόνο σύμφωνα με τους όρους που αναφέρονται στα άρθρα 5 και 8 του Νόμου, εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι δημοσίου συμφέροντος.

Κάθε διασύνδεση γνωστοποιείται στην Επίτροπο με δήλωση και αν ένα τουλάχιστον από τα αρχεία που πρόκειται να διασυνδεθούν περιέχει ευαίσθητα δεδομένα ή αν η διασύνδεση έχει ως συνέπεια την

αποκάλυψη ευαίσθητων δεδομένων ή αν για την πραγματοποίηση της διασύνδεσης πρόκειται να γίνει χρήση ενιαίου κωδικού αριθμού, η διασύνδεση επιτρέπεται μόνο με προηγούμενη άδεια της Επιτρόπου. Η άδεια διασύνδεσης χορηγείται ύστερα από ακρόαση των υπεύθυνων επεξεργασίας των αρχείων αν κριθεί απαραίτητο από την Επίτροπο.

Στον ακόλουθο πίνακα καταγράφονται όλες οι Άδειες Διασύνδεσης που χορήγησε η Επίτροπος κατά το έτος 2017:

Αρ.	Υπεύθυνος Επεξεργασίας 1	Υπεύθυνος Επεξεργασίας 2
1.	Υπουργείο Υγείας	Γενικό Λογιστήριο
2.	Τμήμα Γεωργίας	Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης Τμήμα Εφόρου Φορολογίας Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη Υπηρεσίας Κοινωνικών Ασφαλίσεων Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών Υπηρεσία Ανθρωπιστικών Θεμάτων Κυπριακός Οργανισμός Αγροτικών Πληρωμών
3.	Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες	Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
4.	Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας	Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες
5.	Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας	Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών
6.	Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου	Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου Νοσοκομείο Αρχ. Μακαρίου III
7.	Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου	Υπουργείο Εσωτερικών
8.	Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου	Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης
9.	Ογκολογικό Κέντρο Τράπεζας Κύπρου	Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας

10.	Αρχή Λιμένων Κύπρου	Τμήμα Οδικών Μεταφορών
11.	Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	Τμήμα Εργασίας
12.	Υπηρεσία Βιομηχανίας και Τεχνολογίας – Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων
13.	Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη
14.	Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης	Αρχεία Πληθυσμιακών Προγραμμάτων Μαστογραφικού Ελέγχου Γυναικών και Παχέως Εντέρου Ανδρών και Γυναικών ηλικίας 50-69 ετών, της Μονάδας Παρακολούθησης Υγείας του Υπουργείου Υγείας
15.	Τμήμα Γεωργίας	Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης

Παρατίθενται επίσης στον πιο κάτω Πίνακα οι ανανεώσεις αδειών διασύνδεσης που χορήγησε η Επίτροπος, οι οποίες στο σύνολο τους είναι 44:

Αρ.	Υπεύθυνος Επεξεργασίας 1	Υπεύθυνος Επεξεργασίας 2
1.	Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας	Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων
2.	Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας	Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας
3.	Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Τμήμα Εργασίας
4.	Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εθνική Φρουρά (Αρχείο Στρατολογικών Υπηρεσιών)
5.	Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες
6.	Υπουργείο Εσωτερικών (Αρχείο Εγγραφής Κατοίκων και Αρχείο Εγγραφής Εκλογέων)	Πολιτική Άμυνα
7.	Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	Υπηρεσία Μερίμνης και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων
8.	Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας	Τμήμα Εργασίας
9.	Τμήμα Οδικών Μεταφορών	Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων

10.	Γενικό Λογιστήριο	Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων
11.	Φαρμακευτικές Υπηρεσίες (Αρχείο Διαχείρισης Συνταγών)	Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας
12.	Τμήμα Φορολογίας	Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου
13.	Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου	Τμήμα Οδικών Μεταφορών
14.	Τμήμα Κτηματολογίου & Χωρομετρίας	Υπουργείο Εσωτερικών
15.	Αρχείο Στρατολογικών Υπηρεσιών της Εθνικής Φρουράς	Αρχείο Εγγραφής Κατοίκων και Αρχείο Προσώπων που αποκτούν την Κυπριακή Ιθαγένεια του Υπουργείου Εσωτερικών
16.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (μητρώο «ΑΘΗΝΑ»)	ΣΠΕ Αλληλεγγύης
17.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (μητρώο «ΑΘΗΝΑ»)	Συνεργατικό Ταμειυτήριο Υπαλλήλων Τηλεπικοινωνιών, Ενέργειας και Τραπεζών Λτδ
18.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (μητρώο «ΑΘΗΝΑ»)	ΣΠΕ Κοκκινοχωριών Λτδ
19.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (μητρώο «ΑΘΗΝΑ»)	ΣΠΕ Μακράσucas, Λάρνακας, Επαρχίας Αμμοχώστου Λτδ
20.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (μητρώο «ΑΘΗΝΑ»)	ΣΠΕ Τροόδους Λτδ
21.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (μητρώο «ΑΘΗΝΑ»)	ΣΠΕ Στροβόλου Λτδ
22.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (μητρώο «ΑΘΗΝΑ»)	Συνεργατική Οικοδομική και Ταμειυτήριο Δημοσίων Υπαλλήλων Κύπρου Λτδ
23.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (μητρώο «ΑΘΗΝΑ»)	Συνεργατικό Ταμειυτήριο Εκπαιδευτικών Κύπρου Λτδ
24.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (μητρώο «ΑΘΗΝΑ»)	Περιφεριακή ΣΠΕ Λευκωσίας Λτδ
25.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (μητρώο «ΑΘΗΝΑ»)	Συνεργατικό Ταμειυτήριο Λευκωσίας Λτδ
26.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (μητρώο «ΑΘΗΝΑ»)	ΣΠΕ Ταμασσού, Ορεινής και Πιτσιλιάς Λτδ

27.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (μητρώο «ΑΘΗΝΑ»)	ΣΠΕ Λακατάμιας / Δευτεράς Λτδ
28.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (μητρώο «ΑΘΗΝΑ»)	Συνεργατικό Ταμειυτήριο Αμμοχώστου – Λάρνακας Λτδ
29.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (μητρώο «ΑΘΗΝΑ»)	Συνεργατικό Ταμειυτήριο Λεμεσού Λτδ
30.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (μητρώο «ΑΘΗΝΑ»)	ΣΠΕ «ΛΗΔΡΑ» Λτδ
31.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (μητρώο «ΑΘΗΝΑ»)	Περιφερειακή ΣΠΕ Λεμεσού Λτδ
32.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (μητρώο «ΑΘΗΝΑ»)	Συνεργατικό Ταμειυτήριο Πάφου Λτδ
33.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (μητρώο «ΑΘΗΝΑ»)	Συνεργατικό Ταμειυτήριο Αστυνομικών και Στρατιωτικών Κύπρου Λτδ
34.	Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου	Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
35.	Τμήμα Εργασίας	Αρχείο Πληθυσμού και Μετανάστευσης
36.	Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες	Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας
37.	Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας	Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων
38.	Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου
39.	Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας
40.	Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης
41.	Τμήμα Τελωνείων	Μονάδα Καταπολέμησης Αδικημάτων Συγκάλυψης
42.	Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ	Άρτεμις Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών
43.	Υπηρεσία Ασύλου	Υπουργείο Υγείας
44.	Αστυνομία Κύπρου	Τμήμα Οδικών Μεταφορών

6.2. Άδειες Διαβίβασης

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9(4) του Νόμου, η διαβίβαση προσωπικών δεδομένων σε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτη συμβαλλόμενα μέρη του Ε.Ο.Χ. (Νορβηγία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν) ή προς τρίτες χώρες για τις οποίες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αποφανθεί ότι εξασφαλίζουν ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας προσωπικών δεδομένων είναι ελεύθερη.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε, με βάση το άρθρο 25(6) της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, ότι η Ανδόρα, η Αργεντινή, η Νέα Ζηλανδία, ο Καναδάς, η Ελβετία, τα νησιά Φαρόε, η νήσος Guernsey, το Ισραήλ, το Isle of Man, το Jersey, η Ανατολική Δημοκρατία της Ουρουγουάης και οι ΗΠΑ (Transfer of Passenger Name Record Data (PNR) παρέχουν ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας.

Η διαβίβαση προσωπικών δεδομένων προς οποιαδήποτε άλλη χώρα επιτρέπεται ύστερα από άδεια της Επιτροπής.

Η Επιτροπή παρέχει την άδεια μόνο εάν κρίνει ότι η εν λόγω χώρα εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας. Η διαβίβαση προς χώρα η οποία δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας, επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, με άδεια της Επιτροπής εφόσον συντρέχει μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στις διατάξεις του άρθρου 9 (2) του Νόμου.

Η Επιτροπή μπορεί, επίσης, να επιτρέψει τη διαβίβαση δεδομένων σε χώρα που δεν εξασφαλίζει ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας εφόσον ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρουσιάσει επαρκείς εγγυήσεις για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών και της άσκησης των δικαιωμάτων αυτών, που απορρέουν από τυποποιημένες Συμβατικές Ρήτρες (standard contractual clauses).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εγκρίνει τέτοιες Συμβατικές Ρήτρες, οι οποίες μπορεί να αποτελέσουν ικανοποιητικές εγγυήσεις για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών και της άσκησης των δικαιωμάτων αυτών και έτσι, μετά την υπογραφή τους από τους ενδιαφερόμενους, οι Ρήτρες αυτές μπορούν να αποτελέσουν τη νομική βάση για τη χορήγηση από την Επιτροπή της σχετικής άδειας διαβίβασης δεδομένων.

Κατά το έτος 2017, η Επιτροπή χορήγησε 195 άδειες διαβίβασης ως ακολούθως:

Αρ.	Υπεύθυνος Επεξεργασίας 1	Υπεύθυνος Επεξεργασίας 2
1.	EXXONMOBIL CYPRUS LTD	ΗΠΑ (SAP America Inc.)
2.	Magnasale Trading Ltd	Ουκρανία
3.	Safecap Investments Ltd	Ουκρανία
4.	Trident Trust Company (Cyprus) Ltd	ΗΠΑ (Trident Trust Group)
5.	Polymage Services Ltd	Ρωσία (Polymage Services Ltd)
6.	Polymage Services Ltd	Βρετανικές Παρθένους Νήσους (BVI)- (Polymage Services Ltd)
7.	Trident Trust Company (Cyprus) Ltd	Ρωσία (Trident Trust Group)
8.	Trident Trust Company (Cyprus) Ltd	Ουκρανία (Trident Trust Group)
9.	Trident Trust Company (Cyprus) Ltd	Βρετανικές Παρθένους Νήσους (BVI) (Trident Trust Group)
10.	Trident Trust Company (Cyprus) Ltd	Σεϋχέλλες (Trident Trust Group)
11.	Trident Trust Company (Cyprus) Ltd	Μπαχάμες (Trident Trust Group)

12.	Trident Trust Company (Cyprus) Ltd	Κίνα (Trident Trust Group)
13.	Trident Trust Company (Cyprus) Ltd	Σιγκαπούρη (Trident Trust Group)
14.	Trident Trust Company (Cyprus) Ltd	Χονγκ Κονγκ (Trident Trust Group)
15.	Trident Trust Company (Cyprus) Ltd	Νησί Nevis (Trident Trust Group)
16.	Trident Trust Company (Cyprus) Ltd	Mauritius (Trident Trust Group)
17.	BP Eastern Mediterranean Ltd	Ινδία (Automatic Data Solutions & Technology Services Private Ltd)
18.	BP Eastern Mediterranean Ltd	Αυστραλία (Automatic Data Processing Ltd)
19.	CHG Medical Concierge Ltd	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (CHG Medical Concierge Ltd)
20.	CHG Medical Concierge Ltd	ΗΠΑ (CHG Medical Concierge Ltd)
21.	Royal Pine & Associates Ltd	Παναμάς (ICASA, GONZALEZ – RUIZ & ALEMAN)
22.	Royal Pine & Associates Ltd	Βρετανικές Παρθένους Νήσους a) (ICASA, GONZALEZ – RUIZ & ALEMAN (BVI) TRUST LTD b) (HARVEYS (BVI))
23.	Royal Pine & Associates Ltd	Cayman Islands (A.R.C Directors Ltd)
24.	PRIVATBANK CYPRUS BRANCH LTD	Ουκρανία (National Bank of Ukraine)
25.	OTKRITIE CAPITAL CYPRUS LTD	Ρωσική Ομοσπονδία (1. OTKRITIE BROKER JOINT STOCK COMPANY, 2. BANK OTKRITIE FIANANCIAL CORPORATION, 3. OTKRITIE BANK)
26.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	Σεϋχέλλες (Trident Fiduciaries (Middle East) Ltd)
27.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	Νησιά Nevis (Trident Fiduciaries (Middle East) Ltd)
28.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	Νησιά Marshal (Trident Fiduciaries (Middle East) Ltd)
29.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	Σερβία (Trident Fiduciaries (Middle East) Ltd)
30.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	Ουκρανία (Trident Fiduciaries (Middle East) Ltd)
31.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	Χονγκ Κονγκ (Trident Fiduciaries (Middle East) Ltd)
32.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	Μονακό (Trident Fiduciaries (Middle East) Ltd)
33.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	Ρωσική Ομοσπονδία (Trident Fiduciaries (Middle East) Ltd)
34.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	Νησί Μαυρίκιος(Trident Fiduciaries (Middle East) Ltd)
35.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	Σιγκαπούρη (Trident Fiduciaries (Middle East) Ltd)
36.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	Μπαχάμες (Trident Fiduciaries (Middle East) Ltd)
37.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (Trident Fiduciaries (Middle East) Ltd)
38.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	Λιβερία (Trident Fiduciaries (Middle

		East) Ltd)
39.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	Νησιά Cayman (Trident Fiduciaries (Middle East) Ltd)
40.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	ΗΠΑ (Trident Fiduciaries (Middle East) Ltd)
41.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	Βαλεαρίδες Νήσους (Trident Fiduciaries (Middle East) Ltd)
42.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	Βρετανικές Παρθένους Νήσους (Trident Fiduciaries (Middle East) Ltd)
43.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	Γεωργία (Trident Fiduciaries (Middle East) Ltd)
44.	TRIDENT FIDUCIARIES (MIDDLE EAST) LTD	Άγιο Βικέντιο και Γρεναδίνες (Trident Fiduciaries (Middle East) Ltd)
45.	M.S.O. CORPORATE SERVICES LTD	Παναμάς (1.QUIJANO & ASSOCIATES 2. OMC GROUP)
46.	Alfa Capital Holdings (Cyprus) Ltd	Ρωσική Ομοσπονδία
47.	Επίτροπος Προεδρίας και Ανθρωπιστικών Θεμάτων	Βοσνία (Γενετικό Εργαστήριο της International Committee on Missing Persons ICMP)
48.	Societe Generale Bank – Cyprus Ltd	Λίβανο (Societe Generale De Banque Au Liban SAL)
49.	Deltamark Fund Management Ltd	Ρωσία (V.M.L. Venture Management Ltd)
50.	Alfa Capital Holdings (Cyprus) ltd	Ρωσική Ομοσπονδία
51.	OKPAY CY LTD	Ρωσική Ομοσπονδία (Limited Liability Company Settlement Non-Bank Credit Organization “WALLET ONE”)
52.	MMG CYPRUS LTD	Παναμάς (MORGAN & MORGAN)
53.	Onezero Financial Systems (Cyprus) Ltd	ΗΠΑ (1.Onezero Hosted Services LLC, 2. Onezero Financial Systems LLC)
54.	Ταμείο Ασφαλιστών Μηχανοκίνητων Οχημάτων	Αλβανία Λευκορωσία Βοσνία F.Y.R.O.M. Ιράν Μαυροβούνιο Μολδαβία Μαρόκο Ρωσία Σερβία Τυνησία Τουρκία Ουκρανία Αζερμπαϊτζάν
55.	Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ	Ρωσική Ομοσπονδία (Alfa Capital (Holdings) Cyprus Ltd)
56.	The Cyprus Tourism Development Public Co. Ltd	ΗΠΑ (Hilton Worldwide)
57.	C.D. MESSIOS LLC	Μπελίξε (TRINITY SERVICES INC)

58.	C.D. MESSIOS LLC	Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι (PATTON, MORENO & ASVAT (BVI) LTD)
59.	C.D. MESSIOS LLC	ANGUILLA (INTERSHOME CONSULTD LTD)
60.	C.D. MESSIOS LLC	Σεϋχέλλες (INTERSHOME CONSULTD LTD)
61.	Midland Consult (Cyprus) Ltd	Ουκρανία (PrivatBank Commercial Bank)
62.	Midland Consult (Cyprus) Ltd	Ρωσία (Sberbank of Russia)
63.	Korpus Prava Corporate Services Ltd	Μπελίτζε (Icaza Belize Trust Corporation Ltd)
64.	Korpus Prava Corporate Services Ltd	Χονγκ Γκονγκ (KP Secretarial (Hong Kong) Ltd)
65.	Korpus Prava Corporate Services Ltd	Νησιά Μάρσαλ (The Trust Company of the Marshall Islands Inc)
66.	Korpus Prava Corporate Services Ltd	Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι (Icaza, Gonzalez-Ruiz & Aleman (BVI) Trust Ltd)
67.	Korpus Prava Corporate Services Ltd	Ρωσία (LLC Korpus Prava)
68.	Korpus Prava Corporate Services Ltd	Cayman Islands(LAGARTOS EASTERN EUROPE FUND INC)
69.	Korpus Prava Corporate Services Ltd	Σεϋχέλλες (Icaza, Gonzalez-Ruiz & Aleman)
70.	Mutual Trust Ltd	Βερμούδες (Bank of Bermouda)
71.	Mutual Trust Ltd	Brunei Darussalam (Mutual Trust Ltd Brunei)
72.	Mutual Trust Ltd	Βρετανικές Παρθένους Νήσους (AMS Financial Services Ltd, Jordans Trust Company Ltd, Osiris International Trustees Ltd, TMF Group και Quijano & Associates (BVI) Ltd)
73.	Mutual Trust Ltd	Γεωργία (Bank of Georgia)
74.	Mutual Trust Ltd	Γιβραλτάρ (Finsbury Trust & Corporate Services Ltd)
75.	Mutual Trust Ltd	Hong Gong (Chris K.F. Wong & Co και Corporate Profession Ltd)
76.	Mutual Trust Ltd	Ινδία (JSC VTB Bank και Kotak Mahindra Bank)
77.	Mutual Trust Ltd	Macao (Offshore Inc. Ltd)
78.	Mutual Trust Ltd	Mauritius (International Proximity)
79.	Mutual Trust Ltd	Ολλανδικές Αντίλλες (First Curacao International Bank N.V.)
80.	Mutual Trust Ltd	Παναμά (ALEMAN, Cordero, Galindo & Lee, Arlington Management Corporation και Padini & Asociados)
81.	Mutual Trust Ltd	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (RAK Offshore (RAKIA), Abu Dhabi Islamic Bank PJSC (ADIB), Emirates NBD, Mirabaud (Middle East) Bank και ICICI Bank Limited (ICICI Bank)
82.	Mutual Trust Ltd	Ρωσική Ομοσπονδία (International Proximity, Oktritie FC Bank, JSC JSCB

		International Financial Club, RosBANK και SBERBANK)
83.	Mutual Trust Ltd	Αγία Λουκία (Bank of Saint Lucia)
84.	Mutual Trust Ltd	Σεϋχέλλες (AAA International Services Ltd, Mayfair Trust Group Ltd και Arlington Management Corporation)
85.	Mutual Trust Ltd	Σιγκαπούρη (Bank of Singapore)
86.	PPP Global Consultants (Cyprus) Ltd	Belize (International Corporate Services)
87.	PPP Global Consultants (Cyprus) Ltd	Σεϋχέλλες (Icaza, Gonzales-Ruiz & Aleman)
88.	Charlie Airlines Ltd	Ρωσική Ομοσπονδία (S7 Travel Retail LLC και S7 GROUP CJSC)
89.	Qino Management & Advisory Ltd	ΗΠΑ (Sugar Sync)
90.	Charlie Airlines Ltd	SITA Information Networking Computing USA Inc
91.	EXXONMOBIL CYPRUS LTD	ΗΠΑ (The Response Group)
92.	EXXONMOBIL CYPRUS LTD	ΗΠΑ (DOCUSIGN, INC.)
93.	Εθνική Ασφαλιστική	Λίβανο (General Reinsurance AG)
94.	OKPAY CY LTD	Σιγκαπούρη
95.	Privatbank Cyprus Branch Ltd	Ουκρανία (National Bank of Ukraine)
98.	Societe Generale Bank – Cyprus Limited	Λίβανο (Societe Generale De Banque Au Liban Sal)
97.	Zeincro Cyprus Ltd	ΗΠΑ (Alnylam Pharmaceuticals Inc.)
98.	Onezero Financial Systems (Cyprus) Ltd	ΗΠΑ (Onezero Hosted Services LLC) (Onezero Financial Systems LLC)
99.	TNT Express (Cyprus) Limited	Οντότητες του Ομίλου FedEx
100.	Otkritie Broker Ltd	Ρωσία
101.	DELOITTE LTD	ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ (Deloitte Kazakhstan)
102.	DELOITTE LTD	ΟΥΚΡΑΝΙΑ (Deloitte Ukraine)
103.	DELOITTE LTD	ΝΤΟΥΜΠΑΙ (Deloitte DUBAI)
104.	DELOITTE LTD	ΡΩΣΙΑ (Deloitte RUSSIA)
105.	MetLife Europe Ltd (Cyprus Branch)	Βουλγαρία Καναδάς Κροατία Τσεχία Δανία Γαλλία Γερμανία Ελλάδα Ουγγαρία Ινδία Ιρλανδία Ιταλία Ιαπωνία Μεξικό Μαρόκο Ολλανδία Νέα Ζηλανδία Φιλιππίνες

		Πολωνία Ρουμανία Σιγκαπούρη Σλοβακία Σλοβενία Νότιος Αφρική Ισπανία Ταϊβάν Ηνωμένο Βασίλειο ΗΠΑ Κίνα Αίγυπτος Χονγκ Κονγκ Ισραήλ Πορτογαλία
106.	DEMA SERVICES LTD	Σεϋχέλλες (Omega International Agents Ltd)
107.	DEMA SERVICES LTD	Nevis (Hamilton Trust Company (Nevis) Ltd)
108.	DEMA SERVICES LTD	BVI (Harneys Westwood & Riegels, Nerine Trust Company (BVI) Ltd, Orbis Services Ltd, Portcullis TrustNet (BVI) Ltd, Arias, Fabrega & Fabrega Trust Co. BVI Ltd, Newhaven Corporate Services (BVI) Ltd, Aleman, Cordero Galindo & Lee kai Trident Trust Company (BVI) Ltd)
109.	DEMA SERVICES LTD	Belize (Professional Trust Ltd)
110.	Chesterfield Management Ltd	Βρετανικές Παρθένους Νήσους (Chesterfield Management Ltd)
111.	Chesterfield Management Ltd	Παναμάς (Chesterfield Management Ltd)
112.	TNT Express (Cyprus) Ltd	Φιλιππίνες (Accenture Inc.)
113.	TNT Express (Cyprus) Ltd	Ινδία (Accenture Solutions Private Ltd)
114.	TNT Express (Cyprus) Ltd	ΗΠΑ (Concur Technologies Inc)
115.	Omega Funds Investments Ltd	Ρωσική Ομοσπονδία ("B&N Bank" (Public Joint-Stock company))
116.	iSignthis eMoney Ltd	Αυστραλία (Authenticate Pty Ltd)
117.	Otkritie Broker Ltd	ΗΠΑ
118.	Metlife Europe d.o.c (Cypurs Branch)	ΗΠΑ (cloud)
119.	Omega Gunds Investment Ltd	Ρωσία (Brokerage Company Region LLC)
120.	Trident Trust Company (Cyprus) Ltd	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα Νέα Ζηλανδία Αυστραλία Άγιος Βικέντιος Γρεναδίνες
121.	Postscriptum Capital Ltd	Moscow Branch (Postscriptum Capital Ltd)
122.	Asoted Services Ltd	HSBC- The Hong Kong and Shanghai Banking Corporation Ltd (Ινδία)
123.	Asoted Services Ltd	Agrogeneration S.A. Ουκρανία
124.	Asoted Services Ltd	CIM Global Business

125.	Novartis Pharma Services Inc. Representative Office Cyprus	Διάφορες χώρες
126.	O.T.A Orphanides Trust Agency	Venture Management Ltd - Ρωσία
127.	Remedica Ltd	Νότιος Αφρική (Ascendis Health SA)
128.	First Names (Cyprus) Ltd	Ιράν
129.	First Names (Cyprus) Ltd	Αρούμπα
130.	AMANA CAPITAL LTD	Λίβανο (AMANA CAPITAL GROUP SAL (HOLDING))
131.	KPM Consulting Ltd	Μπελίζ (Icaza Belize trust Corporation Ltd)
132.	A.J.K. Bureau of Consultants Limited	Σιγκαπούρη (A.J.K. Corporate Services (Singapore) Pte Ltd και στις τράπεζες)
133.	A.J.K. Bureau of Consultants Limited	Μπελίζ (A.J.K. Corporate Services (Belize) Ltd και στις τράπεζες)
134.	A.J.K. Bureau of Consultants Limited	Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι (BVI) (A.J.K Corporate Services (BVI) Ltd και Malbourne Invest & Finance SA)
135.	A.J.K. Bureau of Consultants Limited	Μπαχάμες (A.J.K Corporate Services (Bahamas) Ltd και στις τράπεζες)
136.	A.J.K. Bureau of Consultants Limited	Λίβανο (FFA Private Bank)
137.	A.J.K. Bureau of Consultants Limited	Μονακό
138.	A.J.K. Bureau of Consultants Limited	Βιετνάμ
139.	A.J.K. Bureau of Consultants Limited	Ουκρανία
140.	A.J.K. Bureau of Consultants Limited	ΗΠΑ
141.	A.J.K. Bureau of Consultants Limited	Άγιος Μαυρίκιος
142.	A.J.K. Bureau of Consultants Limited	Ινδονησία
143.	A.J.K. Bureau of Consultants Limited	Μπαγλαντές (Commercial Bank of Ceylon PLC)
144.	Πανεπιστήμιο Κύπρου	ΗΠΑ (Οργανισμός ICANN)
145.	TCSL Troodos Corporate Services Ltd	Σευχέλλες (Quijano & Associates – Attorney at Law)
146.	A.J.K. Bureau of Consultants Ltd	Βερμούδες
147.	A.J.K. Bureau of Consultants Ltd	Νησιά της Μάγχης
148.	A.J.K. Bureau of Consultants Ltd	Γεωργία
149.	A.J.K. Bureau of Consultants Ltd	Γιβραλτάρ
150.	A.J.K. Bureau of Consultants Ltd	Ρωσική Ομοσπονδία
151.	Πανεπιστήμιο Κύπρου, Κέντρο Ερευνών Μοριακής Ιατρικής	ΗΠΑ (Harvard Medical School & Broad Institute of Harvard –MIT, Center for Glomerular Kidney Disease and Novel Experimental Therapeutics, Boston)
152.	Shanda Consult Ltd	Χονγκ Κονγκ (DBS Bank (Hong Kong) Ltd)
153.	Vistra (Cyprus) Ltd	Βραζιλία (Vistra Brazil)
154.	Vistra (Cyprus) Ltd	Βρετανικές Παρθένους Νήσους (Vistra (BVI) LTD)
155.	Vistra (Cyprus) Ltd	Cayman Islands (Vistra Cayman Trust Ltd)
156.	Vistra (Cyprus) Ltd	Κίνα (Vistra China)
157.	Vistra (Cyprus) Ltd	Curacao (Vistra Curacao)
158.	Vistra (Cyprus) Ltd	Hong Kong (Vistra Hong Kong)

159.	Vistra (Cyprus) Ltd	Ινδία (Vistra ITCL (INDIA))
160.	Vistra (Cyprus) Ltd	Macau (Vistra Macau)
161.	Vistra (Cyprus) Ltd	Μαλαισία (Vistra Malaysia)
162.	Vistra (Cyprus) Ltd	Μαυρίτιος (Vistra Mauritius)
163.	Vistra (Cyprus) Ltd	Μονακό (Vistra Monaco)
164.	Vistra (Cyprus) Ltd	Σειχέλλες (Jordans Trust Company (Seychelles) Ltd))
165.	Vistra (Cyprus) Ltd	Σιγκαπούρη (Vistra Singapore)
166.	Vistra (Cyprus) Ltd	Ταϊβαν (Vistra Taiwan Ltd)
167.	Vistra (Cyprus) Ltd	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (Vistra United Arab Emirates)
168.	Vistra (Cyprus) Ltd	ΗΠΑ (Vistra USA)
169.	IBM Italia S.p.A. Cyprus Branch	ΗΠΑ (Workday Inc)
170.	TNT Express (Cyprus) Ltd	Σιγκαπούρη (Hewlett-Packard Singapore (Sales) Pte Ltd)
171.	TNT Express (Cyprus) Ltd	Ινδία (Hewlett-Packard Multimedia Sdn Bhd HP Global Centre)
172.	TNT Express (Cyprus) Ltd	Hewlett-Packard Multimedia Sdn Bhd HP Global Centre (Μαλαισία)
173.	TNT Express (Cyprus) Ltd	Hewlett-Packard Costa Rica Ltd (Κόστα Ρίκα)
174.	TNT Express (Cyprus) Ltd	ΗΠΑ (Hewlett-Packard Costa Rica Ltd)
175.	Wargaming Group Limited	ΗΠΑ (Wargaming (USA) Inc.)
176.	Ffineu Investments Ltd	Ρωσική Ομοσπονδία (IC "Freedom Finance" LLC, "Nettrader LLC" "Ffin bank" LLC και PJSC "Best Efforts Bank")
177.	Ffineu Investments Ltd	Καζακστάν ("Freedom Finance" JSC)
178.	Ffineu Investments Ltd	Ουκρανία (Ukrinet Financial Company)
179.	Dema Services Ltd	Γιβραλτάρ
180.	Sovereign Trust (Cyprus) Ltd	Abu Dhabi, Bahamas, Bahrain, BVI, China, Curacao, Dubai, Gibraltar, Hong Kong, Mauritius, Monaco, Seychelles, Singapore, SA Cape Town, Turks and Caicos
181.	Omega Funts Investment Ltd	ΗΠΑ (Interactive Brokers Corp. Ltd)
182.	"Privatbank" Cyprus Branch Ltd	Ουκρανία (PSJC CB "Privatbank")
183.	Public Joint – Stock Company Commercial Bank "PrivatBank" Cyprus Branch	Ουκρανία
184.	MetLife Europe (Cyprus Branch)	ΗΠΑ (MetLife International Holdings, LLC)
185.	MERCK SHARP & DOHME CYPRUS LTD	Σε εταιρείες /οντότητες του ομίλου εταιρειών Merck &Co., Inc. που εδρεύουν σε τρίτες Χώρες εκτός της Ε.Ε. ή του Ε.ΟΧ.
186.	ICC investment & Consulting Services Ltd	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (Isovereign FZE)
187.	GPB-Financial Services Ltd	Ρωσία (Gazprombank (Joint-Stock company))
188.	Μιχαλάκης Κυπριανού & Σία ΔΕΠΕ	Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι (Vistra (BVI))

		Ltd)
189.	Μιχαλάκης Κυπριανού & Σία ΔΕΠΕ	Belize (Northwestern Management Servives (Belize) Ltd)
190.	Μιχαλάκης Κυπριανού & Σία ΔΕΠΕ	Σεϋχέλλες (AAA International Services Ltd)
191.	Μιχαλάκης Κυπριανού & Σία ΔΕΠΕ	Χονγκ Κονγκ (Vistra (Hong Kong) Ltd)
192.	Interorient Marine Services Ltd	Ρωσία (Interorient Navigation Company ST. Petersburg Inc)
193.	IFSA MANAGEMENT LTD	Belize (Ally Professional Services Ltd)
194.	IFSA MANAGEMENT LTD	Vanuatu (Vanuatu Registry Services Ltd)
195.	IFSA MANAGEMENT LTD	Ελλάδα (IRI HELLAS LTD)

Επιπρόσθετα, η Επίτροπος χορήγησε 96 ανανεώσεις αδειών διαβίβασης, ως ακολούθως:

Αρ.	Υπεύθυνος Επεξεργασίας 1	Υπεύθυνος Επεξεργασίας 2
1.	Uniteam Marine Ltd	Σιγκαπούρη
2.	V.M.L. Venture Management Ltd	Ρωσία (V.M.L. Venture Management Ltd)
3.	ERICSSON AB (Cyprus Branch)	Φιλιππίνες (Ericsson Telecommunications Inc.)
4.	Credit Libanais SAL	Λίβανο (Credit Libanais SAL)
5.	BANQUE BEMO SAL	Λίβανο
6.	Τμήμα Φορολογίας	Διάφορες Χώρες
7.	Atonline Ltd	Ρωσία (LLC ATON)
8.	Wargaming Group Limited	ΗΠΑ
9.	CBB Lifeline Biotech Ltd	Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα Λίβανος Ιορδανία
10.	AIG Europe Ltd	ΗΠΑ (Genpact International Inc)
11.	AIG Europe Ltd	Ινδία 1. AIG Data Services Private Ltd 2. Chartis Insurance Services Private Ltd (Genpact International Inc)
12.	SIB (Cyprus) Ltd	Ρωσία (Closed Joint Stock Company Sberbank CIB)
13.	SIB (Cyprus) Ltd	Ρωσία (SBERBANK OF RUSSIA)
14.	Joint – Stock Company AVTOVAZBANK	Ρωσία (Public Joint – Stock Company AVTOVAZBANK)
15.	Tziougouros & Associates LLC	Σε εγκεκριμένες member firms και οντότητες του Ομίλου εταιρειών Erst & Young που εδρεύουν σε τρίτες χώρες εκτός της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ.
16.	IBL BANK SAL – Limassol Branch	Λίβανος (IBL BANK S.A.L.)
17.	Unistream Cyprus Ltd	Σε οποιαδήποτε χώρα παγκοσμίως
18.	Bank of Beirut Sal Cyprus	Λίβανο (Bank of Beirut Sal)
19.	Wargaming Group Limited	ΗΠΑ (Wargaming West Corporation)
20.	AIG Cyprus Ltd	Ινδία (Genpact India)
21.	AIG Cyprus Ltd	Διάφορες χώρες (American International)

22.	AIG Cyprus Ltd	Διάφορες χώρες (American International)
23.	AIG Cyprus Ltd	Διάφορες χώρες (American International)
24.	GlaxoSmithkline (Cyprus) Ltd	Ινδία Tech Mahindra Limited
25.	Aon Cyprus Insurance Company Limited	ΗΠΑ
26.	AIG Cyprus Ltd	ΗΠΑ
27.	GlaxoSmithKline (Cyprus) Ltd	Ινδία (Tech Mahinandra Ltd)
28.	AC Nielsen Cyprus Ltd	ΗΠΑ (TNC (US) HOLDINGS Inc)
29.	AC Nielsen Cyprus Ltd	ΗΠΑ (TNC (US) HOLDINGS Inc)
30.	GlaxoSmithKline (Cyprus) Ltd	Ινδία 1. Tata Consultancy Services 2. Tech Mahindra Ltd 3. HCL Technologies Ltd 4. Genpact India 5. GlaxoSmithKline LLC
31.	CYTA	1. China 2. Australia 3. Japan 4. Malaysia 5. India 6. Singapore 7. Puerto Rico 8. Costa Rica 9. Mexico 10. Venezuela 11. Brazil 12. Chile 13. Peru
32.	The Cyprus Association of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints Limited	ΗΠΑ (Corporation of the Presiding Bishop of The Church of Jesus-Christ of Latter-day Saints)
33.	Hellas – Sat Consortium Ltd	Σαουδική Αραβία
34.	Noble Energy International Ltd	ΗΠΑ
35.	GlaxoSmithKline(Cyprus) Ltd	ΗΠΑ 1. Hewitt Associates LLC 2. Workday Inc
36.	Etihad Airways (Cyprus Branch)	Abu Dhabi Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (Etihad Airways P.J.S.C.)
37.	Etihad Airways (Cyprus Branch)	Abu Dhabi Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (Etihad Airways P.J.S.C.)
38.	Etihad Airways (Cyprus Branch)	Abu Dhabi Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (Etihad Airways P.J.S.C.)
39.	GlaxonSmithKline (Cyprus) Ltd	ΗΠΑ
40.	Κυπριακό Ίδρυμα Έρευνας για τη μυϊκή δυστροφία του Ινστιτούτου Γενετικής και Νευρολογίας	ΗΠΑ (Broad Institute of MIT and Harvard, Stanley Center for Psychiatric Research Cambridge Massachusetts)
41.	Arch. Global Services (Cyprus) Ltd	ΗΠΑ (Arch Capital Group Ltd, Arch

		Reinsurance Ltd, Arch Capital Services Inc., Arch Re Facultative Underwriters Inc., Arch Insurance Group Inc., Arch Global Services Inc.)
42.	Frontica Global Employment Ltd	Τρίτες χώρες εκτός της Ε.Ε ή του Ε.Ο.Χ. και περιλαμβάνονται στον Πίνακα "Legal Chart (AKASTOR ASA)"
43.	Arch Global Services (Cyprus) Ltd	ΗΠΑ
44.	Aker Solutions Cyprus Limited	Διάφορες Χώρες
45.	CardPay Ltd	Ρωσική Ομοσπονδία
46.	MOKAS	Όλες τις χώρες
47.	Corina Snacks Ltd	ΗΠΑ (IBM Corporation) και άλλες χώρες
48.	S.P.I Spirits (Cyprus) Ltd	ΗΠΑ
49.	First Names (Cyprus) Ltd	Ρωσία Ουκρανία Νιγηρία Νότιο Αφρική Ινδία Χονγκ Κονγκ Σιγκαπούρη Ντουμπάι Καζακστάν Βραζιλία Ισλανδία Μογγολία Ιράκ Κατάρ Μοντενέγκρο Σεϋχέλλες British Virgin Islands Marshall Islands Μπελίζ
50.	First Names (Cyprus) Ltd	ΗΠΑ
51.	Wargaming Group Limited	Ρωσική Ομοσπονδία (LLC InMarSoft)
52.	Wargaming Group Limited	ΗΠΑ (Wargaming West Corporation και Wargaming (Austin) Inc.)
53.	Wargaming Group Limited	ΗΠΑ (Wargaming America Inc. και Wargaming (Seattle).Inc.)
54.	AMICORP (CYPRUS) LTD	Ινδία (ANICORP MANAGEMENT INDIA PRIVATE LTD)
55.	Corina Snacks Ltd	ΗΠΑ (PepsiCo)
56.	Merck Sharp & Dohme Cyprus Ltd	ΗΠΑ (HIPEROS LLC)
57.	KPM Consulting Ltd	Σεϋχέλλες (Icaza Gonzalez-Ruiz & Aleman)
58.	KPM Consulting Ltd	Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι (Icaza Gonzalez-Ruiz & Aleman, Commonwealth Trust Ltd, MMG Trust (BVI) Corp.)

59.	Επίτροπο Προεδρίας και Ανθρωπιστικών Θεμάτων	ΗΠΑ (The bode Technology Group Inc)
60.	LGS Handling Ltd	Αεροπορικές εταιρείες ή αρμόδιες Αρχές Ελέγχου εγκατεστημένες σε τρίτες χώρες για τις οποίες δεν έχει αποφανθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι εξασφαλίζουν ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας προσωπικών δεδομένων
61.	TCSL Troodos Corporate Ltd	Βρετανικές Παρθένους Νήσους (BVI)-(Quijano & Associates)
62.	TSYS Card Tech Services Ltd	ΗΠΑ (Total System services Inc.)
63.	Τμήμα Φορολογίας	ΗΠΑ
64.	Vaulterra Trustees and Corporate Ltd	Βρετανικές Παρθένους Νήσους
65.	Vaulterra Trustees and Corporate Ltd	Νησιά Cayman (Avalon Management Ltd)
66.	Vaulterra Trustees and Corporate Ltd	Σεϋχέλλες (Alfa Consulting Ltd)
67.	GlaxoSmithKline (Cyprus) Ltd	ΗΠΑ (Veeva Systems Inc.) – CLOUD
68.	GlaxoSmithKline (Cyprus) Ltd	ΗΠΑ (GlaxoSmithKline LLC) – Φαρμακοεπαγρύπνιση
69.	Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου	Στις αντίστοιχες Αρχές (signatories) που είχαν υπογράψει το Πολυμερές Μνημόνιο συνεργασίας (MMoU) του Διεθνούς Οργανισμού Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO) και περιλαμβάνονταν στον ενημερωμένο Κατάλογο των signatories του Μνημονίου ημερ. 23/10/2015 καθώς και σε άλλες Αρχές που θα το υπέγραφαν κατά τη διάρκεια ισχύος της Άδειας
70.	BKMS LTD	Σιγκαπούρη (“Sovereign Trust (Singapore) Pte. Ltd,” “Sovereign Trust (Hong Kong) Ltd”, “Amicorp Advisory FZE”)
71.	Novartis Pharma Services Inc.	Ινδία (Accenture Services Private Ltd & IMS Health Technology Solutions India Private Ltd)
72.	Makewaves Cyprus Ltd	ΗΠΑ (The Rocket Science Group LLC)
73.	Nielsen Audience Measurement (Cyprus) Ltd	Ινδία (Tata Consultancy Services Limited (TCS))
74.	AC Nielsen Cyprus Ltd	Ινδία (Tata Consultancy Services Limited (TCS))
75.	EXXON MOBIL CYPRUS LTD	Διάφορες Χώρες
76.	EXXONMOBIL Cyprus Ltd	Διάφορες Χώρες
77.	EXXONMOBIL Cyprus Ltd	Διάφορες Χώρες
78.	EXXONMOBIL Cyprus Ltd	Διάφορες Χώρες
79.	EXXONMOBIL Cyprus Ltd	Διάφορες Χώρες
80.	EXXONMOBIL Cyprus Ltd	Διάφορες Χώρες

81.	EXXONMOBIL Cyprus Ltd	Διάφορες Χώρες
82.	EXXONMOBILE Cyprus Ltd	ΗΠΑ (EXXONMOBIL GLOBAL SERVICES COMPANY)
83.	Pek Ltd	Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι (TMF/BISON)
84.	Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου	Λευκορωσία Τανζανία Ιορδανία Λίβανος Αρμενία Σερβία Κιργισία Ρωσία Κατάρ Ουκρανία Κίνα Ντουμπάι (Τραπεζικά Ιδρύματα)
85.	Unistream Cyprus Ltd	Σε οποιαδήποτε χώρα παγκοσμίως
86.	EDAC Executive Development Assessment Centre Ltd	Ινδία (PricewaterhouseCoopers Pvt Ltd)
87.	EDAC Executive Development Assessment Centre Ltd	Κίνα (SRC – Shanghai Rainbow Consulting)
88.	EDAC Executive Development Assessment Centre Ltd	Κολομβία (Margarita Paez & Consulores)
89.	EDAC Executive Development Assessment Centre Ltd	Νότιο Αφρική (Bioss Southern Africa)
90.	EDAC Executive Development Assessment Centre Ltd	Βραζιλία (Instituto Pieron)
91.	EDAC Executive Development Assessment Centre Ltd	Ομάν (TML One)
92.	EDAC Executive Development Assessment Centre Ltd	Ζιμπάμπουε (Bioss Central Africa)
93.	GlaxoSmithKline (Cyprus) Ltd	ΗΠΑ (GlaxoSmithKline llc)
94.	TotalServe Management Ltd	Βρετανικές Παρθένας Νήσους - (BVI)(Totalserve Trust Company Ltd)
95.	Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Αυστραλία
96.	Interorient Marine Services Ltd	Φιλιππίνες (Inc Navigation Company Philippines Inc.)

6.3. Άδειες για επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων

Το άρθρο 6(2)(β) του Νόμου προβλέπει ότι, κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, όταν αυτή «είναι απαραίτητη προκειμένου να είναι σε θέση ο υπεύθυνος επεξεργασίας να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του ή να εκτελέσει τα καθήκοντά του στον τομέα του εργατικού δικαίου και έχει παρασχεθεί για το σκοπό αυτό η άδεια του Επιτρόπου».

Το έτος 2017, η Επίτροπος χορήγησε 4 Άδειες για επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, ως ακολούθως:

Όνομα	Ημερομηνία Άδειας	Σκοπός Άδειας
ServiceCo (Antoniou McCollum &Co LLC)	12.07.2017	Επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων που αφορούν στην υγεία και τη συμμετοχή και/ή οργάνωση των μεταβιβαζόμενων υπαλλήλων σε Συνδικαλιστικές Οργανώσεις
Parallel Nominees Cyprus Ltd	11.08.2017	Επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων του προσωπικού
Deloitte Ltd	08.09.2017	Επεξεργασία της εθνικότητας των υποψηφίων για πρόσληψη
Alfaserve Consultants Ltd	10.10.2017	Επεξεργασία ιατρικών εγγράφων / πιστοποιητικών / βεβαιώσεων ασθενείας του προσωπικού

7. ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ (ΠΑΡΑΠΟΝΑ / ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ / ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ / ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ)

Το Γραφείο έχει εξετάσει τη νομιμότητα διαφόρων επεξεργασιών είτε μετά από υποβολή παραπόνου (βλέπε μέρος «ΠΑΡΑΠΟΝΑ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ»), είτε μετά από ερωτήματα / αιτήσεις για γνωμοδότηση, είτε αυτεπάγγελτα από πληροφορίες που λήφθηκαν από τον τύπο ή από τις Γνωστοποιήσεις που υποβλήθηκαν στο Γραφείο (βλέπε μέρος «ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ»).

Οι κυριότερες υποθέσεις που έχει εξετάσει το Γραφείο κατά το 2017 παρατίθενται πιο κάτω:

7.1. Εμπορική / πολιτική αλληλογραφία / επικοινωνία (Spam)

Για την αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων με στόχο την απ' ευθείας εμπορική προώθηση με ηλεκτρονικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email), των μηνυμάτων σε κινητά τηλέφωνα (sms) και των συσκευών τηλεομοιοτυπίας (fax) απαιτείται η εκ των προτέρων συγκατάθεση των ληπτών των μηνυμάτων. Ο Νόμος επιτρέπει την αποστολή μηνυμάτων σε πελάτες υπό τον όρο ότι, τους δίνεται η δυνατότητα να αντιταχθούν στη λήψη των μηνυμάτων με εύκολο τρόπο και ατελώς.

Υπάρχει ειδικό έντυπο υποβολής παραπόνου για ανεπιθύμητα διαφημιστικά μηνύματα (Spam) αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Γραφείου το οποίο μπορεί να παραληφθεί και από τα καταστήματα της CYTA, MTN και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη, και το οποίο το κοινό μπορεί να συμπληρώνει και να αποστέλλει για διερεύνηση του παραπόνου του.

Το είδος των μηνυμάτων για τα οποία το Γραφείο δέχτηκε τα περισσότερα παράπονα για ανεπιθύμητα διαφημιστικά μηνύματα (SPAM), είναι για μηνύματα σε κινητά τηλέφωνα (sms), τα οποία διαφήμιζαν διάφορα καταστήματα / εστιατόρια. Παρατηρούμε ότι, τα τελευταία δύο χρόνια μειώθηκαν τα παράπονα για μηνύματα τα οποία διαφημίζουν αριθμούς τηλεπληροφόρησης, που αρχίζουν από 900 ή 909, π.χ. σχετικά με γνωριμίες, αστρολογία και υποδρομιακά/ποδοσφαιρικά στοιχήματα, για τα οποία δεχόμασταν τα περισσότερα παράπονα τα προηγούμενα έτη.

Στις περιπτώσεις όπου τα παράπονα εναντίον καταστημάτων / εστιατορίων είναι μεμονωμένα, ενημερώνονται οι υπεύθυνοι επεξεργασίας για τις διατάξεις της νομοθεσίας και καλούνται να συμμορφώνονται μ' αυτές. Αποστέλλονται, επίσης, στους υπεύθυνους επεξεργασίας και Οδηγίες για απ' ευθείας εμπορική προώθηση πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών με ηλεκτρονικά μέσα που έχουν εκδοθεί από το Γραφείο για πληρέστερη ενημέρωσή τους, σχετικά με τη νομοθεσία και προειδοποιούνται ότι σε περίπτωση που υποβληθούν και άλλα παράπονα δυνατόν να τους επιβληθούν κυρώσεις. Κατά το 2017, στάληκαν 120 περίπου τέτοιες ενημερώσεις / προειδοποιήσεις.

Στις περιπτώσεις παραπόνων που διαφημίζονται διάφοροι αριθμοί τηλεπληροφόρησης, παρουσιάζονται ορισμένες καθυστερήσεις στον εντοπισμό του αποστολέα, καθώς σε ορισμένες περιπτώσεις οι παροχείς τηλεπικοινωνιών, εκχωρούν τις γραμμές 900 / 909 σε άλλες εταιρείες τηλεπικοινωνιών και, ακολούθως, οι εταιρείες αυτές παρέχουν τις γραμμές σε πελάτες τους μαζί με υπηρεσίες μαζικής αποστολής μηνυμάτων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, δεν είναι δυνατόν να εξασφαλιστούν πληροφορίες σε σχέση με τη διεύθυνση διαμονής ή τα στοιχεία επικοινωνίας του συγκεκριμένου αποστολέα, όπως για παράδειγμα στις περιπτώσεις όπου τα μηνύματα στέλνονται μέσω κινητών με κάρτες προπληρωμένης ομιλίας.

Οι εταιρείες που αποστέλλουν μαζικά μηνύματα sms είχαν κληθεί στο παρελθόν, όπως φροντίσουν να δίνεται στους παραλήπτες η δυνατότητα διαγραφής, παρέχοντας τους κάποιο αριθμό χωρίς χρέωση (που να αρχίζει από 800) για το σκοπό αυτό αναγράφοντας στο τέλος των μηνυμάτων το κείμενο «TO STOP SMS CALL FREE ... » ακολουθούμενο από αριθμό που αρχίζει από 800 στον οποίο μπορούν οι παραλήπτες των μηνυμάτων να τηλεφωνούν για να διαγραφούν από τον κατάλογο παραληπτών των μηνυμάτων.

Αρκετοί από τους παραλήπτες των μηνυμάτων δεν είχαν κατανοήσει την έννοια της πιο πάνω κωδικοποιημένης φράσης ή έστειλαν μήνυμα στον αριθμό που αρχίζει από 8 (αντί να τον καλέσουν) ή πολλές φορές καλούσαν τον αριθμό αυτό από το σταθερό τους τηλέφωνο (αντί από το κινητό που λαμβάνουν τα μηνύματα) με αποτέλεσμα να μη διαγράφονται από τον κατάλογο παραληπτών των μηνυμάτων και να συνεχίζουν να δέχονται μηνύματα.

Σημειώνεται ότι, η συμπερίληψη του αριθμού αυτού από μόνη της, δε νομιμοποιεί την αποστολή των μηνυμάτων, χρειάζεται δηλαδή και η εκ των προτέρων συγκατάθεση των παραληπτών των μηνυμάτων (ή οι παραλήπτες των μηνυμάτων να ήταν πελάτες του αποστολέα) και ο αριθμός που αρχίζει από 8 δίνεται για απόσυρση της συγκατάθεσης.

Κατά το 2017, εκδόθηκαν 2 Αποφάσεις με τις οποίες επιβλήθηκαν χρηματικές ποινές για αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων. Οι Αποφάσεις αφορούσαν υποθέσεις όπου ενώ είχαμε στο παρελθόν αποστείλει προειδοποίηση στον αποστολέα των μηνυμάτων και είχαμε ζητήσει να σταματήσει να αποστέλλει μηνύματα στον παραπονούμενο, ο παραπονούμενος έλαβε ξανά μήνυμα.

Παρατηρούμε ότι, αρκετές εταιρείες δεν λαμβάνουν σοβαρά υπόψη το δικαίωμα αντίταξης των πελατών τους (να μην λαμβάνουν διαφημιστικά μηνύματα) και δεν έχουν καθορισμένες διαδικασίες για αποτελεσματική διαγραφή των αριθμών που δεν επιθυμούν να λαμβάνουν μηνύματα από όλους τους καταλόγους που διατηρούν. Επιπρόσθετα, παρατηρούμε ότι, παρουσιάζεται πρόβλημα σε περιπτώσεις όπου κάποιος αποστολέας αλλάζει εταιρεία που του παρέχει υπηρεσίες αποστολής μηνυμάτων και τίθεται σε λειτουργία διαφορετικός αριθμός διαγραφής. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ο αποστολέας προτού αλλάξει εταιρεία παροχής υπηρεσιών αποστολής μηνυμάτων, θα πρέπει να βεβαιώνεται ότι έλαβε υπόψη του όλους τους αριθμούς που οι κάτοχοι τους είχαν ζητήσει να μην λαμβάνουν μηνύματα (καλώντας τον αριθμό διαγραφής).

7.1.2 Αποστολή διαφημιστικού μηνύματος από το κατάστημα Μαραθοβουνιώτικο Σουβλάκι

Υποβλήθηκε παράπονο στο Γραφείο από τον κάτοχο του αριθμού κινητού τηλεφώνου 99xxxxxxx, στο εξής «ο παραπονούμενος», εναντίον των καταστημάτων Μαραθοβουνιώτικο Σουβλάκι (στο εξής «Καθ' ού το παράπονο») ότι έλαβε από τον Καθ' ού το παράπονο, διαφημιστικό μήνυμα sms παρά το γεγονός ότι είχε υποβάλει ξανά στο παρελθόν παράπονο για λήψη ανεπιθύμητου μηνύματος από τον ίδιο αποστολέα, για το οποίο η Επίτροπος είχε εκδώσει Απόφαση.

Συγκεκριμένα ο παραπονούμενος είχε καταγγείλει ότι, έλαβε μήνυμα από τον Καθ' ού το παράπονο για το οποίο με επιστολή ημερομηνίας 19/2/2015, είχαμε ζητήσει από τον Καθ' ού το παράπονο να σταματήσει να αποστέλλει μηνύματα στον παραπονούμενο και να διαγράψει τον αριθμό του από τα αρχεία του. Στη συνέχεια, στις 30/7/2015 ο παραπονούμενος είχε λάβει ξανά μήνυμα από τον Καθ' ού το παράπονο, για το οποίο στις 24/5/2016 η Επίτροπος είχε εκδώσει Απόφαση, με την οποία του είχε επιβληθεί η διοικητική κύρωση της χρηματικής ποινής ύψους 300 ευρώ.

Παρ' όλα αυτά ο παραπονούμενος κατήγγειλε ότι στις 19/10/2016 έλαβε ξανά μήνυμα από τον ίδιο αποστολέα.

Ο Δικηγόρος του Καθ' ού το παράπονο απάντησε εκ μέρους του Καθ' ού το παράπονο μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

α) Για τον συγκεκριμένο αριθμό κινητού τηλεφώνου η πελάτισσα του τιμωρήθηκε με διοικητικό πρόστιμο για λάθος αποστολή στο προηγούμενο παράπονο, άδικα και χωρίς αναγνώριση του λάθους της προηγούμενης εταιρείας διαφημίσεως.

β) Η πελάτισσα του ανάθεσε σε άλλη διαφημιστική εταιρεία την αποστολή μηνυμάτων με ρητή οδηγία να μην αποστέλλονται μηνύματα στον παραπονούμενο. Οι οδηγίες της πελάτισσας του ήταν σαφείς και τηρήθηκαν από την συμβαλλόμενη εταιρεία, όπως επίσης τοποθετήθηκε στο τέλος του μηνύματος η επιλογή «stop sms».

γ) Ατυχώς, όταν χάλασε ο ηλεκτρονικός υπολογιστής της πελάτισσας του, η εταιρεία σε προσπάθεια ανάκτησης των ονομάτων των πελατών εκ λάθους και/ή αβλεψίας συμπεριέλαβε και το τηλέφωνο του παραπονούμενου.

δ) Η αποστολή μηνύματος στον παραπονούμενο ήταν ατυχής συγκυρία για την οποία η πελάτισσα του όχι μόνο δεν επιδίωξε αλλά έκανε ότι ήταν δυνατόν για να αποφευχθεί το λάθος εκ νέου. Ευελπιστεί να γίνει κατανοητό και να μην τύχει της ίδιας άδικης αποφάσεως μέσω της επιβολής και πάλι νέου διοικητικού προστίμου για το λάθος άλλων. Στηριζόμενος στην πάγια αρχή της νομολογίας και αρχής δικαίου ότι κάθε αδίκημα (στην παρούσα υπόθεση διοικητικό παράπτωμα) πρέπει να αντιμετωπίζεται λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα περιστατικά της κάθε περίπτωσης, εισηγείται ότι στην παρούσα περίπτωση πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, η πελάτισσα του πήρε όλα τα λογικά και επιτρεπόμενα μέτρα προκειμένου να μην αποσταλεί ξανά παρόμοιο μήνυμα στο εν λόγω πρόσωπο.

ε) Δεν υπήρξε ο παραμικρός δόλος, προσπάθεια μη συμμορφώσεως ή αμέλεια για να συντελεστεί το διοικητικό παράπτωμα.

στ) Ως εκ τούτου θεωρεί υπερβολικό να επιβληθεί εκ νέου το οποιοδήποτε διοικητικό πρόστιμο στην πελάτισσα του έχοντας υπόψη και την μηδαμινή ενόχληση που υπέστη ο παραπονούμενος και την δυνατότητα του να διαγράψει το μήνυμα και την μη επανάληψη του.

Επισύναψε επιστολή της εταιρείας που παρείχε το σύστημα αποστολής μηνυμάτων στην οποία αναφέρει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

α) Η εταιρεία του προμήθευσε το ψηφιακό σύστημα ταμειακής πώλησης.

β) Το σύστημα έχει την δυνατότητα αποστολής μηνυμάτων SMS στους πελάτες της επιχείρησης. Σε περίπτωση που κάποιος πελάτης δεν επιθυμεί ξανά αποστολή μπορεί να τηλεφωνήσει χωρίς χρέωση

στο τηλέφωνο STOPSMS που αναγράφεται στο κάθε μήνυμα για να μπλοκαριστεί πλήρως από τον πάροχο.

γ) Στις 10 Ιουνίου τους ζητήθηκε ρητά όπως διαγράψουν εντελώς από το σύστημα τον παραπονούμενο πριν στείλουν SMS. Αυτό έγινε επιτυχώς και ο παραπονούμενος δεν ξαναπήρε μήνυμα. Στις 15 Σεπτεμβρίου χάλασε ο ηλεκτρονικός υπολογιστής του συστήματος με αποτέλεσμα να χαθούν τα δεδομένα των πελατών της επιχείρησης. Σε μια προσπάθεια τους να τα επαναφέρουν έβαλαν ένα παλαιότερο αντίγραφο που δυστυχώς είχε δημιουργηθεί πριν να διαγράψουν το όνομα του παραπονούμενου. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα στις 19/10 που ξανάστειλαν εκείνοι SMS για ενημέρωση των πελατών να πάρει και ο παραπονούμενος κατά λάθος μήνυμα εν αγνοία και εν αντίθεση της κυρίας Σάκκη.

Το γεγονός ότι, ο παραπονούμενος έλαβε ξανά μήνυμα στις 19/10/2016 δείχνει ότι ο Καθ'ού το παράπονο δεν ικανοποίησε το δικαίωμα αντίταξης του παραπονούμενου και ως εκ τούτου δεν του δόθηκε η δυνατότητα να αντιταχθεί στη λήψη μηνυμάτων, εύκολα, όπως απαιτείται από το πιο πάνω εδάφιο.

Με επιστολή μας προς τον δικηγόρο του Καθ'ού το παράπονο

α) εξηγήσαμε ότι με βάση τους ορισμούς του άρθρου 2 του Νόμου «υπεύθυνος επεξεργασίας» είναι το πρόσωπο που καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στην υπό εξέταση περίπτωση, ο υπεύθυνος επεξεργασίας είναι η πελάτισσα του, (στην οποία ο παραπονούμενος είχε δώσει τον αριθμό τηλεφώνου του) η οποία προβαίνει σε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, (αριθμούς κινητών τηλεφώνων των πελατών της) για σκοπούς διαφήμισης της. Η εταιρεία αποστολής μηνυμάτων είναι «εκτελών την επεξεργασία» που παρέχει υπηρεσίες και/ή επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό του υπεύθυνου επεξεργασίας. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει να επιλέγει εκτελών την επεξεργασία που να του παρέχει επαρκείς εγγυήσεις για συμμόρφωση με τις οδηγίες του και με τις διατάξεις της Νομοθεσίας.

β) ενημερώσαμε τον Καθ'ού το παράπονο ότι διέπραξε εκ πρώτης όψεως παράβαση του άρθρου 106 του Νόμου 112(Ι)/2004

γ) καλέσαμε τον Καθ'ού το παράπονο να αναφέρει λόγους, αν υπάρχουν, για τους οποίους θεωρεί ότι δεν πρέπει να του επιβληθεί οποιαδήποτε από τις πιο πάνω κυρώσεις.

Ο δικηγόρος του Καθ'ού το παράπονο απάντησε εκ μέρους του Καθ'ού το παράπονο, μεταξύ άλλων ότι, πιστεύει ότι το Διοικητικό Όργανο πρέπει να ασκεί με φειδώ τις εξουσίες που του παρέχονται από το Νόμο και να κρίνει την κάθε υπόθεση με τα ελαφρυντικά της. Είναι η γνώμη του ότι δεν έχουμε αντιμετωπίσει δίκαια την πελάτισσα του και ότι επιθυμούμε να εξασκήσουμε με περισσή αυστηρότητα τις εξουσίες μας μη λαμβάνοντας υπόψη τις εξηγήσεις της πελάτισσας του. Ευελπιστεί ότι θα λάβουμε σοβαρά υπόψη τα γεγονότα και το θέμα θα θεωρηθεί λήξαν.

Η Επίτροπος λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι υπήρξε παράβαση παρά το γεγονός ότι είχε εκδώσει ξανά απόφαση κατά του ίδιου Καθ'ού το παράπονο, αλλά λαμβάνοντας υπ' όψιν τα όσα αναφέρει στις επιστολές του ο Καθ'ού το παράπονο (μέσω του δικηγόρου του) αποφάσισε να επιβάλει στον Καθ'ού το παράπονο τη διοικητική κύρωση της χρηματικής ποινής ύψους €400,00 (τετρακοσίων ευρώ).

7.1.3. Συνδρομητικές υπηρεσίες

Το 2017, συνεχίστηκε η υποβολή παραπόνων σχετικά με χρεώσεις στους λογαριασμούς κινητών τηλεφώνων τα οποία δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Επιτρόπου. Η Επίτροπος εξετάζει παράπονα για λήψη ανεπιθύμητων διαφημιστικών μηνυμάτων χωρίς συγκατάθεση αλλά δεν έχει εξουσία να επιλαμβάνεται παράπονα που αφορούν χρεώσεις.

Τέτοιας φύσεως παράπονα ξεκίνησαν να υποβάλλονται τον Απρίλιο του 2011, όταν άρχισε να προσφέρεται από εταιρείες η δυνατότητα ενεργοποίησης συνδρομητικών υπηρεσιών (με τη μέθοδο Mobile Termination), όπου οι κάτοχοι των κινητών μπορούσαν να ενεργοποιήσουν συνδρομητικές υπηρεσίες για να λαμβάνουν μηνύματα σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να χρεώνονται για τα μηνύματα που λαμβάνουν.

Αρκετοί χρήστες φαίνεται να μην είχαν αντιληφθεί ότι είχαν εγγραφεί σε συνδρομητική υπηρεσία με αποτέλεσμα να το αντιληφθούν όταν λάβουν το λογαριασμό του κινητού τηλεφώνου τους και διαπιστώσουν ότι περιλαμβάνονται σ' αυτόν χρεώσεις για μηνύματα.

Αρκετοί που είχαν χρεωθεί, αφού επικοινωνήσαν με τους παρόχους ηλεκτρονικών επικοινωνιών τους για να υποβάλουν παράπονο για τη χρέωση, είχαν παραπεμφθεί στο Γραφείο της Επιτρόπου, παρόλο που τα παράπονα αυτά δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Επιτρόπου.

Το θέμα των χρεώσιμων μηνυμάτων / συνδρομητικών υπηρεσιών / Υπηρεσιών Πολυμεσικής Πληροφόρησης (ΥΠΠ) ρυθμίζεται από το Περί Προστασίας των Καταναλωτών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Διάταγμα που είχε εκδώσει ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

Το Γραφείο ενημερώνει τους παραπονούμενους ότι, για το εν λόγω θέμα μπορούν να απευθυνθούν στον Επίτροπο Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΡΗΕΤ). Επιπρόσθετα τους ενημερώνει ότι εάν έχει αποσπασθεί η συγκατάθεση τους για ενεργοποίηση συνδρομητικής υπηρεσίας μέσω παραπλανητικής διαφήμισης μπορούν να απευθυνθούν στην Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών του Υπουργείου Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Το Γραφείο απέστειλε και τρίτη επιστολή προς την CYTA και την MTN με την οποία τους καλέσαμε και πάλι να μην παραπέμπουν στο Γραφείο της Επιτρόπου τους παραπονούμενους σχετικά με συνδρομητικές υπηρεσίες / χρεώσιμα μηνύματα, αλλά να τους παραπέμπουν στις αρμόδιες υπηρεσίες. Παρ' όλα αυτά συνεχίζουμε να λαμβάνουμε μεγάλο αριθμό τέτοιων παραπόνων.

7.1.4. Πολιτική Επικοινωνία

Ενόψει των προεδρικών εκλογών του 2018, αποστείλαμε ξανά στα κόμματα οδηγίες σχετικά με την αποστολή μηνυμάτων για την προώθηση πολιτικών θέσεων και υποψηφιοτήτων. Στη συνέχεια οι οδηγίες στάληκαν και στους υποψηφίους, μετά την ημερομηνία υποβολής των υποψηφιοτήτων.

Επιπρόσθετα, λόγω του αριθμού παραπόνων που λήφθηκαν σχετικά με τηλεφωνικές κλήσεις, θέμα για το οποίο δεν είχαν υποβληθεί πολλά παράπονα στο παρελθόν, η Επίτροπος εξέδωσε την Οδηγία 3/2017 αναφορικά με την πραγματοποίηση πολιτικής επικοινωνίας μέσω τηλεφωνικών κλήσεων διά ζώσης /με ανθρώπινη παρέμβαση, οι οποίες αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του Γραφείου μας στις 12/9/2017. Το κείμενο των Οδηγιών περιλαμβάνεται στο μέρος «Οδηγίες / Συστάσεις Επιτρόπου».

Το κείμενο μιας Απόφασης περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι.

7.1.5. Λήψη μηνυμάτων sms από την Φοιτητική Παράταξη Πρωτοπορία

Στο Γραφείο υποβλήθηκε παράπονο από άτομο που έλαβε μήνυμα sms πολιτικού περιεχομένου από την Φοιτητική Παράταξη Πρωτοπορία, χωρίς τη συγκατάθεση του (και χωρίς να ήταν μέλος της παράταξης), καθώς επίσης χωρίς να του δίνεται η δυνατότητα να σταματήσει να τα λαμβάνει ατελώς και με εύκολο τρόπο.

Ο ίδιος παραπονούμενος είχε υποβάλει παράπονα κατά της ίδιας παράταξης και στο παρελθόν και το Γραφείο είχε ενημερώσει την παράταξη σχετικά με τις πρόνοιες της νομοθεσίας και την είχε καλέσει να διαγράψει τον αριθμό του παραπονούμενου και να σταματήσει να του αποστέλλει μηνύματα. Η παράταξη είχε απαντήσει ότι, ο αριθμός του παραπονούμενου έχει διαγραφεί και ότι δεν θα επαναληφθεί παρόμοιο περιστατικό. Παρ' όλα αυτά ο παραπονούμενος έλαβε ξανά μήνυμα από την παράταξη το οποίο καλούσε τους παραλήπτες να στηρίξουν την παράταξη σε φοιτητικές εκλογές.

Η αποστολή διαφημιστικών μηνυμάτων περιλαμβανομένων και των μηνυμάτων πολιτικού, θρησκευτικού ή φιλανθρωπικού περιεχομένου, επιτρέπεται μόνο με την εκ των προτέρων συγκατάθεση των παραληπτών.

Στα μηνύματα θα πρέπει να αναγράφεται δωρεάν αριθμός με τον οποίο οι παραλήπτες των μηνυμάτων να μπορούν να ζητούν να μην λαμβάνουν μηνύματα, με εύκολο τρόπο και ατελώς.

Η Επίτροπος επέβαλε στην παράταξη χρηματική ποινή ύψους €1000,00 (χιλίων ευρώ).

7.2. Κλειστά Κυκλώματα Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) / Λήψη φωτογραφιών

7.2.1. Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) σε ίδρυμα

Υποβλήθηκε στο Γραφείο Γνωστοποίηση Σύστασης και Λειτουργίας Αρχείου/ Έναρξης Επεξεργασίας Κλειστού Κυκλώματος Βιντεο-παρακολούθησης (ΚΚΒΠ), που αφορούσε στη λειτουργία ΚΚΒΠ στους χώρους ιδρύματος αποκατάστασης ηλικιωμένων και αναπήρων και παρατηρήσαμε τα ακόλουθα:

Όπως αναφερόταν στη Γνωστοποίηση, βρίσκονταν σε λειτουργία 41 κάμερες, στους κοινόχρηστους χώρους (στο χώρο υποδοχής, σαλόνι, τραπεζαρία), στην κουζίνα, στα γραφεία, στη βεράντα, στο υπόγειο, καθώς και στα δωμάτια των ενοίκων. Η λήψη ήταν συνεχής και καταγραφόταν το προσωπικό, οι ένοικοι και οι επισκέπτες. Ως σκοπός της τοποθέτησης των καμερών είχε δηλωθεί η ασφάλεια των ενοίκων και του προσωπικού, καθώς και ο έλεγχος του προσωπικού ως προς την αποτελεσματικότητα της εργασίας του/φροντίδας των ενοίκων αλλά και προς αποφυγή παρεξηγήσεων με τους ενοίκους. Τόσο οι ένοικοι όσοι και το προσωπικό είχαν συγκατατεθεί σε αυτό και το έντυπο της συγκατάθεσης των ενοίκων/συγγενών τους μας είχε επισυναφτεί. Τα δεδομένα θα διατηρούνταν για περίοδο περίπου δέκα ημερών και μετά θα διαγράφονταν.

Η Επίτροπος απάντησε στο ίδρυμα ότι με βάση το άρθρο 4(1)(α)(β)(γ) του Νόμου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας διασφαλίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία (Αρχή της Νομιμότητας), συλλέγονται για προσδιορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και δεν υφίστανται μεταγενέστερη επεξεργασία ασυμβίβαστη με τους σκοπούς αυτούς (Αρχή του Σκοπού) και είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από ό,τι κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας (Αρχή της Αναλογικότητας). Επομένως, του επισημάνθηκε ότι, η λειτουργία του συστήματος πρέπει να συνάδει με τις πιο πάνω Αρχές για να είναι επιτρεπτή.

Επιπλέον, ενημέρωσε το ίδρυμα ότι: όσον αφορούσε στους ενοίκους, λόγω της ιδιαιτερότητας που υπήρχε στην προκειμένη περίπτωση και της ανάγκης παρακολούθησης/εποπτείας των ενοίκων, που ήταν ηλικιωμένοι/άρρωστοι/ανήμποροι, για σκοπούς αποφυγής/έγκαιρης αντιμετώπισης προβλημάτων/ατυχημάτων, ενδεχομένως να δικαιολογείτο η λειτουργία του συστήματος στα δωμάτια τους και στην τραπεζαρία. Όσον αφορούσε στους εργαζομένους, έγινε αναφορά στην Οδηγία που έχει εκδώσει το Γραφείο της για τις «Εργασιακές Σχέσεις», σύμφωνα με την οποία: «όπου αναφέρεται ότι ο έλεγχος και η παρακολούθηση των εργοδοτούμενων στο χώρο εργασίας επιτρέπεται στα πλαίσια του Νόμου, μόνο όταν ο εργοδότης είναι σε θέση να δικαιολογήσει τη νομιμότητα και την αναγκαιότητα του ελέγχου και της παρακολούθησης και όταν δεν υπάρχει άλλος λιγότερο παρεμβατικός τρόπος για να γίνει αυτό. Το έννομο συμφέρον που επικαλείται ο εργοδότης, για να είναι αιτιολογημένο, πρέπει να υπερέρχει των δικαιωμάτων, συμφερόντων και θεμελιωδών ελευθεριών των εργοδοτούμενων».

Επίσης τονίστηκε ότι, η συνεχής παρακολούθηση των υπαλλήλων, κατά κανόνα, δεν επιτρέπεται αφού ο διαρκής έλεγχος των χώρων εργασίας με μέσα παρακολούθησης προσβάλλει την αξιοπρέπεια και την ιδιωτικότητα των εργαζομένων.

Ως εκ τούτου, η Επίτροπος ενημέρωσε το ίδρυμα ότι η λειτουργία των καμερών δεν δικαιολογείτο σε ορισμένους από τους χώρους που αναφέρονταν στη Γνωστοποίηση και συγκεκριμένα στην κουζίνα, στο σαλόνι και στα γραφεία του προσωπικού, διότι παραβίαζε το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής ζωής τόσο του προσωπικού (συνιστούσε παρακολούθηση), όσο και των ενοίκων/επισκεπτών, επειδή συλλέγονταν περισσότερα δεδομένα από ότι ήταν απαραίτητα για την επίτευξη του σκοπού της επεξεργασίας.

Ενόψει όμως των λόγων που είχαν δηλωθεί για την αναγκαιότητα της διατήρησης των καμερών στους χώρους του ιδρύματος, καθώς και της προϋπόθεσης της ύπαρξης συγκατάθεσης των ενοίκων, θεώρησα ότι αυτή ήταν δικαιολογημένη στους εξής χώρους:

- στην είσοδο/έξοδο και στον χώρο υποδοχής,
  - στην τραπεζαρία,
  - στα δωμάτια των ενοίκων,
  - στο υπόγειο,
  - στους εξωτερικούς χώρους, όπως βεράντες, κήποι, χώροι στάθμευσης,
- με την προϋπόθεση ότι θα τοποθετούνταν πινακίδες με τις οποίες θα γινόταν απολύτως σαφές ότι ο χώρος βιντεοσκοπείται

και υπέδειξε ότι, το ίδρυμα έπρεπε να προβεί στις δέουσες ενέργειες, ώστε η λειτουργία του συστήματος ΚΚΒΠ να γίνεται με βάση τις εν λόγω υποδείξεις/συστάσεις μου.

Ως προς το λεκτικό του εντύπου της συγκατάθεσης, υπέδειξε στο ίδρυμα ότι έπρεπε να διαμορφωθεί με τρόπο ώστε: (α) να δίνεται και η συγκατάθεση του ίδιου του ενοίκου (αν είναι σε θέση να το πράξει) και των συγγενών του, αν δεν μπορεί, μόνο των συγγενών του και, (β) να είναι ξεχωριστή η αποδοχή ή η μη αποδοχή της δημοσιοποίησης φωτογραφιών για διαφημιστικούς σκοπούς.

7.2.2. Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) σε ξενοδοχείο

Υποβλήθηκε στο Γραφείο Γνωστοποίηση Σύστασης και Λειτουργίας Αρχείου/ Έναρξης Επεξεργασίας Κλειστού Κυκλώματος Βιντεο-παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) που αφορούσε στη λειτουργία ΚΚΒΠ στους χώρους ξενοδοχείου.

Όπως αναφερόταν στη Γνωστοποίηση, βρίσκονταν σε λειτουργία πενήντα τέσσερις κάμερες, στους κοινόχρηστους χώρους του ξενοδοχείου, στο σαλόνι, στα εστιατόρια, στους χώρους της υποδοχής και των ανελκυστήρων, στους ορόφους, στο κατάστημα, στους κοινόχρηστους χώρους του spa, στις πισίνες, στην είσοδο του ξενοδοχείου, στις βεράντες, στους κήπους, στους κοινόχρηστους χώρους του προσωπικού, στην τραπεζαρία, στον κεντρικό διάδρομο, στο μπαρ, στην κουζίνα και στις εισόδους του κλιμακοστασίου, η λήψη ήταν συνεχής και κατέγραφε το προσωπικό, τους πελάτες, τους προμηθευτές, τους εξωτερικούς συνεργάτες και τους εξωτερικούς επισκέπτες. Ως σκοπό της τοποθέτησης των καμερών είχε δηλωθεί η ασφάλεια των πελατών και του προσωπικού και ο έλεγχος για τυχόν ζημιές και άλλες κακόβουλες ενέργειες. Τα δεδομένα θα διατηρούνταν για περίοδο τριάντα ημερών και μετά θα διαγράφονταν.

Η Επίτροπος επεσήμανε στο ξενοδοχείο ότι, με βάση το άρθρο 4(1)(α)(β)(γ) του Νόμου, για να είναι επιτρεπτή η λειτουργία του συστήματος, έπρεπε να συνάδει με τις Αρχές της Νομιμότητας, του Σκοπού και της Αναλογικότητας.

Επιπρόσθετα, ότι στην Οδηγία που έχει εκδώσει το Γραφείο για τις «Εργασιακές Σχέσεις» αναφέρεται ότι ο έλεγχος και η παρακολούθηση των εργοδοτούμενων στο χώρο εργασίας επιτρέπεται στα πλαίσια του Νόμου, μόνο όταν ο εργοδότης είναι σε θέση να δικαιολογήσει τη νομιμότητα και την αναγκαιότητα του ελέγχου και της παρακολούθησης και όταν δεν υπάρχει άλλος λιγότερο παρεμβατικός τρόπος για την πραγματοποίηση των σκοπών που επιδιώκει. Το έννομο συμφέρον που επικαλείται ο εργοδότης, για να είναι αιτιολογημένο, πρέπει να υπερέχει των δικαιωμάτων, συμφερόντων και θεμελιωδών ελευθεριών των εργοδοτούμενων και ότι, η συνεχής παρακολούθηση των υπαλλήλων, κατά κανόνα, δεν επιτρέπεται αφού ο διαρκής έλεγχος των χώρων εργασίας με μέσα παρακολούθησης προσβάλλει την αξιοπρέπεια και την ιδιωτικότητα των εργαζομένων.

Επίσης υπέδειξε τη σχετική Οδηγία 1/2011, που εξέδωσε η Ελληνική Αρχή και που στο άρθρο 17 αναφέρεται ειδικά για το σύστημα βιντεοεπιτήρησης σε ξενοδοχεία και σύμφωνα με αυτό:

«Η λειτουργία συστημάτων βιντεοεπιτήρησης σε ξενοδοχειακές μονάδες υπό οποιαδήποτε μορφή (ξενοδοχεία, πανσιόν, ενοικιαζόμενα δωμάτια κλπ.) πρέπει να περιορίζεται αποκλειστικά σε χώρους που αποσκοπούν στον έλεγχο εισερχομένων/εξερχομένων (όπως π.χ. η κεντρική είσοδος, ο χώρος υποδοχής, οι εισοδοί/έξοδοι των ανελκυστήρων και των κλιμακοστασίων) καθώς και στους χώρους φύλαξης χρημάτων (π.χ. ταμεία) και στις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις.

Δεν επιτρέπεται η τοποθέτηση καμερών στους χώρους εστίασης και στους διαδρόμους που οδηγούν στα δωμάτια του ξενοδοχείου και σε χώρους όπου ενδέχεται να παρακολουθούνται οι πελάτες ή/και επισκέπτες του ξενοδοχείου. Τέτοιοι χώροι είναι ιδίως οι εισοδοί των κατ' ιδίαν δωματίων, οι τουαλέτες και οι χώροι όπου πραγματοποιούνται δραστηριότητες αναψυχής (όπως πισίνες, γυμναστήρια, χώροι άθλησης, αποδυτήρια κλπ.)».

Με βάση τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, η Επίτροπος κατέληξε ότι η λειτουργία των καμερών δεν ήταν δικαιολογημένη στους περισσότερους από τους χώρους που αναφέρονταν, διότι παραβίαζε το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής ζωής τόσο του προσωπικού/προμηθευτών/εξωτερικών συνεργατών, όσο και των πελατών/επισκεπτών, επειδή συλλέγονταν περισσότερα δεδομένα από ότι είναι απαραίτητα για την επίτευξη του σκοπού της επεξεργασίας.

Ενόψει όμως των λόγων που είχαν δηλωθεί για την αναγκαιότητα της διατήρησης των καμερών στους χώρους του ξενοδοχείου, θεώρησε ότι αυτή είναι δικαιολογημένη, στους εξής χώρους του ξενοδοχείου:

- στην είσοδο/έξοδο και στον χώρο υποδοχής του ξενοδοχείου,
- στα εστιατόρια/μπαρ/τραπεζαρία/πισίνες/κατάστημα, με την προϋπόθεση ότι θα εστιάζουν μόνο στο σημείο του ταμείου και όχι στους θαμώνες,

-στους ορόφους, ακριβώς απέναντι από την είσοδο/έξοδο των ανελκυστήρων και των σκάλων/εξόδων κινδύνου, ώστε να ελέγχεται η είσοδος/έξοδος σε κάθε όροφο, χωρίς να καταγράφονται οι πόρτες των δωματίων,
- στις εισόδους των κλιμακοστασίων,
-στους εξωτερικούς χώρους, όπως κήποι, χώροι στάθμευσης,
με την προϋπόθεση ότι θα τοποθετηθούν πινακίδες με τις οποίες θα καταστήσετε απολύτως σαφές ότι ο χώρος βιντεοσκοπείται
και υπέδειξε στο ξενοδοχείο ότι έπρεπε να προβεί στις δέουσες ενέργειες, ώστε η λειτουργία του συστήματος ΚΚΒΠ να γίνεται με βάση τις υποδείξεις/συστάσεις της.

7.2.3. Τοποθέτηση κάμερας σε αυτοκίνητα

Υποβλήθηκε στο Γραφείο Γνωστοποίηση Σύστασης και Λειτουργίας Αρχείου/ Έναρξης Επεξεργασίας ΚΚΒΠ, σχετικά με την εγκατάσταση και λειτουργία μίας κάμερας στο εσωτερικό των αυτοκινήτων εταιρείας που διακινούν τα προϊόντα της.

Συγκεκριμένα, η εταιρεία διερευνούσε την πιθανότητα να εγκαταστήσει την κάμερα στο μπροστινό μέρος των αυτοκινήτων, μπροστά από τον οδηγό, ώστε να καταγράφονται οι κινήσεις του και να ελέγχεται κατά πόσο οδηγά με το δέοντα τρόπο ή όχι (π.χ. εάν μιλά στο κινητό/τρώει/καπνίζει, κατά την οδήγηση), με σκοπό να ελέγχεται η εν λόγω συμπεριφορά του οδηγού μόνο σε περίπτωση εμπλοκής του σε δυστύχημα, για καταμερισμό ευθυνών.

Η Επίτροπος υπέδειξε στην εταιρεία τις πρόνοιες του άρθρου 15 του Συντάγματος (“Σεβασμός στην ιδιωτικότητα του ατόμου”), τις Αρχές του άρθρου 4(1)(α)(β)(γ) του Νόμου (Αρχές της Νομιμότητας, του Σκοπού και της Αναλογικότητας), καθώς και την πρόνοια του άρθρου 5(2)(ε), που επιτρέπει την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων, δηλαδή των διερχομένων προσώπων που ενδέχεται να καταγράφει η κάμερα κατά τη διαδρομή του φορτηγού, όταν, *η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει των δικαιωμάτων, συμφερόντων και θεμελιωδών ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων.*

Στην προκειμένη περίπτωση, η Επίτροπος θεώρησε ότι το μέτρο που προτίθετο να χρησιμοποιήσει η εταιρεία ήταν δυσανάλογο με το σκοπό λόγω του ότι, θα υπήρχε συνεχής παρακολούθηση των υπαλλήλων της εταιρείας/οδηγών, ενέργεια που δεν επιτρέπεται διότι προσβάλλει την αξιοπρέπεια και την ιδιωτικότητα αυτών. Επισημάνανε εξάλλου, ότι ο σκοπός μπορούσε να επιτευχθεί με τη λειτουργία της κάμερας που είχε παλαιότερα εγκαταστήσει στα αυτοκίνητα, εξωτερικά, με τη σύμφωνη γνώμη της.

7.2.4. Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) σε γραφείο

Υποβλήθηκε παράπονο στο Γραφείο από υπάλληλο εταιρείας σχετικά με τη διατήρηση και λειτουργία ΚΚΒΠ, το οποίο κατέγραφε εσωτερικά όλους τους χώρους του γραφείου της Εταιρείας, τους (δύο) υπαλλήλους και τους πελάτες/συνεργάτες της. Επιπρόσθετα, γινόταν η καταγγελία ότι η Διευθύντρια της εταιρείας/υπεύθυνη επεξεργασίας του καταγεγραμμένου υλικού, που διέμενε στη Ρωσική Ομοσπονδία, παρακολουθούσε εξ’ αποστάσεως, μέσω του ΚΚΒΠ του οποίου ο server είναι συνδεδεμένος με το ίντερνετ, τις κινήσεις της παραπονούμενης, χωρίς τη συγκατάθεσή της.

Η Επίτροπος ενημέρωσε την εταιρεία για το παράπονο και ζήτησε όπως υποβληθεί, μέσα σε καθορισμένη χρονική προθεσμία, η θέση της επί των ισχυρισμών της παραπονούμενης.

Ως εκ τούτου και ελλείψει λήψεως απάντησης εντός του χρόνου που της υποδείξαμε, διενεργήθηκε από Λειτουργό του Γραφείου της Επιτροπής, επιτόπια έρευνα στα γραφεία της εταιρείας, κατόπιν λήψης εξουσιοδότησης από αυτήν.

Κατά την επίσκεψη του Λειτουργού στα γραφεία της εταιρείας, του υποδείχθηκαν τα σημεία εστίασης/καταγραφής των καμερών. Συγκεκριμένα, οι κάμερες ήταν τρεις, τοποθετημένες σε τρία διαφορετικά δωμάτια και κατέγραφαν στο χώρο υποδοχής, στο δωμάτιο όπου βρίσκονταν τα γραφεία των δύο υπαλλήλων και στο δωμάτιο όπου φυλάγονταν έγγραφα/φάκελοι και το χρηματοκιβώτιο. Οι κάμερες ήταν σε λειτουργία, καταγράφονταν και συλλέγονταν εικόνες και ο server ήταν συνδεδεμένος με modem για διαβίβαση του καταγραμμένου υλικού/εικόνων, μέσω του ίντερνετ. Δεν υπήρχε όμως η δυνατότητα να εξακριβωθεί ο τόπος προορισμού/αποδέκτης του υλικού.

Ως αποτέλεσμα του εν λόγω ελέγχου, η Επιτροπή θεώρησε ότι, η λειτουργία της κάμερας στο δωμάτιο των εγγράφων/χρηματοκιβωτίου, θα μπορούσε να κριθεί ως δικαιολογημένη, όπως και αυτής στο χώρο υποδοχής, με μια μικρή μετατροπή (δηλαδή να τοποθετηθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να εστιάζει στην είσοδο και όχι να καταγράφει στο χώρο του πάγκου υποδοχής) και υπό την προϋπόθεση ότι θα μας υποβληθεί το σχετικό έντυπο της Γνωστοποίησης για ΚΚΒΠ.

Όσον δε αφορά στην λειτουργία της κάμερας στο γραφείο όπου εργάζονταν οι δύο υπάλληλοι, αυτή κρίθηκε ως αντίθετη με τις αρχές του Νόμου, καθότι συνιστούσε παράβαση της Αρχής της Αναλογικότητας. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έκρινε ότι παραβίαζε την προσωπική ελευθερία/ιδιωτικότητα των υπαλλήλων/συνεργατών/πελατών και με βάση το άρθρο 26(1)(στ) του Νόμου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας διέπραττε αδίκημα και η κάμερα θα έπρεπε να αφαιρεθεί.

Με βάση τα ανωτέρω στοιχεία, φάνηκε ότι, εκ πρώτης όψεως, υπήρχε παράβαση, από μέρους της εταιρείας, των διατάξεων του άρθρου 4(1)(α)(β) και (γ) του Νόμου, για την οποία είναι δυνατό να της επιβληθούν διοικητικές κυρώσεις, βάσει των άρθρων 23 και 25 του Νόμου. Όπως ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 25(1) και (2) του Νόμου, σύμφωνα με τις οποίες:

«Ο Επίτροπος μπορεί να επιβάλει στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή τους τυχόν εκπροσώπους τους τις ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις, για παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από τον παρόντα Νόμο και από κάθε άλλη ρύθμιση που αφορά την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα :

- (α) Προειδοποίηση, με αποκλειστική προθεσμία για άρση της παράβασης,
- (β) χρηματική ποινή μέχρι 30.000 ευρώ,
- (γ) προσωρινή ανάκληση άδειας,
- (δ) οριστική ανάκληση άδειας,
- (ε) καταστροφή αρχείου ή διακοπή επεξεργασίας και καταστροφή των σχετικών δεδομένων.

«Οι υπό στοιχεία (β), (γ), (δ), και (ε) διοικητικές κυρώσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (1) επιβάλλονται πάντα ύστερα από ακρόαση του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκπροσώπου του. Είναι ανάλογες προς τη βαρύτητα της παράβασης που καταλογίζεται. Οι υπό στοιχεία (γ), (δ) και (ε) διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται σε περιπτώσεις ιδιαίτερα σοβαρής ή καθ' υποτροπήν παράβασης. Χρηματική ποινή δύναται να επιβληθεί σωρευτικά και με τις υπό στοιχεία (γ), (δ) και (ε) κυρώσεις. Αν επιβληθεί η κύρωση της καταστροφής του αρχείου, για την καταστροφή ευθύνεται ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρχείου, στον οποίο δύναται να επιβληθεί και χρηματική ποινή για μη συμμόρφωση».

Ενημερώθηκε η εταιρεία, με ενδιάμεση απόφαση της Επιτροπής, ότι:

(α) η κάμερα που βρισκόταν στο γραφείο όπου εργάζονται οι δύο υπάλληλοι, θα έπρεπε να αφαιρεθεί και,

(β) η κάμερα που βρισκόταν στο χώρο υποδοχής θα έπρεπε να μετακινηθεί/τοποθετηθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να εστιάζει στην είσοδο του γραφείου και όχι να καταγράφει στο χώρο του πάγκου υποδοχής.

Με τον τρόπο αυτό, η Επίτροπος θεώρησε ότι, θα γινόταν εξίσου αποτελεσματικός έλεγχος/εποπτεία των χώρων για την προστασία και καταγραφή τυχόν κακόβουλων ενεργειών, χωρίς όμως οι κάμερες να καταγράφουν / εστιάζουν σε χώρους όπου εργάζονται / μετακινούνται οι εργαζόμενοι / συνεργάτες / πελάτες της εταιρείας.

Ως εκ τούτου, δόθηκε από την Επίτροπο στην εταιρεία αποκλειστική προθεσμία ενός μηνός από την ημερομηνία λήψης της επιστολής της, για άρση της παράβασης, κατά την οποία θα έπρεπε να προβεί στην αφαίρεση της μίας κάμερας και στην μετατροπή της άλλης ως ανωτέρω.

Η εταιρεία έλαβε όλα τα μέτρα και συμμορφώθηκε με τις υποδείξεις της Επιτρόπου.

7.2.5. Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) σε εταιρεία και καταγραφή ήχου

Ελήφθη παράπονο στο Γραφείο, από εκπροσώπους της ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, εκ μέρους υπαλλήλων εταιρείας, αναφορικά με την εγκατάσταση και λειτουργία ΚΚΒΠ στους χώρους της εταιρείας. Συγκεκριμένα, μας αναφέρθηκε ότι, το ΚΚΒΠ είχε λειτουργήσει, αρχικά σε πιλοτική βάση, χωρίς να έχει ενημερωθεί το προσωπικό και εκτός από εικόνες, γινόταν και καταγραφή ήχου, την οποία, όπως εκ των υστέρων ανέφερε η Διεύθυνση, έχει ήδη απενεργοποιήσει, γεγονός όμως που δεν κατέστη δυνατό να εξακριβωθεί από το προσωπικό. Επιπρόσθετα, ότι υπήρχαν κάμερες στο χώρο του δωματίου ελέγχου, όπου βρίσκονταν οι δύο οθόνες παρακολούθησης, οι οποίες κατέγραφαν τους υπαλλήλους/χειριστές βάρδιας.

Η Επίτροπος αποτάθηκε στην εταιρεία, ζητώντας τη θέση της επί των ισχυρισμών του παραπόνου και μας δόθηκαν κάποιες διευκρινίσεις για την αναγκαιότητα της ύπαρξης ΚΚΒΠ, όπως το ότι οι χώροι της εταιρείας αποτελούσαν χώρους υψίστης ασφαλείας και η εγκατάσταση ΚΚΒΠ κρίθηκε ως δικαιολογημένη και απαραίτητη, για λόγους ασφάλειας του χώρου/εμπορευμάτων και της εύρυθμης/ασφαλούς λειτουργίας της, Επιπρόσθετα, μας έδιναν τη διαβεβαίωση ότι το σύστημα καταγραφής ήχου είχε απενεργοποιηθεί.

Ενόψει των διευκρινίσεων που μας δόθηκαν, η Επίτροπος επέστησε την προσοχή της εταιρείας στις πρόνοιες του Νόμου και ειδικά στο άρθρο 4(1)(γ), σε μία από τις βασικές προϋποθέσεις για να είναι νόμιμη μια επεξεργασία (Αρχή της Αναλογικότητας), με βάση την οποία τα δεδομένα που συλλέγονται πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από ό,τι κάθε φορά είναι απαραίτητο για την εκπλήρωση του σκοπού της επεξεργασίας.

Σύμφωνα με αυτήν, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, για σκοπούς ελέγχου της πρόσβασης των εργαζομένων σε εγκαταστάσεις στο χώρο εργασίας τους, πρέπει να επιλέγει τα λιγότερο παρεμβατικά/επαχθή μέσα για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Στην προκειμένη περίπτωση, η Επίτροπος αναγνώρισε το γεγονός ότι ο χώρος της εταιρείας αποτελούσε χώρο υψίστης ασφαλείας. Όσον όμως αφορούσε στις δύο κάμερες που ήταν εγκατεστημένες στο χώρο του δωματίου ελέγχου λειτουργίας του εργοστασίου, όπου βρίσκονταν οι δύο οθόνες παρακολούθησης και στο server room, οι οποίες κατέγραφαν τους υπαλλήλους/χειριστές βάρδιας, καθώς και τα άτομα που εισέρχονταν/εξέρχονταν στους/από τους χώρους αυτούς, έκρινε την

λειτουργία τους ως υπερβολική. Επιπρόσθετα, ότι, ο σκοπός που αναφέρεται ανωτέρω, μπορούσε να επιτευχθεί με την εγκατάσταση των δύο καμερών εξωτερικά των δωματίων, ώστε να γίνεται ο απαραίτητος έλεγχος των ατόμων που εισέρχονται/εξέρχονται χωρίς να καταγράφονται οι κινήσεις των εργαζομένων/ χειριστών βάρδιας, που βρίσκονται εντός των δωματίων.

Η Επίτροπος επεσήμανε τα ανωτέρω στην εταιρεία, η οποία συμμορφώθηκε με τις υποδείξεις της.

7.2.6. Ερώτημα Αστυνομίας σχετικά με Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) σε υποστατικό

Υπεβλήθη ερώτημα στο Γραφείο, από την Αστυνομία Κύπρου, στα πλαίσια διερευνώμενης υπόθεσης, για το κατά πόσο ο ιδιοκτήτης υποστατικού που λειτουργούσε ως INTERNET CAFÉ, ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, είχε υποβάλει στο Γραφείο, Γνωστοποίηση Σύστασης και Λειτουργίας Αρχείου/Εναρξης Επεξεργασίας για ΚΚΒΠ. Επιπρόσθετα, η Αστυνομία ζητούσε να πληροφορηθεί κατά πόσο η εγκατάσταση του ΚΚΒΠ και η λήψη πλάνων από δημόσιο δρόμο/καταγραφή των εικόνων σε σκληρό δίσκο από άτομο που δεν έχει γνωστοποιήσει την ύπαρξη του ΚΚΒΠ στο Γραφείο, συνιστά ποινικό αδίκημα με βάση το Νόμο.

Στην απαντητική επιστολή μας, η Επίτροπος πληροφόρησε την Αστυνομία ότι, δεν είχε υποβληθεί στο Γραφείο της Γνωστοποίηση για το εν λόγω υποστατικό, παρέπεμψε δε σε παλαιότερη επιστολή της, η οποία αφορούσε σε άλλο υποστατικό, όπου, μεταξύ άλλων, αναφέρονταν τα ακόλουθα:

«Αν, για παράδειγμα, το ΚΚΒΠ έχει εγκατασταθεί για την ασφάλεια του υποστατικού, η λήψη εικόνων πέραν των ορίων του υποστατικού, λ.χ. γειτονικών υποστατικών/ οικιών, δημόσιων χώρων ή δρόμων, συνιστά παράβαση της Αρχής της Αναλογικότητας και, με βάση το άρθρο 26(1)(στ) του Νόμου, διαπράττει αδίκημα υπεύθυνος επεξεργασίας που κατά την εκτέλεσή της δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις του Νόμου αυτού. Στην περίπτωση αυτή, ο ανακριτής θα πρέπει να περιλάβει στο κατηγορητήριο κατηγορία για αδίκημα με βάση το άρθρο 26(1)(δ) του Νόμου, για μη συμμόρφωση του υπεύθυνου του υποστατικού με τις διατάξεις του άρθρου 4(1)(γ) του Νόμου.

Τα πιο πάνω ισχύουν ακόμη και σε περίπτωση όπου, οι κάμερες λαμβάνουν και αποστέλλουν εικόνες από χώρους πέραν των ορίων του υποστατικού, σε δέκτη (monitor) χωρίς όμως να υπάρχει τεχνική δυνατότητα αποθήκευσής τους, όπως για παράδειγμα κάρτα DVR (Digital Video Recording) ή υποδοχή (portal) για εξαγωγή και αποθήκευσή τους σε USB, αφού με βάση τον ορισμό του όρου «επεξεργασία» (άρθρο 2 του Νόμου), τόσο η λήψη/ συλλογή εικόνων όσο και η καταχώρηση/ αποθήκευσή τους αποτελούν μορφές επεξεργασίας.

Στην περίπτωση όπου διαπιστωθεί ότι, ο υπεύθυνος του υποστατικού δεν έχει υποβάλει στο Γραφείο σχετική Γνωστοποίηση για το ΚΚΒΠ, ως όφειλε, ο ανακριτής θα πρέπει να περιλάβει στο κατηγορητήριο κατηγορία για αδίκημα με βάση το άρθρο 26(1)(α) του Νόμου, για παράλειψη εκ μέρους του υπεύθυνου του υποστατικού, υποβολής της σχετικής Γνωστοποίησης στο Γραφείο».

Επιπρόσθετα, επισημάνθηκε στην Αστυνομία ότι, αρμόδιος να αποφασίζει για την άσκηση ή όχι ποινικής δίωξης είναι ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας.

7.2.7 Κοινοποίηση εικόνων Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) πολυκατοικίας στην Αστυνομία

Υπεβλήθη ερώτημα στο Γραφείο, από ιδιώτη-μέλος της Διαχειριστικής Επιτροπής πολυκατοικίας, για το κατά πόσο η Αστυνομία νομιμοποιείται να έχει πρόσβαση σε καταγεγραμμένο οπτικό υλικό του Κλειστού Κυκλώματος Βιντεο-παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) που είναι εγκατεστημένο στην πολυκατοικία του, κατόπιν καταγγελίας κάποιου τρίτου ατόμου για κλοπή αντικειμένου.

Όπως μας δήλωνε ο ιδιώτης, σκοπός της επεξεργασίας/λειτουργίας του ΚΚΒΠ στους χώρους της πολυκατοικίας ήταν η λήψη μέτρων ασφάλειας στο κτίριο και η αποτροπή κακόβουλων ενεργειών/κλοπών, καθώς και η, εκ των υστέρων, λήψη μέτρων για αυτές.

Η Επίτροπος του υπέδειξε ότι, σύμφωνα με την Αρχή του Σκοπού, του άρθρου 4(1)(β) του Νόμου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας διασφαλίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέγονται για προσδιορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και δεν υφίστανται μεταγενέστερη επεξεργασία ασυμβίβαστη με τους σκοπούς αυτούς. Επιπρόσθετα, του υπέδειξε ότι, με βάση το άρθρο 2 του Νόμου, “αποδέκτης” σημαίνει το πρόσωπο στο οποίο ανακοινώνονται ή μεταδίδονται τα δεδομένα, ανεξαρτήτως αν πρόκειται για τρίτο ή όχι. Δεν θεωρούνται αποδέκτες οι αρχές στις οποίες ενδέχεται να ανακοινωθούν δεδομένα στα πλαίσια διεξαγωγής συγκεκριμένης έρευνας. Επίσης του διευκρινίστηκε ότι, σύμφωνα με την Αρχή του Σκοπού, το οπτικό υλικό δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για άλλους σκοπούς παρά μόνο για αυτούς για τους οποίους συλλέγεται, εκτός εάν αυτό ζητηθεί από Ανακριτική Αρχή, στα πλαίσια διερεύνησης ποινικού αδικήματος.

Στην προκειμένη περίπτωση, δεν υπήρχε παραβίαση της εν λόγω Αρχής, ώστε να γίνει επίκληση του άρθρου 2 του Νόμου. Η Αστυνομία, ως ανακριτική αρχή, δικαιούται να ζητήσει και να λάβει καταγεγραμμένο οπτικό υλικό, για σκοπούς διερεύνησης της καταγγελίας, ανεξάρτητα αν ο καταγγέλλων δεν είναι ένοικος/ιδιοκτήτης στην πολυκατοικία και το κλαπέν αντικείμενο είναι μικρής χρηματικής αξίας.

Η Διαχειριστική Επιτροπή, ως ο υπεύθυνος επεξεργασίας, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, δικαιούται (δεν υποχρεούται) να παραδώσει το υλικό, χωρίς μάλιστα να έχει υποχρέωση να ενημερώσει τα υποκείμενα των δεδομένων του υλικού (άρθρο 11 του Νόμου), λόγω του ότι υπάρχει Απόφαση του Επιτρόπου για άρση της υποχρέωσης αυτής για την Αστυνομία, όπως προνοεί το άρθρο 11(4) του Νόμου.

Στην περίπτωση όμως που η Διαχειριστική Επιτροπή δεν επιθυμεί να το πράξει, η Αστυνομία μπορεί να προβεί στη διαδικασία έκδοσης σχετικού δικαστικού εντάλματος.

7.2.8. Εγκατάσταση καμερών ασφαλείας από ιδιώτη σε δημόσιο χώρο

Ελήφθη στο Γραφείο ερώτημα από πολίτη αναφορικά με το θέμα της νομιμότητας της εγκατάστασης Κλειστού Κυκλώματος Βίντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) έξω από την οικία του, το οποίο θα κατέγραφε και δημόσιο χώρο, με σκοπό την προστασία της περιουσίας του.

Η Επίτροπος ενημέρωσε τον πολίτη ότι, η καταγραφή εικόνας θεωρείται επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και εμπίπτει στις διατάξεις του Νόμου και για να είναι νόμιμη πρέπει να πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις όπως αυτές καθορίζονται στο Νόμο και στη σχετική Οδηγία για τα ΚΚΒΠ. Διευκρίνισε όμως ότι, όσον αφορά στην εγκατάσταση ΚΚΒΠ σε ιδιωτικούς χώρους οικιών ή διαμερισμάτων, αν η επεξεργασία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο για δραστηριότητες

προσωπικές ή οικιακές, οι περιπτώσεις αυτές δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, παραπέμποντας στο σχετικό άρθρο 3(2) του Νόμου το οποίο προνοεί ότι:

«3(2) Οι διατάξεις του παρόντος Νόμου δεν εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών».

Επισήμανε ωστόσο στον πολίτη, ότι οι κάμερες πρέπει να τοποθετούνται με τέτοιο τρόπο που να μην οπτικογραφούν πεδία εκτός της περιμέτρου της οικίας στην οποία είναι εγκατεστημένο το ΚΚΒΠ, δηλαδή εξωτερικό δημόσιο χώρο (π.χ. δρόμο ή πεζοδρόμιο), καθώς και από γειτονικά κτίρια, ώστε να μην παραβιάζεται η προσωπική ζωή άλλων προσώπων και η χρήση τους να μην αντιβαίνει με την Αρχή της Αναλογικότητας (άρθρο 4(γ) του Νόμου).

Όσον αφορά στο θέμα των διάφορων παράνομων ενεργειών που παραβιάζουν διάφορες νομοθεσίες, που όπως ο πολίτης μας ανέφερε, έχει παρατηρήσει ότι συμβαίνουν συχνά έξω από την οικία του, όπως παράνομη στάθμευση σε χώρο αναπήρων/πρόκληση ζημιών/οχληρία, η Επίτροπος επισήμανε ότι η αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Αστυνομίας. Ως εκ τούτου, του κατέστησε σαφές ότι δεν επιτρεπόταν η εγκατάσταση ΚΚΒΠ σε δημόσιο χώρο.

Επιπλέον, πληροφοριακά του ανεφέρθη ότι, με αφορμή αιτήματα τοπικών Αρχών, με τα οποία ζητείτο να επιτραπεί η εγκατάσταση καμερών για σκοπούς ασφάλειας ή και προστασίας συγκεκριμένων χώρων, η Επίτροπος εξέδωσε σχετική Οδηγία, ημερομηνίας 13.9.2016, βάσει του Άρθρου 23(ι) του Νόμου. Στην Οδηγία αναφέρεται μεταξύ άλλων, ότι: «λόγω της απουσίας νομοθετικής ρύθμισης, οι δήμοι/κοινότητες μπορούν να επικαλεστούν τις διατάξεις του Νόμου 138(1)/2001 για χρήση Κλειστών Κυκλωμάτων Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) σε δημόσιους χώρους μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου υπάρχει επιτακτικό και δικαιολογημένο υπέρτερο δημόσιο συμφέρον, που υπερισχύει του δικαιώματος προστασίας της ιδιωτικής ζωής των πολιτών τους.».

Η Επίτροπος υπέδειξε επίσης ότι: «δήμος ή κοινότητα που επιθυμεί να επικαλεστεί τις διατάξεις του Νόμου για να εγκαταστήσει ΚΚΒΠ, θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει ότι η ανάγκη χρήσης τους σε συγκεκριμένο δημόσιο χώρο υπερέχει του δικαιώματος προστασίας της ιδιωτικής ζωής των διερχόμενων προσώπων. Μεμονωμένα περιστατικά αδικημάτων ή βανδαλισμών στον χώρο αυτό δεν δικαιολογούν τη χρήση ΚΚΒΠ και συστήνει πως αν τα περιστατικά αυτά γίνονται συστηματικά, ο δήμος/η κοινότητα θα πρέπει, σε πρώτη φάση, να προσφύγει σε λιγότερο παρεμβατικά, προληπτικά μέτρα, όπως φωταγώγηση του χώρου ή ενεργοποίηση του θεσμού του παρατηρητή της γειτονιάς ή εργοδότηση φύλακα ασφάλειας».

«Αν σε συγκεκριμένο χώρο παρατηρείται συστηματικά η διάπραξη σοβαρών αδικημάτων, ο δήμος/η κοινότητα θα πρέπει να διαβουλευθεί με την Αστυνομία την εφαρμογή κατάλληλων μέτρων αστυνόμευσης πριν εξετάσει την εγκατάσταση και λειτουργία ΚΚΒΠ στον χώρο αυτό» και «κατά κανόνα, η φυσική παρουσία της Αστυνομίας είναι το πιο αποτελεσματικό μέτρο πρόληψης. Η χρήση ΚΚΒΠ σε χώρους όπου παρατηρείται συστηματικά η διάπραξη σοβαρών αδικημάτων θα ήταν δικαιολογημένη μόνο σε περιπτώσεις όπου η Αστυνομία, για ουσιαστικούς λόγους, δεν μπορεί να παράσχει επαρκή αστυνόμευση στον χώρο αυτό» και καταλήγει: «Στην απουσία νομοθετικής ρύθμισης, η χρήση ΚΚΒΠ σε δημόσιους χώρους επιτρέπεται, μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου υπάρχει επιτακτικό και δικαιολογημένο υπέρτερο δημόσιο συμφέρον και νοουμένου ότι δεν υπάρχουν άλλα λιγότερα παρεμβατικά μέτρα.».

7.2.9. Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) σε πολυκατοικία

Υπεβλήθη στο Γραφείο ερώτημα από πολίτη - μέλος Διαχειριστικής Επιτροπής πολυκατοικίας, το οποίο αφορούσε στη νομιμότητα της εγκατάστασης και λειτουργίας ΚΚΒΠ από την επιτροπή, στους κοινόχρηστους χώρους της πολυκατοικίας, όπου υπάρχουν διαμερίσματα και καταστήματα.

Η Επίτροπος ενημέρωσε τον πολίτη ότι, η καταγραφή εικόνας θεωρείται επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και εμπίπτει στις διατάξεις του Νόμου, για να είναι νόμιμη πρέπει να πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις όπως αυτές καθορίζονται στο Νόμο και στη σχετική Οδηγία του Γραφείου της για τα ΚΚΒΠ, διευκρίνισε δε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3(2) του Νόμου, όσον αφορά στην εγκατάσταση ΚΚΒΠ σε ιδιωτικούς χώρους (όπως οικίες/πολυκατοικίες), όταν η επεξεργασία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο για δραστηριότητες προσωπικές ή οικιακές, οι περιπτώσεις αυτές δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Επισημάνθηκε ωστόσο στον πολίτη, ότι οι κάμερες πρέπει να τοποθετούνται με τέτοιο τρόπο που να μην οπτικογραφούν πεδία εκτός της περιμέτρου της οικίας/πολυκατοικίας, στην οποία είναι εγκατεστημένο το ΚΚΒΠ, δηλαδή εξωτερικό δημόσιο χώρο (π.χ. δρόμο ή πεζοδρόμιο), καθώς και από γειτονικά κτίρια, ώστε να μην παραβιάζουν την προσωπική ζωή άλλων προσώπων.

Στην προκειμένη περίπτωση, όπως μας πληροφορούσε ο πολίτης, το ΚΚΒΠ δεν κατέγραφε σε δημόσιο δρόμο/γειτονικά υποστατικά, είχε δε εγκατασταθεί από τη διαχειριστική επιτροπή, που είναι το αρμόδιο όργανο για τη διαχείριση του συγκροτήματος, μετά από κοινή απόφαση όλων των ιδιοκτητών των διαμερισμάτων και των καταστημάτων αυτής.

Επομένως, η Επίτροπος ενημέρωσε τον πολίτη ότι, η εγκατάσταση και λειτουργία ΚΚΒΠ στους κοινόχρηστους χώρους της πολυκατοικίας, δεν ενέπιπτε στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου. Επιπρόσθετα, του διευκρινίστηκε ότι τα πιο πάνω δεν ίσχυαν για τη λειτουργία ΚΚΒΠ σε χώρους καταστημάτων, επομένως, στην περίπτωση καταγραφής του ΚΚΒΠ σε εξωτερικούς/εσωτερικούς χώρους καταστημάτων που στεγάζονταν στην πολυκατοικία, οι ιδιοκτήτες/υπεύθυνοι επεξεργασίας αυτών, είχαν την υποχρέωση της υποβολής της σχετικής Γνωστοποίησης στο Γραφείο.

7.2.10. Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) σε χώρους προσέλευσης υπαλλήλων στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου υπέβαλε ερώτημα στο Γραφείο, με την οποία ζητούσε την άποψη της Επιτροπής κατά πόσο επιτρεπόταν η εγκατάσταση ΚΚΒΠ στους χώρους προσέλευσης υπαλλήλων.

Αναφέραμε στην εταιρεία ότι, για να νομιμοποιείται να λαμβάνει και να επεξεργάζεται προσωπικά δεδομένα υπαλλήλων μέσω καμερών, θα πρέπει να διασφαλίζει ότι δεν συλλέγει και επεξεργάζεται περισσότερα δεδομένα από εκείνα που απαιτούνται για την επίτευξη του σκοπού της επεξεργασίας, καθώς η χρήση του συγκεκριμένου μέσου μπορεί να οδηγήσει στην παρακολούθηση των εργαζομένων κατά την ώρα της εργασίας τους. Γι' αυτό, δεν μπορούν να εγκατασταθούν κάμερες στα γραφεία των υπαλλήλων ή σε κοινόχρηστους χώρους, όπως είναι οι διάδρομοι και οι ανελκυστήρες ούτως ώστε να μην παραβιάζεται το δικαίωμα της προστασίας της ιδιωτικής τους ζωής.

Επιπρόσθετα, αναφέραμε ότι, για σκοπούς ελέγχου της ώρας προσέλευσης και αναχώρησης από την εργασία, η εταιρεία μπορεί να εγκαταστήσει κάμερες στις εισόδους και εξόδους του κτιρίου καθώς και πάνω από το μηχάνημα κάρτας, με βάση Απόφαση που εκδόθηκε από το Γραφείο ημερομηνίας

02.10.2012 που αφορά στο Απολλώνειο Ιδιωτικό Νοσοκομείο. Κατά αναλογία επιτρέπεται η χρήση των εικόνων που λαμβάνονται από τις βιντεοκάμερες για σκοπούς έλεγχου του ωραρίου του προσωπικού.

Τονίσαμε ότι, η κάμερα θα πρέπει να εστιάζει αποκλειστικά πάνω από το μηχάνημα κάρτας και οι εικόνες που θα λαμβάνονται από το ΚΚΒΠ θα χρησιμοποιούνται για σκοπούς ελέγχου του ωραρίου του προσωπικού αλλά δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να χρησιμοποιούνται για σκοπούς αξιολόγησης του ή παρακολούθησης του κατά τη διάρκεια της εργασίας του.

Η εταιρεία ενημερώθηκε επίσης ότι, θα πρέπει να τοποθετήσει προειδοποιητικές πινακίδες, οι οποίες σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11(1) του Νόμου, να αναγράφουν (α) ότι γίνεται οπτικογράφηση των υπαλλήλων κατά την προσέλευση και αναχώρηση τους από την εργασία (β) τον υπεύθυνο επεξεργασίας και (γ) το σκοπό της οπτικογράφησης.

Τέλος, τα δεδομένα που συλλέγονται μέσω του ΚΚΒΠ πρέπει να διαγράφονται το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την ημέρα αποθήκευσής τους.

7.3. Βιομετρικά Δεδομένα

7.3.1. Σύστημα βιομετρικών σε εταιρεία στο Λιμάνι Λεμεσού

Ελήφθη στο Γραφείο Γνωστοποίηση Σύστασης και Λειτουργίας Αρχείου/ Έναρξης Επεξεργασίας, από εταιρεία που οποία στεγάζεται εντός του λιμανιού Λεμεσού, αναφορικά με την πρόθεση εγκατάστασης συσκευής καταγραφής βιομετρικών δεδομένων (δακτυλικών αποτυπωμάτων) στο χώρο των εγκαταστάσεων της.

Καταρχήν, η Επίτροπος έθεσε υπόψη της εταιρείας τις σχετικές πρόνοιες του Νόμου και της έγιναν συγκεκριμένες υποδείξεις, ως προς τη λειτουργία του συστήματος βιομετρικών δεδομένων, ώστε αυτή να συνάδει με το Νόμο και την Αρχή της Αναλογικότητας.

Της επεσήμανε επίσης ότι, η θέση της και των προκατόχων της σχετικά με την εγκατάσταση συναφών συστημάτων για σκοπούς ελέγχου του ωραρίου του προσωπικού έχει αποτυπωθεί σε πληθώρα Αποφάσεων και Προειδοποιήσεων ως αντιβαίνουσα την Αρχή της Αναλογικότητας και ως τέτοια δεν καθίσταται σύννομη και επιτρεπτή. Έγινε επίσης αναφορά στην Ανακοίνωση του Γραφείου της, που αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του Γραφείου από το 2009, σύμφωνα με την οποία:

«Η συλλογή και επεξεργασία βιομετρικών δεδομένων εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου και επομένως δεν είναι ανεξέλεγκτη. Η επεξεργασία βιομετρικών δεδομένων, χρησιμοποιείται κυρίως για σκοπούς επαλήθευσης και αναγνώρισης της ταυτότητας των προσώπων στο πλαίσιο της αντεγκληματικής πολιτικής των δικωτικών αρχών. Η συλλογή και επεξεργασία των δακτυλικών αποτυπωμάτων που συνιστούν μοναδικά χαρακτηριστικά του ανθρώπινου σώματος και της ακεραιότητας του ανθρώπου αποτελεί επέμβαση στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια, στην προσωπικότητα, και περαιτέρω στην ιδιωτική ζωή του ατόμου. Σύμφωνα με το άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής συνεπάγεται και το δικαίωμα σεβασμού του ανθρώπινου σώματος.

Η Αρχή της αναλογικότητας, που προβλέπει ότι, τα δεδομένα που συλλέγονται και τυγχάνουν επεξεργασίας πρέπει να είναι συναφή, κατάλληλα και όχι περισσότερα από ό,τι κάθε φορά απαιτείται ενόψει του σκοπού της επεξεργασίας, επιβάλλει όπως, ο υπεύθυνος επεξεργασίας για σκοπούς ελέγχου της πρόσβασης σε εγκαταστάσεις και/ή της ώρας προσέλευσής και αποχώρησής των

εργαζομένων από το χώρο εργασίας τους επιλέγει άλλα λιγότερο παρεμβατικά για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια μέσα.

Η λειτουργία συστημάτων συλλογής και επεξεργασίας βιομετρικών δεδομένων είναι θεμιτή και νόμιμη κατά κύριο λόγο μόνο στις περιπτώσεις εγκαταστάσεων υψίστης ασφάλειας π.χ. στρατιωτικές εγκαταστάσεις ή χώρους όπου φυλάττονται απόρρητα αρχεία.

Η επεξεργασία δακτυλικών αποτυπωμάτων και η αποθήκευσή τους σε βάσεις δεδομένων εμπερικλείει κινδύνους για επαναχρησιμοποίησή τους από τρίτους για επιδίωξη δικών τους σκοπών ασυμβίβαστων με τον αρχικό σκοπό. Ακόμη και στην περίπτωση όπου ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει εξασφαλίσει τη συγκατάθεση των προσώπων τα βιομετρικά δεδομένα των οποίων θα τύχουν επεξεργασίας, η συγκατάθεση αυτή δεν αίρει την παρανομία και σε καμία περίπτωση δεν την νομιμοποιεί.».

Ως εκ τούτου,

-κατόπιν περιγραφής του τρόπου της λειτουργίας του συστήματος (η εν λόγω συσκευή θα δούλευε αυτόνομα, δηλαδή δεν θα χρησιμοποιούσε κάποια βάση δεδομένων ή on line με κάποιο PC και ο τρόπος καταγραφής του δακτυλικού αποτυπώματος θα γινόταν με τη δημιουργία αλγόριθμου σε ένα template, το οποίο, με την αποχώρηση του εργαζομένου, αμέσως θα διαγραφόταν),

-λαμβάνοντας υπόψη το σκοπό για τον οποίο αυτό θα λειτουργούσε, που ήταν η εξακρίβωση της πραγματικής παρουσίας των εργαζομένων στο χώρο και η διασφάλιση της ασφάλειας του κτιρίου και των ατόμων που εργάζονταν εκεί, λόγω του ότι ο χώρος ήταν απομακρυσμένος από τα γραφεία της εταιρείας και θεωρητικά, όποιος κυκλοφορούσε στο χώρο του λιμανιού, θα μπορούσε να εισέλθει και, -της διαβεβαίωσης ότι το σύστημα δεν θα χρησιμοποιείτο για έλεγχο άφιξης/αναχώρησης των εργαζομένων καθώς και ότι η πρόσβαση και ο έλεγχος στο αρχείο με τα προσωπικά δεδομένα που συλλέγονταν δεν θα γινόταν από Λειτουργούς του Τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού αλλά από Τμηματάρχες της Εταιρείας,

Η Επίτροπος έκρινε ότι, η εταιρεία θα μπορούσε να εγκαταστήσει σύστημα ελέγχου της πρόσβασης μέσω ταυτοποίησης των δακτυλικών αποτυπωμάτων των εργοδοτούμενων της. Για το σκοπό αυτό η Επίτροπος υπέβαλε σχετικές εισηγήσεις και τόνισε τις εκ του Νόμου υποχρεώσεις της εταιρείας.

7.3.2. Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) και σύστημα δακτυλικών αποτυπωμάτων σε Τηλεοπτικό Σταθμό

Υπήρξε πληροφόρηση της Επιτρόπου για διατήρηση και λειτουργία Κλειστού Κυκλώματος Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ), στους χώρους Τηλεοπτικού Σταθμού, το οποίο κατέγραφε εσωτερικά, σε όλους τους χώρους των γραφείων, τους εργαζομένους/επισκέπτες του σταθμού καθώς και διατήρηση και λειτουργία συστήματος συλλογής και επεξεργασίας βιομετρικών δεδομένων (δακτυλικών αποτυπωμάτων) για τον έλεγχο της προσέλευσης και αποχώρησης των εργαζομένων.

Καταρχήν, η Επίτροπος ενημέρωσε το σταθμό ότι, οι εν λόγω εγκαταστάσεις/λειτουργίες του ΚΚΒΠ και του συστήματος βιομετρικών, δεν είχαν γνωστοποιηθεί στο Γραφείο όπως τα άρθρα 7 και 24 του Νόμου προνοούν και ότι, η παράλειψη υποβολής Γνωστοποίησης της ύπαρξης του ΚΚΒΠ/συστήματος βιομετρικών στο Γραφείο, συνιστά ποινικό αδίκημα με βάση το άρθρο 26(1)(α) του Νόμου.

Επιπρόσθετα, υπέδειξε στο σταθμό ότι «επεξεργασία προσωπικών δεδομένων» με βάση το άρθρο 2 του Νόμου θεωρείται και η λήψη/συλλογή εικόνων από ΚΚΒΠ, ακόμα και η απλή, χωρίς καταγραφή σε σκληρό δίσκο. Αν το ΚΚΒΠ είχε εγκατασταθεί για λόγους ασφαλείας, η καταγραφή/παρακολούθηση του προσωπικού/επισκεπτών συνιστούσε παράβαση της Αρχής της Αναλογικότητας και, με βάση το

άρθρο 26(1)(στ) του Νόμου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας διαπράττει αδίκημα. Το ίδιο ίσχυε και για τη συλλογή, καταχώρηση και χρήση βιομετρικών χαρακτηριστικών, όπως είναι τα δακτυλικά αποτυπώματα, των οποίων επίσης η επεξεργασία θα έπρεπε να διεξάγεται με βάση τις αρχές και προϋποθέσεις που προβλέπονται στο Νόμο.

Η Επίτροπος επεσήμανε ότι, μία από τις βασικές προϋποθέσεις για να είναι νόμιμη μια επεξεργασία είναι και η Αρχή της Αναλογικότητας, με βάση την οποία τα δεδομένα που συλλέγονται πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από ό,τι κάθε φορά είναι απαραίτητο για την εκπλήρωση του σκοπού της επεξεργασίας (άρθρο 4(1)(γ) του Νόμου) και ότι η εν λόγω Αρχή επέβαλλε όπως: ο υπεύθυνος επεξεργασίας, για σκοπούς ελέγχου της πρόσβασης σε εγκαταστάσεις και/ ή της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης των εργαζομένων στο χώρο εργασίας τους, επιλέγει άλλα μέσα λιγότερο παρεμβατικά/ επαχθή για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια από αυτά που συνεπάγεται η συλλογή και χρήση δακτυλικών αποτυπωμάτων. Ως τέτοια μέσα είναι για παράδειγμα το σύστημα του κτυπήματος της κάρτας, οι συχνοί/ απροειδοποίητοι έλεγχοι από το Διευθυντή/ Προϊστάμενο στο σύστημα της κάρτας, η παρουσία ενός επόπτη στο χώρο όπου λειτουργεί το σύστημα ή εναλλακτικά η τοποθέτηση κάμερας παρακολούθησης πάνω από το μηχάνημα κάρτας.

Επισημάνθηκε επίσης ότι, ακόμη και στην περίπτωση που ο υπεύθυνος επεξεργασίας/ εργοδότης έχει εξασφαλίσει τη συγκατάθεση των υπαλλήλων, για την εγκατάσταση/λειτουργία ΚΚΒΠ ή/και τη λήψη και επεξεργασία των βιομετρικών δεδομένων τους, η εν λόγω συγκατάθεση δεν αίρει την παρανομία και σε καμία περίπτωση δεν τη νομιμοποιεί, αφού θεωρούμε ότι στον εργασιακό τομέα η συγκατάθεση των εργαζομένων δεν δίνεται πάντοτε και /ή απόλυτα ελεύθερα.

Ενόψει των πιο πάνω, η Επίτροπος έδωσε ένα λογικό χρονικό περιθώριο ώστε να της υποβληθούν οι Γνωστοποιήσεις, καθώς και η θέση του σταθμού για τα εν λόγω θέματα. Ο σταθμός ανταποκρίθηκε άμεσα με την αποστολή των σχετικών εντύπων καθώς και επεξηγήσεων για τον τρόπο λειτουργίας/σκοπό/αναγκαιότητα/μέτρα ασφάλειας των δύο συστημάτων. Μεταξύ των διευκρινίσεων που της δόθηκαν ήταν και το ότι η χρήση του συστήματος βιομετρικών δεν ήταν υποχρεωτική αλλά υπήρχε εναλλακτικά η δυνατότητα χρησιμοποίησης του μηχανήματος κτυπήματος κάρτας.

Κατόπιν τούτου, η Επίτροπος προέβηκε στη διενέργεια αυτεπάγγελτου ελέγχου, κατά τον οποίο διαπιστώθηκε ότι υπήρξε συμμόρφωση με τις υποδείξεις μας.

7.3.3. Εγκατάσταση συσκευών ελέγχου πρόσβασης των υπαλλήλων εταιρείας μέσω συστήματος αναγνώρισης προσώπου (facial recognition)

Ελήφθη ερώτηση στο Γραφείο από τη Διεύθυνση εταιρείας, η οποία ήταν διαχειρίστρια πέντε χώρων εστίασης, αναφορικά με το θέμα της εγκατάστασης συστήματος συλλογής και επεξεργασίας βιομετρικών δεδομένων (αναγνώρισης προσώπου-facial recognition), για σκοπούς ελέγχου της πρόσβασης των εργαζομένων στην εταιρεία (για λόγους ασφαλείας) και, κατ' επέκταση, τον έλεγχο της τήρησης του ωραρίου.

Αρχικά η Επίτροπος της ανέφερε ότι, έπρεπε να διαχωριστεί το θέμα της ασφάλειας των χώρων όπου διεξάγονται οι εργασίες της εταιρείας (χώροι εστίασης) για σκοπούς ελέγχου της φυσικής πρόσβασης των εργαζομένων σε αυτούς, από το θέμα του ελέγχου της τήρησης του ωραρίου των εργαζομένων. Στην προκειμένη περίπτωση, δεν έκρινε ότι οι χώροι εστίασης αποτελούσαν χώρους υψηλού κινδύνου/υψίστης ασφαλείας (όπως είναι τα λιμάνια, αεροδρόμια, στρατιωτικές εγκαταστάσεις), ώστε να δικαιολογείται η χρήση του εν λόγω συστήματος για τον έλεγχο των εργαζομένων.

Επιπλέον, της επισήμανε ότι, σύμφωνα με το Νόμο, η συλλογή, καταχώρηση και χρήση βιομετρικών χαρακτηριστικών, όπως είναι η αναγνώριση προσώπου και τα δακτυλικά αποτυπώματα, αποτελεί αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου, γιατί τα βιομετρικά χαρακτηριστικά είναι δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με τον ορισμό που εκτίθεται στο άρθρο 2 του Νόμου και συνεπώς η εν λόγω επεξεργασία πρέπει να διεξάγεται με βάση τις αρχές και προϋποθέσεις που προβλέπονται στο Νόμο. Μία από τις βασικές προϋποθέσεις για να είναι νόμιμη μια επεξεργασία είναι και η Αρχή της Αναλογικότητας, με βάση την οποία τα δεδομένα που συλλέγονται «πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από ό,τι κάθε φορά είναι απαραίτητο για την εκπλήρωση του σκοπού της επεξεργασίας».

Της ανέφερε ακόμα ότι, η πιο πάνω Αρχή επιβάλλει όπως ο υπεύθυνος επεξεργασίας, για σκοπούς ελέγχου της πρόσβασης σε εγκαταστάσεις και/ ή της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης των εργαζομένων στο χώρο εργασίας τους, επιλέγει άλλα μέσα λιγότερο παρεμβατικά/ επαχθή για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια από αυτά που συνεπάγεται η αναγνώριση προσώπου, κατά την οποία γίνεται επεξεργασία των χαρακτηριστικών του προσώπου για σκοπούς ταυτοποίησης. Ως τέτοια μέσα αναφέρθηκαν για παράδειγμα, το σύστημα του κτυπήματος της κάρτας, οι συχνοί/ απροειδοποίητοι έλεγχοι από το Διευθυντή/ Προϊστάμενο στο σύστημα της κάρτας, η παρουσία ενός επόπτη στο χώρο όπου λειτουργεί το σύστημα ή εναλλακτικά η τοποθέτηση κάμερας παρακολούθησης πάνω από το μηχάνημα κάρτας. Επισημάνθηκε επίσης ότι, ακόμη και στην περίπτωση που ο υπεύθυνος επεξεργασίας/ εργοδότης έχει εξασφαλίσει τη συγκατάθεση των υπαλλήλων, για τη λήψη και επεξεργασία των βιομετρικών δεδομένων τους ή/και δοθεί εναλλακτική λύση η χρήση του συστήματος κτυπήματος της κάρτας, η εν λόγω συγκατάθεση δεν αίρει την παρανομία και σε καμία περίπτωση δεν τη νομιμοποιεί, αφού θεωρούμε ότι στον εργασιακό τομέα η συγκατάθεση των εργαζομένων δεν δίνεται πάντοτε και /ή απόλυτα ελεύθερα.

Ως εκ των ανωτέρω, η Επίτροπος κατέληξε ότι η εγκατάσταση του συστήματος αναγνώρισης προσώπου για σκοπούς ελέγχου της πρόσβασης στο χώρο/τήρησης του ωραρίου των εργαζομένων της εταιρείας στους χώρους εστίασης, οι οποίοι δεν αποτελούν χώρους υψηλού κινδύνου/υψίστης ασφαλείας, δεν είναι δικαιολογημένο και αντίκειται στο Νόμο. Παρέπεμψε επίσης την εταιρεία στην Εγκύκλιο που εξέδωσε προς τους προμηθευτές συστημάτων ελέγχου πρόσβασης, ημερομηνίας 13.7.2017 και στη συνημμένη σε αυτήν Ανακοίνωση ημερομηνίας 13.1.2009, που αφορά στην επίσημη θέση του Γραφείου της.

7.3.4. Σύστημα Επεξεργασίας Δακτυλικών Αποτυπωμάτων σε υπεραγορά

Η Επίτροπος σε αίτηση νομιμότητας εγκατάστασης συστήματος δακτυλοσκόπησης από μεγάλη υπεραγορά στην Πάφο, προέβη σε νομική ανάλυση της θέσης της.

Πληροφόρησε την αιτήτρια ότι, η συλλογή και επεξεργασία των δακτυλικών αποτυπωμάτων ως βιομετρικών δεδομένων που προκύπτουν από ειδική επεξεργασία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου και ως τέτοια θα πρέπει να είναι σύμφωνη και/ή να συνάδει με τις βασικές αρχές της νόμιμης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων περιλαμβανομένης και της αρχής της αναλογικότητας. Η μετατροπή αυτών σε αλγόριθμους και κωδικοποιημένα στοιχεία, με βάση τις προδιαγραφές του συστήματος του οποίου μελετάται η εγκατάσταση από την αιτήτρια, δεν αναίρει το γεγονός αυτό.

Η εν λόγω πρακτική της εγκατάστασης των πιο πάνω συστημάτων από τους εργοδότες για σκοπούς ελέγχου της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης των υπαλλήλων από το χώρο εργασίας θεωρείται και έχει κριθεί, με Αποφάσεις όλων των προηγούμενων Επιτρόπων Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα καθώς και της νυν Επιτρόπου, ότι παραβαίνει την αρχή της αναλογικότητας μίας από τις βασικές αρχές της νόμιμης επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων και ως εκ τέτοια μη συνάδουσα

με τις διατάξεις του Νόμου. Η πιο πρόσφατη Απόφαση εκδόθηκε στις 2/10/2012 και αφορούσε στην ίδια πρακτική δηλαδή την εγκατάσταση, από τον εργοδότη (Ιδιωτικό Νοσοκομείο) για σκοπούς ελέγχου της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης των εργοδοτούμενων του, συστήματος δακτυλοσκόπησης. Ο Καθ' ού η Απόφαση Ιδιωτικό Νοσοκομείο άσκησε Αίτηση Ακύρωσης με τη διαδικασία της Προσφυγής εναντίον της Απόφασης της Επιτρόπου για απεγκατάσταση του συστήματος δακτυλοσκόπησης ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου. Το Διοικητικό Δικαστήριο με την Απόφασή του (Υποθ. Αρ. 1930/2012) ημερ. 19/5/2017 επικύρωσε την Απόφαση του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων ημερ. 2/10/2012, με την οποία είχε επιβληθεί στο Ιδιωτικό Νοσοκομείο η διοικητική κύρωση της διακοπής της επεξεργασίας και καταστροφής των σχετικών δεδομένων (βλ. άρθρο 25(1)(ε) του Νόμου) με τη διακοπή της λειτουργίας του συστήματος δακτυλοσκόπησης και την καταστροφή των δεδομένων που αφορούσαν στα δακτυλικά αποτυπώματα των υπαλλήλων.

Βασικός λόγος ακύρωσης της Απόφασης του Επιτρόπου που είχαν επικαλεστεί οι αιτητές ήταν η παράλειψη του Επιτρόπου να διεξάγει δέουσα έρευνα για τις τεχνικές προδιαγραφές ή τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος καθώς και ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ελήφθη συνεπεία πραγματικής πλάνης δεδομένου ότι το εν λόγω σύστημα σύμφωνα με τους δικούς τους ισχυρισμούς δεν συλλέγει ούτε επεξεργάζεται δακτυλικά αποτυπώματα.

Η υπεράσπιση του Επιτρόπου ισχυρίστηκε ότι αποτελεί αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι το υπό κρίση σύστημα συλλέγει και επεξεργάζεται βιομετρικά δεδομένα (δακτυλικά αποτυπώματα) τα οποία μπορεί στη συνέχεια να αναγνωρίζει και ταυτοποιεί κατά τη φυσική παρουσία του ατόμου. Τόνισε επίσης ότι το δυσανάλογο καθ' υπέρβαση της αρχής της αναλογικότητας αφορά στο συγκεκριμένο, επιδιωκόμενο σκοπό που είναι ο έλεγχος του ωραρίου του προσωπικού δεδομένου ότι υπάρχουν πλείονα άλλα μέτρα λιγότερο παρεμβατικά στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Το Δικαστήριο αποφάσισε να απορρίψει την προσφυγή των αιτητών αφού έκρινε ότι δεν έθεσαν οποιοδήποτε ισχυρισμό που να δημιουργεί αμφιβολίες ως προς την ορθότητα και το εύλογο της κρίσης του Επιτρόπου, δεδομένου ότι το βασικό τους επιχείρημα ήταν η ελλιπής ενημέρωση αναφορικά με τις προδιαγραφές και τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος.

Το Δικαστήριο κατέληξε, ότι η λειτουργία του ίδιου του συστήματος παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας σε σχέση με τον συγκεκριμένο σκοπό, τον έλεγχο του ωραρίου, και συνιστά δυσανάλογη παρέμβαση στην ιδιωτική ζωή.

Η Επίτροπος επεσήμανε ότι με βάση Προειδοποιητικές Αποφάσεις των Επιτρόπων για απεγκατάσταση των συστημάτων αυτών χωρίς την έκδοση εκτελεστής διοικητικής Απόφασης, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας συμμορφώνονται πάραυτα και προχωρούν σε απεγκατάσταση των συστημάτων αυτών χωρίς να τους επιβληθεί οποιαδήποτε περαιτέρω διοικητική κύρωση π.χ. πρόστιμο.

Σκεπτικό:

Η συλλογή και επεξεργασία των δακτυλικών αποτυπωμάτων, που συνιστούν μοναδικά χαρακτηριστικά του ανθρώπινου σώματος, αποτελεί επέμβαση στο ανθρώπινο σώμα και στη σωματική ακεραιότητα του ατόμου και ως εκ τούτου στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια και κατά συνέπεια στην ιδιωτική ζωή του ατόμου.

Σύμφωνα δε, με το άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής συνεπάγεται και το δικαίωμα σεβασμού του ανθρώπινου σώματος.

Η συλλογή και επεξεργασία των δακτυλικών αποτυπωμάτων έχει καθιερωθεί για σκοπούς άσκησης της αντεγκληματικής πολιτικής των διωκτικών Αρχών καθώς και σε χώρους υψίστης ασφάλειας και στρατιωτικών εγκαταστάσεων.

Η συλλογή και επεξεργασία για άλλους από τους πιο πάνω σκοπούς και ιδιαίτερα για σκοπούς ελέγχου της τήρησης του ωραρίου από το προσωπικό έχει κριθεί ως υπερβολική και άρα μη συνάδουσα με την αρχή της αναλογικότητας σύμφωνα με την οποία ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να διασφαλίζει ότι τα δεδομένα που συλλέγονται «είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από ό,τι κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας».

Επειδή στο πλαίσιο της εξυπηρέτησης των σκοπών τήρησης του ωραρίου υπάρχουν εναλλακτικές, και λιγότερο επαχθείς, για τα άτομα, λύσεις τέτοιες όπως είναι η τοποθέτηση κάμερας πάνω από το μηχάνημα κάρτας ή η άσκηση περιοδικών ελέγχων από τους οικείους Προϊστάμενους κατά την ώρα προσέλευσης των υπαλλήλων στο χώρο εργασίας τους, οι οποίες συνιστούν μικρότερη επέμβαση στη σφαίρα της ιδιωτικής ζωής των υπαλλήλων, θεωρούμε την εν λόγω πρακτική υπερβολική κατά παράβαση της αρχής της αναγκαιότητας και της αρχής της αναλογικότητας σε σχέση πάντοτε με τους συγκεκριμένους σκοπούς.

Η πολιτική του Γραφείου είναι η ίδια ανεξαρτήτως προδιαγραφών /τύπου των συστημάτων δακτυλοσκόπησης που έχουν εγκαταστήσει οι υπεύθυνοι επεξεργασίας, τα οποία διακρίνονται σε εκείνα όπου υπάρχει μία κεντρική βάση δεδομένων στην οποία είναι καταχωρισμένα τα στοιχεία αυτά και σε εκείνα στα οποία δεν υπάρχει η κεντρική βάση αλλά γίνεται χρήση μίας κάρτας από τον εργοδοτούμενο – χρήστη στην οποία υπάρχουν αποθηκευμένοι οι αλγόριθμοι των δακτυλικών αποτυπωμάτων του, την οποία τοποθετεί σε ειδική εισδοχή μαζί με το δακτυλικό αποτύπωμά του για τους σκοπούς επαλήθευσης της ταυτότητάς του.

Το Γραφείο είχε κατά διαστήματα υποβάλει εισηγήσεις στους υπεύθυνους επεξεργασίας σχετικά με άλλες εξίσου αξιόπιστες λύσεις τις οποίες θεωρούσε λιγότερο επαχθείς και επεμβατικές στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια όπως είναι για παράδειγμα: οι συχνοί/ απροειδοποίητοι έλεγχοι από το Διευθυντή/ Προϊστάμενο στο σύστημα της κάρτας, η παρουσία ενός επόπτη στο χώρο όπου λειτουργεί το σύστημα κάρτας ή εναλλακτικά η τοποθέτηση κάμερας παρακολούθησης πάνω από το μηχάνημα κάρτας, η οποία αποδεικνύεται ιδιαίτερα χρήσιμη κατά την άσκηση περιοδικών ελέγχων από τον εργοδότη.

Συγκατάθεση σύμφωνα με την ερμηνεία που αποδίδεται στο Νόμο (άρθρο 2) νοείται κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βούλησης. Ελεύθερη νοείται η συγκατάθεση η οποία μπορεί οποτεδήποτε να ανακληθεί χωρίς να υπάρξουν έννομες συνέπειες στο υποκείμενο των δεδομένων. Σημειώνεται ότι στο εργασιακό πλαίσιο η σχέση εξάρτησης του εργοδοτούμενου από τον εργοδότη οδηγεί στην αποδυνάμωση της βαρύτητας της ελεύθερης συγκατάθεσης ή της ελευθερίας διαμόρφωσης της δήλωσης βούλησης με αποτέλεσμα η νομική βάση της συγκατάθεσης να είναι άκυρη.

Σχετικό είναι το απόσπασμα από έγγραφο, της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29 για την Προστασία Δεδομένων, με Αναφορά WP48 που αφορά στην επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο εργασιακό πλαίσιο με βάση το οποίο η Ομάδα Εργασίας έλαβε συνεπή θέση για την ερμηνεία της ελεύθερης συγκατάθεσης στο εργασιακό πλαίσιο:

«όπου απαιτείται η συγκατάθεση εργαζομένου, και υπάρχει πραγματική ή δυνητική συναφής ζημία η οποία απορρέει από τη μη χορήγηση συγκατάθεσης, η συγκατάθεση δεν είναι έγκυρη ως προς τη συμμόρφωση με το άρθρο 7 ούτε με το άρθρο 8 διότι δεν δίνεται ελεύθερα. Αν ο εργαζόμενος δεν έχει τη δυνατότητα άρνησης δεν πρόκειται για συγκατάθεση. Μια δύσκολη περίπτωση προκύπτει όταν η χορήγηση της συγκατάθεσης αποτελεί προϋπόθεση για την απασχόληση. Θεωρητικά, ο εργαζόμενος

μπορεί να αρνηθεί να δώσει τη συγκατάθεσή του αλλά ως συνέπεια μπορεί να χάσει μια ευκαιρία για μια θέση εργασίας. Σε αυτές τις περιπτώσεις η συγκατάθεση δεν δίνεται ελεύθερα και επομένως δεν είναι έγκυρη. Η κατάσταση είναι ακόμα σαφέστερη όταν, όπως γίνεται συχνά, όλοι οι εργοδότες επιβάλλουν την ίδια ή παρόμοια προϋπόθεση για την απασχόληση».

Ανεξάρτητα όμως από τη λήψη συγκατάθεσης από το προσωπικό, σε κάθε περίπτωση που κρίνεται ή που έχει κριθεί από την Επιτροπή ότι υπάρχει ή υπήρξε παράβαση μίας από τις βασικές αρχές για νόμιμη επεξεργασία (π.χ. Αρχή της Αναλογικότητας) η ληφθείσα συγκατάθεση δεν αίρει τυχόν παρανομία και δεν καθιστά την εν λόγω επεξεργασία νόμιμη.

Κατάληξη Επιτρόπου: Πληροφόρησε την αιτήτρια ότι τυχόν εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος δακτυλοσκόπησης, για κύριο ή ακόμη και παρεμπόμπων ή παρεπόμενο σκοπό που σχετίζεται με τη σχέση και /ή τη σύμβαση εργασίας και επιδιώκει τον έλεγχο της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης του προσωπικού από το χώρο εργασίας του, δεν είναι σύννομη και ως τέτοια καθίσταται μη επιτρεπτή.

7.3.5. Προσφυγή Αρ. 1930/2012 μεταξύ : Απολλώνειου Ιδιωτικού Νοσοκομείου Δημόσια Εταιρεία Λτδ εναντίον Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα

Με την Απόφασή του (Υποθ. Αρ. 1930/2012) ημερ. 19/5/2017 το Διοικητικό Δικαστήριο επικύρωσε την Απόφαση του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων ημερ. 2/10/2012 με την οποία είχε επιβάλει στο Απολλώνειο Ιδιωτικό Νοσοκομείο τη διοικητική κύρωση της διακοπής της επεξεργασίας και καταστροφής των σχετικών δεδομένων (βλ. άρθρο 25(1)(ε) του Νόμου) με τη διακοπή της λειτουργίας του συστήματος δακτυλοσκόπησης και την καταστροφή των δεδομένων που αφορούσαν στα δακτυλικά αποτυπώματα των υπαλλήλων.

Νομική βάση της προσβληθείσας Απόφασης ήταν ότι το σύστημα δακτυλοσκόπησης που εγκατέστησαν οι αιτητές για το σκοπό ελέγχου της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης των υπαλλήλων τους από το χώρο εργασίας τους πραγματοποιούσε συλλογή και επεξεργασία των δακτυλικών τους αποτυπωμάτων (βιομετρικά δεδομένα) καθ' υπέρβαση της Αρχής της Αναλογικότητας, θεμελιώδους αρχής της νόμιμης επεξεργασίας (βλ. άρθρο 4 (1)(γ) του Νόμου). Με βάση σωρεία εγγράφων Ευρωπαϊκών Αρχών και Οργανισμών και με βάση προηγούμενες Αποφάσεις όλων των απερχόμενων Επιτρόπων είχε κατ' επανάληψη κριθεί ότι η συλλογή και επεξεργασία των δακτυλικών αποτυπωμάτων, που συνιστούν μοναδικά χαρακτηριστικά του ανθρώπινου σώματος, αποτελούσε επέμβαση στη σωματική ακεραιότητα και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια του ατόμου με αποτέλεσμα την επέμβαση στην ιδιωτική του ζωή. Ως εκ τούτου είχε κριθεί ως υπερβολική σε συνάφεια με τον συγκεκριμένο επιδιωκόμενο σκοπό, τον έλεγχο του ωραρίου του προσωπικού λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη ότι συναφή συστήματα χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις υψίστης ασφαλείας και στο πλαίσιο και για τους σκοπούς της αντεγκληματικής πολιτικής της Αστυνομίας.

Βασικός λόγος ακύρωσης της Απόφασης του Επιτρόπου που είχαν επικαλεστεί οι αιτητές ήταν η παράλειψη του Επιτρόπου να διεξάγει δέουσα έρευνα για τις τεχνικές προδιαγραφές ή τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος καθώς και ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ελήφθη συνεπεία πραγματικής πλάνης δεδομένου ότι το εν λόγω σύστημα σύμφωνα με τους δικούς τους ισχυρισμούς δεν συλλέγει ούτε επεξεργάζεται δακτυλικά αποτυπώματα.

Η υπεράσπιση του Επιτρόπου ισχυρίστηκε ότι αποτελεί αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι το υπό κρίση σύστημα συλλέγει και επεξεργάζεται βιομετρικά δεδομένα (δακτυλικά αποτυπώματα) τα οποία μπορεί στη συνέχεια να αναγνωρίζει και ταυτοποιεί κατά τη φυσική παρουσία του ατόμου. Τόνισε επίσης ότι το δυσανάλογο καθ' υπέρβαση της αρχής της αναλογικότητας αφορά στο συγκεκριμένο, επιδιωκόμενο

σκοπό που είναι ο έλεγχος του ωραρίου του προσωπικού δεδομένου ότι υπάρχουν πλείονα άλλα μέτρα λιγότερο παρεμβατικά στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Το Δικαστήριο αποφάσισε να απορρίψει την προσφυγή των αιτητών αφού έκρινε ότι δεν έθεσαν οποιοδήποτε ισχυρισμό που να δημιουργεί αμφιβολίες ως προς την ορθότητα και το εύλογο της κρίσης του Επιτρόπου, αφού το βασικό τους επιχείρημα ήταν η ελλειπής ενημέρωση αναφορικά με τις προδιαγραφές και τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος.

Κατέληξε, ότι η λειτουργία του ίδιου του συστήματος παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας σε σχέση με τον συγκεκριμένο σκοπό, τον έλεγχο του ωραρίου, και συνιστά δυσανάλογη παρέμβαση στην ιδιωτική ζωή.

7.4. Εργασιακές σχέσεις & Παρακολούθηση στον χώρο εργασίας με άλλα μέσα

7.4.1. Παρακολούθηση προσωπικού επενδυτικής εταιρείας ΕΠΥ μέσω του λογισμικού «ObserveIT»

Αξιολόγηση και θέσεις Επιτρόπου αναφορικά με την εγκατάσταση σε εταιρεία του λογισμικού «ObserveIT»:

Το λογισμικό «ObserveIT» αποτελεί ένα είδος key logger /σύστημα μέσω του οποίου παρέχεται η δυνατότητα σε κάποιο τρίτο να παρακολουθεί και /ή να έχει πρόσβαση μέσω απομακρυσμένης πρόσβασης (remote access) σε όλες τις δραστηριότητες του χρήστη / εργοδοτούμενου στον Ηλεκτρονικό Υπολογιστή (ΗΥ).

Το εν λόγω λογισμικό αποτελεί ένα εργαλείο στα χέρια του εργοδότη για συνεχή, ολοκληρωτική και καθολική παρακολούθηση των δραστηριοτήτων των εργοδοτούμενων του στους ΗΥ, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί και μέσο παρακολούθησης των ηλεκτρονικών επικοινωνιών τους π.χ. ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.

Το λογισμικό εκτός από την καταγραφή και αποθήκευση όλων των ενεργειών των χρηστών/εργοδοτούμενων μέσω των ειδοποιήσεων στην οθόνη των χρηστών σε «πραγματικό χρόνο» παρέχει τη δυνατότητα αποτροπής και πρόληψης συμβάντων κακόβουλων και /ή αμελών συμπεριφορών ή άλλων ενεργειών που ενδεχομένως θέτουν σε κίνδυνο τα συμφέροντα του εργοδότη.

Παρέχει επίσης τη δυνατότητα της έκδοσης αυτοματοποιημένων αποφάσεων, οι οποίες κατ'ουσίαν αξιολογούν τη συμπεριφορά των εργοδοτούμενων με βάση το βαθμό επιμέλειάς τους και δημιουργούν ένα προφίλ βασισμένο στην πρόσφατη συμπεριφορά τους κατά την εφαρμογή του λογισμικού σε συσχέτιση με τους παράγοντες ρίσκου και κατατάσσοντας τους ανάλογα με τη βαθμολογία που λαμβάνουν και το βαθμό κινδύνου αναλόγως του σκορ τους.

Η καταγραφή και διατήρηση, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 6 μηνών, όλων ανεξαιρέτως των δραστηριοτήτων των εργοδοτούμενων – χρηστών στους Η.Υ χωρίς τη διάθεση και /ή εφαρμογή πολιτικής καταγραφής συγκεκριμένων ή μεμονωμένων δραστηριοτήτων (συμπεριλαμβανομένων προσωπικών δεδομένων) εκ μέρους της εταιρείας ως υπεύθυνου επεξεργασίας σηματοδοτεί τον συνεχή, απόλυτο και καθολικό έλεγχο και /ή παρακολούθηση των εργοδοτούμενων της/χρηστών των ΗΥ, συνεπεία του οποίου οι εργοδοτούμενοι και χρήστες δεν απολαμβάνουν την ελάχιστη και προσδοκώμενη προστασία της ιδιωτικής τους ζωής στο χώρο της εργασίας τους, ως υποκείμενοι υπέρμετρης και συνεχούς παρακολούθησης.

Το λογισμικό αυτό διασφαλίζει σε αρκετά μεγάλο βαθμό την ασφάλεια των δεδομένων κυρίως από ενδογενείς και /ή εσωτερικούς παράγοντες της νομικής οντότητας δηλαδή από τους εργοδοτούμενους της.

Οι προειδοποιήσεις/alerts προς τους εργοδοτούμενους /χρήστες σε πραγματικό χρόνο σχετικά με επικείμενους κινδύνους π.χ. όταν ένα ηλεκτρονικό μήνυμα αξιολογείται ότι περιλαμβάνει κάποιο ιό και ως εκ τούτου δεν θα πρέπει να ανοιχθεί από το χρήστη, συμβάλλουν στην εκπαίδευση του χρήστη και την ενημέρωσή του σχετικά με εναλλακτικές λύσεις ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια τόσο του εξοπλισμού της εταιρείας όσο και των πληροφοριών και μακροπρόθεσμα συμβάλλουν στην αλλαγή της συμπεριφοράς του στα θέματα που άπτονται της ασφάλειας τόσο του εξοπλισμού όσο και των πληροφοριών και στη μείωση των συμβάντων και /ή περιστατικών ασφάλειας των πληροφοριών.

Σκεπτικό:

Καθίσταται απαραίτητη η στάθμιση των συμφερόντων αφενός των εργοδοτούμενων /χρηστών, ώστε να παρέχεται σε αυτούς η βασική τουλάχιστον προστασία της ιδιωτικής τους ζωής στο χώρο της εργασίας τους, και αφετέρου της προστασίας του εξοπλισμού και των πληροφοριών /δεδομένων που κατέχει η εταιρεία/εργοδότης για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει.

Η Επίτροπος αφού έλαβε υπόψη τη φύση των εργασιών της εταιρείας ως επενδυτικής εταιρείας (ΕΠΕΥ) υποκείμενης στον έλεγχο και την εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου, έκρινε καταρχήν ότι, τα έννομα συμφέροντά της εταιρείας διασφαλίζονται σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό από το εν ισχύ νομοθετικό πλαίσιο της πιο πάνω Επιτροπής (πρωτογενή και δευτερογενή νομοθεσία), π.χ. μαγνητοφώνηση και /ή καταγραφή των συνδιαλέξεων των πελατών με τους υπαλλήλους της ΕΠΕΥ. Το προϊόν της μαγνητοφώνησης δύναται να χρησιμοποιηθεί ως αποδεικτικό στοιχείο για την απόδειξη της λήψης της εντολής από την ΕΠΕΥ, καθώς και του περιεχομένου της εντολής.

Περαιτέρω, το πιο πάνω μέτρο ασφάλειας μαζί με άλλα που λαμβάνονται από τις εταιρείες/ΕΠΕΥ όπως είναι προγράμματα anti-virus, audit trails και log files διασφαλίζουν σε αρκετά μεγάλο βαθμό την προστασία του εξοπλισμού και των πληροφοριών προασπίζοντας τα έννομα συμφέροντά των εταιρειών τόσο από τους ενδογενείς κινδύνους (εργοδοτούμενους/χρήστες) όσο και τους εξωγενείς κινδύνους.

Κατάληξη:

Η Επίτροπος αφού έλαβε υπόψη όλα τα περιστατικά της υπόθεσης συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών χαρακτηριστικών του λογισμικού ως αποτέλεσμα των οποίων θα συλλέγονται και τυγχάνουν επεξεργασίας (διατηρούνται) όλες οι δραστηριότητες των χρηστών στους ΗΥ σε συνεχή βάση και έχοντας ως γνώμονα το συμφέρον των εργοδοτούμενων να διατηρήσουν το αναμενόμενο/ και /ή προσδοκώμενο επίπεδο προστασίας της ιδιωτικής τους ζωής στο χώρο της εργασίας τους, το οποίο με την εγκατάσταση του λογισμικού αυτού φαίνεται να εγκαταλείπει ο χρήστης, και περαιτέρω σταθμίζοντας τα συμφέροντα έκαστου μέρους, κατέληξε ότι το οικείο λογισμικό ως μέτρο ασφάλειας αλλά και εργαλείο παρακολούθησης των χρηστών υπερβαίνει το θεμιτό και το απολύτως απαραίτητο για τους σκοπούς που επιδιώκει να εκπληρώσει ο εργοδότης δηλ. τη διασφάλιση της ακεραιότητας και ασφάλειας του εξοπλισμού, των πληροφοριών με σκοπό την ικανοποίηση των εννόμων συμφερόντων του κρίνοντας ότι υπάρχουν άλλα μέτρα και /ή εναλλακτικές λύσεις που διασφαλίζουν σε εξίσου μεγάλο βαθμό την επίτευξη του αναγκαίου και θεμιτού του προσδοκώμενου σκοπού.

Τυχόν εγκατάσταση του λογισμικού αυτού από την εταιρεία θα γίνει καθ' υπέρβαση των διατάξεων της αρχής της αναλογικότητας και ως εκ τούτου δεν θα είναι σύννομη.

7.4.2. Έλεγχος νομιμότητας επεξεργασίας συστήματος «forcepoint»

Από τον έλεγχο Γνωστοποίησης είχε διαφανεί ότι, η εταιρεία είχε σε λειτουργία το σύστημα «forcepoint» για σκοπούς παρακολούθησης και ελέγχου των δραστηριοτήτων και ενεργειών των χρηστών της στους Η.Υ. Η Επίτροπος είχε εκφράσει τις θέσεις της αναφορικά με το θέμα της καταγραφής των δραστηριοτήτων των χρηστών σε σχέση με παρόμοιο σύστημα και /ή λογισμικό (ObserveIT) σε προηγούμενη σχετική υπόθεση.

Η Επίτροπος πληροφόρησε την εταιρεία σχετικά με τα ακόλουθα:

Συναφή συστήματα και λογισμικά ιδίως στις περιπτώσεις που παρέχουν τη δυνατότητα στον εργοδότη να προβαίνει σε «keystroke monitoring» (γνωστά και ως keyloggers (καθολική καταγραφή των δραστηριοτήτων του χρήστη στον Η.Υ και συνεχής παρακολούθηση των ενεργειών του), συνιστούν παράβαση της αρχής της αναλογικότητας και μέτρο επαχθές για την ιδιωτικότητα του υπαλλήλου, εντός του χώρου εργασίας του, η απώλεια της οποίας είναι αδιαπραγμάτευτη.

Αναφορικά με το άλλο μέτρο ασφάλειας που δήλωσε ότι λάμβανε η εταιρεία «BYOD» (Bring your own device), η Επίτροπος ανέφερε σχετικά με την πρακτική της χρήσης των συσκευών των χρηστών /εργοδοτούμενων για τους σκοπούς του εργοδότη και υπεύθυνου επεξεργασίας ότι το τοπίο δεν είναι απόλυτα ξεκάθαρο.

Σχετικό ήταν το απόσπασμα από έγγραφο του Άγγλου Επιτρόπου σχετικά με την πρακτική BYOD:

«BYOD raises a number of data protection concerns due to the fact that the device is owned by the user rather than the data controller. However, it is crucial that as data controller you ensure that all processing for personal data which is under your control remains in compliance with the DPA. Particularly in the event of a security breach, you must be able to demonstrate that you have secured, controlled or deleted all personal data on a particular device».

Η Επίτροπος κατέληξε αναφορικά με την πρακτική BYOD, ότι ο εργοδότης ως υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει να διασφαλίσει ιδίως με την κατάρτιση σχετικής πολιτικής χρήσης, προστασίας και ασφάλειας των δεδομένων την ορθή και νόμιμη λειτουργία της πρακτικής αυτής σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου. Ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στη λειτουργική δυνατότητα της χωριστής συλλογής και επεξεργασίας των υπηρεσιακών από τα προσωπικά δεδομένα του χρήστη και ιδιοκτήτη της συσκευής και της βαθμονόμησης της ασφάλειάς τους.

7.4.3. Εγκατάσταση συστήματος επίβλεψης του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και των υπολογιστών των εργαζομένων στον εργασιακό χώρο

Εμπορική εταιρεία που δραστηριοποιείται στην Κύπρο απέστειλε επιστολή στην Επίτροπο με την οποία ζήτησε την άποψη της κατά πόσον επιτρεπόταν να εγκαταστήσει σύστημα στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές των υπαλλήλων της με σκοπό τον έλεγχο και την παρακολούθηση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της χρήσης των ηλεκτρονικών τους υπολογιστών.

Η Επίτροπος πληροφόρησε την εταιρεία τα εξής:

(α) Τόσο η πρόσβαση/έλεγχος στον προσωπικό υπολογιστή του υπαλλήλου όσο και η πρόσβαση σε αποθηκευμένα δεδομένα στον υπολογιστή του, συνιστά επεξεργασία προσωπικών δεδομένων κατά την έννοια του άρθρου 2 του Νόμου.

(β) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4(1)(α)-(γ) του Νόμου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας διασφαλίζει ότι τα προσωπικά δεδομένα, «υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία», «συλλέγονται για προσδιορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και δεν υφίστανται μεταγενέστερη επεξεργασία ασυμβίβαστη με τους σκοπούς αυτούς» (αρχή του σκοπού) και «είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από ό,τι κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας» (αρχή της αναλογικότητας).

Η παραπάνω αρχή του σκοπού προϋποθέτει τον σαφή προσδιορισμό του σκοπού για τον οποίο θα γίνει συλλογή και επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Δεν επιτρέπεται η επεξεργασία δεδομένων για άλλο σκοπό από εκείνον για τον οποίο εξαρχής έχουν συλλεγεί.

(γ) Το άρθρο 5(2)(ε) του Νόμου προβλέπει ότι, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων όταν αυτή «...είναι απαραίτητη για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει των δικαιωμάτων, συμφερόντων και θεμελιωδών ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων.».

(δ) Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω, το έννομο συμφέρον του εργοδότη πρέπει να σταθμίζεται / εξισορροπείται με το δικαίωμα προστασίας προσωπικών δεδομένων του υπαλλήλου, δηλαδή ο έλεγχος/έρευνα επιτρέπεται στα πλαίσια του Νόμου, δεδομένου ότι ο εργοδότης είναι σε θέση να δικαιολογήσει τη νομιμότητα και την αναγκαιότητα του ελέγχου/της έρευνας και ότι δεν υπάρχει άλλος λιγότερο παρεμβατικός τρόπος για την πραγματοποίηση των σκοπών που επιδιώκει.

(ε) Με βάση τις διατάξεις του άρθρου 11 του Νόμου, ο εργοδότης πρέπει να ενημερώνει τους υπαλλήλους για το σκοπό, τον τρόπο και τη διάρκεια του ελέγχου/της έρευνας που προτίθεται να εφαρμόσει πριν την έναρξη του ελέγχου /της έρευνας. Για το σκοπό αυτό, είναι καλή πρακτική ο εργοδότης να διαθέτει γραπτή πολιτική και/ή να κυκλοφορεί εγκύκλιο για τον καθορισμό των παραμέτρων και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορεί να έχει πρόσβαση στα δεδομένα των υπαλλήλων σε κάθε περίπτωση.

(ζ) Το άρθρο 8(1) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών προβλέπει ότι «Κάθε άνθρωπος έχει το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του, της κατοικίας του και της αλληλογραφίας του.»

(η) Το άρθρο 7 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει τα εξής:
«Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής του της κατοικίας και των επικοινωνιών του».

(θ) Το άρθρο 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει τα εξής:
«Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν».

(ι) Περαιτέρω, η Ομάδα Εργασίας για την Προστασία των Δεδομένων, που ιδρύθηκε με βάση το άρθρο 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29), στο Έγγραφο Εργασίας της ημερ. 29.05.2002 για την επιτήρηση των ηλεκτρονικών επικοινωνιών στον τόπο εργασίας έκρινε ότι, η έννοια του απορρήτου της αλληλογραφίας έχει διευρυνθεί για να περιλάβει την έννοια του απορρήτου των επικοινωνιών με σκοπό να εξασφαλίσει στην ηλεκτρονική επικοινωνία τον ίδιο βαθμό προστασίας με αυτόν της παραδοσιακής αλληλογραφίας. Επομένως, η Ομάδα Εργασίας έχει την άποψη ότι τα μηνύματα

ηλεκτρονικού ταχυδρομείου έχουν τον ίδιο βαθμό προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων με το παραδοσιακό έγγραφο ταχυδρομείου. Επιπλέον, οι ηλεκτρονικές επικοινωνίες, που γίνονται από επιχειρηματικούς χώρους, μπορούν να καλύπτονται από τις έννοιες της «ιδιωτικής ζωής» και της «αλληλογραφίας» υπό την έννοια του άρθρου 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών.

Το εν λόγω Έγγραφο Εργασίας για την επιτήρηση των ηλεκτρονικών επικοινωνιών στον τόπο εργασίας, αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι:

«Γενικότερα, μπορούν να εξαχθούν 3 αρχές από τη νομολογία για το άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών:

α) Οι εργαζόμενοι έχουν μια νόμιμη προσδοκία προστασίας της ιδιωτικής ζωής στον τόπο εργασίας, η οποία δεν υπερκαλύπτεται από το γεγονός ότι οι εργαζόμενοι χρησιμοποιούν συσκευές επικοινωνιών ή οποιεσδήποτε άλλες επαγγελματικές εγκαταστάσεις του εργοδότη. Εν τούτοις, η παροχή κατάλληλης πληροφόρησης από τον εργοδότη στον εργαζόμενο μπορεί να μειώσει τη νόμιμη προσδοκία των εργαζομένων για προσδοκία της ιδιωτικής ζωής.

β) Η γενική αρχή του απορρήτου της αλληλογραφίας καλύπτει τις επικοινωνίες στον τόπο της εργασίας. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει τα μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τα σχετικά αρχεία που επισυνάπτονται στα μηνύματα αυτά.

γ) Ο σεβασμός της ιδιωτικής ζωής περιλαμβάνει επίσης, σε ορισμένο βαθμό, το δικαίωμα δημιουργίας και ανάπτυξης σχέσεων με άλλους ανθρώπους. Το γεγονός ότι οι σχέσεις αυτές, σε μεγάλο βαθμό πραγματοποιούνται στον τόπο εργασίας θέτει όρια στη νόμιμη ανάγκη του εργοδότη για μέτρα επιτήρησης.»

«Η παρακολούθηση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή του διαδικτύου των εργαζομένων θα θεωρείται απαραίτητη μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Για παράδειγμα, η παρακολούθηση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ενός εργαζομένου μπορεί να αποδειχθεί απαραίτητη για να εξασφαλιστεί επιβεβαίωση ή απόδειξη ορισμένων δράσεων εκ μέρους του. Οι δράσεις αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν εγκληματική δραστηριότητα εκ μέρους του εργαζομένου εφόσον είναι απαραίτητο για τον εργοδότη να υπερασπιστεί τα συμφέροντά του, όπως για παράδειγμα όταν έχει νομική ευθύνη για τις ενέργειες του εργαζομένου. Οι δραστηριότητες αυτές μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν την ανίχνευση ιών και γενικά οποιαδήποτε δραστηριότητα πραγματοποιεί ο εργοδότης για να διασφαλίσει την ασφάλεια του συστήματος.»

«Πρέπει να παρέχεται στους εργαζομένους πλήρης πληροφόρηση όσον αφορά το ποιες συγκεκριμένες περιστάσεις δικαιολογούν ένα τέτοιο εξαιρετικό μέτρο καθώς και το εύρος και την εμβέλεια αυτής της παρακολούθησης. Στην πληροφόρηση αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα εξής:

1. Πολιτική ηλεκτρονικού ταχυδρομείου/διαδικτύου στο εσωτερικό της εταιρείας, όπου θα περιγράφεται λεπτομερώς σε ποιο βαθμό αυτές οι εγκαταστάσεις επικοινωνιών που ανήκουν στην εταιρεία μπορούν να χρησιμοποιούνται από τους εργαζομένους για προσωπικές/ιδιωτικές επικοινωνίες (π.χ. περιορισμός του χρόνου και της διάρκειας της χρήσης).

2. Λόγοι και σκοποί για τους οποίους πραγματοποιείται αυτή η επιτήρηση, αν υπάρχει. Όταν ο εργοδότης έχει επιτρέψει τη χρήση των επικοινωνιακών εγκαταστάσεων της εταιρείας για ρητούς ιδιωτικούς σκοπούς, αυτές οι ιδιωτικές επικοινωνίες μπορούν, υπό πολύ περιορισμένες περιστάσεις, να υπόκεινται σε επιτήρηση, π.χ. για να εξασφαλιστεί η ασφάλεια του συστήματος πληροφοριών (έλεγχος για ιούς).

3. Λεπτομέρειες για τα μέτρα επιτήρησης που λαμβάνονται, δηλαδή ποιος; τι; πώς; πότε;

4. Λεπτομέρειες για τυχόν διαδικασίες επιβολής όπου θα παρουσιάζεται το πώς και πότε οι εργαζόμενοι θα ειδοποιούνται σχετικά με παραβιάσεις των εσωτερικών πολιτικών και θα τους δίνεται η ευκαιρία να απαντούν σε τυχόν τέτοιες αιτιάσεις εναντίον τους».

«Σύμφωνα με την αρχή αυτή, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα όπου περιλαμβάνονται αυτά που εμπλέκονται στην παρακολούθηση πρέπει να είναι επαρκή, κατάλληλα και όχι υπερβολικά σε σχέση με την επίτευξη του καθορισμένου σκοπού. Η πολιτική των εταιρειών στον τομέα αυτό θα πρέπει να διαμορφώνεται επί μέτρω ανάλογα με τον τύπο και το βαθμό του κινδύνου, τον οποίο αντιμετωπίζει η συγκεκριμένη εταιρεία. Επομένως, η αρχή της αναλογικότητας αποκλείει τη γενική παρακολούθηση των ατομικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και της χρήσης του διαδικτύου όλου του προσωπικού, εκτός από τις περιπτώσεις όπου αυτό είναι απαραίτητο για το σκοπό της διασφάλισης της ασφάλειας του συστήματος. Όταν ο στόχος που έχει επισημανθεί μπορεί να επιτευχθεί με λιγότερο ενοχλητικό τρόπο, ο εργοδότης θα πρέπει να εξετάζει την επιλογή αυτή (για παράδειγμα, θα πρέπει να αποφεύγει τα συστήματα που παρακολουθούν αυτομάτως και συνεχώς)».

«Η τεχνολογία προσφέρει στον εργοδότη πολλές ευκαιρίες αξιολόγησης της χρήσης του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τους εργαζομένους του ελέγχοντας για παράδειγμα, τον αριθμό των μηνυμάτων που αποστέλλονται ή παραλαμβάνονται ή το μορφότυπο τυχών συνημμένων και επομένως το ίδιο το άνοιγμα των μηνυμάτων είναι δυσανάλογο. Η τεχνολογία μπορεί να χρησιμοποιηθεί περαιτέρω για να διασφαλίσει ότι τα μέτρα που λαμβάνει ένας εργοδότης για να διασφαλίσει την πρόσβαση στο Διαδίκτυο που προσφέρει στους εργαζομένους του από την κατάχρηση είναι ανάλογα χρησιμοποιώντας μηχανισμούς κλειδώματος, και όχι μηχανισμούς παρακολούθησης».

(ι) Η Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 έχει την άποψη ότι οι ηλεκτρονικές επικοινωνίες που γίνονται από επιχειρηματικούς χώρους μπορούν να καλύπτονται από τις έννοιες της «ιδιωτικής ζωής» και της «αλληλογραφίας» υπό την έννοια του άρθρου 8 παράγραφος 1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης.

Σε κάθε περίπτωση, ο τόπος και ιδιοκτησία των ηλεκτρονικών μέσων που χρησιμοποιούνται δεν αποκλείει το απόρρητο των επικοινωνιών και της αλληλογραφίας όπως ορίζεται σε θεμελιώδεις νομικές αρχές και νομοθετήματα.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω:

(i) Η εταιρεία, ως ο εργοδότης έχει δικαίωμα να ασκεί εποπτεία στο ηλεκτρονικό σύστημα της εταιρείας. Τέτοιο δικαίωμα όμως δεν πρέπει να ασκείται καταχρηστικά και θα πρέπει επίσης να ασκείται εντός των ορίων που θέτει το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο.

(ii) Τόσο ο έλεγχος κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων του εργαζομένου στον προσωπικό του υπολογιστή μέσω συστήματος παρακολούθησης όσο και η πρόσβαση σε αποθηκευμένα δεδομένα στον υπολογιστή του δεν είναι νόμιμη, εφόσον γίνεται χωρίς τη συγκατάθεση του εργαζομένου. Τέτοια επεξεργασία με βάση τη συγκατάθεση είναι μεν νόμιμη, αλλά λόγω της σχέσης εξάρτησης εργοδότη-εργαζόμενου, είναι άνευ αντικειμένου το θέμα λήψης συγκατάθεσης από τους υπαλλήλους, για το λόγο ότι τυχόν «συγκατάθεση» τους για πρόσβαση και έλεγχο του υπολογιστή και του ηλεκτρονικού τους ταχυδρομείου δεν θα θεωρείται «ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως», όπως προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 2 του Νόμου. Δηλαδή, υπάρχει το ενδεχόμενο οι υπάλληλοι να εξαναγκαστούν να υπογράψουν για τη διεξαγωγή της συγκεκριμένης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, κάτι που θα παραβίαζε τις διατάξεις του άρθρου 2 του Νόμου.

(iii) Επιπρόσθετα, τυχόν εγκατάσταση συστήματος ελέγχου του υπολογιστή και του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των υπαλλήλων, αντιβαίνει την αρχή της αναλογικότητας, όπως καθιερώνεται στο άρθρο 4(1)(γ) του Νόμου, εφόσον τα δεδομένα τα οποία θα συλλέγονται είναι περισσότερα από όσα απαιτούνται εν όψει του σκοπού της επεξεργασίας.

(iv) Τέτοιος έλεγχος επιτρέπεται όταν είναι ανάλογος με τον κίνδυνο που αντιμετωπίζει η εταιρεία. Συγκεκριμένα, η εταιρεία θα πρέπει να αποδείξει ότι, η επιτήρηση του υπολογιστή και του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του υπαλλήλου είναι απαραίτητη για την επίτευξη του έννομου

συμφέροντος που επιδιώκει η ίδια ή ο τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα, υπό τον όρο ότι τούτου υπερέχει των δικαιωμάτων, συμφερόντων και θεμελιωδών ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων (άρθρο 5(2)(ε) του Νόμου).

(v) Όπου είναι δυνατό η πρόσβαση/έλεγχος/έρευνα σε υπολογιστή υπαλλήλου θα ήταν καλό να διενεργείται στην παρουσία του χρήστη. Σε περίπτωση όμως που αυτό δεν είναι δυνατό (όπως π.χ. σε περίπτωση που κάποιος χρήστης δεν συνεργάζεται ώστε να παρουσιαστεί κατά την πρόσβαση/έλεγχο/έρευνα στον υπολογιστή), η πρόσβαση πρέπει να περιορίζεται μόνο στα υπηρεσιακά αρχεία και όχι σε τυχόν προσωπικά αρχεία του χρήστη, για παράδειγμα χρησιμοποιώντας αναζητήσεις με λέξεις κλειδιά που σχετίζονται με την έρευνα/πιθανή απάτη. Εάν κατά την πρόσβαση έλεγχο/έρευνα στον υπολογιστή του υπαλλήλου, η εταιρεία βρει προσωπικές του πληροφορίες, οφείλει να τις αντιπαρέχεται.

(vi) Η εταιρεία δεν δικαιούται να παραβιάζει το περιεχόμενο των ηλεκτρονικών μηνυμάτων του υπαλλήλου, ιδίως αν πρόκειται για τον προσωπικό λογαριασμό του, έστω και να αυτός χορηγήθηκε μόνο για υπηρεσιακούς σκοπούς. Το άνοιγμα των μηνυμάτων δεν μπορεί σε κανονικές περιστάσεις να αιτιολογηθεί με βάση το άρθρο 5(2)(ε) του Νόμου, γιατί δεν περιλαμβάνεται στα έννομα συμφέροντα του εργοδότη να έχει πρόσβαση σ' αυτά τα δεδομένα. Αντίθετα, υπερισχύει το θεμελιώδες δικαίωμα του απορρήτου της αλληλογραφίας.

Από την άλλη, όταν εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 5(2)(ε) του Νόμου, η εταιρεία μπορεί να καταγράφει τη διεύθυνση στην οποία έχει σταλεί το ηλεκτρονικό μήνυμα, την ώρα και την ημερομηνία αποστολής, αλλά η πρόσβαση στο περιεχόμενο του ηλεκτρονικού μηνύματος επιτρέπεται υπό προϋποθέσεις, όπως όταν για παράδειγμα το ηλεκτρονικό μήνυμα ανοίγεται στην παρουσία του υπαλλήλου.

(vii) Οι υπάλληλοι θα πρέπει να ενημερώνονται για το σκοπό, τον τρόπο και τη διάρκεια του ελέγχου / της παρακολούθησης που προτίθεται να εφαρμοστεί, πριν την έναρξη του ελέγχου / της παρακολούθησης.

Για το σκοπό αυτό, είναι καλή πρακτική ο εργοδότης να υιοθετεί γραπτή πολιτική για τον καθορισμό των παραμέτρων της χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών, διαδικτύου και άλλων ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας και υλικού / εξοπλισμού που παρέχει στους υπαλλήλους και των τρόπων / συστημάτων με τους οποίους θα παρακολουθεί /ελέγχει τη χρήση τους.

Εν κατακλείδι, η Επίτροπος είχε την άποψη ότι, ακόμα και πολιτική να υπάρχει για την πρόσβαση του εργοδότη στον υπολογιστή και στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο των υπαλλήλων, για να είναι σύμφωνη θα πρέπει να περιορίζεται στα αναγκαία για την οργάνωση, έλεγχο και διεκπεραίωση του κύκλου εργασιών της εταιρείας. Παρά την ύπαρξη πολιτικής, ο εργοδότης δεν μπορεί να έχει απεριόριστη πρόσβαση στον υπολογιστή και στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο του υπαλλήλου, περιορίζοντας την ιδιωτικότητα του.

7.5. Τραπεζικά –Χρηματοοικονομικά θέματα

7.5.1. Καταχώρηση πληροφοριών στους μηχανισμούς Άρτεμις και Αίαντα

Μετά από διερεύνηση παραπόνου αναφορικά με παράνομη επεξεργασία και καταχώρηση από την Τράπεζα Κύπρου (εφεξής η Καθ'ής το παράπονο) λανθασμένων και υπερβολικών προσωπικών δεδομένων στο σύστημα Άρτεμις Τραπεζικά Συστήματα Πληροφοριών Λτδ («εφεξής «Άρτεμις») και στο σύστημα ΑΙΑΝΤΑΣ του Συνεργατισμού, η Επίτροπος εξέδωσε σχετική Προειδοποίηση στην Καθ' ής.

Σύντομο ιστορικό:

Η καταχώρηση στους ανωτέρω μηχανισμούς από την Καθ'ής της πληροφορίας ότι ο παραπονούμενος ήταν μέτοχος σε εταιρεία περιορισμένης ευθύνης/ ΛΤΔ, η οποία είχε μη εξυπηρετούμενα δάνεια, υπό την ιδιότητά του ως συνδεδεμένου προσώπου, είχε οδηγήσει κατ' επανάληψη στην απόρριψη σχετικών αιτήσεων του για σύναψη δανειοδοτικής σύμβασης, τόσο με την Καθ'ής όσο και με άλλα Αδειοδοτημένα στη Δημοκρατία Πιστωτικά Ιδρύματα.

Ο παραπονούμενος αμφισβήτησε το νόμο βάσιμο της Καθ'ής να καταχωρίσει την πιο πάνω πληροφορία και /ή προσωπικό δεδομένο στο μηχανισμό/βάση δεδομένων «Άρτεμις», επικαλούμενος ότι η εταιρεία είναι περιορισμένης ευθύνης και δεν έχει παραχωρήσει προσωπικές εγγυήσεις προς εξασφάλιση των λογαριασμών της εταιρείας.

Η Επιτροπή προκειμένου να έχει ολοκληρωμένη εικόνα σχετικά με την υπόθεση τόσο αναφορικά με την ισχύουσα νομοθεσία όσο και αναφορικά με την ορθώς αποδιδόμενη ερμηνεία διατάξεων που άπτονταν της νομοθεσίας που εφαρμόζουν τα Τραπεζικά Πιστωτικά Ιδρύματα, εξάντλησε τη δυνατότητα συλλογής στοιχείων και /ή διευκρινίσεων από την Καθ'ής, σκέφτηκε και αποφάσισε ως ακολούθως:

Σκεπτικό - Κατάληξη:

Στα αρχεία και /ή βάσεις δεδομένων τύπου «Άρτεμις» καταχωρούνται όλες οι πληροφορίες που είναι απολύτως απαραίτητες και άμεσα συνυφασμένες με τους σκοπούς αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας και του αξιόχρεου των πελατών και /ή δυνητικών πελατών των ΑΠΙ με κύριο σκοπό την εξέταση αιτημάτων για εξασφάλιση χρηματοδοτούμενων πιστωτικών διευκολύνσεων.

Υπό τις παρούσες περιστάσεις στη συγκεκριμένη περίπτωση η πληροφορία που αφορούσε στην ιδιότητα του παραπονούμενου ως μετόχου στην εταιρεία Χ περιορισμένης ευθύνης και επομένως ως συνδεδεμένου προσώπου με βάση την ερμηνεία της Καθ'ής το παράπονο, κρίνεται ως ακολούθως:

α) ο παραπονούμενος υπό την ιδιότητά του ως μέτοχος στην εταιρεία δεν συνιστά ενιαίο κίνδυνο με την ανωτέρω εταιρεία τηρουμένης της σχετικής ανάλυσης στη σχετική προηγούμενη αλληλογραφία και ως εκ τούτου δεν αποτελεί συνδεδεμένο πρόσωπο με την εν λόγω εταιρεία,

β) η πληροφορία που καταχώρισε η Καθ'ής στη βάση δεδομένων «Άρτεμις», τηρουμένων των ανωτέρω, είναι ανακριβής και τυχόν συνυπολογισμός της μέσω της πρόσβασης που έχουν όλα τα ΑΠΙ στη βάση δεδομένων «Άρτεμις», ενδεχομένως να οδηγήσει σε ανορθόδοξες και μη παραδεκτές αξιολογήσεις και εκτιμήσεις της πιστοληπτικής ικανότητας και του αξιόχρεου του παραπονούμενου στο πλαίσιο της εξέτασης σχετικού αιτήματός του για παραχώρηση πιστωτικής διευκόλυνσης.

γ) η πληροφορία που καταχώρισε η Καθ'ής στη βάση δεδομένων Άρτεμις, τηρουμένων των ανωτέρω, κρίνεται υπερβολική με την έννοια ότι δεν τελεί σε αιτιώδη και λογική συνάφεια με τον επιδιωκόμενο σκοπό της συλλογής και τήρησης των εν λόγω πληροφοριών στη βάση δεδομένων «Άρτεμις» κύριος σκοπός του οποίου είναι ο έλεγχος της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών και δυνητικών πελατών των ΑΠΙ.

Η Καθ'ής το παράπονο καταχωρώντας την πιο πάνω πληροφορία στο σύστημα και /ή βάση δεδομένων «Άρτεμις», ενήργησε κατ' υπέρβαση των αρχών της ακρίβειας και της αναλογικότητας.

Ως εκ της πιο πάνω κατάληξης της Επιτροπής, το υποβληθέν παράπονο κρίθηκε βάσιμο και παραδεκτό.
Η Επιτροπή,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ, τηρουμένων των ανωτέρω εξουσιών της όπως επιβάλλει στην Καθ'ής το παράπονο τη διοικητική κύρωση της Προειδοποίησης με αποκλειστική προθεσμία τριών εβδομάδων από την ημερομηνία λήψης της παρούσας Απόφασης όπως μεριμνήσει για τη διαγραφή και /ή μόνιμη αφαίρεση των ανωτέρω πληροφοριών από το σύστημα / μηχανισμό / βάση δεδομένων Άρτεμις και με ενημερώσει σχετικά με τις ενέργειές της προς συμμόρφωση με το Διατακτικό της παρούσας Απόφασης – Προειδοποίησης.

7.5.2. επικαιροποιήσεις από τα Αδειοδοτημένα Πιστωτικά Ιδρύματα (ΑΠΙ)

Η Επίτροπος με αφορμή αριθμό παραπόνων, ερωτημάτων και αιτήσεων νομιμότητας που λάμβανε καθημερινά το Γραφείο της σχετικά με τις διαδικασίες επικαιροποίησης στοιχείων πελατών από τα ΑΠΙ και στο πλαίσιο της διερεύνησης αλλά και της ουσιαστικής επίλυσης του θέματος αυτού, με τη στάθμιση και εξισορρόπηση όλων των εφαρμοστέων νομοθετικών ρυθμίσεων απηύθυνε σχετικά ερωτήματα και ζήτησε διευκρινίσεις από την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου ως εποπτική Αρχή των ΑΠΙ. Οι εν λόγω διευκρινίσεις αφορούσαν στα ακόλουθα σημεία:

(α) Πόσες επικαιροποιήσεις γίνονται από τα ΑΠΙ, για ποιο σκοπό (π.χ. FATCA, αναδιαρθρώσεις δανείων, PSD, AMLD κ.α.) και με βάση ποιο νομοθετικό πλαίσιο (ενωσιακό ή εθνικό δίκαιο). Να γίνει επακριβής αναφορά στις σχετικές διατάξεις.

(β) Για κάθε μία από τις ανωτέρω περιπτώσεις να γίνει αναφορά στις διατάξεις αναφορικά με το χρονικό διάστημα με βάση το οποίο υπάρχει νομική υποχρέωση για την πραγματοποίηση των σχετικών επικαιροποιήσεων.

(γ) Για κάθε μία από τις ανωτέρω περιπτώσεις να γίνει αναφορά στις διατάξεις με βάση τις οποίες προβλέπεται η επικαιροποίηση συγκεκριμένων προσωπικών δεδομένων.

(δ) Με ποιο τρόπο / μέθοδο γίνεται κάθε μία από τις ανωτέρω επικαιροποιήσεις (μέσω σχετικού εντύπου που αποστέλλεται στον πελάτη ή διά τηλεφωνικής επικοινωνίας και καταγραφής του περιεχομένου της κλήσης για αποδεικτικούς σκοπούς, ηλεκτρονικά μέσω συμπλήρωσης σχετικού ερωτηματολογίου κ.α.).

(ε) Για κάθε μία από τις ανωτέρω περιπτώσεις σε περίπτωση που πελάτης δεν συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του ΑΠΙ και δεν παράσχει τα αιτούμενα στοιχεία υπάρχουν συγκεκριμένες «συνέπειες /κυρώσεις» οι οποίες προβλέπονται από συγκεκριμένες νομοθετικές διατάξεις; Αν ναι να γίνει σχετική αναφορά ανά περίπτωση.

Η Επίτροπος επεσήμανε επίσης ότι η επικαιροποίηση των προσωπικών δεδομένων αφορά στην επιβεβαίωση και /ή ενημέρωση των υφιστάμενων δεδομένων που ήδη κατέχουν τα ΑΠΙ. Τα αιτήματα των ΑΠΙ για συλλογή συμπληρωματικών και /ή νέων προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο των ανωτέρω περιπτώσεων και της επίδειξης δέουσας επιμέλειας θα πρέπει να έχουν νομοθετικό έρεισμα και να βρίσκονται σε πλήρη αρμονία με την αρχή της αναλογικότητας (βλ. άρθρο 4(1)(γ) του Νόμου).

7.5.3. Μηχανισμοί ΑΙΑΝΤΑΣ – ΑΡΤΕΜΙΣ

Σε σχετικά ερωτήματα αναφορικά με τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας των Μηχανισμών Αϊάντας – Άρτεμις, η Επίτροπος ενημέρωσε σχετικά με τα ακόλουθα:

Ο μηχανισμός Αϊάντας περιλαμβάνει όλα τα δεδομένα /πληροφορίες που αφορούν στους πελάτες των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων εφεξής ΣΠΙ και ο μηχανισμός Άρτεμις αντίστοιχα αφορά στους πελάτες των Τραπεζών, τόσο τα ΣΠΙ όσο και οι Τράπεζες είναι Αδειοδοτημένα Πιστωτικά Ιδρύματα

(ΑΠΙ) και λειτουργούν δυνάμει του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου (Ν. 66(Ι)/1997) όπως εκάστοτε τροποποιείται.

Ο Τροποποιητικός Νόμος 102(Ι)/2013 αποτέλεσε τη νομική βάση για τη λειτουργία των πιο πάνω μηχανισμών καθώς η δημιουργία ενός κεντρικού μητρώου δανειοληπτών (central credit register) ήταν υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας που απόρρεε από το Μνημόνιο Συναντίληψης με τους δανειστές. Συγκεκριμένα, στην παράγραφο 1.7 του επικαιροποιημένου Μνημονίου αναφερόταν ρητά ότι «The CBC will also create a central credit register...». Αντί της δημιουργίας νέου κεντρικού Μητρώου, η ΚΤΚ αποφάσισε την υλοποίηση αυτής της υποχρέωσης με την αξιοποίηση/ ενοποίηση των υφιστάμενων συστημάτων/μηχανισμών ΑΡΤΕΜΙΣ και ΑΙΑΝΤΑΣ. Οπότε, με την παραπάνω νομοθεσία, η ΚΤΚ θεσμοθέτησε τη λειτουργία και την ανταλλαγή πληροφοριών μέσω της διαδικασίας Διασύνδεσης των δύο μηχανισμών, δυνάμει σχετικής Άδειας Διασύνδεσης που χορήγησε η Επίτροπος.

Στους εν λόγω Μηχανισμούς/βάσεις δεδομένων είναι καταχωρισμένοι ΟΛΟΙ οι πελάτες ΑΠΙ που λαμβάνουν πιστωτικές διευκολύνσεις (εξυπηρετούμενες ή μη).

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28Δ(4) του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου:

«Όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που υπόκεινται στην εποπτεία της Κεντρικής Τράπεζας σε ενοποιημένη βάση σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο και που συμμετέχουν στους μηχανισμούς ανταλλαγής δεδομένων ΑΙΑΝΤΑΣ και ΑΡΤΕΜΙΣ, έχουν δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα που τηρούνται στους εν λόγω μηχανισμούς, με κύριο σκοπό την αξιολόγηση του αξιόχρεου των πελατών τους και την αποτελεσματικότερη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου ή και άλλων συναφών κινδύνων.».

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 28 Ε(3):

«(3) Πρόσβαση στα δεδομένα που τηρούνται σε μηχανισμό ανταλλαγής δεδομένων παρέχεται δια του παρόντος Νόμου στην Κεντρική Τράπεζα ή σε οποιοδήποτε εξουσιοδοτημένο από αυτή πρόσωπο.».

Σύμφωνα με τις Άδειες Διασύνδεσης που έχουν χορηγηθεί για την απρόσκοπτη λειτουργία των μηχανισμών, υπάρχουν τρία επίπεδα πρόσβασης στους εν λόγω μηχανισμούς, ένα γενικό για την ανταλλαγή δεδομένων και την αμφοτέρωθεν πρόσβαση του Αίαντα στη βάση δεδομένων Άρτεμις και το αντίθετο, το δεύτερο επίπεδο αφορά στην πρόσβαση των εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων των ΑΠΙ στους μηχανισμούς κατά την εξέταση Αίτησης δανείου από υποψήφιο πελάτη ή υφιστάμενο πελάτη και το τρίτο αφορά στην πρόσβαση των εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων των μηχανισμών με σκοπό την άμεση εξυπηρέτηση των αιτημάτων των πολιτών για διαγραφή /πρόσβαση/ διόρθωση των προσωπικών τους δεδομένων σύμφωνα με τη νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων.

Οι Άδειες Διασύνδεσης είχαν εκδοθεί με όρους και διασφαλίζουν σε μεγάλο βαθμό την ασφάλεια της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων από τυχαία / αθέμιτη απώλεια ή καταστροφή και την ελεγχόμενη και απολύτως περιορισμένη πρόσβαση στα δεδομένα των μηχανισμών από το ειδικά εξουσιοδοτημένο προσωπικό, κατά περίπτωση.

7.5.4. Εταιρείες ενημέρωσης ή είσπραξης ληξιπρόθεσμων οφειλών

Σε σχετικά ερωτήματα αναφορικά με τις Εταιρείες ενημέρωσης ή είσπραξης ληξιπρόθεσμων οφειλών, η Επίτροπος ενημέρωσε σχετικά με τα ακόλουθα:

Οι εταιρείες αυτές οι οποίες ενεργούν εκ μέρους και για λογαριασμό των δανειστών, στην απουσία ειδικής νομοθετικής ρύθμισης η οποία να διέπει απευθείας τη λειτουργία τους ισχύουν κάποιες

κατευθυντήριες / γενικές αρχές για τη νόμιμη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που οι εταιρείες αυτές οφείλουν να εφαρμόζουν:

Στην απουσία ειδικής νομοθεσίας η οποία να ρυθμίζει τους όρους λειτουργίας και τις υποχρεώσεις των εταιρειών που παρέχουν υπηρεσίες είσπραξης και/ή ειδοποίησης για ληξιπρόθεσμες οφειλές (συμπεριλαμβανομένων και Δικηγορικών Γραφείων) τυγχάνει εφαρμογής η νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων σε ότι αφορά τις προϋποθέσεις για νόμιμη επεξεργασία αλλά και τις λοιπές διατάξεις που τυγχάνουν εφαρμογής.

Οι εταιρείες αυτές συστήνεται όπως έχουν την ιδιότητα του εκτελούντα την επεξεργασία με ότι συνεπάγεται η ιδιότητα αυτή (γραφτή ανάθεση της σχετικής επεξεργασίας (άρθρο 2 ερμηνεία του όρου «εκτελών την επεξεργασία» και άρθρο 10(4)).

Να προηγείται ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας σχετικά με την επικείμενη κοινοποίηση προσωπικών δεδομένων που τα αφορούν στις υπό αναφορά εταιρείες σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11(1) του Νόμου.

Η ανάθεση της σχετικής επεξεργασίας σε εταιρείες (οι οποίες θα ενεργούν ως εκτελούντες την επεξεργασία εκ μέρους και για λογαριασμό των εταιρειών /δανειστών- υπεύθυνων επεξεργασίας, θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10(4) του πιο πάνω Νόμου με γραπτή σύμβαση σύμφωνα με την οποία καθορίζονται μεταξύ άλλων οι όροι εντολής και το πλαίσιο εντός του οποίου θα ενεργούν οι εν λόγω εταιρείες με σκοπό τη διασφάλιση της προστασίας των προσωπικών δεδομένων των οφειλετών. Στην εν λόγω σύμβαση ανάθεσης περιλαμβάνονται και όροι σχετικά με την επιστροφή ή καταστροφή των δεδομένων με τη λήξη της σύμβασης.

Ακρίβεια των δεδομένων και επικαιροποίηση: Οι δανειστές (υπεύθυνοι επεξεργασίας) έχουν υποχρέωση να τηρούν ενημερωμένα δεδομένα σχετικά με τις οφειλές των πελατών τους. Αυτό συνεπάγεται ότι οι δανειστές θα πρέπει να επιβεβαιώνουν τις οφειλές και να προβαίνουν σε ταυτοποίηση των οφειλετών πριν από κάθε όχληση του πελάτη από τους ίδιους ή πριν από την κοινοποίηση των δεδομένων τους στις πιο πάνω εταιρείες.

7.5.5. Αρχείο Πτωχευσάντων /Αποκατάσταση

Σε σχετικά ερωτήματα αναφορικά με το αρχείο πτωχευσάντων που τηρεί ο Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης, η Επίτροπος ενημέρωσε σχετικά με τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τον περί Πτωχεύσεων Νόμο Κεφ.5, όπως τροποποιήθηκε, και ειδικότερα τις διατάξεις του άρθρου 13 (1) και (2):

«13. (1) Ειδοποίηση κάθε διατάγματος παραλαβής η οποία θα αναγράφει το όνομα, την ταυτότητα, τη διεύθυνση και την περιγραφή του χρεώστη, την ημερομηνία και το Δικαστήριο από το οποίο εκδόθηκε το διάταγμα, και την ημερομηνία της αίτησης θα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και θα δημοσιεύεται σε δύο τοπικές εφημερίδες, δηλαδή, μια από τις οποίες εκδίδεται στην Τουρκική και η άλλη στην Ελληνική γλώσσα κατά τον καθορισμένο τρόπο.

(2) Ο επίσημος παραλήπτης τηρεί ηλεκτρονικό Αρχείο Πτωχεύσεων, το οποίο δύναται να παραχωρεί είτε εξ' ολοκλήρου είτε μέρος αυτού σε οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο.».

Από τις πιο πάνω διατάξεις συνάγεται ότι οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο εν λόγω αρχείο και οι οποίες αφορούν τόσο νομικά όσο και φυσικά πρόσωπα τα οποία έχουν κηρυχθεί σε πτώχευση, καθίστανται δημόσιες και ως εκ τούτου προσιτές σε οποιοδήποτε πρόσωπο.

Με βάση Κανονισμούς το αρχείο πτωχεύσεων διατίθεται σε οποιονδήποτε έναντι καταβολής τέλους.

Με Ανακοίνωση του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη γνωστοποιήθηκε η παραχώρηση του αρχείου στον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο στα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα και σε διάφορες ιδιωτικές υπηρεσίες, όσο και στο Φόρο Εισοδήματος, στο Τμήμα Τελωνείων, Υπηρεσία Φ.Π.Α., στον Αρχηγό της Αστυνομίας, στις Κοινωνικές Ασφαλίσεις ως και στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας.

Οι αποδέκτες του σχετικού αρχείου λαμβάνουν καθημερινά επικαιροποιημένες πληροφορίες, οι οποίες εμφανίζονται στο αρχείο πτωχευσάντων που τηρεί ο Έφορος Εταιρειών και Επίσημος, ήτοι τα προσωπικά δεδομένα που εμφανίζονται στους αποδέκτες είναι τα ίδια με εκείνα που εμφανίζονται στο αρχείο πτωχευσάντων.

Όταν τερματιστεί η πτώχευση παραμένει και εμφανίζεται η πληροφορία αποκατάστασης και η ημερομηνία της. Αυτή η πληροφορία εμφανίζεται αυτούσια σε όλους τους αποδέκτες στους οποίους έχει παραχωρηθεί το σχετικό αρχείο συμπεριλαμβανομένων και των μηχανισμών Άρτεμις και Αίαντας.

Αναφορικά με το σημείο αυτό τέθηκαν οι ανησυχίες της Επιτρόπου και αναμένονται προτεινόμενες λύσεις από τον Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη.

7.5.6. Πρόσβαση υποκειμένου των δεδομένων σε κατάσταση με τα ονοματεπώνυμα των υπαλλήλων τράπεζας που είχαν πρόσβαση στις πληροφορίες που τον αφορούν

Η Επίτροπος έκρινε ως ακολούθως:

ότι από το συνδυασμό και /ή συσχέτιση των διατάξεων του άρθρου 12 και της ερμηνείας του όρου «αποδέκτης» οι πελάτες των Τραπεζών ως υποκείμενα των δεδομένων, μπορούν να έχουν πρόσβαση σε κάθε στοιχείο που αφορά στο άτομό τους και επειδή τα ονόματα των υπαλλήλων της Τράπεζας καθώς και οι σχετικές εργασίες (μορφές επεξεργασίας) που διενεργούνται επί των προσωπικών τους δεδομένων αποτελούν στοιχεία και /ή δεδομένα που αφορούν στα άτομα αυτά (πελάτες) και επειδή ο περιορισμός του εν λόγω δικαιώματος προβλέπεται ρητά και διαλαμβάνει μόνο τις παρεκκλίσεις που εξαντλητικά απαριθμούνται στο εδ.(4) του άρθρου 12, υπό την προϋπόθεση ότι έχει εξασφαλιστεί σχετική Απόφαση της Επιτρόπου, η Επίτροπος κατέληξε ότι, η Τράπεζα είχε υποχρέωση να ικανοποιήσει το αίτημα του υποκειμένου των δεδομένων και να του κοινοποιήσει την κατάσταση με τα ονοματεπώνυμα των υπαλλήλων της που είχαν πρόσβαση στις πληροφορίες που τον αφορούν, εφόσον κατέχει τις πληροφορίες αυτές.

7.5.7. Δικαίωμα Αντίρρησης των υποκειμένων των δεδομένων αναφορικά με την ανάθεση επεξεργασίας από τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα (ΣΚΤ) σε εταιρεία διαχείρισης πιστωτικών διευκολύνσεων

Η Επίτροπος έκρινε ως ακολούθως:

η ανάθεση μίας σχετικής πράξης επεξεργασίας ή μίας σειράς εργασιών επεξεργασίας σε εκτελούντα την επεξεργασία θεωρείται και ερμηνεύεται ότι λαμβάνει χώρα για σκοπούς ικανοποίησης του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας.

Το υποκείμενο των δεδομένων / αιτήτρια ορθά άσκησε το δικαίωμα αντίρρησης της δεδομένου ότι η επίμαχη επεξεργασία αφορούσε στην κοινοποίηση των προσωπικών της δεδομένων σε «αποδέκτη» την εταιρεία εκτελούσα την επεξεργασία για σκοπούς ειδοποίησης των οφειλετών της ΣΚΤ για προεγκριμένες από την Τράπεζα λύσεις διευθέτησης των τερματισμένων λογαριασμών τους.

Το δικαίωμα αντίρρησης αφορά και /ή σχετίζεται μόνο με την κοινοποίηση των δεδομένων της αιτήτριας στην εταιρεία /εκτελούσα την επεξεργασία. Δεν θα πρέπει να σχετίζεται και ούτε να αφορά στη διαγραφή των δεδομένων και τερματισμό της επεξεργασίας στο πλαίσιο και για τους σκοπούς εκτέλεσης της σύμβασης εγγύησης που έχει αναλάβει η αιτήτρια με τη ΣΚΤ.

7.5.8. Αίτημα του Ειδικού Διαχειριστή του υποκαταστήματος της FBME BANK LTD στην Κυπριακή Δημοκρατία για άρση της υποχρέωσης ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων για πρόσβαση στους λογαριασμούς ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τους με σκοπό την αποκάλυψη/προσαγωγή εγγράφων στο πλαίσιο της Διεθνούς Διαιτητικής Διαδικασίας ενώπιον του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου

Η Επίτροπος, αφού εξέτασε το πιο πάνω αίτημα για άρση της υποχρέωσης ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων, πληροφόρησε τον Ειδικό Διαχειριστή τα εξής:

Επιτρέπεται η πρόσβαση από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, ενεργώντας μέσω Ειδικού Διαχειριστή του υποκαταστήματος της FBME BANK LTD στην Κυπριακή Δημοκρατία, στους λογαριασμούς των ηλεκτρονικών υπολογιστών των υποκειμένων των δεδομένων με σκοπό την άντληση/συλλογή εγγράφων που περιλαμβάνουν προσωπικά δεδομένα λόγω της εκκρεμούσης διαιτητικής απόφασης του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου καθώς επίσης για σκοπούς υπεράσπισης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο Ειδικός Διαχειριστής μπορεί να συλλέξει έγγραφα από τους ηλεκτρονικούς λογαριασμούς των υποκειμένων των δεδομένων χωρίς τη συγκατάθεση τους, βάσει του άρθρου 5(2)(δ) του Νόμου:

«5.-(1) Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεσή του.

(2) Επεξεργασία δεδομένων επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων όταν-

(δ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση έργου δημόσιου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και έχει ανατεθεί είτε στον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε σε τρίτο, στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα.».

Ενόψει των ανωτέρω, βάσει της εξουσίας που της παρείχαν οι διατάξεις του άρθρου 11(4) του Νόμου, η Επίτροπος αποφάσισε όπως αίρει την υποχρέωση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, ως Αρχή Εξυγίανσης, ενεργώντας μέσω του Ειδικού Διαχειριστή του υποκαταστήματος της FBME BANK LTD στην Κυπριακή Δημοκρατία, για ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων, σύμφωνα με τα εδάφια (1), (2) και (3) του άρθρου 11 του Νόμου, εφόσον η συλλογή των προσωπικών δεδομένων από τους λογαριασμούς των ηλεκτρονικών τους υπολογιστών γίνεται για λόγους σημαντικού οικονομικού ή χρηματοοικονομικού συμφέροντος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

7.6. Κοινοποίηση / Αποκάλυψη / Δημοσιοποίηση / Ανάρτηση προσωπικών δεδομένων

7.6.1. Πώληση καταλόγου διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (emails)

Στο Γραφείο υποβλήθηκαν κατά το 2017 άλλα τρία παράπονα σχετικά με πώληση καταλόγων διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τα οποία φαίνεται να σχετίζονταν με παράπονα που είχαν υποβληθεί στο Γραφείο κατά το 2015.

Τα παράπονα αφορούσαν στη λήψη μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, το οποίο διαφήμιζε κατάλογο διευθύνσεων email από αποστολέα με ψευδώνυμο «IVAN». Για το ίδιο θέμα (από τον ίδιο αποστολέα) είχαν υποβληθεί παράπονα και στην Ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και είχαμε πληροφορηθεί από την Ελληνική Αρχή ότι προτίθετο να τα προωθήσει στην Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της Ελλάδας.

Μετά από συνάντηση της Επιτρόπου στη ΔΕΕ&ΔΑΣ, προωθήσαμε τα παράπονα στην Αστυνομία για εντοπισμό του αποστολέα των μηνυμάτων (του κατόχου του καταλόγου) και για εξέταση ενδεχόμενης διάπραξης ποινικού αδικήματος από την πώληση του εν λόγω καταλόγου.

7.6.2. Ανάρτηση προσωπικών δεδομένων στο Διαδίκτυο

Στο Γραφείο είχε υποβληθεί παράπονο σχετικά με ανάρτηση φωτογραφίας αυτοκινήτου δημοτικού συμβούλου το οποίο ήταν παράνομα σταθμευμένο, σε ομάδα (group) σε ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης, με αποτέλεσμα αρκετοί χρήστες να την βρίζουν και να γράφουν απειλητικά μηνύματα.

Με βάση το άρθρο 5(2)(ε) του Νόμου, η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, μεταξύ άλλων, για την ικανοποίηση έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας, όταν αυτό υπερέχει των δικαιωμάτων, συμφερόντων και θεμελιωδών δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων.

Επιπρόσθετά, το άρθρο 6(2)(θ) του Νόμου, κατ' εξαίρεση επιτρέπει την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων όταν αυτή πραγματοποιείται αποκλειστικά για δημοσιογραφικούς σκοπούς ή στο πλαίσιο καλλιτεχνικής έκφρασης και εφόσον δεν παραβιάζεται κατ' οποιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής ζωής. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται κατ' αναλογία και σε μη ευαίσθητα δεδομένα τα οποία απολαμβάνουν λιγότερη προστασία.

Από Αποφάσεις του ΔΕΕ και του ΕΔΑΔ και εθνικών Δικαστηρίων και Αρχών Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα τεκμαίρεται ότι, οι διατάξεις του άρθρου 6(2)(θ) του Νόμου μπορούν να ενεργοποιηθούν και από πρόσωπα που δεν ασχολούνται επαγγελματικά με τη δημοσιογραφία.

Σε κάθε περίπτωση, το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης πρέπει να αντισταθμίζεται έναντι των δικαιωμάτων προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων. Από Αποφάσεις του ΔΕΕ και του ΕΔΑΔ και εθνικών Δικαστηρίων και Αρχών Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα τεκμαίρεται ότι, σε τέτοιου είδους υποθέσεις θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, τα ακόλουθα:

α) Αν το υποκείμενο των δεδομένων ήταν σε δημόσιο ή ιδιωτικό χώρο αφού κατά κανόνα, σε ένα δημόσιο χώρο πρέπει να αναμένουμε ένα χαμηλότερο επίπεδο προστασίας από αυτό που μας προσφέρει ο ιδιωτικός μας χώρος.

β) Την ιδιότητα του υποκειμένου των δεδομένων, δηλαδή, δημόσιο πρόσωπο που κατέχει δημόσιο αξίωμα ή πρόσωπο που θέτει τον εαυτό στη δημοσιότητα, θα πρέπει να αναμένει ένα χαμηλότερο επίπεδο προστασίας από αυτό που ο Νόμος προσφέρει σε ένα μη δημόσιο πρόσωπο.

γ) Το δημοσιογραφικό ενδιαφέρον του κοινού να ενημερωθεί για μια συγκεκριμένη πράξη

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω και ιδιαίτερα το γεγονός ότι η παραπονούμενη είναι αιρετή, η Επίτροπος αποφάσισε να μην προχωρήσει στην διερεύνηση του παραπόνου.

7.6.3. Διαρροή προσωπικών δεδομένων από CYTA

Με αφορμή πληθώρα δημοσιευμάτων στον ημερήσιο έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο από τις 12/8/2017 μέχρι τις 18/8/2017 τα οποία έφεραν και /ή ενέπλεκαν την CYTA (εφεξής «η Καθ'ής») σε σκάνδαλο διαρροής προσωπικών δεδομένων, το οποίο μάλιστα σύμφωνα με τα δημοσιεύματα είχε αναδειχθεί από συγκεκριμένα Μ.Μ.Ε από το 2009, χωρίς ωστόσο να διεξαχθεί ποινική διερεύνηση της υπόθεσης, η Επίτροπος αποφάσισε να διερευνήσει το εν λόγω περιστατικό.

Σύμφωνα με την πλειοψηφία των δημοσιευμάτων (τα οποία αποτελούν μέρος του Φακέλου της υπόθεσης) 43χρονη υπάλληλος της Καθ'ής διέρρευσε σε 68χρονο πρώην αστυνομικό προσωπικά δεδομένα 249 πελατών της Καθ'ής. Το συμβάν έγινε αντιληπτό ύστερα από εσωτερικό έλεγχο που διενήργησε η ίδια η Καθ'ής.

Νομοθετικό έρεισμα:

5.1 Άρθρο 23(1) (η) του Νόμου: Αρμοδιότητες, λειτουργία και αποφάσεις Επιτρόπου:

«23.(1) - Ο Επίτροπος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

.....

(η) Ενεργεί αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από καταγγελία ελέγχους σε οποιοδήποτε αρχείο. Έχει, για το σκοπό αυτό, δικαίωμα πρόσβασης στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και συλλογής κάθε πληροφορίας, χωρίς να δύναται να του αντιταχθεί κανενός είδους απόρρητο, εξαιρουμένου μόνο του δικηγορικού. Κατ' εξαίρεση, ο Επίτροπος δεν έχει πρόσβαση στα στοιχεία ταυτότητας συνεργατών που περιέχονται σε αρχεία που τηρούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων.

Τον έλεγχο διενεργεί ο Επίτροπος ή λειτουργός του Γραφείου ειδικά εξουσιοδοτημένος για το σκοπό αυτό από αυτόν. Κατά τον έλεγχο αρχείων που τηρούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας, παρίσταται αυτοπροσώπως ο Επίτροπος.».

Σχόλιο: Νοείται ότι στην ανωτέρω έννοια των ελέγχων δεν περιλαμβάνονται μόνον οι επιτόπιοι έλεγχοι αλλά και οι έλεγχοι που διεξάγονται μέσω συλλογής στοιχείων με άλλους τρόπους, όπως για παράδειγμα μέσω υποβολής γραπτών ερωτημάτων διά αλληλογραφίας.

5.2 Άρθρο 10 (1),(2),(3) Απόρρητο και ασφάλεια της επεξεργασίας:

«10.-(1) Η επεξεργασία δεδομένων είναι απόρρητη. Διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και μόνο κατ' εντολή του.

(2) Για τη διεξαγωγή της επεξεργασίας, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να επιλέγει πρόσωπα με αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις από πλευράς τεχνικών γνώσεων και προσωπικής ακεραιότητας για την τήρηση του απορρήτου.

(3) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφάλειας ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας.....».

Σκεπτικό Επιτρόπου και Κατάληξη

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας συλλογής στοιχείων και αφού ακούστηκε η Καθ'ής σχετικά με την ενδεχόμενη παράβαση των ανωτέρω διατάξεων του Νόμου η Επίτροπος αποφάσισε επί της παράβασης και επιφυλάχθηκε να αποφασίσει σχετικά με την επιβολή διοικητικής κύρωσης, αφού προηγουμένως ορίστηκε νέα προθεσμία για να ακούσει την Καθ'ής.

Η Επίτροπος αφού έλαβε υπόψη της μεταξύ άλλων την παραδοχή της Καθ'ής ότι η υπάλληλος είχε μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση σε μεγάλο αριθμό προσωπικών δεδομένων, τα οποία αφορούσαν κοινά /απλά δεδομένα των πελατών της Καθ'ής, όπως ονοματεπώνυμο και διεύθυνση και την παραδοχή της ότι με την αλλαγή των καθηκόντων της υπαλλήλου και την μετακίνηση της σε άλλη θέση παρέλειψε να ενεργήσει σύμφωνα με την πολιτική ασφαλείας, ώστε να αφαιρέσει τα δικαιώματα πρόσβασής της στα προσωπικά δεδομένα των πελατών που είχε με βάση τα προηγούμενα καθήκοντά της,

Αποφάσισε, ότι η Καθ'ής ευθύνεται για την παράβαση των διατάξεων του άρθρου 10(1),(2) και (3) του Νόμου μέσω των πράξεων και παραλείψεών της για μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα από την υπάλληλό της και περαιτέρω επεξεργασία, περιστατικό που ενδεχομένως να μπορούσε να αποφευχθεί εάν η Καθ'ής αφαιρούσε τα δικαιώματα πρόσβασης της υπαλλήλου με την αλλαγή των καθηκόντων της.

Με βάση την κατάληξή της, η Επίτροπος στην Απόφασή της ημερ. 20/10/2017 ότι η Καθ'ής ευθύνεται για την παράβαση των διατάξεων του άρθρου 10(1),(2) και (3) του Νόμου και αφού άκουσε την Καθ'ής σχετικά με την επιβολή διοικητικής κύρωσης ύστερα από στάθμιση όλων των παραγόντων της υπόθεσης (ελαφρυντικούς και επιβαρυντικούς) και αφού έλαβε υπόψη της τους μετριαστικούς παράγοντες που επικαλέστηκε η Καθ'ής, η Επίτροπος,

Αποφάσισε τηρουμένης της κατάληξής της στην ως άνω Απόφαση ότι υπό τις περιστάσεις δικαιολογείται η επιβολή της προβλεπόμενης στο άρθρο 25(1)(β) του Νόμου διοικητικής κύρωσης της χρηματικής ποινής ήτοι του χρηματικού προστίμου ύψους €10,000 (δέκα χιλιάδων ευρώ).

Σήμερα εκκρεμεί ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου Αίτηση Ακύρωσης της Καθ'ής εναντίον της Απόφασης της Επιτρόπου.

7.6.4. Διαρροή προσωπικών δεδομένων από Αστυνομία Κύπρου και Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Τα πιο πάνω δημοσιεύματα αναφορικά με την διαρροή δεδομένων από την Cyta αναφέρονται και σε διαρροή και /ή παραβίαση προσωπικών δεδομένων αριθμού φυσικών προσώπων από τις βάσεις δεδομένων τους, σε τρίτα μη εξουσιοδοτούμενα πρόσωπα.

Η διαδικασία της αυτεπάγγελτης έρευνας της Επιτρόπου εναντίον της Αστυνομίας Κύπρου και των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2018.

Σε σχετική επιστολή της προς τον Αρχηγό Αστυνομίας και το Διευθυντή Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η Επίτροπος ζήτησε σχετικές απαντήσεις και /ή διευκρινίσεις ως προς: τις συνθήκες κάτω από τις οποίες συνέβηκε το περιστατικό καθώς και τη φύση της παράβασης, τα προτεινόμενα μέτρα και τις επόμενες ενέργειές τους για το μετριασμό και /ή αποκατάσταση των δυσμενών αποτελεσμάτων της παραβίασης, τις συνέπειες της παραβίασης, και τα μέτρα ασφάλειας που λαμβάνονταν κατά την επέλευση των περιστατικών ασφαλείας και ζήτησε όπως αναφερθούν οι λόγοι που κατά την άποψή τους τα μέτρα αυτά δεν απέδωσαν τα, κατά την κρίση τους, αναμενόμενα αποτελέσματα, και /ή δεν λειτούργησαν όπως θα έπρεπε, ώστε να είχαν αποφευχθεί τα περιστατικά ασφαλείας στα οποία, με βάση τα δημοσιεύματα φαίνεται να εμπλέκονταν οι Υπηρεσίες τους.

7.6.5. Αναρτήσεις στο FACEBOOK και κοινοποίηση αναρτήσεων σε τρίτους

Υποβλήθηκε στο Γραφείο παράπονο σχετικά με την παράνομη συλλογή και διάδοση από προσωπικό λογαριασμό στο κοινωνικό δίκτυο FACEBOOK προσωπικών δεδομένων, ήτοι σχολίων/απόψεων των παραπονούμενων αναφορικά με τον Καθ'ού, από τον οποίο είχαν διαδοθεί σε τρίτους.

Συγκεκριμένα η καταγγελία αφορούσε στην παράνομη συλλογή, χρησιμοποίηση και κοινοποίηση μέρους και /ή συγκεκριμένων posts/αναρτήσεων με προσωπικά δεδομένα από την προσωπική σελίδα της παραπονούμενης 1, στο κοινωνικό δίκτυο FACEBOOK σε τρίτους (Επαρχιακό Επιθεωρητή και Πρόεδρο του Συνδέσμου Γονέων), από τον Καθ'ού το παράπονο. Οι επίμαχες αναρτήσεις περιελάμβαναν και σχόλια των παραπονούμενων 2 και 3 (γνώμες / απόψεις). Ειδικότερα το σχόλιο της παραπονούμενης 2 ήταν γενικό και δεν φαίνεται να στόχευε προσωπικά στη Διεύθυνση του σχολείου.

Κοινό χαρακτηριστικό των σχολίων των επίμαχων αναρτήσεων ήταν η κατ' επανάληψη προβολή της ανεπάρκειας τόσο της Διεύθυνσης όσο και του προσωπικού του Γυμνασίου.

Οι αναρτήσεις αυτές συμπεριλαμβανομένης και μίας προσωπικής φωτογραφίας της παραπονούμενης με συναδέλφους της εκτυπώθηκαν και κοινοποιήθηκαν αυτούσιες στους τρίτους/αποδέκτες: επαρχιακό επιθεωρητή και πρόεδρο του Συνδέσμου Γονέων του σχολείου.

Σκεπτικό κατάληξη:

Η πρόσβαση στο προφίλ της παραπονούμενης 1, στο κοινωνικό δίκτυο FACEBOOK, δεν περιορίζεται μόνο στους χρήστες φίλους της γεγονός που καθιστά το άτομο της υπόλογο στις υποχρεώσεις της ως υπεύθυνος επεξεργασίας.

Οι σχετικές αναρτήσεις της παραπονούμενης αφορούσαν κυρίως σχόλια /εκτιμήσεις / αναφορές δικές της και των χρηστών φίλων της σχετικά με την επαγγελματική και /ή υπηρεσιακή ανεπάρκεια του Διευθυντή του Γυμνασίου και κατά τον τρόπο αυτό καθιστούσαν το εν λόγω πρόσωπο υποκείμενο των δεδομένων, αφού τα σχόλια αυτά αφορούσαν πληροφορίες που χαρακτήριζαν κυρίως την προσωπική, κοινωνική και επαγγελματική του υπόσταση.

Η ανάρτηση και επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων στη σελίδα της παραπονούμενης στο FACEBOOK, έγινε χωρίς τη συγκατάθεσή του υποκειμένου των δεδομένων.

Κάθε υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα σύμφωνα με το άρθρο 12 να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούν στο άτομό του. Τοιούτοτρόπως θα μπορούσε ασκώντας το δικαίωμα πρόσβασής του ο Καθ'ού το παράπονο να ζητήσει και να λάβει τις πληροφορίες που τον αφορούσαν από την παραπονούμενη 1. Υπήρχε όμως ο κίνδυνος στην περίπτωση αυτή η παραπονούμενη 1 να

διέγραφε τα στοιχεία αυτά και να μην ικανοποιούσε το αίτημά του. Γι' αυτό, ο Καθ'ού το παράπονο ανέλαβε να συλλέξει ο ίδιος τα στοιχεία αυτά από άλλη πηγή και όχι από την παραπονούμενη, όπως ανέφερε, ως τεκμήρια και αποδεικτικά για να στηρίξει τυχόν αξιώσεις του.

Το προφίλ του χρήστη στο κοινωνικό δίκτυο Facebook και κάθε πληροφορία που καταχωρείται στην προσωπική σελίδα του χρήστη συνιστά προσωπικό δεδομένο με την έννοια του άρθρου 2 του Νόμου.

Η εξαίρεση του άρθρου 3(2) του Νόμου σύμφωνα με την οποία:

«(2) Οι διατάξεις του παρόντος Νόμου δεν εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών.».

Σχετικό είναι το απόσπασμα από τη Γνώμη 5/2009 της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29:

«Όταν η πρόσβαση στις πληροφορίες προφίλ επεκτείνεται πέραν των επαφών της επιλογής του χρήστη, π.χ. όταν παρέχεται πρόσβαση σε ένα προφίλ σε όλους τους χρήστες της υπηρεσίας κοινωνικής δικτύωσης ή όταν τα δεδομένα παρέχουν δυνατότητα καταγραφής από τις μηχανές αναζήτησης, η πρόσβαση υπερβαίνει το προσωπικό ή το οικιακό πλαίσιο.

Κατά αντίστοιχο τρόπο, αν ένας χρήστης λάβει συνειδητή απόφαση να επεκτείνει την πρόσβαση στα στοιχεία του πέραν των «φίλων» της επιλογής του, τίθενται σε ισχύ υποχρεώσεις υπεύθυνου επεξεργασίας δεδομένων».

Σχετικές με την υπόθεση είναι και οι Αποφάσεις του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) υποθέσεις *Bodil Linqvist* και *Satakunnan Markkinarörssi* και *Satamedia*, δυνάμει των οποίων η εξαίρεση της οικιακής χρήσεως πρέπει να ερμηνεύεται ότι αφορά αποκλειστικά τις δραστηριότητες, οι οποίες εντάσσονται στο πλαίσιο της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής των ιδιωτών, πράγμα το οποίο προδήλως δεν ισχύει για την περίπτωση της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία συνίσταται στη δημοσίευσή τους στο Διαδίκτυο, με συνέπεια να αποκτά πρόσβαση στα δεδομένα αυτά απροσδιόριστος αριθμός προσώπων. Ως εκ τούτου, όταν η ανακοίνωση των συλλεγομένων δεδομένων γίνεται σε απροσδιόριστο αριθμό ατόμων δεν λαμβάνει χώρα η εξαίρεση της οικιακής χρήσεως.

Η επεξεργασία (κοινοποίηση πληροφοριών /σχολίων για φυσικό εν ζωή πρόσωπο) σε κοινωνικό δίκτυο με βάση τα οποία ο προσδιορισμός της ταυτότητας του προσώπου αυτού από τρίτους καθίσταται άμεσα ή έμμεσα ευχερής με προσιτά μέσα χωρίς την καταβολή υπέρμετρης και δυσανάλογης προσπάθειας, για να είναι σύνομη θα πρέπει να γίνεται με τη συγκατάθεση του προσώπου αυτού δεδομένου ότι η σχετική επεξεργασία εκφεύγει του πλαισίου της προσωπικής και οικιακής χρήσης και επομένως εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου.

Έκαστος υπεύθυνος επεξεργασίας υπέχει τις εκ του Νόμου υποχρεώσεις: τήρηση των αρχών νόμιμης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων (άρθρο 4), πλήρωση μίας εκ των προϋποθέσεων για νόμιμη επεξεργασία απλών δεδομένων (άρθρο 5) και ευαίσθητων (άρθρο 6), υποχρέωση ενημέρωσης υποκειμένου των δεδομένων, ικανοποίηση αιτημάτων πρόσβασης/διόρθωσης / διαγραφής και αντίρρησης των υποκειμένων των δεδομένων και λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων για την εξασφάλιση του απορρήτου και της ασφάλειας των προσωπικών δεδομένων (άρθρο 10).

Ο Καθ'ού το παράπονο δεδομένου του περιεχομένου των αναρτήσεων (σχόλια που αφορούν και /θίγουν το άτομό του και το προσωπικό του σχολείου του) με τη συλλογή /εκτύπωση και κοινοποίηση των επίμαχων αναρτήσεων/ πληροφοριών υπέχει διπλή ιδιότητα εκείνη του υπεύθυνου επεξεργασίας

και εκείνη του υποκειμένου των δεδομένων στο βαθμό και την έκταση που τα σχόλια/εκτιμήσεις των αναρτήσεων αφορούσαν στο άτομό του.

Διπλή υπό τις περιστάσεις ιδιότητα υπέχει και η παραπονούμενη 1 σχετικά με τις αναρτήσεις της στο κοινωνικό δίκτυο Facebook ως υπεύθυνος επεξεργασίας και ως υποκείμενο των δεδομένων σχετικά με τα σχόλια /γνώμες στις αναρτήσεις της που έτυχαν επεξεργασίας και κοινοποιήθηκαν από τον Καθ'ού το παράπονο υπό την ιδιότητά του ως υπεύθυνου επεξεργασίας στους δύο αποδέκτες πιο πάνω.

Δεδομένου ότι ο δεύτερος αποδέκτης ήτοι ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Γονέων, ήταν ήδη γνώστης της υπόθεσης αυτής και των σχετικών σχολίων/πληροφοριών, η κοινοποίηση των πληροφοριών προς αυτόν δεν ελέγχεται.

Υπό το φως της πιο πάνω νομικής ανάλυσης, η Επίτροπος κατέληξε ότι υπήρξε παράβαση των διατάξεων του Νόμου εκατέρωθεν και από την παραπονούμενη 1 και από τον Καθ'ού το παράπονο, ως ακολούθως:

Η παραπονούμενη 1 υπέχει ευθύνη ως υπεύθυνος επεξεργασίας για επεξεργασία προσωπικών δεδομένων του Καθ'ού το παράπονο με την ανάρτηση και τη δημοσίευση σχολίων που αφορούν στην προσωπική και επαγγελματική του υπόσταση κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 5 και 11 του Νόμου (μη λήψη συγκατάθεσης και μη ενημέρωση υποκειμένου των δεδομένων).

Ο Καθ'ού το παράπονο υπέχει ευθύνη ως υπεύθυνος επεξεργασίας σχετικά με τη συλλογή και κοινοποίηση των αναρτήσεων (με σχόλια /απόψεις και φωτογραφία) κατά παράβαση των άρθρων 4(1)(γ) και (11) του Νόμου (αρχή της αναλογικότητας (συλλογή υπερβολικών στοιχείων και μη ενημέρωση όλων των παραπονούμενων).

Διατακτικό – Προειδοποίηση:

Ενόψει της ανωτέρω κατάληξης της η Επίτροπος επιμερίζοντας την ευθύνη έκαστου μέρους απηύθυνε προειδοποιήσεις ως ακολούθως:

Στην παραπονούμενη 1, όπως στο μέλλον απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια η οποία αντίκειται στις διατάξεις του Νόμου καθώς και όπως επιδεικνύει τη δέουσα επιμέλεια σχετικά με τις πληροφορίες που μεταφορτώνει και /ή αναρτά στο κοινωνικό δίκτυο Facebook και οι οποίες συνιστούν προσωπικά δεδομένα άλλων ατόμων.

Στον Καθ'ού το παράπονο, όπως διαγράψει άμεσα από τα αρχεία του και μεριμνήσει όπως διαγραφούν από τα αρχεία των δύο αποδεκτών, η φωτογραφία της παραπονούμενης, ως υπερβολικό δεδομένο για τους επιδιωκόμενους του σκοπούς.

Τον κάλεσε επίσης όπως διαγράψει τις πληροφορίες /σχόλια /απόψεις των παραπονούμενων 2 και 3 και να μεριμνήσει για τη διαγραφή τους και από τους δύο αποδέκτες και τον προέτρεψε όπως στο μέλλον απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια η οποία συνιστά παράβαση των διατάξεων του Νόμου.

7.6.6. Αποκάλυψη προσωπικών δεδομένων σε τρίτο από την εταιρεία COBALT NEW AGE AIRLINES GROUP LTD

Η Καθ'ής προέβη σε αποκάλυψη των προσωπικών δεδομένων της παραπονούμενης (ονοματεπώνυμο, αριθμός πτήσεων και ότι αξιώνει απαίτηση εναντίον της Καθ'ής το παράπονο (Αερομεταφορέας) σε τρίτο πρόσωπο, μη εξουσιοδοτημένο να γνωρίζει.

Η Καθ'ής το παράπονο παρέλειψε και /ή δεν έλαβε όλα τα κατάλληλα μέτρα ασφάλειας, ούτως ώστε να αποτρέψει και /ή να μην καταστήσει δυνατή τη μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση και /ή κοινοποίηση των ως πληροφοριών /προσωπικών δεδομένων σε τρίτο μη δικαιούμενο πρόσωπο, ο οποίος ήταν πελάτης του Δικηγόρου που ενεργούσε εκ μέρους και για λογαριασμό της παραπονούμενης.

Η Καθ'ής το παράπονο, χρησιμοποίησε το ηλεκτρονικό μήνυμα του Δικηγόρου της παραπονούμενης μέσω της προώθησης και /ή απάντησης στο τρίτο πρόσωπο και /ή αποδέκτη του μηνύματος χωρίς προηγουμένως να μεριμνήσει ώστε να απαλειφθεί και /ή διαγραφεί το περιεχόμενο του αρχικού μηνύματος του Δικηγόρου στο οποίο περιλαμβάνονταν και /ή αποκαλύπτονταν τα ως άνω προσωπικά δεδομένα της παραπονούμενης.

Σκεπτικό και κατάληξη:

Η Επίτροπος, αφού έλαβε υπόψη της ότι:

(α) πρόκειται περί μεμονωμένου περιστατικού αφού η Καθ'ής ουδέποτε στο παρελθόν είχε απασχολήσει το Γραφείο της,

(β) το είδος και η φύση των δεδομένων αφορούσαν σε απλά δεδομένα και όχι ευαίσθητα (ονοματεπώνυμο, αριθμός πτήσης και η πληροφορία ότι αξιώνει απαίτηση εναντίον της Καθ'ής το παράπονο),

(γ) η Καθ'ής το παράπονο έχει προβεί σε παραδοχή του λάθους της και εξέφρασε την ειλικρινή μεταμέλειά της μέσω της απολογίας της σχετικά με το συμβάν,

(δ) οι διατάξεις του άρθρου 10 του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου προβλέπουν ότι:

«Άρθρο «10.-(1) Η επεξεργασία δεδομένων είναι απόρρητη. Διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και μόνο κατ' εντολή του.

(2) Για τη διεξαγωγή της επεξεργασίας, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να επιλέγει πρόσωπα με αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις από πλευράς τεχνικών γνώσεων και προσωπικής ακεραιότητας για την τήρηση του απορρήτου.

(3) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφάλειας ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας....».

Κατέληξε ότι η Καθ'ής είχε παραβεί τις ανωτέρω διατάξεις.

Διατακτικό Προειδοποίηση

Η Επίτροπος απηύθυνε σχετική Προειδοποίηση στη Καθ'ής το παράπονο με την οποία της είχε επιστήσει την προσοχή στην ουσιώδη υποχρέωσή της για λήψη όλων των κατάλληλων τεχνικών, οργανωτικών και φυσικών μέτρων ασφάλειας των προσωπικών δεδομένων, ώστε να διασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση και με οποιοδήποτε μέσο τεχνικό και οργανωτικό η ασφάλεια και ακεραιότητα των πληροφοριών ήτοι των προσωπικών δεδομένων. Για το σκοπό αυτό προέτρεψε την Καθ'ής να απευθύνει κατάλληλες οδηγίες ασφαλούς χρήσης και επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων προς το προσωπικό και χρήστες των ηλεκτρονικών συστημάτων της με σκοπό να προλαμβάνονται κατά το μέγιστο δυνατό βαθμό και να αποφεύγονται συμβάντα διαρροών, των καταχωρισμένων στις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων και /ή συστήματα της πληροφοριών /προσωπικών δεδομένων.

7.6.7. Λήψη μηνυμάτων sms από λανθασμένους παραλήπτες εναντίον της εταιρείας και /ή Ομίλου εταιρειών G.A.P. Vassilopoulos Group

Σύντομο ιστορικό

Υποβλήθηκε παράπονο και προσκομίστηκαν στοιχεία στο Γραφείο τα οποία καταδείκνυαν μεταξύ άλλων τη λήψη sms μηνυμάτων και /ή την διοχέτευσή τους σε λάθος παραλήπτες /συναδέλφους εντός του οργανισμού του Καθ'ού. Οι συσκευές των κινητών τηλεφώνων είχαν παραχωρηθεί από τον Καθ'ού στο προσωπικό για τις υπηρεσιακές ανάγκες του οργανισμού.

Τα γεγονότα επιβεβαίωσαν και άλλοι συνάδελφοι του παραπονούμενου.

Αμελλητί την υπόθεση έθεσε η Επίτροπος στην ΑΤΗΚ, η οποία ήταν ο πάροχος υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας του Καθ'ού, κατά τον ουσιώδη χρόνο με σκοπό να ενημερωθεί κατά πόσο «το περιστατικό μπερδέματος μηνυμάτων sms» και η διοχέτευσή τους σε λάθος παραλήπτες (άτομα εντός της επιχείρησης του Καθ'ού), αφορούσε ενδεχομένως σε κάποιο τεχνικό πρόβλημα του δικτύου της.

Η ΑΤΗΚ ξεκαθάρισε προς την Επίτροπο ότι, το πρόβλημα δεν οφειλόταν σε κάποιο τεχνικό πρόβλημα του δικτύου της στην υπηρεσία SMS και ότι ο συγχρονισμός των επαφών, ημερολογίου και μηνυμάτων sms πιθανόν να οφειλόταν σε κάποια εφαρμογή που η εταιρεία εγκατέστησε στις συσκευές.

Σκεπτικό και Κατάληξη

Ο Καθ'ού το παράπονο, ως υπεύθυνος επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων των υπαλλήλων του, και ειδικότερα εκείνων των προσωπικών δεδομένων τα οποία συλλέγονταν και τύγγαναν επεξεργασίας μέσω των συσκευών κινητής τηλεφωνίας που ο ίδιος παραχώρησε και /ή έθεσε στη διάθεση των υπαλλήλων του, είχε υποχρέωση να μεριμνήσει ώστε να λαμβάνονται όλα τα κατάλληλα μέτρα ασφάλειας για αποτροπή «περιστατικών μπερδέματος μηνυμάτων sms» και διοχέτευσης και /ή διάδοσης του περιεχομένου των μηνυμάτων sms (περιλαμβανομένων προσωπικών δεδομένων των υπαλλήλων αλλά και τρίτων προσώπων) σε λανθασμένους και /ή άλλους από τους επιδιωκόμενους ορθούς παραλήπτες των μηνυμάτων/ και /ή μη εξουσιοδοτούμενα πρόσωπα. (Άρθρο 10 του Νόμου). Οι άλλοι υπάλληλοι του Καθ'ού και παραλήπτες των μηνυμάτων sms θεωρούνται για όλους τους σκοπούς του Νόμου ως τρίτα μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα.

Ο Καθ'ού το παράπονο, είχε υποχρέωση ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ να μεριμνήσει, μέσω του αρμόδιου Τμήματος Πληροφορικής του, για τη διερεύνηση «των περιστατικών» αυτών ώστε να ληφθούν τα κατάλληλα

διορθωτικά μέτρα για ελαχιστοποίηση των συνεπειών των ανωτέρω περιστατικών και την αποκατάσταση του προβλήματος, με σκοπό τη διασφάλιση της παράλειψης παρομοίων περιστατικών στο μέλλον. Με βάση τα ενώπιον της Επιτροπής στοιχεία (απάντηση ΑΤΗΚ και αποτελέσματα δικανικού ελέγχου των συσκευών από το Γραφείο Καταπολέμησης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος σύμφωνα με τον οποίο δεν είχε εντοπιστεί κακόβουλο λογισμικό) δεν είχε στοιχειοθετηθεί η πρόθεση του Καθ'ού να παρακολουθεί και /ή να επεμβαίνει στις επικοινωνίες των υπαλλήλων του. Η διοχέτευση ωστόσο των μηνυμάτων sms ΜΟΝΟ σε άλλους υπαλλήλους του Καθ'ού και όχι σε οποιοσδήποτε άλλες επαφές των υποκειμένων των δεδομένων καθώς και η έννοια του «τυχαίου» και μη σκόπιμοι η οποία αποτελεί συστατικό στοιχείο της παράλειψης του υπεύθυνου επεξεργασίας να λάβει όλα τα κατάλληλα μέτρα ασφάλειας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των υπαλλήλων του (άρθρο 10(3) του Νόμου) τόσο σε επίπεδο αποτροπής αλλά και πρόληψης «συναφών περιστατικών» όσο και σε επίπεδο μετριασμού των συνεπειών και λήψης διορθωτικών μέτρων μετά από τη λήψη γνώσης των περιστατικών αυτών, καθιστούσαν το Καθ'ού το παράπονο υπόλογο καθ' ότι ενήργησε ως εκ του αποτελέσματος καθ' υπέρβαση των προνοιών του άρθρου 10(3) του Νόμου.

Διατακτικό - Προειδοποίηση

Η Επιτροπή απηύθυνε σχετική Προειδοποίηση τηρουμένου του ανωτέρω σκεπτικού όπως ο Καθ'ού το παράπονο-

(α) Εφεξής και στο μέλλον επιδεικνύει δέουσα επιμέλεια και εφαρμόζει κατάλληλους μηχανισμούς για την αποτροπή και διερεύνηση συναφών περιστατικών που του γνωστοποιούνται από υπαλλήλους ή και πελάτες και προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων ασφάλειας με βάση τα οποία να διασφαλίζεται το απόρρητο και η εμπιστευτικότητα της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων τόσο σε τεχνικό επίπεδο όσο και σε οργανωτικό, με την επιλογή των κατάλληλων ατόμων, και στη βάση του καθορισμού της ανάγκης γνώσης σε επίπεδο καθηκόντων (on a need to know basis).

(β) Ενημερώσει το Γραφείο εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο εβδομάδων από την ημερομηνία λήψης της Προειδοποίησης σχετικά με τις ενέργειες και διορθωτικά μέτρα που έχει λάβει για σκοπούς επίλυσης των περιστατικών αυτών και μετριασμού και αποκατάστασης των συνεπειών τους τόσο σε σχέση με τον παραπονούμενο όσο και σε σχέση με όλα τα υποκείμενα των δεδομένων.

(γ) Υποβάλει στο Γραφείο, εντός της ανωτέρω αποκλειστικής προθεσμίας την πολιτική προστασίας δεδομένων και ορθής χρήσης των συστημάτων και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, η οποία απαραίτητως θα πρέπει να έχει κυκλοφορήσει στο προσωπικό, και

(δ) Υποβάλει στο Γραφείο, εντός της ανωτέρω αποκλειστικής προθεσμίας δεόντως συμπληρωμένα έντυπα Γνωστοποίησης Σύστασης και Λειτουργίας Αρχείου /Εναρξης Επεξεργασίας (γενικό έντυπο και έντυπο ΚΚΒΠ) ως η υποχρέωση δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 7(1) του Νόμου, ή να ενημερώσει το Γραφείο σχετικά με ουσιαστικές μεταβολές στα στοιχεία των Γνωστοποιήσεων που τυχόν υπέβαλε δυνάμει του άρθρου 7(5) του Νόμου.

7.6.8. Μεταφορά Μητρώου Εγκαταστατών στον Εθνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΟΤ)

Ιστορικό και αίτημα: Ο Εθνικός Οργανισμός Τυποποίησης (ΕΟΤ) στο πλαίσιο και για τους σκοπούς δημιουργίας του εθνικού προτύπου αδειοδότησης, πιστοποίησης και άσκησης επαγγέλματος εγκαταστατών και δυνάμει του Διατάγματος του ΓΕΡΗΕΤ Κ.Δ.Π 352/2015 για καθιέρωση μεταβατικής διαδικασίας ρύθμισης μέχρι την υλοποίηση και για τους σκοπούς κατάρτισης του εν λόγω προτύπου, επιθυμούσε να προβεί σε σύσταση «προσωρινού μητρώου εγκαταστατών», διαδικασία και /ή ρύθμιση η οποία είχε προβλεφθεί και περιληφθεί στο Μνημόνιο Συναντίληψης του ΕΡΗΕΤ με τον ΕΟΤ στο

πλαίσιο της μεταξύ τους συνεργασίας. Για την κατάρτιση του εν λόγω μητρώου στο οποίο δικαίωμα εγγραφής είχαν μόνο όσοι είχαν εξασφαλίσει πιστοποιητικό ικανότητας και άδεια από την ΑΤΗΚ, η οποία ήταν η αρμόδια αρχή για την αδειοδότηση και έκδοση των σχετικών πιστοποιητικών μέχρι την κατάργηση του περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Κανονισμού, κρίθηκε απαραίτητη η επαλήθευση των ανωτέρω πληροφοριών ως συστατικών στοιχείων της εγγραφής στο νέο μητρώο. Αδειοδοτούσα πλέον Αρχή θα ήταν ο ΕΟΤ. Αίτημα του ΕΡΗΕΤ εκ μέρους της Αδειοδοτούσας Αρχής ήταν η κοινοποίηση του μητρώου της ΑΤΗΚ στο ΕΟΤ στο πλαίσιο και για τους σκοπούς σύστασης του προσωρινού μητρώου εγκαταστατών.

Η κατάρτιση του προσωρινού μητρώου από το ΕΟΤ (υπεύθυνο επεξεργασίας) ως προσωρινή ρύθμιση και /ή μεταβατική διαδικασία, δεν απορρέει άμεσα από έννομη υποχρέωση του υπεύθυνου επεξεργασίας δυνάμει πρωτογενούς ή δευτερογενούς νομοθεσίας εντούτοις υπό τις περιστάσεις και στη βάση μίας ευρύτερης / διασταλτικής ερμηνείας θα μπορούσε να αποδοθεί ως δικαιολογημένη η σύσταση του εν λόγω μητρώου ως προσωρινού μέτρου τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 5(2)(α) του Νόμου.

Σκεπτικό και Κατάληξη:

Η Επίτροπος αφού έλαβε υπόψη ότι:

Ο ΕΟΤ (ως ο νόμιμος υπεύθυνος επεξεργασίας) αιτήθηκε να λάβει ολόκληρο το αρχείο εγκαταστατών από την ΑΤΗΚ, από πηγή η οποία φαίνεται να τηρούσε το εν λόγω αρχείο χωρίς νομικό έρεισμα λαμβάνοντας υπόψη ότι ο σχετικός Κανονισμός είχε καταργηθεί.

Το σχετικό αρχείο ενδεχομένως να περιλάμβανε πληροφορίες, οι οποίες δεν ήταν ακριβείς, ως μη επικαιροποιημένες.

Η λύση της σύστασης του προσωρινού μητρώου δεν προβλέπεται απευθείας από πρωτογενή ή δευτερογενή νομοθεσία, αλλά προβλέπεται μέσω Μνημονίου Συνεργασίας, το οποίο συνιστούσε Διοικητική διευθέτηση χωρίς νομική υπόσταση και δεσμευτικότητα. Η προκρινόμενη λύση κρίθηκε απαραίτητη υπό τις περιστάσεις για σκοπούς εκπλήρωσης έννομης υποχρέωσης που ήταν η δημιουργία του εθνικού προτύπου αδειοδότησης, πιστοποίησης και άσκησης επαγγέλματος εγκαταστατών.

Οι αιτητές για εγγραφή στο προσωρινό μητρώο θα υπέβαλλαν οι ίδιοι τα απαραίτητα στοιχεία συμπεριλαμβανομένου του πιστοποιητικού ικανότητας και της άδειας από την ΑΤΗΚ.

Κατέληξε και εισηγήθηκε όπως αποσταλεί από την ΑΤΗΚ στο ΕΟΤ μόνο εκείνο το μέρος του σχετικού μητρώου το οποίο θα περιλάμβανε μόνο τα ονοματεπώνυμα των αδειούχων εγκαταστατών, το οποίο σε συσχέτιση με τα προσκομισθέντα στοιχεία από τους αιτητές θα διασφάλιζε την εγκυρότητα των εν λόγω στοιχείων.

7.6.9. Σύσταση αρχείου – πλατφόρμας επικοινωνίας εργοδοτών τεχνικών επαγγελματιών και αποφοίτων τεχνικών σχολών και Μεταλυκειακών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης

Η Επίτροπος αναφορικά με το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων παρατήρησε ότι τα δέκα έτη είναι υπερβολικός χρόνος αποθήκευσης και εισηγήθηκε τον καθορισμό εύλογου χρονικού διαστήματος το οποίο να ξεκινά είτε από την αδράνεια του λογαριασμού για συγκεκριμένη χρονική

περίοδο η οποία δεν θα υπερβαίνει τα δύο έτη ή τους έξι μήνες από την απενεργοποίηση του λογαριασμού από τον ίδιο το χρήστη.

Πρόσθεσε επίσης ότι, για στατιστικούς σκοπούς θα μπορούν να επεξεργαστούν τις πληροφορίες αφού προηγουμένως απαλείψουν και /ή διαγράψουν κάθε δεδομένο και/ή πληροφορία π.χ. αριθμό ταυτότητας, ονοματεπώνυμο, ημερομηνία γέννησης, κλπ , που παραπέμπει σε ταυτοποίηση και /ή προσδιορισμό άμεσα ή έμμεσα της ταυτότητας των υποκειμένων των δεδομένων.

7.6.10. Ανάρτηση προσωπικών δεδομένων σε ιστοχώρο από Κρατική Υπηρεσία

Η Επίτροπος ενημέρωσε την Υπηρεσία σχετικά με τα ακόλουθα:

Η συλλογή, ανάρτηση και δημοσίευση προσωπικών δεδομένων σε ιστοχώρο στο διαδίκτυο συνιστά μορφή επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων.

Η δημοσίευση μέσω της ανάρτησης προσωπικών δεδομένων σε ιστοχώρο στο διαδίκτυο, προσβάσιμο σε οποιοδήποτε πρόσωπο, ενέχει ιδιαίτερους κινδύνους για την προσωπικότητα του ατόμου που συνδέονται κυρίως με τη φύση του διαδικτύου, ως μέσου ανεξέλεγκτης και απεριόριστης πρόσβασης, ιδίως μέσω της χρήσης των μηχανών αναζήτησης και της απεριόριστης δυνατότητας συσχέτισμού των πληροφοριών από διάφορες πηγές του διαδικτύου, καθιστώντας κατά τον τρόπο αυτό το άτομο πληροφοριακό αντικείμενο.

Επομένως, η οποιαδήποτε δημοσίευση μέσω της ανάρτησης σε ιστοχώρο προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο θα πρέπει να υπακούει σε όλες τις βασικές και θεμελιώδεις αρχές της νόμιμης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, (αρχή της νομιμότητας, αρχή του σκοπού, αρχή της αναλογικότητας, αρχή της ενημέρωσης και αρχή της διατήρησης των προσωπικών δεδομένων).

Ιδιαίτερα, η Επίτροπος επεσήμανε σε ότι αφορά στη δημοσίευση των χρηστών τ/κ περιουσίας για σκοπούς οικιακής / προσωπικής χρήσης με τα ονοματεπώνυμά τους στον ιστοχώρο στο Διαδίκτυο ότι στερείται νομικής βάσης τηρουμένης της οποίας θα νομιμοποιήτο ο υπεύθυνος επεξεργασίας να εκτελέσει τη σχετική επεξεργασία (δημοσίευση μέσω ανάρτησης στο διαδίκτυο), στη βάση των προϋποθέσεων του άρθρου 5 του Νόμου για τη νόμιμη επεξεργασία απλών και /ή κοινών προσωπικών δεδομένων ενώ έκρινε επίσης ότι ενδεχόμενη δημοσίευση των δεδομένων αυτών των χρηστών τ/κ περιουσίας για σκοπούς οικιακής χρήσης καταστρατηγεί την αρχή της αναλογικότητας.

Η γενική επίκληση «για σκοπούς διασφάλισης της διαφάνειας» δεν καθιστά τη σχετική επεξεργασία νόμιμη και σε καμία περίπτωση δεν τεκμηριώνει τυχόν υπεροχή της σε σχέση με το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή και το δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων των ατόμων με βάση το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο.

Υπό το φως του ανωτέρου σκεπτικού η Επίτροπος κατέληξε ότι, ανάρτηση των προσωπικών δεδομένων των χρηστών τ/κ περιουσίας (κατόχων και μισθωτών) για σκοπούς οικιακής /προσωπικής χρήσης, ως κατοικίες για διαμονή, σε ιστοχώρο στο διαδίκτυο υπό τις περιστάσεις ΔΕΝ κρίνεται σύνομη.

7.6.11. Κοινοποίηση προσωπικών δεδομένων από Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ)

Σχετικά με το ερώτημα κατά πόσο η κοινοποίηση από το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης στην ΕΕΥ των στοιχείων επικοινωνίας (διεύθυνση και αρ. τηλ.), 33 υποψηφίων

εκπαιδευτικών για μόνιμο διορισμό στη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία, οι οποίοι δεν ανταποκρίθηκαν στις κλήσεις της ΕΕΥ για παρακολούθηση του Προγράμματος Προϋπηρεσιακής Κατάρτισης της σχολικής χρονιάς 2017-2018, η παρακολούθηση του οποίου είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τον μόνιμο διορισμό των εκπαιδευτικών, η Επίτροπος αφού έλαβε υπόψιν της ότι:

Η ΕΕΥ στο πλαίσιο των εξουσιών και των εκ των Κανονισμών (ΚΔΠ 236/2007) αρμοδιοτήτων της έχει υποχρέωση να καλεί με επιστολές, διά του τύπου και μέσω διαδικτύου με βάση τον κατάλογο διοριστέων τους υποψήφιους για μόνιμο διορισμό με βάση τη σειρά κατάταξής τους, στο πιο πάνω πρόγραμμα.

Υποψήφιος, ο οποίος δεν ανταποκρίνεται στην πρόσκληση και δεν συμπληρώσει με επιτυχία το εν λόγω πρόγραμμα διαγράφεται από τον κατάλογο διοριστέων.

Η ΕΕΥ δεν έχει εντοπίσει 33 από τους υποψήφιους για μόνιμο διορισμό, υποψήφιους τους οποίους η εγγραφή είχε γίνει παλαιότερα και πιθανόν να είχαν αλλάξει τα δηλωθέντα στοιχεία επικοινωνίας τους, αρ. τηλ. και διεύθυνση.

Οι διατάξεις του άρθρου 5(2) (α) και (β) της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων προνοούν -

«5(2) Επεξεργασία δεδομένων επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων όταν-

(α) Η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από νόμο ή Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει νόμου ή Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

(β) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση σύμβασης στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι το υποκείμενο των δεδομένων ή για τη λήψη μέτρων κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου των δεδομένων, πριν από τη σύναψη σύμβασης·».

Οι διατάξεις του άρθρου 4(1)(δ) της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων και συγκεκριμένα της αρχής της ενημέρωσης των δεδομένων με βάση την οποία:

«4 (1) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας διασφαλίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα-
.....

(δ) είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, υποβάλλονται σε ενημέρωση·»,

Κατέληξε ότι το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης, δύναται να κοινοποιήσει στην ΕΕΥ τα στοιχεία επικοινωνίας (αρ. τηλ. και διεύθυνση) των 33 υποψηφίων για μόνιμο διορισμό στη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία, τα οποία αντιστοιχούσαν στον κατάλογο με τα ονοματεπώνυμα και αρ. ταυτότητας των προσώπων αυτών που η ΕΕΥ είχε κοινοποιήσει στο Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης.

Η εν λόγω κοινοποίηση, έγινε εντός του ανωτέρω νομοθετικού πλαισίου και ήταν απαραίτητη για την εκπλήρωση υποχρέωσης της ΕΕΥ ως υπεύθυνου επεξεργασίας, ενώ ήταν επίσης απαραίτητη και για τη λήψη μέτρων κατόπιν αιτήσεως των υποψηφίων εκπαιδευτικών για μόνιμο διορισμό και επομένως κρίθηκε σύνομη.

Η Επίτροπος απηύθυνε τηρουμένων των εξουσιών που της αποδίδουν οι πρόνοιες του άρθρου 23(1)(γ) του Νόμου σχετική Σύσταση στην ΕΕΥ:

«Συνέστησε όπως η ΕΕΥ μεριμνήσει και /ή λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για τον καθορισμό διαδικασίας στο μέλλον με σκοπό την τήρηση ορθών /ακριβών και επικαιροποιημένων πληροφοριών σχετικά με όλα τα υποκείμενα των δεδομένων, δεδομένα των οποίων συλλέγει και τηρεί στα αρχεία και /ή τις βάσεις δεδομένων της σύμφωνα με την αρχή της ενημέρωσης».

7.6.12. Κοινοποίηση δεδομένων προς Πρόεδρο Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Αναφορικά με ερώτημα προς την Επίτροπο κατά πόσο μπορούσε το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) να κοινοποιήσει δεδομένα που αφορούσαν στην υγεία των εκπαιδευτικών που ήταν αποσπασμένοι στο ΥΠΠ και αντιμετώπιζαν χρόνια προβλήματα υγείας σε μορφή ανώνυμη (αριθμό ασθενών εκπαιδευτικών και χρόνια απόσπασής τους στο ΥΠΠ) στο πλαίσιο της συνεδρίας της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, κατά τη συζήτηση του θέματος «εξαίρεση συγκεκριμένων θέσεων του ΥΠΠ από την απαγόρευση πλήρωσης κενών στο Δημόσιο θέσεων» η Επίτροπος υπέβαλε τις ακόλουθες θέσεις:

Σκεπτικό και κατάληξη Επιτροπής:

Τα ανώνυμα δεδομένα που είχε στην κατοχή της η Επιτροπή με βάση κατάσταση που υπέβαλε η ΕΕΥ, αλλά και καταστάσεις που υπέβαλε το ΥΠΠ σε συσχέτιση και συνδυασμό με το δημοσιευμένο μητρώο της ΕΕΥ θα μπορούσαν έμμεσα χωρίς την καταβολή υπερβολικής προσπάθειας να οδηγήσουν στην ταυτοποίηση των 8 εκπαιδευτικών, οι οποίοι ήταν αποσπασμένοι στο ΥΠΠ και έπασχαν από χρόνιες παθήσεις. Η σχετική επεξεργασία συνιστούσε επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων (δεδομένων υγείας) και καθίστατο νόμιμη μόνο τηρουμένων των αντίστοιχων προνοιών των άρθρων 4 και 6 του οικείου Νόμου.

Δυνάμει της Αρχής της Αναγκαιότητας και Αναλογικότητας, η ταυτοποίηση των 8 στον αριθμό ασθενούντων εκπαιδευτικών από την Επιτροπή θα έπρεπε να ήταν και να τελούσε σε πλήρη αιτιώδη συνάφεια με τον επιδιωκόμενο εκ μέρους της σκοπό.

Το οριζόμενο προς συζήτηση θέμα ενώπιον της ανωτέρω Κοινοβουλευτικής Επιτροπής «εξαίρεση συγκεκριμένων θέσεων του ΥΠΠ από την απαγόρευση πλήρωσης κενών στο Δημόσιο θέσεων» σε σχέση με το θέμα των αποσπασμένων εκπαιδευτικών με χρόνια προβλήματα υγείας στο ΥΠΠ, έκρινε η Επίτροπος ότι, η όποια συνάφεια μεταξύ τους αφορά και /ή μπορούσε να ικανοποιηθεί μόνο με τον αριθμό των ατόμων αυτών. Η ταυτοποίησή τους αποτελούσε κατά την άποψή της θέμα το οποίο υπερέβαινε τις εκ του νόμου αρμοδιότητες της Επιτροπής λαμβανομένου υπόψη ότι καθ' ύλην αρμόδια για το διορισμό και την πλήρωση των θέσεων πρώτου διορισμού και θέσεων προαγωγής σε υπηρεσίες της Δημοκρατίας είναι η ανεξάρτητη στη Δημοκρατία Αρχή ΕΔΥ. Η εν λόγω υπέρβαση συνιστά και συνεπάγεται υπέρβαση της αρχής της αναλογικότητας, όπως αναφέρεται πιο πάνω και ως εκ τούτου κατέληξε ότι το αίτημα της Επιτροπής θα έπρεπε να θεωρείται ότι έχει ικανοποιηθεί από το ΥΠΠ αλλά και την ΕΕΥ με τις ανώνυμες καταστάσεις που ήδη έχουν κοινοποιήσει στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή.

Συνακόλουθα, η Επίτροπος, εισηγήθηκε ότι κάθε υπεύθυνος επεξεργασίας ο οποίος βρίσκεται προ του διλήμματος της κοινοποίησης προσωπικών δεδομένων σε τρίτους θα πρέπει να προσμετρά τα ακόλουθα στοιχεία:

Η καταλληλότητα του μέτρου και /ή περιορισμού προς τον επιδιωκόμενο σκοπό θα επιφέρει τα κατάλληλα αποτελέσματα ή δυνατό να αποτελέσει έρεισμα κακόβουλων επικριτικών σχολίων και ή αντικείμενο κουτσομπολιού.

Η αναγκαιότητα ως επιλεγθέν μέτρο, θα πρέπει να είναι το λιγότερο επαχθές για τον αποδέκτη του μέτρου και όχι το επαχθέστερο σε σχέση πάντοτε με τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Η συνάφεια του μέτρου προς το σκοπό:

Υπό το φως της πιο πάνω ανάλυσης, η Επίτροπος έθεσε εύλογα το ερώτημα «αν η αποκάλυψη των ονομάτων των ασθενούντων εκπαιδευτικών ως μέτρο είναι εύλογη και ανάλογη με τον επιδιωκόμενο σκοπό».

7.6.13. Παραχώρηση στοιχείων καταναλωτών από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου για 14 κέντρα αναψυχής που υφίστανται σε T/K τεμάχιο στην περιοχή Μακένζυ στη Λάρνακα

Η Επίτροπος κλήθηκε να τοποθετηθεί σχετικά με αίτημα του Κηδεμόνα τουρκοκυπριακών περιουσιών για κοινοποίηση κατάστασης με προσωπικά δεδομένα από την ΑΗΚ και σκέφτηκε ως ακολούθως:

Σύμφωνα με τους περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμους του 1991, Ν. 139/1991, ως εκάστοτε τροποποιούνται και ειδικότερα τις εξουσίες και αρμοδιότητες του Κηδεμόνα τουρκοκυπριακών περιουσιών, ως του μόνου νόμιμα και θεσμικά αναγνωρισμένου φορέα διαχείρισης των τουρκοκυπριακών περιουσιών, καθ' όλη την διάρκεια της έκρυθμης κατάστασης και μέχρις ότου επιτευχθεί τελική διευθέτηση της, ο Υπουργός Εσωτερικών υπό την ιδιότητά του αυτή καθίσταται ο κατά νόμο υπεύθυνος και για όλους τους σκοπούς του Νόμου, ως υπεύθυνος επεξεργασίας όλων των δεδομένων που αφορούν στη διαχείριση των περιουσιών αυτών.

Σχετικό είναι το Άρθρο 6 (στ) του περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμου με βάση το οποίο ο Κηδεμόνας ζητά και παίρνει από οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο πρόσωπο, Κυβερνητικό Τμήμα ή Αρχή, πληροφορίες σχετικά με οποιαδήποτε τουρκοκυπριακή περιουσία.

Τη θέση μας αυτή ενισχύουν, μεταξύ άλλων, οι κατωτέρω διατάξεις:

Από τους περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμους του 1991, Ν. 139/1991, ως εκάστοτε τροποποιούνται:

Υπό το φως των ανωτέρω, η Επίτροπος κατέληξε ότι δεδομένου ότι ο Κηδεμόνας συνιστά τον υπεύθυνο επεξεργασίας όλων των πληροφοριών που αφορούν στην εκπλήρωση των εκ του νόμου αρμοδιοτήτων και εξουσιών του, και τις οποίες θα έπρεπε δυνάμει του υπό αναφορά νόμου να είχε ήδη στην κατοχή του, για να είναι σε θέση να ασκήσει τις εκ του νόμου απορρέουσες αρμοδιότητες και εξουσίες του σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 5(2)(α) του Νόμου, μπορούσε να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούσαν και /ή σχετίζονταν με όλες τις μισθώσεις και υπομισθώσεις ακινήτων στην περιοχή Μακένζυ στη Λάρνακα και ειδικότερα στις πληροφορίες που αφορούσαν σε όλους τους κατόχους κέντρων αναψυχής (καταναλωτές ΑΗΚ) από τη χρονική περίοδο 1987 μέχρι σήμερα.

Η σχετική κοινοποίηση της αιτηθείσας κατάστασης από την ΑΗΚ προς τον Κηδεμόνα θα έπρεπε να γίνει τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 11(3)(α) του Νόμου που αφορά στην ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων.

7.6.14. Συλλογή στοιχείων από το αρχείο της Αστυνομίας

Πολίτης της Δημοκρατίας υπέβαλε καταγγελία στο Γραφείο, με την οποία ισχυριζόταν ότι, η ασφαλιστική εταιρεία Gan Direct σύλλεξε με παράνομο τρόπο προσωπικά δεδομένα που τον αφορούσαν από το αρχείο της Αστυνομίας, σχετικά με το τροχαίο ατύχημα που είχε εμπλακεί.

Μετά από αλληλογραφία που είχαμε με το Αρχηγείο Αστυνομίας, μας επιβεβαίωσε τα ακόλουθα:

(α) Από τη διεξαχθείσα έρευνα δεν προέκυψε μαρτυρία εναντίον οποιουδήποτε μέλους της Αστυνομίας για πιθανή διάπραξη πειθαρχικών ή/και ποινικών αδικημάτων.

(β) Ο παραπονούμενος είχε κληθεί επανειλημμένα όπως προσέλθει για λήψη γραπτής κατάθεσης, ωστόσο δεν το έπραξε, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η περαιτέρω διερεύνηση της υπόθεσης του.

(γ) Ο παραπονούμενος είχε ήδη ενημερωθεί από την Αστυνομία ότι, το αίτημα του για διαγραφή παλαιότερης καταδίκης του από τα μητρώα της Αστυνομίας δεν μπορούσε να ικανοποιηθεί, βάσει γνωμάτευσης της Νομικής Υπηρεσίας

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η Επίτροπος θεώρησε το θέμα λήξαν δεδομένου ότι:

(α) Η Αστυνομία επιτρέπεται να διατηρεί παλαιότερες καταδίκες φυσικών προσώπων,

(β) από την έρευνα που είχε διεξαχθεί, δεν φάνηκε ότι, πληροφορίες που τον αφορούσαν κοινοποιήθηκαν/ανακοινώθηκαν από μητρώο της Αστυνομίας προς την ασφαλιστική εταιρεία Gan Direct και

(γ) οποιαδήποτε προφορική ανακοίνωση προσωπικών πληροφοριών του παραπονούμενου από την ασφαλιστική εταιρεία προς τρίτα πρόσωπα (όπως για παράδειγμα, φίλους και μέλη της οικογένειάς του), δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3(1) αυτού.

Υπό τις περιστάσεις, η Επίτροπος έκρινε ότι, η Αστυνομία ενήργησε στην προκειμένη περίπτωση στα πλαίσια του Νόμου.

7.6.15. Συνεδριάσεις Δήμων και Κοινοτικών Συμβουλίων

(α) Δημοσίευση ημερήσιας διάταξης και πρακτικών συνεδριάσεων στην ιστοσελίδα των Δήμων

(β) Ζωντανή μετάδοση των συνεδριάσεων μέσω του διαδικτύου

(γ) Ηχογράφηση (καταγραφή ήχου), βιντεογράφηση/οπτικογράφηση (καταγραφή εικόνων και/ή ήχου με κάμερα) των συνεδριάσεων

Με αφορμή τα διάφορα ερωτήματα που τέθηκαν στην Επίτροπο από Δήμους και Κοινοτικά Συμβούλια σε σχέση με τα πιο πάνω θέματα και λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του Νόμου, η Επίτροπος είχε την άποψη ότι, η δημοσίευση στην ιστοσελίδα των Δήμων/Κοινοτικών Συμβουλίων των πρακτικών των συνεδριάσεων καθώς και η ζωντανή μετάδοση των συνεδριάσεων μέσω του διαδικτύου:

(α) συνιστά μεταγενέστερη επεξεργασία που είναι ασυμβίβαστη με τον αρχικό σκοπό τήρησης των πρακτικών και ως εκ τούτου αντίκειται στις διατάξεις του άρθρου 4 (1)(β) του Νόμου (αρχή του σκοπού) και

(β) κρίνεται υπερβολική και μη αναγκαία για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και είναι δυσανάλογη σε σχέση προς αυτόν και ως εκ τούτου παραβιάζει τις διατάξεις του άρθρου 4 (1)(γ) του Νόμου (αρχή της αναλογικότητας).

Οι Δήμοι/Κοινοτικά Συμβούλια, εάν επιθυμούν, μπορούν να ηχογραφήσουν/ βιντεογραφήσουν τις συνεδριάσεις για σκοπούς πιστής καταγραφής των πρακτικών, δεδομένου ότι έχει εκ των προτέρων δοθεί η συγκατάθεση όλων των επηρεαζόμενων προσώπων (δηλαδή του Δήμαρχου, Αντιδημάρχου και μελών του Δημοτικού Συμβουλίου / Προέδρου, Αντιπροέδρου και μελών του Κοινοτικού Συμβουλίου) ή χωρίς τη συγκατάθεση τους αν υπάρχει έννομο συμφέρον, το οποίο όμως υπερέχει των δικαιωμάτων,

συμφερόντων και θεμελιωδών ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων (άρθρο 5(2)(ε) του Νόμου), νοουμένου ότι, όπως έχω αναφέρει και πιο πάνω, τα πρακτικά δεν θα κοινοποιούνται/ανακοινώνονται σε τρίτους /δημοσιεύονται οπουδήποτε.

Σε τέτοια περίπτωση, θα πρέπει να αποφασιστεί ποιος θα είναι ο υπεύθυνος επεξεργασίας του κάθε Αρχείου (το πρόσωπο δηλαδή που θα αποφασίσει για τον τρόπο και το σκοπό της επεξεργασίας - άρθρο 2 του Νόμου), ο οποίος θα έχει τις ακόλουθες υποχρεώσεις/ευθύνες:

(α) Ενημερώνει τα επηρεαζόμενα πρόσωπα με τρόπο πρόσφορο και σαφή για την ταυτότητα του υπεύθυνου επεξεργασίας, το σκοπό της επεξεργασίας και την ύπαρξη του δικαιώματος πρόσβασης και διόρθωσης (άρθρο 11(1) του Νόμου),

(β) λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασίας τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφάλειας ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας (άρθρο 10(3) του Νόμου),

(γ) μετά την επικύρωση των πρακτικών και/ή όταν τα πρακτικά δεν εξυπηρετούν το σκοπό για τον οποίο τηρήθηκαν, θα πρέπει να καταστρέφει τα μαγνητοφωνημένα/ακτινογραφημένα αρχεία (άρθρο 4(1)(ε) του Νόμου) και

(δ) υποβάλει στο Γραφείο το έντυπο Γνωστοποίησης Σύστασης και Λειτουργίας Αρχείου / Έναρξης Επεξεργασίας για το μαγνητοφωνημένο /οπτικογραφημένο αρχείο που θα τηρεί και θα περιλαμβάνει τα πρακτικά των συνεδριάσεων.

7.6.16. Πρόσβαση στο mailbox πρώην Διαχειρίστριας της Λαϊκής Τράπεζας

Η Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ ζήτησε την άποψη της Επιτρόπου κατά πόσο ο Ειδικός Διαχειριστής της Λαϊκής Τράπεζας δικαιούτο να αντιγράψει σε εξωτερικό δίσκο τα αρχεία υπηρεσιακών ηλεκτρονικών μηνυμάτων πρώην Διαχειρίστριας της Λαϊκής Τράπεζας, ενόψει του γεγονότος ότι, η ίδια δεν συγκατατίθετο για κάτι τέτοιο.

Τηρουμένων των διατάξεων των άρθρων 4(1) και 5(2) της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων και των διατάξεων των άρθρων 46, 65, 67, 106 και 107 του Νόμου που ρυθμίζει την Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων και Επενδυτικών Εταιρειών και Συναφή Θέματα (Ν. 22(I)/2016), η Επίτροπος έκρινε ότι:

Δεδομένου ότι, ο Ειδικός Διαχειριστής διορίζεται από την Αρχή Εξυγίανσης για την άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων που αφορούν στην εκτέλεση των μέτρων εξυγίανσης στην πρώην Λαϊκή Τράπεζα, δυνάμει του Νόμου 22(I)/2016), ο νυν Ειδικός Διαχειριστής, για την εκτέλεση του έργου που του έχει αναταθεί, μπορεί νόμιμα να έχει πρόσβαση σε οποιαδήποτε έγγραφα περιλαμβανομένων και των υπηρεσιακών ηλεκτρονικών μηνυμάτων της πρώην Διαχειρίστριας, τηρουμένων των ακόλουθων προϋποθέσεων:

(α) Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια της έρευνας και/ή πρόσβασης στον ηλεκτρονικό υπολογιστή της, θα εντοπιζόνταν και/ή αποκαλύπτονταν προσωπικά δεδομένα που την αφορούσαν, τα οποία δεν σχετιζόνταν με τραπεζικές εργασίες, ούτε με την εκτέλεση των καθηκόντων που της είχαν ανατεθεί, και άρα δεν αφορούσαν στους σκοπούς της έρευνας που διεξήγαγε ο νυν Ειδικός Διαχειριστής, τα εν λόγω δεδομένα δεν θα έπρεπε να λαμβάνονταν υπόψη και ούτε να χρησιμοποιούνταν και/ή τύχαιναν οποιασδήποτε μορφής επεξεργασίας προς επίτευξη άλλου σκοπού.

(β) Θα αντιγράφονταν μόνο όσα υπηρεσιακά ηλεκτρονικά μηνύματα ήταν απολύτως αναγκαία για το σκοπό της έρευνας (αρχή της αναλογικότητας, άρθρο 4(1)(γ) του Νόμου), χωρίς να ήταν αναγκαία η συγκατάθεση της (άρθρο 5(2)(α) και (ε) του Νόμου).

(γ) Η Τράπεζα Κύπρου ενεργώντας ως custodian των δεδομένων της πρώην Λαϊκής Τράπεζας και διατηρώντας στη φύλαξη της τα mailboxes των πρώην υπαλλήλων και πρώην Ειδικών Διαχειριστών της, όφειλε, ως ο υπεύθυνος επεξεργασίας του αρχείου, να ενημερώσει την πρώην Διαχειρίστρια για την επικείμενη πρόσβαση στα αρχεία των υπηρεσιακών ηλεκτρονικών μηνυμάτων της και της αντιγραφής αυτών από τον νυν Ειδικό Διαχειριστή.

(δ) Κατά την αντιγραφή και μεταφορά των δεδομένων, θα τηρούνταν πιστά οι διατάξεις του άρθρου 10(3) του Νόμου που αφορούν στο απόρρητο και στην ασφάλεια της επεξεργασίας.

7.6.17. Παροχή στοιχείων συμμετεχόντων συνεδρίου προς τον ΚΟΤ σχετικά με το σχέδιο κινήτρων για την οργάνωση συνεδρίων / συναντήσεων και ταξιδιών στην Κύπρο από τον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού (στο εξής «ο ΚΟΤ») απέστειλε ερώτημα στην Επίτροπο κατά πόσο η παροχή προς τον ΚΟΤ των τελικών καταλόγων των εγγράφων με τα ονόματα των συμμετεχόντων του συνεδρίου, τη χώρα συνήθους διαμονής, τον οργανισμό που εκπροσωπούν και την υπογραφή των συνέδρων, παραβιάζει τη νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων.

Η Επίτροπος, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις των άρθρων 4, 5(2)(ε) και 10 του Νόμου, θεώρησε ότι, ο σκοπός που ο ΚΟΤ ζητούσε τα ονόματα και τις υπογραφές των συμμετεχόντων στα συνέδρια δεν ήταν ασύμβατος με το σκοπό για τον οποίο επιδίωκε ο ΚΟΤ και ότι συλλέγονταν μόνο τα απολύτως απαραίτητα στοιχεία για την πραγματοποίηση του απαιτούμενου σκοπού.

Επιπρόσθετα, έκρινε ότι, το έννομο συμφέρον που επιδίωκε ο ΚΟΤ, δηλαδή την καταβολή οικονομικής στήριξης σε δικαιούχους, υπερείχε των δικαιωμάτων, συμφερόντων και θεμελιωδών ελευθεριών των συνέδρων.

Ενόψει των ανωτέρω, η Επίτροπος είχε την άποψη ότι, εκ πρώτης όψεως, η συλλογή των προαναφερθέντων στοιχείων ήταν επιτρεπτή και δεν αποτελούσε παράβαση του Νόμου, νοουμένου ότι:

(α) Θα τηρούνταν οι αρχές του σκοπού, της αναλογικότητας και της διατήρησης που προβλέπονται στο άρθρο 4 (1) του Νόμου,

(β) Θα τηρούνταν οι διατάξεις του άρθρου 10 του Νόμου,

(γ) ο ΚΟΤ δεν θα χρησιμοποιούσε τα προσωπικά δεδομένα των συμμετεχόντων με σκοπό τη δημιουργία αρχείου ούτε θα τα χρησιμοποιούσε για την πραγματοποίηση οποιουδήποτε άλλου σκοπού και

(δ) ο ΚΟΤ δεν θα τα κοινοποιούσε / ανακοίνωνε σε τρίτους.

7.6.18. Παροχή στοιχείων εργοδοτουμένου στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Εταιρεία απέστειλε ερώτημα στην Επίτροπο με την οποία ζητούσε την άποψη της κατά πόσο μπορούσε να παρέχει στοιχεία εργοδοτουμένων της στις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η Επίτροπος, αφού μελέτησε το θέμα, με επιστολή της ενημέρωσε την εργοδότη εταιρεία τα εξής:

Το άρθρο 6 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου (Κεφ.155) που αφορά τη διαταγή παρουσίασης εγγράφων, προβλέπει ότι:

«6.-(1) Ο ανακριτής δύναται κατά τη διάρκεια της ανάκρισης για ποινικό αδίκημα, αν αυτός θεωρεί την παρουσίαση κάποιου εγγράφου αναγκαία ή επιθυμητή για τους σκοπούς της ανάκρισης, να εκδώσει γραπτή διαταγή στο πρόσωπο υπό την κατοχή ή τον έλεγχο του οποίου βρίσκεται το έγγραφο αυτό ή πιστεύεται ότι βρίσκεται, απαιτώντας από αυτό την παρουσίαση του εγγράφου σε τέτοιο εύλογο τόπο και χρόνο ως ήθελε καθοριστεί στη διαταγή.

(2) Κάθε πρόσωπο που καλείται βάσει γραπτής διαταγής δυνάμει του παρόντος άρθρου να παρουσιάσει έγγραφο, θεωρείται ότι συμμορφώθηκε με τη διαταγή, αν προκάλεσε, την παρουσίαση του εγγράφου αντί να παρεβρεθεί αυτοπροσώπως για να το παρουσιάσει.

(3) Όποιος χωρίς εύλογη αιτία, όταν διαταχτεί δυνάμει του παρόντος άρθρου να παρουσιάσει οποιοδήποτε έγγραφο, αρνείται να ενεργήσει με τον τρόπο αυτό, είναι ένοχος ποινικού αδικήματος και υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα τρία χρόνια ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις χίλιες πεντακόσιες λίρες ή και στις δύο αυτές ποινές.

(4) Οι διατάξεις του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται για οποιοδήποτε έγγραφο για την παρουσίαση του οποίου απαιτείται από το Νόμο αυτό ή από άλλο Νόμο ένταλμα του Υπουργικού Συμβουλίου ή διάταγμα του Δικαστηρίου».

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5(2)(α) του Νόμου, η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων όταν αυτή «είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από νόμο ή Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει νόμου ή Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η Επίτροπος είχε την άποψη ότι, η εταιρεία είχε υποχρέωση όπως παρέχει τα στοιχεία που ζητούσαν οι Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων και τέτοια επεξεργασία δεν παραβίαζε τις διατάξεις του Νόμου.

7.7. Συλλογή / Επεξεργασία υπερβολικών δεδομένων

7.7.1. Διερεύνηση παραπόνου αναφορικά με τη συλλογή δεδομένων από τους αιτητές Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος

Σε συνέχεια παραπόνου που υποβλήθηκε, η Επίτροπος αποφάσισε να εξετάσει την πρακτική που ακολουθεί η Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας να συλλέγει από τον λήπτη Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ) τα δεδομένα που αναφέρονται στον ιδιοκτήτη της ενοικιαζόμενης οικίας και όχι από τον ίδιο τον ιδιοκτήτη.

Στα έντυπα αιτήσεων ΕΕΕ, η Υπηρεσία ζητούσε από τους αιτητές την παροχή στοιχείων του ιδιοκτήτη της ενοικιαζόμενης οικίας και συγκεκριμένα το όνομα, αριθμό φορολογικής ταυτότητας, αριθμό ΦΠΑ, διεύθυνση, τηλέφωνο επικοινωνίας και αριθμό τραπεζικού λογαριασμού.

Το άρθρο 16 του περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμου του 2014 (Νόμος 109(Ι)/2014) προνοεί ότι:

(1) Τηρουμένων των διατάξεων της νομοθεσίας, σε αιτητή ή/και δικαιούχο ο οποίος διαμένει σε κατοικία για την οποία καταβάλλεται ενοίκιο είτε από τον ίδιο είτε από άλλο μέλος της οικογενειακής μονάδας παρέχεται επίδομα ενοικίου, σύμφωνα με τους πιο κάτω όρους:

(α) Το μέρος του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος που αναλογεί σε ενοίκιο καταβάλλεται απευθείας στον ιδιοκτήτη του υποστατικού με παράλληλη ενημέρωση άλλων αρμοδίων αρχών.

Δεδομένου ότι η νομοθεσία (άρθρο 14 του Νόμου 109(Ι)/2014) προβλέπει ότι, το μέρος του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος που αναλογεί σε ενοίκιο καταβάλλεται απευθείας στον ιδιοκτήτη του υποστατικού, είναι επομένως νόμιμο η Υπηρεσία να επεξεργάζεται προσωπικά δεδομένα του ιδιοκτήτη της ενοικιαζόμενης οικίας τα οποία είναι συναφή με τον σκοπό, που στη προκειμένη περίπτωση είναι η καταβολή του ενοικίου. Όμως, η συλλογή και η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του ιδιοκτήτη αποτελεί ξεχωριστή επεξεργασία από αυτήν του αιτητή αφού ο ιδιοκτήτης της ενοικιαζόμενης οικίας είναι ξεχωριστή οντότητα με βάση τον ορισμό του υποκειμένου των δεδομένων και ο σκοπός της επεξεργασίας είναι διαφορετικός.

Η Επίτροπος έκρινε ότι η πρακτική που ακολουθούσε η Υπηρεσία να ζητά από τον αιτητή του ΕΕΕ να της παρέχει τα στοιχεία του ιδιοκτήτη της ενοικιαζόμενης οικίας γινόταν κατά παράβαση του Νόμου 138(Ι)/2001, για τους πιο κάτω λόγους:

- Η επεξεργασία δεν ήταν θεμιτή και νόμιμη αφού τα δεδομένα δεν συλλέγονταν από το ίδιο το υποκείμενο των δεδομένων, στην προκειμένη περίπτωση τον ιδιοκτήτη, αλλά από τον αιτητή (άρθρο 4(1)(α) του Νόμου).
- Ο σκοπός για τον οποίο συλλέγονταν τα δεδομένα του ιδιοκτήτη είναι η καταβολή του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος που αναλογούσε σε ενοίκιο απευθείας σε αυτόν. Ο σκοπός αυτός όμως ήταν διαφορετικός από τον σκοπό για τον οποίο ο αιτητής ΕΕΕ υπέβαλλε την αίτηση και παρείχε στην Υπηρεσία τα στοιχεία που αφορούσαν στον ίδιο και στην οικογένεια του (άρθρο 4(1)(β) του Νόμου).
- Δεν διασφαλιζέτο η Αρχή της Ακρίβειας αφού ο αιτητής ΕΕΕ πιθανόν να μην είχε τα ακριβή στοιχεία του ιδιοκτήτη (άρθρο 4(1)(δ) του Νόμου).
- Για να παρέχει τα στοιχεία του ιδιοκτήτη, ο αιτητής γινόταν, ανεξαρτήτως της θελήσεως του και κατά παράβαση του Νόμου, αποδέκτης των δεδομένων αφού τα στοιχεία του ιδιοκτήτη που ζητούσε η Υπηρεσία κατά την υποβολή της αίτησης του και ιδιαίτερα ο αριθμό φορολογικής ταυτότητας, ο αριθμός ΦΠΑ και ο αριθμός τραπεζικού λογαριασμού δεν αναγράφονταν απαραίτητα στη σύμβαση ενοικίασης της οικίας. Η συλλογή των δεδομένων του ιδιοκτήτη του υποστατικού από τον αιτητή ΕΕΕ, για σκοπούς υποβολής της αίτησης, γινόταν κατά παράβαση του Νόμου αφού ο αιτητής γινόταν αποδέκτης των δεδομένων χωρίς να πληρούνται οι πρόνοιες των άρθρων 4 και 5 του Νόμου.
- Ο ιδιοκτήτης της ενοικιαζόμενης οικίας δεν ενημερωνόταν από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, στην προκειμένη περίπτωση την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας, για την επεξεργασία των δεδομένων του με βάση των προνοιών του άρθρου 11(3) του Νόμου, όταν η συλλογή των δεδομένων που αφορούσαν στον ιδιοκτήτη γινόταν από τρίτους.

Η Υπηρεσία θα μπορούσε να ζητά από τους αιτητές στα έντυπα αιτήσεων ΕΕΕ να της παρέχουν μόνο τα στοιχεία επικοινωνίας του ιδιοκτήτη της ενοικιαζόμενης οικίας (όνομα, διεύθυνση και τηλέφωνο επικοινωνίας) και στη συνέχεια να επικοινωνεί απευθείας με τον ιδιοκτήτη για να ζητεί από τον ίδιο τα απαιτούμενα στοιχεία και ταυτόχρονα να τον ενημερώνει για την σχετική επεξεργασία των δεδομένων του.

Ζητήθηκε από την Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας να τροποποιήσει τις διαδικασίες που ακολουθεί ώστε να είναι σύμφωνες με τις πιο πρόνοιες του Νόμου.

7.7.2. Επεξεργασία δεδομένων πιστωτικών καρτών σε Υπεραγορά

Υποβλήθηκε καταγγελία από παραπονούμενο ότι σε Υπεραγορά στα Λατσια, κατά την πληρωμή των αγορών στο ταμειακό μηχάνημα έδωσε τη τραπεζική του κάρτα και η ταμίας συμπλήρωσε τα στοιχεία της κάρτας και το όνομα του σε κάποιο έντυπο, το οποίο το παρέδωσε για υπογραφή, χωρίς να τον ενημερώσει για τον σκοπό της επεξεργασίας και χωρίς να του δίνεται εναλλακτική επιλογή. Εξ όσων ενημερώθηκε στη συνέχεια, η καταχώρηση των στοιχείων της πιστωτικής κάρτας σε έντυπο απαιτείτο από την Υπεραγορά σε περιπτώσεις βλάβης του τερματικού POS ή του δικτύου της JCC.

Η Επίτροπος έκρινε ότι η καταχώρηση των στοιχείων της πιστωτικής κάρτας σε έντυπο θα μπορούσε να γίνει μόνο με τη συγκατάθεση των υποκειμένων των δεδομένων/ πελατών, αφού πρώτα τα υποκείμενα των δεδομένων ενημερώνονταν κατάλληλα.

Για να είναι έγκυρη η συγκατάθεση πρέπει να πληροί συγκεκριμένες προϋποθέσεις:

Πρώτον, η συγκατάθεση θα πρέπει να περιλαμβάνει τη δήλωση βούλησης, με την οποία το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα εκφράζει τη συμφωνία του.

Η δεύτερη πτυχή της συγκατάθεσης αφορά στην ενημέρωση: το ενδιαφερόμενο άτομο πρέπει να λάβει, με σαφή και κατανοητό τρόπο, κατάλληλη ενημέρωση, τουλάχιστον για το σκοπό της επεξεργασίας, τους πιθανούς αποδέκτες και για τα δικαιώματα του (δικαίωμα πρόσβασης και διόρθωσης). Η ενημέρωση πρέπει πάντα να προηγείται της συγκατάθεσης.

Τρίτον, η συγκατάθεση θα πρέπει να είναι ελεύθερη, δηλαδή το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα πρέπει να είναι σε θέση να έχει πραγματική επιλογή και να του προσφέρεται εναλλακτική επιλογή.

Και τέλος, η συγκατάθεση πρέπει να είναι ρητή και κατανοητή: θα πρέπει δηλαδή να αναφέρεται σαφώς και επακριβώς το πεδίο εφαρμογής και οι συνέπειες της επεξεργασίας δεδομένων και δεν μπορεί να ισχύει για απεριόριστο σύνολο δραστηριοτήτων επεξεργασίας.

Η ορθή διαδικασία που οφείλει να εφαρμόσει η Υπεραγορά είναι πρώτα να ενημερώνει τα άτομα όπως περιγράφεται στο σημείο (ii) πιο πάνω. Θα πρέπει στη συνέχεια να προσφέρονται στους πελάτες εναλλακτικές επιλογές: είτε τη καταχώρηση των στοιχείων του πελάτη και της πιστωτικής κάρτας σε έντυπο με σκοπό να γίνει ανάληψη των χρημάτων σε μεταγενέστερο στάδιο, είτε τη πληρωμή με άλλο μέσο, π.χ. με επιταγή ή μετρητά. Αφού ο πελάτης συμφωνήσει στη καταχώρηση των στοιχείων του, τότε το έντυπο θα συμπληρώνεται και θα δίνεται στο πελάτη για υπογραφή.

Για πιο αποτελεσματική εφαρμογή των προτεινόμενων εναλλακτικών επιλογών, είναι απαραίτητο να γίνεται ανακοίνωση από τα μεγάφωνα αναφορικά με τη μη λειτουργία των τερματικών POS, και για τις εναλλακτικές μεθόδους πληρωμής, ούτως ώστε οι πελάτες να έχουν το χρόνο να ενεργήσουν ανάλογα.

Δοθήκαν οδηγίες προς τους υπεύθυνους των ταμείων της Υπεραγοράς αναφορικά με την ορθή διαδικασία που πρέπει να τηρούν στις περιπτώσεις βλάβης του τερματικού POS ή του δικτύου της JCC.

7.8 Δικαίωμα Πρόσβασης

7.8.1. Μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης από την Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ / Καθ'ής το παράπονο

Σύντομο ιστορικό:

Υπάλληλος της Καθ'ής το παράπονο στην προσπάθειά της να επικοινωνήσει τηλεφωνικώς με τον παραπονούμενο και πρωτοφειλέτη πιστωτικής διευκόλυνσης αντ'αυτού επικοινωνήσε με συγγενικό του πρόσωπο, το οποίο έφερε το ίδιο επώνυμο αλλά δεν είχε καμία σχέση με το συγκεκριμένο λογαριασμό και ως εκ τούτου θεωρείτο τρίτος. Κατά τη συνομιλία με τον τρίτο, η υπάλληλος αποκάλυψε προσωπικά δεδομένα των παραπονούμενων (πρωτοφειλέτη και εγγυητή) που αφορούσαν στο συγκεκριμένο λογαριασμό δανείου.

Οι παραπονούμενοι άσκησαν το δικαίωμα πρόσβασης τους και αιτήθηκαν να λάβουν το ηχητικό περιεχόμενο της τηλεφωνικής συνομιλίας της υπαλλήλου με τον τρίτο στο οποίο περιλαμβάνονταν προσωπικά τους δεδομένα.

Η Καθ'ής ενημέρωσε τους παραπονούμενους ότι δεν δύναται και δεν έχει οποιαδήποτε υποχρέωση να τους προμηθεύσει με το ηχητικό υλικό που αιτήθηκαν και ως εκ τούτου αρνήθηκε να τους ικανοποιήσει το δικαίωμα πρόσβασης.

Σκεπτικό και Κατάληξη:

Επιτόπια επίσκεψη /έλεγχος. Πραγματοποιήθηκε στα υποστατικά της Καθ'ής επιτόπια επίσκεψη /έλεγχος από την οποία επιβεβαιώθηκε η ύπαρξη του επίμαχου ηχητικού και η κοινοποίηση /αποκάλυψη δεδομένων που αφορούσαν στους παραπονούμενους σε τρίτο πρόσωπο.

Η ενέργεια της υπαλλήλου της Καθ'ής το παράπονο να αποκαλύψει στον τρίτο κληθέντα, πριν να επιβεβαιώσει την ταυτότητά του, την ύπαρξη του δανείου, με πρωτοφειλέτη και εγγυητή τους παραπονούμενους ήταν προϊόν λάθους και απόρροια παράλειψης επίδειξης της δέουσας επιμέλειας εκ μέρους της.

Το δικαίωμα πρόσβασης αποτελεί θεσμοθετημένο δικαίωμα έκαστου ατόμου ως υποκειμένου των δεδομένων να ζητά και να λαμβάνει πληροφορίες ή και αντίγραφο, όπου αυτό δεν προϋποθέτει δυσανάλογη προσπάθεια, με τις πληροφορίες που έχει καταχωρισμένες στα μητρώα /αρχεία του ο υπεύθυνος επεξεργασίας και οι οποίες αφορούν μόνο στο άτομό του.

Η καταγραφή των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων από τις Τράπεζες (και άλλες νομικές οντότητες) αποτελεί μία νόμιμη επαγγελματική πρακτική στο πλαίσιο της επαγγελματικής επικοινωνίας, η οποία γίνεται με σκοπό την απόδειξη των εμπορικών συναλλαγών και ρυθμίζεται νομοθετικά από τις διατάξεις του περί Ρύθμισης Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμου του 2004, (Ν. 112(Ι)/2004), ως εκάστοτε τροποποιείται.

Η συλλογή και καταγραφή της φωνής των εκάστοτε επικοινωνούντων (καλούντος και καλούμενου), ως βιομετρικού δεδομένου με ηλεκτρονικά μέσα, συνιστά αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και καθίσταται νόμιμη εφόσον προβλέπεται νομοθετικά από τον πιο πάνω νόμο.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη νομιμότητά της με βάση το Νόμο είναι η προηγούμενη ενημέρωση κατά περίπτωση (του καλούμενου ή του καλούντα) σχετικά με την επικείμενη καταγραφή και το σκοπό της.

Η επεξεργασία είναι απόρρητη. Για τη διασφάλιση και προστασία του απορρήτου της επεξεργασίας και την ασφάλεια των δεδομένων από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτη επεξεργασία ο υπεύθυνος επεξεργασίας λαμβάνει όλα τα κατάλληλα οργανωτικά, τεχνικά και μέτρα φυσικής ασφάλειας.

Η επιλογή του κατάλληλου προσωπικού, η εκπαίδευσή του και ο έλεγχός του συνιστούν οργανωτικά μέτρα ασφάλειας που έκαστος υπεύθυνος επεξεργασίας υπέχει υποχρέωση να λαμβάνει.

Ο τρίτος είχε συγγένεια β' βαθμού με τους παραπονούμενους και ενδεχομένως να ήταν ήδη γνώστης των «κοινοποιηθέντων πληροφοριών» οπότε η αποκάλυψη /κοινοποίηση προσωπικών δεδομένων σε τέτοια περίπτωση θα έφερε μειωμένη βαρύτητα σε σχέση πάντοτε με την ενέργεια της υπαλλήλου η οποία φαίνεται να τελούσε σε κατάσταση πλάνης περί το πρόσωπο αφού πίστευε ότι επικοινωνούσε με τον εγγυητή του πρωτοφειλέτη.

Διαπιστώθηκε παράλειψη ενημέρωσης των υποκειμένων των δεδομένων σε κάθε στάδιο και σε κάθε επικοινωνία σχετικά με την καταγραφή των κλήσεων. Η ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων από τα ΑΠΙ μέσω των υπαλλήλων τους σχετικά με την ηχογράφηση των κλήσεων που αφορούν σε επαγγελματική επικοινωνία θα πρέπει να γίνεται σε κάθε στάδιο και σε κάθε επικοινωνία με πελάτη ή άλλο πρόσωπο. Τα ίδια ισχύουν κατ' αναλογία τόσο για τις εισερχόμενες όσο και για τις εξερχόμενες, από τα ΑΠΙ, κλήσεις.

Σχετικά με το μέρος του υποβληθέντος παραπόνου που αφορούσε στη μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης, η Επίτροπος έκρινε βάσιμο το παράπονο.

Διατακτικό – Προειδοποίηση - Συστάσεις:

Η Επίτροπος αποφάσισε να επιβάλει στην Καθ'ής τη διοικητική κύρωση της Προειδοποίησης με αποκλειστική προθεσμία τριών εβδομάδων από την ημερομηνία λήψης της παρούσας Απόφασης για πλήρη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης των παραπονούμενων, με τη χορήγηση σε αυτούς του γραπτού κειμένου από την απομαγνητοφώνηση του αποσπάσματος του ηχητικού υλικού που αφορά μόνο στις πληροφορίες /προσωπικά δεδομένα των παραπονούμενων, τα οποία η υπάλληλος αποκαλύπτει στο συνομιλητή της τρίτο.

Σχετικά δε με το μέρος του παραπόνου που αφορούσε στην κοινοποίηση των προσωπικών δεδομένων σε τρίτο, η Επίτροπος απηύθυνε στην Καθ'ής Συστάσεις ως ακολούθως:

Συστήνεται όπως:

A. Γίνει εντατικοποίηση των οργανωτικών μέτρων ασφάλειας των προσωπικών δεδομένων με την πραγματοποίηση και οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων απευθυνόμενων σε όλες τις βαθμίδες προσωπικού της Καθ'ής το παράπονο ανάλογα με τα καθήκοντα έκαστης βαθμίδας.

B. Γίνει εντατικοποίηση των οργανωτικών μέτρων ασφάλειας των προσωπικών δεδομένων με την πραγματοποίηση αιφνίδιων και περιοδικών δειγματοληπτικών ελέγχων, προσαρμοσμένων στα καθήκοντα και επίπεδα πρόσβασης του προσωπικού της Καθ'ής το παράπονο.

Γ. Διασφαλιστεί ότι σε κάθε στάδιο της επαγγελματικής επικοινωνίας θα προηγείται η ενημέρωση των εκάστοτε επικοινωνούντων (κληθέντων /καλούντων) σχετικά με την επικείμενη καταγραφή της κλήσης, είτε μέσω αυτόματου μηνύματος τηλεφωνητή είτε άλλως πως.

Δ. Διασφαλιστεί ότι η αναζήτηση πελατών στα ηλεκτρονικά συστήματα της Καθ'ής το παράπονο θα γίνεται μόνο με τον αριθμό της ταυτότητας του πελάτη και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, υπό προϋποθέσεις, θα καθίσταται δυνατή η αναζήτηση με βάση το ονοματεπώνυμο ή και συνδυασμό των δύο. Οι περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να καταγράφονται σε χωριστό αρχείο και να είναι διαθέσιμες για έλεγχο από το Γραφείο.

7.8.2 Δικαίωμα Δημοσίων Υπαλλήλων και Ωρομίσθιων Κυβερνητικών Υπαλλήλων Πρόσβασης στους προσωπικούς τους φακέλους

Σε σχετικό ερώτημα αναφορικά με το δικαίωμα πρόσβασης των δημοσίων υπαλλήλων στους προσωπικούς τους φακέλους, η Επίτροπος διευκρίνισε ότι κάθε δημόσιος υπάλληλος ή ωρομίσθιο προσωπικό ως υποκείμενα των δεδομένων, μπορούν να ζητούν και να λαμβάνουν, μεταξύ άλλων πληροφοριών, τις ακόλουθες πληροφορίες που αφορούν στο άτομό τους:

αξιολογήσεις, γνώμες/απόψεις/αναφορές/συστάσεις, εργασιακή συμπεριφορά, εργασιακή απόδοση, πρακτικά συνεντεύξεων, δεδομένου ότι αυτές αφορούν στο άτομό του. Οι γνώμες /αναφορές/συστάσεις από προϊσταμένους ή μέλη της Επιτροπής αξιολόγησης, Συμβουλευτικής Επιτροπής ή της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας που αφορούν άμεσα στην εργασιακή συμπεριφορά και/ή απόδοση του υποκειμένου των δεδομένων (περιλαμβανομένης και της σειράς κατάταξής και της βαθμολογίας του) είτε για σκοπούς διορισμού, προαγωγής είτε για σκοπούς απλής αξιολόγησης,

συνιστούν προσωπικά δεδομένα του ίδιου και ο εκάστοτε υπεύθυνος επεξεργασίας έχει υποχρέωση, μεταξύ άλλων, να ικανοποιεί σχετικά αιτήματα πρόσβασης στις πληροφορίες αυτές.

7.8.3. Πρόσβαση σε διορθωμένο γραπτό μαθήτριας του Γυμνασίου Έγκωμης

Ο πατέρας μαθήτριας του Γυμνασίου Έγκωμης ζήτησε να έχει πρόσβαση στο διορθωμένο γραπτό της θυγατέρας του στα μαθηματικά, αλλά η Διεύθυνση του Γυμνασίου του αρνήθηκε, επικαλούμενη συγκεκριμένο κανονισμό του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (στο εξής «το ΥΠΠ») που το απαγορεύει.

Η Επίτροπος πληροφόρησε γραπτώς την Γενική Διευθύντρια του ΥΠΠ για τις διατάξεις του άρθρου 12 του Νόμου, σύμφωνα με τις οποίες «καθένας έχει δικαίωμα πρόσβασης στα προσωπικά δεδομένα που τον αφορούν.».

Συνεπώς όταν υποβληθεί γραπτώς αίτημα από γονέα/κηδεμόνα ανήλικου μαθητή προς τον υπεύθυνο επεξεργασίας (δηλαδή το «ΥΠΠ»), ο οποίος διατηρεί στο αρχείο του προσωπικά δεδομένα του εν λόγω μαθητή, δηλαδή ασκεί το δικαίωμα πρόσβασης που του παρέχει το άρθρο 12 του Νόμου, το ΥΠΠ, έχει υποχρέωση να ικανοποιήσει το εν λόγω δικαίωμα, παρέχοντας του πρόσβαση σε όλα τα προσωπικά δεδομένα που διατηρεί για τον μαθητή, συμπεριλαμβανομένων και των διορθωμένων εξεταστικών δοκιμών του.

Για ενημέρωση του Υπουργείου, αναφερθήκαμε στην Απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) της 20ης Δεκεμβρίου 2017 στην υπόθεση C-434/16 Peter Nowak κατά Data Protection Commissioner, στην οποία το Δικαστήριο κατέληξε, μεταξύ άλλων, ότι:

(α) Οι γραπτές απαντήσεις και οι ενδεχόμενες διορθώσεις του εξεταστή σχετικά με τις απαντήσεις συνιστούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν στον υποψήφιο, στα οποία αυτός έχει δικαίωμα πρόσβασης.

(β) Το περιεχόμενο των διορθώσεων αποτελεί τη γνώμη ή την εκτίμηση του εξεταστή όσον αφορά στην ατομική επίδοση του εξεταζομένου, ιδίως στις γνώσεις και στις ικανότητές του στον οικείο τομέα.

(γ) Η παροχή δικαιώματος πρόσβασης στον υποψήφιο στις απαντήσεις και στις διορθώσεις του γραπτού του, εξυπηρετεί τον σκοπό της Οδηγίας 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, που είναι η εξασφάλιση της προστασίας του δικαιώματος στον ιδιωτικό βίο του υποψηφίου έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων που τον αφορούν.

Υπό το φως των πιο πάνω, το δικαίωμα πρόσβασης υποψηφίου στο γραπτό του και στις σχετικές με αυτό διορθώσεις του εξεταστή, αναγνωρίστηκε με την πρόσφατη απόφαση της 20ης Δεκεμβρίου 2017, το οποίο προέβη σε ερμηνεία των διατάξεων της οδηγίας 95/46.

7.8.4. Λήψη αντιγράφου Αίτησης Δανείου του κ. Χ από ΣΠΕ Αλληλεγγύης Λτδ

Πελάτης της ΣΠΕ Αλληλεγγύης Λτδ υπέβαλε καταγγελία στο Γραφείο μέσω δικηγόρου για μη ικανοποίηση του αιτήματος του για πρόσβαση στις πληροφορίες που τον αφορούν (αντίγραφο της τέταρτης σελίδας της αίτησης δανείου του).

Το Γραφείο αντάλλαξε διάφορες επιστολές με τη ΣΠΕ Αλληλεγγύης Λτδ με σκοπό τη διερεύνηση της καταγγελίας και της ζητήσαμε όπως προσκομίσει αντίγραφο της τέταρτης σελίδας της αίτησης δανείου του πελάτη της, ούτως ώστε η Επίτροπος να αποφασίσει /κρίνει κατά πόσο τα δεδομένα/πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε αυτή αφορούν στον παραπονούμενο και δικαιούται να λάβει αντίγραφο, βάσει των προνοιών του άρθρου 12(1) και (2) του Νόμου.

Μετά από εξέταση της επίμαχης τέταρτης σελίδας, η Επίτροπος έκρινε ότι, αυτή αφενός αφορά στα σχόλια της ΣΠΕ για τον τραπεζικό κίνδυνο που ενδεχομένως να επιφέρει η παροχή δανείου προς τον παραπονούμενο και αφετέρου περιέχει κυρίως προσωπικά δεδομένων τρίτων, στα οποία ο παραπονούμενος δεν έχει δικαίωμα να γνωρίζει (άρθρο 12(1) του Νόμου).

Ενόψει των ανωτέρω, θεωρήσαμε ότι, το δικαίωμα πρόσβασης του παραπονούμενου στην τέταρτη σελίδα της αίτησης δανείου του δεν μπορούσε να ικανοποιηθεί.

7.9. Άλλα Θέματα

7.9.1. Τηλεφωνική Έρευνα από την Εταιρεία RAI για λογαριασμό της ΙΚΕΑ με σκοπό τον έλεγχο της διανομής του καταλόγου της ΙΚΕΑ

Τον Σεπτέμβριο του 2017, η Επίτροπος προέβηκε σε αυτεπάγγελτη έρευνα με στόχο να διαπιστώσει κατά πόσο η έρευνα που διεξήγαγε τηλεφωνικώς η Εταιρεία RAI για λογαριασμό της ΙΚΕΑ με σκοπό τον έλεγχο της διανομής του καταλόγου της ΙΚΕΑ, ήταν σύννομη.

Η τηλεφωνική έρευνα εμπεριείχε σειρά ερωτήσεων, που αφορούσαν κυρίως στη λήψη του καταλόγου και στους πιθανούς λόγους μη λήψης του. Τα προσωπικά δεδομένα όπως η διεύθυνση της κατοικίας του καλούντος, ο αριθμός τηλεφώνου και η ηλικία, ήταν επίσης μέρος των ερωτήσεων. Σύμφωνα με τις δηλώσεις της ΙΚΕΑ, η έρευνα που πραγματοποιείτο τηλεφωνικώς κατά τον ουσιώδη χρόνο ήταν για να διακριβωθεί ότι η διανομή του καταλόγου της ΙΚΕΑ έγινε μέσα στα πλαίσια των εντολών της και του τρόπου που έπρεπε να ακολουθήσει ο διανομέας.

Η Επίτροπος θεωρεί ότι, για την διενέργεια τηλεφωνικών δημοσκοπήσεων/ερευνών με τη χρήση των αριθμών που είναι καταχωρισμένοι στο τηλεφωνικό κατάλογο ή με τη χρήση συστήματος για τη τυχαία κλήση τηλεφωνικών αριθμών, δεν απαιτείται προηγούμενη συγκατάθεση του καλούμενου (υποκείμενο των δεδομένων) εφόσον δεν έχει ή δεν υποκρύπτει προωθητική ενέργεια για προϊόν ή υπηρεσία ή άλλο διαφημιστικό σκοπό.

Όταν διενεργείται τηλεφωνικώς δημοσκόπηση ή έρευνα, χωρίς αναφορά μιας μόνο επωνυμίας ή ενός συγκεκριμένου ατόμου (π.χ. υποψηφίου), τότε εφαρμόζεται το άρθρο 5(2)(ε) του Νόμου (έννομο συμφέρον). Η εταιρεία ερευνών θα πρέπει να ενημερώνει τους καλούμενους σύμφωνα με το άρθρο 11 του Νόμου και να τους δίνει το δικαίωμα να αρνηθούν τη λήψη κλήσεων στο μέλλον όπως και τη συνέχιση της τρέχουσας κλήσης. Η άρνηση των καλουμένων θα πρέπει να καταχωρίζεται με σκοπό την εξασφάλιση της μη ενόχλησής τους στο μέλλον. Σε περίπτωση που η εταιρεία ερευνών επιθυμεί την αποθήκευση περαιτέρω στοιχείων που αφορούν στους καλούμενους, δηλαδή του ονόματός τους και της περιοχής που βρίσκεται ο αριθμός, θα πρέπει να λαμβάνει τη συγκατάθεση των καλουμένων αφού τους ενημερώσει για όσα αναφέρονται στο άρθρο 11 του Νόμου.

Όταν όμως η επεξεργασία υποκρύπτει προωθητική ενέργεια για προϊόν ή υπηρεσία ή άλλο διαφημιστικό σκοπό, π.χ. πολιτική διαφήμιση ή διαφήμιση εμπορικής επωνυμίας, τότε απαιτείται η εκ των προτέρων γραπτή συγκατάθεση του καλούμενου, όπως προνοεί το άρθρο 15(1) του Νόμου.

Το άρθρο 15 του Νόμου που αφορά στην επεξεργασία που γίνεται για σκοπούς προώθησης πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ' αποστάσεως, προνοεί ότι:

(1) Τα προσωπικά δεδομένα δεν αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας από οποιοδήποτε για λόγους προώθησης, πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ' αποστάσεως, εκτός αν το υποκείμενο των δεδομένων δηλώσει γραπτώς τη συγκατάθεσή του στον υπεύθυνο επεξεργασίας.

(2) Υπεύθυνος επεξεργασίας που επιθυμεί να προβεί σε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για τους λόγους που αναφέρονται στο εδάφιο (1), μπορεί να χρησιμοποιήσει για το σκοπό λήψης της συγκατάθεσης του υποκειμένου των δεδομένων το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του υπό τον όρο ότι τα δεδομένα αυτά έχουν ληφθεί από πηγές προσβάσιμες στο κοινό.

Ενόψει των προνοιών του άρθρου 15(2), η ΙΚΕΑ ή η Εταιρεία ερευνών RAI μπορεί να χρησιμοποιεί μόνο τα τηλέφωνα των ατόμων που είχαν δώσει τη γραπτή συγκατάθεση τους ή να χρησιμοποιεί το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση των προσώπων που ήταν καταχωρισμένα στο τηλεφωνικό κατάλογο μόνο για το σκοπό λήψης της γραπτής συγκατάθεσης τους για σκοπούς προώθησης πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ' αποστάσεως.

Η ΙΚΕΑ δεσμεύτηκε ότι θα συμμορφωθεί με τις συστάσεις της Επιτρόπου και πρότεινε να επανέλθει με εισηγήσεις για τον τρόπο διεξαγωγής της έρευνας που θα πραγματοποιηθεί κατά την διανομή του καταλόγου το 2018 οι οποίες να είναι σύμφωνες με τις διατάξεις του νόμου.

7.9.2. Άδεια διαβίβασης - COBALT NEW AGE AIRLINES GROUP LTD

Ιστορικό:

Σε συνέχεια της Απόφασης Προειδοποίησης της Επιτρόπου εναντίον της εταιρείας COBALT NEW AGE AIRLINES GROUP LTD, η εταιρεία υπέβαλε στο Γραφείο τις σχετικές Γνωστοποιήσεις ως το Διατακτικό της Απόφασης.

Σχετικά με τη Γνωστοποίηση που αφορούσε στο αρχείο επιβατών και λόγω της ιδιαιτερότητας της φύσης του συγκεκριμένου αρχείου, το οποίο περιλάμβανε δεδομένα καταστάσεων ονομάτων επιβατών (PNR), και ιδιαίτερα όσον αφορά στο σημείο ΣΤ της Γνωστοποίησης σχετικά με το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων, υποδείχθηκε από το Γραφείο η υποχρέωση έκαστου υπεύθυνου επεξεργασίας να καθορίζει χρονική περίοδο διατήρησης των δεδομένων ανάλογη με τους σκοπούς της σχετικής επεξεργασίας, με βάση την οποία να διασφαλίζεται ότι, τα δεδομένα διατηρούνται μόνο για όσο χρόνο είναι απολύτως απαραίτητα για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους, με την παρέλευση του οποίου τα δεδομένα διαγράφονται ή καταστρέφονται.

Σημειώνεται ότι, διαγραφή και /ή καταστροφή των δεδομένων, έχει την έννοια ότι, η ανάκτηση των δεδομένων και /ή αναγνώριση των υποκειμένων των δεδομένων με τεχνικά ή άλλα μέσα, δεν καθίσταται δυνατή.

Η σχετική υπόδειξη έγινε στη βάση της αρχής της διατήρησης των δεδομένων δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 4(2)(ε) του Νόμου.

Με την ίδια επιστολή της, η Επίτροπος επεσήμανε στην εταιρεία ότι, προκειμένου για υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους (cloud computing services) που παρέχονται από παροχείς εκτός της

Δημοκρατίας ή όπου τα data centres, οι servers και οι κύριες εγκαταστάσεις του πάροχου είναι εγκατεστημένα εκτός Ε.Ε και Ε.Ο.Χ, ο υπεύθυνος επεξεργασίας και εξαγωγέας των δεδομένων υπέχει υποχρέωση να υποβάλει Αίτηση για Άδεια Διαβίβασης στο Γραφείο.

Η απάντηση της εταιρείας ήταν η ακόλουθη:

«Η εταιρεία προχώρησε σε αντικατάσταση του συστήματος κρατήσεων επιβατών «Avantik» με το σύστημα της εταιρείας SABRE.

Η ολοκλήρωση της αντικατάστασης του συστήματος και μεταφορά των δεδομένων στο νέο σύστημα προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί στις 27 Οκτωβρίου (μεσάνυκτα).

Με βάση το νέο σύστημα της SABRE, τα δεδομένα θα παραμένουν στις βάσεις δεδομένων της SABRE για χρονική περίοδο 7 ημερών μετά από την ολοκλήρωση του ταξιδιού του επιβάτη και στη συνέχεια αφαιρούνται από το σύστημα. Στις περιπτώσεις εισιτηρίων διπλής διαδρομής, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν μόνο για μετάβαση και όχι για επιστροφή διατηρούνται στο σύστημα, για 13 μήνες και στη συνέχεια διαγράφονται.».

1^ο Σχόλιο Επιτρόπου: Σχετικό με την πολιτική ιδιωτικότητας της εταιρείας Sabre, είναι το ακόλουθο απόσπασμα από την ιστοσελίδα της στο διαδίκτυο, το οποίο δεν φαίνεται να συνάδει με τους ισχυρισμούς της εταιρείας.

«Furthermore, since the data collected in real-time is stored and used for historical analysis, it can provide much richer insights into market and passenger behaviors. The new offering benefits airlines in a number of ways, including:

«Improving data storage and retrieval, storing all ticketed transactions (both paper and electronic) in a relational database for several years».

Με βάση τα ανωτέρω στο σύστημα SABRE, θα διατηρείται ένας αρκετά μεγάλος αριθμός προσωπικών δεδομένων ενδεχομένως συμπεριλαμβανομένων και ευαίσθητων δεδομένων.

2^ο Σχόλιο Επιτρόπου: Ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα π.χ. αφορώντα την κατάσταση της υγείας προσώπου, πληροφορία άμεσα συνυφασμένη και απορρέουσα από τα ειδικά αιτήματα των επιβατών π.χ. για εξασφάλιση τροχοκαθίσματος.

Τα data centers και οι servers της εταιρείας SABRE, ευρίσκονται στις ΗΠΑ.

3^ο Σχόλιο Επιτρόπου: Οι ΗΠΑ είναι εκτός Ε.Ε και ΕΟΧ και για όλους τους σκοπούς τόσο του Ευρωπαϊκού όσο και του Εθνικού Νομοθετικού πλαισίου υπέχει υπόσταση και /ή ιδιότητα «τρίτης χώρας», που σημαίνει ότι η μεταφορά και /ή διαβίβαση προσωπικών δεδομένων σε τρίτες χώρες επιτρέπεται ΜΟΝΟ στην περίπτωση που έχει προηγουμένως εξασφαλιστεί Άδεια Διαβίβασης από την καθ' ύλην αρμόδια Αρχή «Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα». Σημειώνεται ότι με το όρο διαβίβαση νοείται και η πρόσβαση σε δεδομένα μέσω απομακρυσμένης πρόσβασης/remote access.

4^ο Σχόλιο Επιτρόπου: Στην περίπτωση δε που οι εξυπηρετητές και οι εταιρείες/ εργολάβος και υπεργολάβοι είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες (μη μέλη της Ε.Ε και Ε.Ο.Χ), για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί Απόφαση Επάρκειας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τότε ακολουθείται η κάτωθι διαδικασία:

α) Έκαστη κυπριακή εταιρεία/υπεύθυνος επεξεργασίας επιθυμεί τη συνομολόγηση και /ή ανάθεση σε εργολάβο σε τρίτη χώρα (μη μέλος της Ε.Ε ή ΕΟΧ) υπηρεσιών CLOUD υποβάλλει τη σχετική Αίτηση για Άδεια Διαβίβασης, η οποία συνοδεύεται απαραίτητως από τις ενδεδειγμένες Τυποποιημένες Συμβατικές Ρήτρες (Τ.Σ.Ρ), οι οποίες εγκρίθηκαν με την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με Αναφορά 2010/87/EU. Αναπόσπαστο μέρος των Τ.Σ.Ρ θα πρέπει να είναι Παράρτημα με τον Κατάλογο των εταιρειών /υπεργολάβων (συμβεβλημένων με τον εργολάβο /εισαγωγέα, εταιρειών) όπου θα

τυγχάνουν επεξεργασίας ή φιλοξενίας ενίοτε τα προσωπικά δεδομένα. Η διαβίβαση δεδομένων στο πλαίσιο της σύμβασης και της παροχής υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους, τότε μόνο καθίσταται σύννομη, εφόσον έχει ληφθεί η Άδεια της Επιτρόπου.

β) Ανεξάρτητα όμως από όλα τα πιο πάνω, η Επίτροπος πληροφόρησε την εταιρεία ότι, κατά την επιλογή του καταλληλότερου αντισυμβαλλόμενου μέρους (εργολάβου/ παρόχου υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους), έκαστος υπεύθυνος επεξεργασίας, υπέχει υποχρέωση να επιλέγει με βάση συγκεκριμένα κριτήρια στη βάση προτύπων ασφάλειας, που ο εργολάβος οφείλει και /ή δεσμεύεται να εφαρμόζει και αξιόπιστων πολιτικών προστασίας δεδομένων (κυρίως σε ότι αφορά πρακτικές αποθήκευσης, μεταγενέστερης επεξεργασίας, και διαδοχικής κοινοποίησης και διαβίβασης δεδομένων σε τρίτους, για τα οποία θα πρέπει να υπάρχει απόλυτη διαφάνεια από τον πάροχο). Οι αξιόπιστες πολιτικές προστασίας δεδομένων και τα μέτρα ασφάλειας στα πρότυπα διεθνών πιστοποιήσεων π.χ. ISO 27001 για την ασφάλεια των πληροφοριών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πριν από την επιλογή του κατάλληλου αντισυμβαλλόμενου μέρους ως παρόχου, το ίδιο θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η φήμη και η αξιοπιστία του στην ευρύτερη αγορά ιδιαίτερα σε θέματα ακεραιότητας και ασφάλειας των πληροφοριών.

γ) Οι διαδικασίες ασφαλούς και εξουσιοδοτημένης πρόσβασης καθώς και τα κατάλληλα φυσικά, οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας θα πρέπει να εφαρμόζονται σε κάθε στάδιο της παροχής υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους τόσο κατά τις περιπτώσεις συλλογής τους, μεταφοράς και κίνησής τους όσο και όταν αυτά παραμένουν σε αδράνεια (φύλαξή τους).

δ) Ενδεικτικά, αναφέρεται ως προτεινόμενο κατάλληλο μέτρο ασφάλειας η εφαρμογή από τον πάροχο και εργολάβο κατάλληλων διαδικασιών κρυπτογράφησης των δεδομένων, τόσο κατά την κίνηση /μεταφορά των δεδομένων, όσο και σε περίπτωση αδράνειάς τους. Σε κάθε περίπτωση όμως ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να διασφαλίζει με κάθε δυνατό τρόπο τον απόλυτο έλεγχο των προσωπικών δεδομένων την επεξεργασία των οποίων έχει αναθέσει στον πάροχο /εργολάβο μέσω του κατάλληλου συμβατικού εργαλείου που είναι οι Τ.Σ.Ρ (βλ. σχόλιο 4 (α) πιο πάνω).

5° Σχόλιο Επιτρόπου: Μετά από σχετική διαδικτυακή έρευνα που πραγματοποίησε το Γραφείο εντόπισε σχετικά δημοσιεύματα με βάση τα οποία φαίνεται να έχει παραδεχτεί η εταιρεία Sabre ότι έχουν παραβιαστεί μαζικά προσωπικά δεδομένα των πελατών της, τα οποία και παρέθεσε στην εταιρεία COBALT.

6° Σχόλιο Επιτρόπου: Η ιδιότητα της Sabre ως υπεύθυνου επεξεργασίας σχετικά με συγκεκριμένα δεδομένα και συγκεκριμένους σκοπούς στο πλαίσιο των κρατήσεων σε καμία περίπτωση δεν αναιρεί το ρόλο της ως εκτελούντα την επεξεργασία και πάροχου υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους στην εταιρεία COBALT, απαραίτητη προϋπόθεση για τις οποίες είναι η διαβίβαση προσωπικών δεδομένων στις ΗΠΑ ή και σε οποιαδήποτε άλλη τρίτη χώρα έχει συμβεβλημένους υπεργολάβους η εταιρεία αυτή.

Η ιδιότητά της Sabre ως υπεύθυνου επεξεργασίας σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 80/2009, όσον αφορά στον κώδικα δεοντολογίας δεν καθιστά νόμιμη επίσης τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων στην εταιρεία αυτή χωρίς την προηγούμενη εξασφάλιση της Άδειας Διαβίβασης δεδομένων σε τρίτες χώρες.

Εξάλλου οι διατάξεις της παρ. 9 και 10 του άρθρου 11 του υπό αναφορά Κανονισμού ενισχύουν τη θέση της Επιτρόπου σχετικά με την ιδιότητα της Sabre ως εκτελούντα την επεξεργασία.

Όταν πωλητής συστήματος χειρίζεται βάσεις δεδομένων υπό διαφορετικές ιδιότητες, παραδείγματος χάριν πραγματοποιώντας κρατήσεις για συγκεκριμένες αεροπορικές εταιρείες, λαμβάνονται τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για να αποφεύγεται η καταστρατήγηση της προστασίας των δεδομένων με τη

διασύνδεση μεταξύ των βάσεων δεδομένων, και για να διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα είναι προσπελάσιμα μόνον για τον συγκεκριμένο σκοπό για τον οποίο έχουν συλλεχθεί.

Οι ισχυρισμοί της εταιρείας ότι η νέα συμφωνία που έχει συνάψει με την εταιρεία Sabre λόγω τήρησης της μεταξύ τους συμφωνίας εμπιστευτικότητας και του απορρήτου, δεν μπορεί να κοινοποιηθεί στο Γραφείο, παρά μόνο μετά από συγκατάθεση της αντισυμβαλλόμενης εταιρείας Sabre απορρίπτονται τηρουμένων των προνοιών των άρθρων 23(η) και 23Α του Νόμου.

7^ο Σχόλιο Επιτρόπου: Η εμπορική συμφωνία που έχει συνάψει η εταιρεία με την εταιρεία Sabre, δεν αφορά στο Γραφείο. Εκείνο που αφορά στο Γραφείο είναι η σύμβαση ανάθεσης της σχετικής επεξεργασίας της Sabre για σκοπούς παροχής των υποστηρικτικών υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους στο σύστημα κρατήσεων της εταιρείας, η οποία τότε μόνο καθίσταται νόμιμη εφόσον γίνει στον τύπο των εγκεκριμένων, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τ.Σ.Ρ, και περιλαμβάνει όλες τις ρήτρες που είναι απαραίτητες για τη διασφάλιση επαρκούς επιπέδου προστασίας των προσωπικών δεδομένων από τον εκτελούντα την επεξεργασία και εισαγωγέα των δεδομένων, που είναι εγκατεστημένος στην τρίτη χώρα, καθώς και από τους συμβεβλημένους υπεργολάβους του, εγκατεστημένους στις ΗΠΑ ή σε άλλες τρίτες χώρες.

Νοείται ότι, οι Τ.Σ.Ρ αποτελούν το εργαλείο καθώς επίσης και τη νομική βάση για την εξασφάλιση επαρκών εγγυήσεων από τον υπεύθυνο επεξεργασίας για τους σκοπούς έγκρισης της Αίτησής του για διαβίβαση προσωπικών δεδομένων, σε τρίτες χώρες.

Κατάληξη και Διατακτικό:

Η εταιρεία COBALT NEW AGE AIRLINES GROUP LTD, μέχρι σήμερα δεν υπέβαλε στο Γραφείο αίτημα για χορήγηση Άδειας Διαβίβασης ενώ είχε υποχρέωση εκ του Νόμου να το πράξει.

Η Επίτροπος αποφάσισε όπως τηρουμένων των εξουσιών που της απονέμουν οι διατάξεις του άρθρου 25(1)(α) να απευθύνει στην εταιρεία –

(α) Προειδοποίηση, με αποκλειστική προθεσμία για άρση της παράβασης»,

και αφού έλαβε υπόψιν της όλα τα ενώπιων της στοιχεία καθώς και την Προειδοποίηση (ως προηγούμενο) που απηύθυνε στην εταιρεία στις 20/3/2017, όπως –

Παρέχεται στην εταιρεία COBALT NEW AGE AIRLINES GROUP LTD υπεύθυνο επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων των επιβατών /πελατών της αυστηρή προειδοποίηση και αποκλειστική προθεσμία το αργότερο εντός δύο εβδομάδων από την ημερ. παραλαβής της εν λόγω Προειδοποίησης, όπως υποβάλει στο Γραφείο δεόντως συμπληρωμένα όλα τα απαραίτητα έγγραφα (Αίτηση για Άδεια Διαβίβασης δεδομένων σε τρίτες χώρες μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά / Τ.Σ.Ρ) για σκοπούς εξέτασης χορήγησης της προβλεπόμενης Άδειας Διαβίβασης.

Η Επίτροπος κάλεσε επίσης την εταιρεία στην περίπτωση που δεν ανταποκριθεί εντός του ως άνω χρονοδιαγράμματος όπως ασκώντας το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης, την ενημερώσει γραπτώς εντός της ίδιας προθεσμίας, σχετικά με τους λόγους και τις περιστάσεις που θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη στο πλαίσιο και για τους σκοπούς επιβολής μίας εκ των διοικητικών κυρώσεων οι οποίες διαλαμβάνονται στο άρθρο 25(1) του Νόμου.

7.9.3. Διάφορα ερωτήματα από τη CYTA σχετικά με ουσιώδεις έννοιες και υπολογιστικό νέφος (cloud computing)

Τοποθετήσεις Επιτρόπου:

Η διάκριση και η ορθή κατανομή των ρόλων και των ιδιοτήτων έκαστου μέρους με βάση τόσο τις συμβατικές τους σχέσεις όσο και τις διατάξεις της νομοθεσίας κρίθηκε ουσιαστικής σημασίας.

Σχετικά είναι τα κατωτέρω αποσπάσματα από τη Γνώμη 1/2010 αναφορικά με τις έννοιες του «υπευθύνου της επεξεργασίας» και του «εκτελούντος την επεξεργασία» της 16ης Φεβρουαρίου 2010, της Ομάδας Εργασίας του άρθρου 29:

«Η αρμοδιότητα του υπευθύνου της επεξεργασίας αποδίδεται βάσει αξιολόγησης των πραγματικών περιστάσεων. Σε πολλές περιπτώσεις αυτό περιλαμβάνει την αξιολόγηση των συμβατικών σχέσεων μεταξύ των διάφορων εμπλεκόμενων μερών. Η αξιολόγηση αυτή επιτρέπει την εξαγωγή εξωτερικών συμπερασμάτων, αποδίδοντας τον ρόλο και τις αρμοδιότητες του υπευθύνου της επεξεργασίας σε ένα ή περισσότερα μέρη. Αυτό μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμο σε πολύπλοκα περιβάλλοντα, τα οποία κάνουν συχνά χρήση νέων τεχνολογιών των πληροφοριών, όπου οι εμπλεκόμενοι φορείς έχουν συχνά την τάση να αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους ως «διαμεσολαβητή» και όχι ως αρμόδιο υπεύθυνο της επεξεργασίας.

Ο ρόλος του εκτελούντος την επεξεργασία δεν απορρέει από τη φύση μιας οντότητας που επεξεργάζεται δεδομένα, αλλά από τις συγκεκριμένες δραστηριότητές της σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο. Με άλλα λόγια, η ίδια οντότητα μπορεί να ενεργεί ταυτόχρονα ως υπεύθυνος της επεξεργασίας για ορισμένες εργασίες επεξεργασίας και ως εκτελών την επεξεργασία για άλλες, και ο χαρακτηρισμός «υπεύθυνος της επεξεργασίας» ή «εκτελών την επεξεργασία» πρέπει να αξιολογείται σε σχέση με συγκεκριμένα σύνολα δεδομένων ή εργασιών.».

Η παροχή υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους διέπεται από γενικές κατευθυντήριες γραμμές που συνιστούν την πολιτική του Γραφείου της και περιλαμβάνουν:

Η παροχή υπηρεσιών CLOUD computing (υπολογιστικού νέφους) αποτελεί πλέον μία αρκετά διαδεδομένη και οικονομική λύση για τους υπεύθυνους επεξεργασίας κυρίως για σκοπούς φύλαξης /αποθήκευσης των δεδομένων που τηρούν στα αρχεία τους αλλά και για σκοπούς συντήρησης /διαχείρισης / υποστήριξης των δεδομένων.

Το «υπολογιστικό νέφος» μπορεί να γίνει κατανοητό με απλό τρόπο ως αποθήκευση, επεξεργασία και χρήση δεδομένων σε απομακρυσμένους υπολογιστές που είναι προσβάσιμοι μέσω του διαδικτύου.

Εφαρμοστέο δίκαιο, είναι το δίκαιο της χώρας όπου ο υπεύθυνος επεξεργασίας, ο οποίος αναθέτει με σύμβαση τις υπηρεσίες CLOUD, είναι εγκατεστημένος και όχι οι χώρες στις οποίες είναι εγκατεστημένοι οι εργολάβοι και υπεργολάβοι πάροχοι των υπηρεσιών CLOUD.

Η συνομολόγηση μιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους με την εταιρεία /εργολάβο /πάροχο υπηρεσιών CLOUD εγκατεστημένο σε τρίτη χώρα σηματοδοτεί τη διαβίβαση, μεταξύ άλλων, πληροφοριών και προσωπικών δεδομένων.

Στην περίπτωση που οι εξυπηρετητές και οι εταιρείες/ εργολάβοι και υπεργολάβοι είναι εγκατεστημένοι εντός της Ε.Ε ή σε χώρες του Ε.Ο.Χ ή οι εν λόγω χώρες εξασφαλίζουν ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας δεδομένων σύμφωνα με Αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τότε η διαβίβαση γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9(4) του Νόμου και είναι ελεύθερη δηλ. δεν απαιτείται η

Άδεια Διαβίβασης της Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις νόμιμης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων και οι σχετικές συμβάσεις ανάθεσης της επεξεργασίας προς εκτελούντες την επεξεργασία δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 9(4) του Νόμου.

Στην περίπτωση που οι εξυπηρετητές και οι εταιρείες/ εργολάβος και υπεργολάβοι/ πάροχοι υπηρεσιών CLOUD, είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες (μη μέλη της Ε.Ε και Ε.Ο.Χ), για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί Απόφαση Επάρκειας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τότε ακολουθείται η κάτωθι διαδικασία:

Έκαστη κυπριακή εταιρεία/υπεύθυνος επεξεργασίας επιθυμεί τη συνομολόγηση και /ή ανάθεση σε εργολάβο σε τρίτη χώρα (μη μέλος της Ε.Ε ή ΕΟΧ) υπηρεσιών CLOUD, υποβάλλει τη σχετική Αίτηση για Άδεια Διαβίβασης, η οποία συνοδεύεται απαραίτητως από τις ενδεδειγμένες Τυποποιημένες Συμβατικές Ρήτρες (Τ.Σ.Ρ), οι οποίες εγκρίθηκαν με την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με Αναφορά 2010/87/EU. Αναπόσπαστο μέρος των Τ.Σ.Ρ θα πρέπει να είναι Παράρτημα με τον Κατάλογο των εταιρειών /υπεργολάβων (συμβεβλημένων με τον εργολάβο /εισαγωγέα, εταιρειών) όπου θα τυγχάνουν επεξεργασίας ή φιλοξενίας ενίοτε τα προσωπικά δεδομένα. Η διαβίβαση δεδομένων στο πλαίσιο της σύμβασης και της παροχής υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους τότε μόνο καθίσταται σύνομη, εφόσον έχει ληφθεί η Άδεια της Επιτρόπου.

Προτροπή Επιτρόπου: η Επίτροπος εξέφρασε την πεποίθηση και /ή προέτρεψε τη CYTA όπως κατά την επιλογή του καταλληλότερου αντισυμβαλλόμενου μέρους (εργολάβου/παρόχου υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους) έκαστος υπεύθυνος επεξεργασίας υπέχει υποχρέωση να επιλέγει με βάση συγκεκριμένα κριτήρια στη βάση προτύπων ασφάλειας που ο εργολάβος οφείλει να εφαρμόζει σε κάθε στάδιο παροχής υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους τόσο κατά τις περιπτώσεις όπου τα δεδομένα παραμένουν σε αδράνεια όσο και κατά την κίνησή τους. Ενδεικτικό και προτεινόμενο μέτρο ασφάλειας συστήθηκε όπως ο πάροχος εφαρμόζει διαδικασίες κρυπτογράφησης των δεδομένων τόσο κατά την κίνηση /μεταφορά των δεδομένων όσο και σε περίπτωση αδράνειάς τους.

7.9.4. Πρόσβαση / λήψη αντιγράφων των επικοινωνιών μεταξύ της εταιρείας Banc de Binary και των πελατών της και ισχυριζόμενη οικονομική απάτη / έγκλημα σε βάρος πολιτών ανά το παγκόσμιο

Πελάτες της εταιρείας Banc de Binary υπέβαλαν παράπονο στο Γραφείο για μη ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης τους στα προσωπικά δεδομένα που τους αφορούσαν.

Με επιστολή της η Επίτροπος έφερε σε γνώση της εταιρείας της διατάξεις του άρθρου 12 του Νόμου που αφορούσε στο δικαίωμα πρόσβασης και ζήτησε τις θέσεις/απόψεις της.

Επιπρόσθετα, απέστειλε επιστολή στον Αρχηγό Αστυνομίας και στην Πρόεδρο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με την οποία ζήτησε, λόγω της σοβαρότητας του θέματος για λόγους δημοσίου συμφέροντος, να εξεταστεί κατά πόσον η εταιρεία Banc de Binary, η οποία ήταν αδειοδοτημένη από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, εμπλεκόταν σε ενδεχόμενη οικονομική απάτη / ενδεχόμενο έγκλημα εις βάρος ανυποψίαστων πολιτών ανά το παγκόσμιο.

Μετά από έρευνα που διεξήγαγε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς φάνηκε ότι, πράγματι η εταιρεία εξαπατούσε οικονομικά πολίτες ανά το παγκόσμιο, με αποτέλεσμα να της αφαιρέσει την χορηγηθείσα άδεια.

7.9.5. Παράδοση πακέτων και φακέλων από τα Κυπριακά Ταχυδρομεία

Πολίτης υπέβαλε παράπονο στο Γραφείο για την πρακτική των Κυπριακών Ταχυδρομείων να δίνουν μη συστημένα πακέτα και φακέλους σε οποίον προσκομίσει το απόκομμα του ταχυδρομείου και ότι, επιτρέπεται να δίνουν οι ταχυδρομικοί υπάλληλοι/λειτουργοί μη συστημένα πακέτα και φακέλους σε άτομα που ισχυρίζονται ότι είναι συγγενείς πρώτου βαθμού και ο/η σύζυγος του παραλήπτη.

Στο πλαίσιο διερεύνησης του σχετικού παραπόνου, είχαμε γραπτή αλληλογραφία με τα Κυπριακά Ταχυδρομεία, τα οποία μας ενημέρωσαν για τη διαδικασία/πρακτική που ακολουθούν, η οποία έχει ως εξής:

Διαδικασία παράδοσης συστημένων αντικειμένων:

(α) Εκδίδεται ειδοποιητήριο άφιξης, το οποίο παραδίδεται στη διεύθυνση του παραλήπτη. Ο παραλήπτης μπορεί να παραλάβει ο ίδιος το συστημένο αντικείμενο ή να εξουσιοδοτήσει άλλο άτομο να το παραλάβει.

(β) Τόσο στο ειδοποιητήριο άφιξης συστημένου αντικειμένου όσο και στο έντυπο εξουσιοδότησης, σημειώνονται η υπογραφή και ο αριθμός ταυτότητας του παραλήπτη ή του εξουσιοδοτημένου ατόμου και η συγγένεια με τον παραλήπτη.

Διαδικασία παράδοσης απλών δεμάτων και φακέλων:

(α) Ο παραλήπτης ειδοποιείται μέσω του ειδοποιητηρίου άφιξης ταχυδρομικού αντικειμένου, στο οποίο αφού αναγραφεί το όνομα και η διεύθυνση του παραλήπτη, παραδίδεται στη διεύθυνση του δικαιούχου από τον Ταχυδρομικό Διανομέα.

(β) Με την παραλαβή του ειδοποιητηρίου, ο παραλήπτης ή εξουσιοδοτημένο άτομο προσέρχεται στο Ταχυδρομικό Γραφείο της περιοχής του για να παραλάβει το δέμα του.

(γ) Με την παρουσίαση της ταυτότητας του στο Λειτουργό του Γραφείου, παραλαμβάνει το δέμα ή φάκελο του.

Ενόψει των ανωτέρω, είχαμε την άποψη ότι, η διαδικασία που ακολουθούν τα Κυπριακά Ταχυδρομεία είναι νόμιμη και δεν έχουν ευθύνη και/ή αρμοδιότητα επιβεβαίωσης της συγγένειας του εξουσιοδοτημένου ατόμου με τον παραλήπτη.

7.9.6. Αρχείο ηχογραφημένων συνδιαλέξεων του Κέντρου Εξυπηρέτησης Πελατών της ασφαλιστικής εταιρείας Eurolife

Με αφορμή το έντυπο Γνωστοποίησης Σύστασης και Λειτουργίας Αρχείου/Εναρξης Επεξεργασίας που υποβλήθηκε στο Γραφείο για το αρχείο που τηρεί η εταιρεία Eurolife, με σκοπό την ηχογράφηση τηλεφωνικών συνδιαλέξεων του Κέντρου Εξυπηρέτησης Πελατών, ενημερώσαμε την εταιρεία ότι μπορεί να ηχογραφεί τις τηλεφωνικές συνδιαλέξεις που έχει με τους πελάτες / άτομα που την καλούν, δεδομένου ότι:

(α) αυτοί ενημερώνονται εκ των προτέρων για την επικείμενη ηχογράφηση και τον ακριβή, σαφή σκοπό της ηχογράφησης,

(β) το περιεχόμενο της ηχογραφημένης τηλεφωνικής συνδιάλεξης δεν θα χρησιμοποιείται για μεταγενέστερη επεξεργασία ασυμβίβαστη με τον αρχικό σκοπό,

(γ) τηρούνται οι διατάξεις του άρθρου 10 του Νόμου που αφορούν στο απόρρητο και στην ασφάλεια της επεξεργασίας και

(δ) η εταιρεία σέβεται το δικαίωμα πρόσβασης και αντίρρησης που μπορούν να ασκήσουν οι πελάτες/άτομα που την καλούν στο περιεχόμενο της ηχογραφημένης κλήσης που τους αφορά.

7.9.7. Αρχείο ηχογράφησης τηλεφωνικών συνεντεύξεων των απογραφέντων και συμμετεχόντων στην Έρευνα Ταξιδιωτών που διεξάγεται στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου από τη Στατιστική Υπηρεσία της Δημοκρατίας

Με αφορμή τη Γνωστοποίηση Σύστασης και Λειτουργίας Αρχείου/Εναρξης Επεξεργασίας που είχε υποβληθεί στο Γραφείο από τη Στατιστική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, σχετικά με το αρχείο ηχογράφησης τηλεφωνικών συνεντεύξεων των απογραφέντων και των συμμετεχόντων στην Έρευνα Ταξιδιωτών, η Επίτροπος πληροφόρησε τη Στατιστική Υπηρεσία ότι, η εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος ηχογράφησης τηλεφωνικών συνδιαλέξεων καθώς και η τήρηση του σχετικού αρχείου, επιτρέπεται τηρουμένων των ακόλουθων προϋποθέσεων:

(α) η ηχογράφηση θα αφορά αποκλειστικά και μόνο στις ερωτήσεις που θα απευθύνει ο απογραφέας σχετικά με την Έρευνα Ταξιδιωτών και/ή σε οποιαδήποτε άλλη (περαιτέρω) πληροφόρηση/διευκρίνιση κριθεί αναγκαίο να παρασχεθεί τηλεφωνικώς από τον ερωτώμενο/συμμετέχοντα στην Έρευνα .

(β) Οι ηχογραφημένες κλήσεις δεν θα κοινοποιούνται/ανακοινώνονται σε τρίτους /δημοσιεύονται οπουδήποτε.

(γ) Οι απογραφείς ενημερώνονται εκ των προτέρων για τους λόγους εφαρμογής του συστήματος ηχογράφησης (αξιολόγηση των ερωτήσεων και κατ' επέκταση διασφάλιση της ποιότητας της Έρευνας).

(δ) Το περιεχόμενο της ηχογραφημένης τηλεφωνικής κλήσης δεν θα χρησιμοποιείται για μεταγενέστερη επεξεργασία ασυμβίβαστη με τον αρχικό σκοπό (δηλ. τη διασφάλιση της ποιότητας της Έρευνας).

(ε) Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η μυστική παρακολούθηση ή, εν πάση περιπτώσει, η παρακολούθηση των εργοδοτούμενων χωρίς προηγουμένως αυτοί να έχουν ενημερωθεί.

(στ) Τηρούνται οι διατάξεις του άρθρου 10 του Νόμου που αφορούν στο απόρρητο και στην ασφάλεια της επεξεργασίας.

(ζ) Η Στατιστική Υπηρεσία θα σέβεται το δικαίωμα πρόσβασης και αντίρρησης που μπορούν να ασκήσουν οι απογραφείς στο περιεχόμενο της ηχογραφημένης κλήσης που τους αφορά.

Επίσης, ενημερώθηκε η Στατιστική Υπηρεσία ότι, δεδομένου ότι, η συμμετοχή στην Έρευνα Ταξιδιωτών είναι εθελοντική, οι συμμετέχοντες, αφού προηγουμένως ενημερώνονται από τον απογραφέα επακριβώς για το σκοπό της συνέντευξης και ότι αυτή ηχογραφείται, πρέπει να έχουν το δικαίωμα ελεύθερης επιλογής κατά πόσο ενδιαφέρονται για ηχογράφηση της τηλεφωνικής συνδιάλεξης.

7.9.8. Θέμα: Εγκατάσταση συστήματος ηχογράφησης τηλεφωνικών κλήσεων των απογραφέντων σε τηλεφωνικές έρευνες που διεξάγει η Στατιστική Υπηρεσία

Η Στατιστική Υπηρεσία υπέβαλε ερώτημα στην Επίτροπο κατά πόσο η εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος ηχογράφησης τηλεφωνικών κλήσεων των απογραφέντων σε τηλεφωνικές έρευνες που διεξάγει είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του Νόμου.

Η Επίτροπος, αφού έλαβε υπόψη της τις διατάξεις του Νόμου και αφού εξέτασε τους λόγους που επικαλέστηκε η Στατιστική Υπηρεσία για πρόθεση εγκατάστασης συστήματος ηχογράφησης των ερωτήσεων που απευθύνουν τηλεφωνικώς οι απογραφείς της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού, ότι δηλαδή:

(α) «Η διασφάλιση της ποιότητας (της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού) θα επιτευχθεί μόνο με τους διάφορους ελέγχους που θα μπορεί να κάνει ο αρμόδιος Λειτουργός της έρευνας όπως π.χ. εάν επεξηγείται ορθά ο σκοπός και η σημασία της έρευνας, εάν ακολουθείται η σωστή ροή των ερωτήσεων και εάν οι ερωτήσεις διατυπώνονται ορθά».

και

(β) «... βάσει των στοιχείων που συλλέγονται καταρτίζονται σημαντικοί δείκτες όπως είναι το ποσοστό ανεργίας και η απασχόληση και επηρεάζουν σημαντικές αποφάσεις πολιτικής από τα αρμόδια Τμήματα και Φορείς»,

είχε την άποψη ότι, εκ πρώτης όψεως, οι συγκεκριμένοι λόγοι βρίσκονται στα πλαίσια της αναγκαιότητας για να είναι επιτρεπτή τέτοια μορφή επεξεργασίας των δεδομένων και συνάδουν με τις αρχές του σκοπού και της αναλογικότητας.

Ως εκ τούτου, η Στατιστική Υπηρεσία μπορεί να ηχογραφεί τους απογραφείς που διεξάγουν τηλεφωνικά την εν λόγω Έρευνα, χωρίς να έχει λάβει εκ των προτέρων τη συγκατάθεσή τους με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 5 (2)(ε) του Νόμου, το οποίο προβλέπει ότι:

«η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα προσωπικά δεδομένα, υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει των δικαιωμάτων, συμφερόντων και θεμελιωδών ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων».

Επισήμανε όμως ότι, τέτοια επεξεργασία επιτρέπεται τηρουμένων των ακόλουθων προϋποθέσεων:

(α) η ηχογράφηση θα αφορά αποκλειστικά και μόνο στις ερωτήσεις που θα απευθύνει ο απογραφέας σχετικά με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού και/ή σε οποιαδήποτε άλλη (περαιτέρω) πληροφόρηση/διευκρίνιση κριθεί αναγκαίο να παρασχεθεί τηλεφωνικά από τον ερωτώμενο/συμμετέχοντα στην Έρευνα .

(β) Οι ηχογραφημένες κλήσεις δεν θα κοινοποιούνται/ανακοινώνονται σε τρίτους /δημοσιεύονται οπουδήποτε.

(γ) Οι απογραφείς ενημερώνονται εκ των προτέρων για τους λόγους εφαρμογής του συστήματος ηχογράφησης (αξιολόγηση των ερωτήσεων και κατ' επέκταση διασφάλιση της ποιότητας της Έρευνας).

(δ) Το περιεχόμενο της ηχογραφημένης τηλεφωνικής κλήσης δεν θα χρησιμοποιείται για μεταγενέστερη επεξεργασία ασυμβίβαστη με τον αρχικό σκοπό (δηλ. τη διασφάλιση της ποιότητας της Έρευνας).

(ε) Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται η μυστική παρακολούθηση ή, εν πάση περιπτώσει, η παρακολούθηση των εργοδοτούμενων χωρίς προηγουμένως αυτοί να έχουν ενημερωθεί.

(στ) Τηρούνται οι διατάξεις του άρθρου 10 του Νόμου που αφορούν στο απόρρητο και στην ασφάλεια της επεξεργασίας.

(ζ) Η Στατιστική Υπηρεσία θα σέβεται το δικαίωμα πρόσβασης και αντίρρησης που μπορούν να ασκήσουν οι απογραφείς στο περιεχόμενο της ηχογραφημένης κλήσης που τους αφορά.

7.9.9. Πρόγραμμα οδικής ασφάλισης “Buy the mile”, από την ασφαλιστική εταιρεία Altius Insurance Ltd

Η εταιρεία Altius Insurance ενημέρωσε γραπτώς την Επίτροπο για το νέο πρόγραμμα οδικής ασφάλισης των πελατών της, με την ονομασία “Buy the mile”, σύμφωνα με το οποίο η χρέωση θα γίνεται ανάλογα με τα χιλιόμετρα που θα διανύει ο εκάστοτε ασφαλιζόμενος.

Μετά από ενδελεχή μελέτη τόσο της Γνωστοποίησης, όσων και των Συμβάσεων Ανάθεσης Επεξεργασίας Προσωπικών Δεδομένων που έχει αποστείλει η εταιρεία, η Επίτροπος την πληροφόρησε ότι έχει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

(α) Τροποποιήσει τις Συμβάσεις Ανάθεσης Επεξεργασίας Προσωπικών Δεδομένων.

(β) Ο εργολάβος και ο υπεργολάβος ενεργούν μόνο σύμφωνα με τις οδηγίες και για λογαριασμό του υπεύθυνου επεξεργασίας, δηλαδή της εταιρείας Altius Insurance Ltd και λαμβάνουν όλα τα ενδεδειγμένα φυσικά/τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας.

(γ) Ενημερώσει τα υποκείμενα των δεδομένων (πελάτες/ασφαλιζόμενους) σχετικά με το σκοπό και τους αποδέκτες/εργολάβους/υπεργολάβους, όπως προβλέπεται στις διατάξεις του άρθρου 11(1) του Νόμου.

(δ) Σέβεται το δικαίωμα πρόσβασης και αντίρρησης που μπορούν οι πελάτες/ασφαλιζόμενοι να ασκήσουν στα προσωπικά δεδομένα που τους αφορούν και διατηρούνται σε αρχείο αυτοματοποιημένης, μερικώς αυτοματοποιημένης ή μη αυτοματοποιημένης μορφής.

(ε) Σέβεται το δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων που μπορούν οι πελάτες/ασφαλιζόμενοι να ασκήσουν στα προσωπικά δεδομένα που τους αφορούν και διατηρούνται σε αρχείο αυτοματοποιημένης μορφής.

(στ) Δεν πρέπει να δημιουργεί προφίλ για τους πελάτες της βάσει του οποίου θα λαμβάνονται αυτοματοποιημένες αποφάσεις για την ασφάλιση τους. Σε κάθε περίπτωση, η τελική απόφαση/αξιολόγηση θα πρέπει να υπόκειται σε ανθρώπινη παρέμβαση.

7.9.10. Λήψη και χρήση φωτογραφιών σε δημοτικό σχολείο

Το Α' Δημοτικού Σχολείου Δαλιού απέστειλε στο Γραφείο το Έντυπο «Παραχώρηση άδειας για λήψη και χρήση φωτογραφιών», με το οποίο ζήτησε να ενημερωθεί κατά πόσο είναι σύμφωνο με τις διατάξεις του Νόμου.

Πληροφορήσαμε τον Διευθυντή του Σχολείου τα ακόλουθα:

(α) Θα πρέπει να δίνεται ξεχωριστή συγκατάθεση από τον γονέα/κηδεμόνα για τη χρήση και δημοσίευση φωτογραφιών των παιδιών τους σε έντυπα μέσα και/ή σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

(β) Συγκεκριμένα, το έντυπο θα πρέπει να χωριστεί σε δύο μέρη: στο πρώτο μέρος, να δίνεται η επιλογή στο γονέα/κηδεμόνα να συγκατατίθεται στη λήψη φωτογραφιών των παιδιών του σε εκδηλώσεις, εκδρομές και γενικότερα σε δραστηριότητες του σχολείου. Στο δεύτερο μέρος, να του δίνεται η επιλογή να συγκατατίθεται για δημοσίευση φωτογραφιών σε έντυπα μέσα και/ή σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

(γ) Σε περίπτωση που η Διεύθυνση του Σχολείου επιθυμεί να δημοσιεύσει φωτογραφίες παιδιών, θα πρέπει να ανατρέχει στα Έντυπα Συγκαταθέσεων. Όσοι γονείς /κηδεμόνες δεν συγκατατέθηκαν για τέτοια μορφή επεξεργασίας, τα πρόσωπα των παιδιών τους θα πρέπει να θολώνονται ή να δημοσιεύονται φωτογραφίες που έχουν τραβηχτεί από μακρινή απόσταση, ούτως ώστε να είναι αδύνατη η αναγνώριση των απεικονιζόμενων προσώπων.

8. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Το Γραφείο κατά το 2017 προέβηκε σε 13 διοικητικούς ελέγχους είτε κατά τη διερεύνηση συγκεκριμένου παραπόνου, είτε αυτεπάγγελτα μετά από πληροφορίες που λήφθηκαν από τον τύπο ή από τις Γνωστοποιήσεις που υποβλήθηκαν στο Γραφείο:

A/A	Ελεγχόμενος Οργανισμός (Εκτελών την επεξεργασία)
1/2017	Δήμος Αγίας Νάπας
2/2017	Τηλεοπτικός Σταθμός "MegaOne"
3/2017	RBI Consult International Services Ltd
4/2017	Εταιρείες Δημοσκοπήσεων και Ερευνών Αγοράς
5/2017	Ελληνική Τράπεζα
6/2017	Δημοκρατικός Συναγερμός (ΔΗΣΥ)
7/2017	InfoCredit Ltd

8/2017	Κατοικία υποστηριζόμενης διαβίωσης «Λήδρα»
9/2017	Ελεγκτική Υπηρεσία
10/2017	GAP Vassilopoulos
11/2017	CYTA
12/2017	Μέλαθρο Αγωνιστών ΕΟΚΑ στη Λεμεσό
13/2017	Sm House Kids & Family Dentistry

Ακολουθεί περιγραφή ορισμένων από τους πιο πάνω ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν.

8.1. Έλεγχος στην κατοικία υποστηριζόμενης διαβίωσης Λήδρα

Κατόπιν καταγγελίας που υπέβαλε η ΠΑΣΥΔΥ εκ μέρους των νοσηλευτών, λειτουργοί του Γραφείου της Επιτρόπου επισκέφθηκαν την κατοικία υποστηριζόμενης διαβίωσης Λήδρα, με σκοπό να ελεγχθεί το Κλειστό Κύκλωμα Βιντεο-Παρακολούθησης (ΚΚΒΠ) που είχε εγκατασταθεί από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, το Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες (ΤΚΕΑΑ).

Με βάση την Γνωστοποίηση του ΤΚΕΑΑ, ο σκοπός εγκατάστασης του ΚΚΒΠ, είναι η ασφάλεια των ενοίκων και του προσωπικού της κατοικίας, η διασφάλιση των συμφερόντων των ενοίκων, η μελέτη της συμπεριφοράς τους, η παρατήρηση της κλινικής εικόνας τους, και η αποτελεσματική εποπτεία της λειτουργίας του χώρου. Το ΤΚΕΑΑ είχε δηλώσει πως η εγκατάσταση του ΚΚΒΠ δεν αποσκοπούσε στην παρακολούθηση του προσωπικού της κατοικίας και στις δραστηριότητες του προσωπικού που δεν αφορούσαν στους ενοίκους.

Σύμφωνα με τις δηλώσεις του ΤΚΕΑΑ, κατά την περίοδο λειτουργίας του, το ΚΚΒΠ βοήθησε στο να επιτευχθεί μεγάλη πρόοδος στη συμπεριφορά και στην κλινική εικόνα των ενοίκων και η ανάγκη για βελτίωση συνεχιζόταν να υφίσταται, κάτι το οποίο μπορούσε να επιτευχθεί μόνο με τη σταθερότητα στις μεθόδους φροντίδας και με την συνεργασία όλων.

Κατά τον έλεγχο επιβεβαιώθηκε ότι, ήταν εγκατεστημένες συνολικά 6 κάμερες στο σαλόνι, στους διαδρόμους και στην κλειστή αυλή, οι οποίες λειτουργούσαν επί 24ώρου βάσεως και ενεργοποιούνταν όταν υπήρχε κίνηση. Διαπιστώθηκε ότι, δεν υπάρχουν κάμερες στα δωμάτια, στην κουζίνα, ούτε μέσα ή έξω από τα γραφεία των νοσηλευτών, ούτε στους χώρους διαλείμματος του προσωπικού. Το σύστημα Βιντεο-Παρακολούθησης είχε κωδικούς πρόσβασης και βρισκόταν σε κλειδωμένο γραφείο.

Ο εκπρόσωπος της ΠΑΣΥΔΥ εισηγήθηκε ότι οι σκοποί της εγκατάστασης του ΚΚΒΠ μπορούσαν να επιτευχθούν με ηπιότερα μέσα, όπως η προσωπική επαφή και επιτήρηση του προσωπικού από τον προϊστάμενο. Η προσωπική επιτήρηση του κάθε νοσηλευτή δεν ήταν ο πιο αποτελεσματικός τρόπος για την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκονταν εφόσον τις βραδινές ώρες δεν εργάζονταν οι προϊστάμενοι και δεν επέτρεπε την επίτευξη των άλλων σκοπών που επιδιώκονταν, δηλαδή τη διασφάλιση των συμφερόντων των ενοίκων και τη μελέτη της συμπεριφοράς τους.

Με βάση τα ευρήματα του ελέγχου, φάνηκε ότι η εγκατάσταση του ΚΚΒΠ δεν ήταν δυσανάλογη σε σχέση με τον σκοπό που είχε εγκατασταθεί και δεν φαινόταν να υπήρχαν άλλα μέσα λιγότερο επαχθή για την επίτευξη των σκοπών αυτών. Δεν φαινόταν να γίνεται συνεχής παρακολούθηση των κινήσεων του νοσηλευτικού προσωπικού, αφού δεν υπήρχαν κάμερες στους χώρους που έκαναν διάλειμμα δηλαδή στην εσωτερική αίθουσα/ κουζίνα και στην μπροστινή αυλή.

Για επιβεβαίωση των ανωτέρω, η Επίτροπος προτίθεται να επανέλθει μετά την πάροδο ενός έτους με σκοπό να εξετάσει την αποτελεσματικότητα του συστήματος και ότι η χρήση του δεν γίνεται για άλλους σκοπούς, οι οποίοι δεν είναι νόμιμοι.

8.2. Έλεγχος ΚΚΒΠ στο Μέλαθρο Αγωνιστών

Κατόπιν παραπόνου που υποβλήθηκε για τη χρήση υπερβολικού αριθμού καμερών σε δωμάτιο του Μελάθρου Αγωνιστών όπου τύγχανε νοσηλείας πρόσωπο που τελούσε υπό φυλάκιση, το Γραφείο, ζήτησε από το Τμήμα Φυλακών όπως καθορίσει κριτήρια για τον αριθμό των καμερών που θα τοποθετούνταν σε χώρους όπου, με βάση τον περί Φυλακών Νόμο, κηρύσσονταν ως κελιά, ώστε να ακολουθείτο μια ομοιόμορφη πρακτική σε τέτοιες περιπτώσεις, στη βάση των Αρχών της Αναλογικότητας, της Διαφάνειας και της Λογοδοσίας και της επικινδυνότητας της κάθε περίπτωσης.

Αφού το Τμήμα Φυλακών ενημέρωσε το Γραφείο για τα κριτήρια που υιοθέτησε, Λειτουργός του Γραφείου εξουσιοδοτήθηκε να διενεργήσει έλεγχο στο συγκεκριμένο χώρο με σκοπό να διαπιστωθεί αν οι κάμερες στο χώρο αυτό, πληρούσαν τα κριτήρια που το ίδιο το Τμήμα είχε θέσει. Από τον έλεγχο διαπιστώθηκε ότι, περιορισμένος αριθμός καμερών δεν πληρούσε τα εν λόγω κριτήρια και με επιστολή, ζητήσαμε από το Τμήμα Φυλακών όπως αφαιρεθούν. Το Τμήμα Φυλακών, στην απάντησή του, μας ενημέρωσε ότι, οι εν λόγω κάμερες είχαν ήδη αφαιρεθεί, κατόπιν συστάσεων της Επιτροπής Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

8.3. Έλεγχος σε εταιρείες Δημοσκοπήσεων και Ερευνών Αγοράς

Σε συνέχεια αρκετών παραπόνων από άτομα που δέχονταν κλήσεις στα πλαίσια δημοσκοπήσεων και ερευνών αγοράς, ιδίως από άτομα των οποίων ο αριθμός τους δεν ήταν καταχωρισμένος στον τηλεφωνικό κατάλογο, στο ευρύτερο πλαίσιο της στοχευμένης πολιτικής για ενιαία και ομοιόμορφη τομεακή εφαρμογή του Νόμου, το Γραφείο αποφάσισε να διεξάγει έλεγχο στις Εταιρείες Δημοσκοπήσεων και Ερευνών Αγοράς ώστε να επισύρει την προσοχή τους στην υποχρέωση υποβολής γνωστοποίησης σύστασης και λειτουργίας αρχείου / έναρξης επεξεργασίας (άρθρο 7 του Νόμου) και να λάβει πληροφορίες σε σχέση με τον τρόπο λειτουργίας τους και την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων στην οποία προέβαιναν.

Ως εκ τούτου το Γραφείο απέστειλε επιστολή προς τον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Δημοσκοπήσεων Και Ερευνών Αγοράς (ΣΕΔΕΑΚ), τον οποίο κάλεσε όπως την προωθήσει στα μέλη του. Με την εν λόγω επιστολή επισυνάφθηκε ερωτηματολόγιο το οποίο καλούνταν να συμπληρώσουν οι εταιρείες δημοσκοπήσεων και ερευνών αγοράς. Το ερωτηματολόγιο περιλάμβανε ερωτήσεις σε σχέση με τον τρόπο διεξαγωγής των ερευνών και τον τρόπο επιλογής των ατόμων που θα συμμετείχαν σε μια έρευνα, τόσο σε περίπτωση που η έρευνα διεξαγόταν από την ίδια την εταιρεία, όσο και σε περίπτωση που η έρευνα διεξαγόταν κατ' εντολή / εκ μέρους κάποιας εταιρείας πελάτη τους.

Αρκετές από τις εταιρείες αυτές μας πληροφόρησαν ότι το 30% περίπου του πληθυσμού δεν είχε σταθερό τηλέφωνο (αλλά μόνο κινητό τηλέφωνο), τα περισσότερα κινητά τηλέφωνα όμως δεν ήταν καταχωρισμένα στον τηλεφωνικό κατάλογο. Επιπρόσθετα αρκετοί από τους κατόχους των σταθερών τηλεφώνων απουσίαζαν από το σπίτι την ώρα που τους καλούσαν (κατά τις εργάσιμες ώρες) και γι' αυτό οι εταιρείες δεν ήταν σε θέση να συλλέξουν αντιπροσωπευτικό δείγμα ώστε τα αποτελέσματα της έρευνας να μπορούσαν να αντικατοπτρίσουν τη σωστή εικόνα. Γι' αυτό αρκετές εταιρείες ήταν αναγκασμένες να δημιουργούν τυχαίους αριθμούς κινητών τηλεφώνων (π.χ. οκταψήφιους αριθμούς που να αρχίζουν από 96, 97 ή 99).

Στη συνέχεια το Γραφείο πραγματοποίησε επί τόπου επίσκεψη στα Γραφεία δύο εταιρειών για έλεγχο του προγράμματος / αλγόριθμου με το οποίο δημιουργούνται οι τυχαίοι αριθμοί τηλεφώνων.

Στον ένα εκ των δύο ελέγχων, επισκεφθήκαμε το τηλεφωνικό κέντρο όπου παρακολουθήσαμε τον τρόπο με τον οποίο οι τηλεφωνητές διεξήγαγαν τις κλήσεις στα πλαίσια κάποιας έρευνας και τα μέτρα που λαμβάνονταν για προστασία των δεδομένων των καλούντων όπως για παράδειγμα την πολιτική «καθαρού γραφείου» με βάση την οποία στο Γραφείο του τηλεφωνητή δεν πρέπει να υπάρχει τίποτα εκτός από τον υπολογιστή, ώστε να μην μπορεί να σημειώσει οποιοσδήποτε πληροφορίες και να τις μεταφέρει εκτός της αίθουσας.

Με βάση τα πιο πάνω, η Επίτροπος αποφάσισε ότι, οι εταιρείες ερευνών αγοράς και Δημοσκοπήσεων μπορούσαν να χρησιμοποιούν συστήματα για τη τυχαία κλήση τηλεφωνικών αριθμών, με βάση το έννομο συμφέρον τους, νοουμένου ότι η κλήση δεν είχε ή δεν υπέκρυπτε προωθητική ενέργεια για συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία ή άλλο διαφημιστικό σκοπό.

Το κείμενο της σχετικής ανακοίνωσης της Επιτρόπου ημερομηνίας 29 Σεπτεμβρίου 2017 περιλαμβάνεται στο μέρος «ΟΔΗΓΙΕΣ / ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ / ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ»

9. ΟΔΗΓΙΕΣ / ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ / ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

9.1. ΟΔΗΓΙΕΣ (Αρ. 1/2017) Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα προς όλα τα Αδειοδοτημένα Πιστωτικά Ιδρύματα (ΑΠΙ) που λειτουργούν στη Δημοκρατία για καθορισμό του χρονικού διαστήματος διατήρησης δεδομένων πελατών / συνδεδεμένων προσώπων /εγγυητών

Με βάση τις εξουσίες που μου απονέμουν οι διατάξεις του άρθρου 23(1) του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου του 2001, Ν. 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε, εφεξής «ο Νόμος» δυνάμει των οποίων –

«23.- Ο Επίτροπος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

(α) Εκδίδει οδηγίες ως προς την ενιαία εφαρμογή των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.».

Μέρος Α - Νομική βάση: Οι διατάξεις του άρθρου «4.-(1)(ε) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας διασφαλίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα-

Αρχή της διατήρησης:

(ε) διατηρούνται σε μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους και της επεξεργασίας τους».

Μέρος Β - Σκοπός: Οι παρούσες Οδηγίες σκοπό έχουν την ομοιόμορφη και ενιαία ρύθμιση της χρονικής περιόδου διατήρησης των δεδομένων που αφορούν πελάτες/συνδεδεμένα πρόσωπα /εγγυητές από τα ΑΠΙ.

Υστερα από διαβουλεύσεις και ανταλλαγή απόψεων για το θέμα ιδίως με το Σύνδεσμο Τραπεζών Κύπρου και αφού λήφθηκαν υπόψη σε μεγάλο βαθμό οι απόψεις /ανησυχίες του Συνδέσμου καθώς

επίσης και όλες οι σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις (πρωτογενείς και δευτερογενείς) οι οποίες επιβάλλουν υποχρέωση διατήρησης των δεδομένων για συγκεκριμένες χρονικές περιόδους εκδίδω τις κατωτέρω Οδηγίες οι οποίες θα έχουν άμεση εφαρμογή από όλα τα ΑΠΙ.

*Τα ΑΠΙ έχουν την έννοια που τους προσδίδουν οι διατάξεις του άρθρου 2 περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου του 1997 μέχρι 2000, όπως εκάστοτε τροποποιείται:

«αδειοδοτημένο πιστωτικό ίδρυμα" ή "ΑΠΙ" σημαίνει οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

(α) πιστωτικό ίδρυμα που συστάθηκε στη Δημοκρατία και στο οποίο χορηγήθηκε άδεια λειτουργίας δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου,

(β) υποκατάστημα ιδρύματος τρίτης χώρας,

(γ) τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης που διέπεται από τον περί Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμο

Μέρος Γ - Πεδίο εφαρμογής: Οι παρούσες Οδηγίες –

1. Ισχύουν για όλα τα ΑΠΙ και καλύπτουν τόσο τα προσωπικά δεδομένα σε ηλεκτρονικό (αυτοματοποιημένο) αρχείο όσο και τα προσωπικά δεδομένα σε (έντυπο) μη αυτοματοποιημένο αρχείο και αφορούν τόσο στα ΑΠΙ ως υπεύθυνους επεξεργασίας όσο και στους εκτελούντες την επεξεργασία.

2. Ισχύουν για «πρώην πελάτες» (συμπεριλαμβανομένων συνδεδεμένων προσώπων και εγγυητών) με την έννοια ότι αφορά στα υποκείμενα των δεδομένων για την περίοδο μετά τη «*λήξη της συμβατικής τους σχέσης» και /ή το κλείσιμο του λογαριασμού με τα ΑΠΙ και μόνο σε εκείνες τις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν υφίστανται οποιεσδήποτε οικονομικές /νομικές ή και άλλες εκκρεμότητες ή διαφορές με τα ΑΠΙ.

Σημείωση 1: η διατήρηση των δεδομένων δεν περιορίζεται χρονικά σε περίπτωση εκκρεμούσας δικαστικής διαδικασίας ή αρχόμενης έρευνας από Υπηρεσία της Δημοκρατίας, η χρονική περίοδος αρχίζει να μετρά από την ημερομηνία της οριστικής λήξης και /ή περάτωσης τους.

Σημείωση 2: Με την έννοια * «λήξη της συμβατικής σχέσης» νοείται η γενική καθολική συμβατική σχέση ανά πελάτη και όχι ανά λογαριασμό.

3. Ισχύει ειδική ρύθμιση για «υποψήφιους πελάτες», με την έννοια ότι δεν έχει ολοκληρωθεί και/ή δεν έχει δημιουργηθεί συμβατική /επιχειρηματική σχέση με το ΑΠΙ (είτε γιατί το αίτημα για πιστωτική διευκόλυνση έχει απορριφθεί από το ΑΠΙ είτε γιατί το σχετικό αίτημα για λήψη πιστωτικής διευκόλυνσης έχει αποσυρθεί από τα ίδια τα υποκείμενα των δεδομένων).

Μέρος Δ - ΟΔΗΓΙΕΣ /Ρυθμίσεις:

1.1 Το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων της παρ. 2 του μέρους Γ των Οδηγιών δεν πρέπει στο σύνολο να υπερβαίνει τα «δέκα έτη».

1.2. Για χρονική περίοδο οκτώ ετών, τα δεδομένα θα διατηρούνται και θα είναι άμεσα προσβάσιμα, τηρουμένων των επιπέδων πρόσβασης στη βάση της αρχής “need to know basis” και της κατά περίπτωση εξουσιοδότησης των υπαλλήλων των ΑΠΙ.

1.3. Μετά από τη λήξη του 8ου έτους και εφόσον δεν έχει στο μεταξύ ξεκινήσει οποιαδήποτε διαδικασία, τηρουμένης της Σημείωσης 1 του Μέρους Γ στις παρούσες Οδηγίες, τα δεδομένα θα πρέπει να αρχειοθετούνται κατά τρόπο ώστε να τηρούνται ξεχωριστά από τα λοιπά δεδομένα και η πρόσβαση σε αυτά να είναι αυστηρά περιορισμένη.

1.4 Η αρχειοθέτηση έχει την έννοια της φύλαξης των δεδομένων σε ξεχωριστό αρχείο με αυστηρά περιορισμένη προσβασιμότητα, (ειδική εξουσιοδότηση /κατ' εξαίρεση πρόσβαση).

1.5 Κάθε ειδικά εξουσιοδοτημένη πρόσβαση και /ή κατ' εξαίρεση πρόσβαση στο ηλεκτρονικό ή έντυπο αρχείο που θα διενεργείται κατά την περίοδο της αρχειοθέτησης (9ο και 10ο έτος) θα πρέπει να καταγράφεται σε ειδικό μητρώο αρχειοθέτησης που θα τηρεί κάθε ΑΠΙ και το οποίο, αν ζητηθεί, θα διαβιβάζεται στο Γραφείο της Επιτρόπου ετησίως.

2. Ειδική ρύθμιση αναφορικά με τους υποψήφιους πελάτες:

Το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων της παρ. 3 του μέρους Γ των Οδηγιών ορίζεται στους έξι μήνες από την κοινοποίηση της απόρριψης του αιτήματός τους ή από την απόσυρση της αίτησής τους.

Μέρος Ε - Έναρξη ισχύος

Οι παρούσες Οδηγίες έχουν άμεση ισχύ από την ημερομηνία έκδοσης και ανάρτησής τους στην ιστοσελίδα του Γραφείου μου.

9.2. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ (Αρ. 2/2017) οι οποίες συμπληρώνουν τις Οδηγίες (Αρ.1/2017) ημερ. 8/8/2017 προς όλα τα Αδειοδοτημένα Πιστωτικά Ιδρύματα (ΑΠΙ) που λειτουργούν στη Δημοκρατία για καθορισμό του χρονικού διαστήματος διατήρησης δεδομένων πελατών / συνδεδεμένων προσώπων /εγγυητών

Με βάση τις εξουσίες που μου απονέμουν οι διατάξεις του άρθρου 23(1)(α) του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου του 2001, Ν. 138(Ι)/2001, όπως τροποποιήθηκε, εφεξής «ο Νόμος» δυνάμει των οποίων –

«23.- Ο Επίτροπος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

(α) Εκδίδει οδηγίες ως προς την ενιαία εφαρμογή των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα».

Εκδίδω συμπληρωματικά τις παρούσες Οδηγίες, οι οποίες σκοπό έχουν την αποσαφήνιση συγκεκριμένων σημείων των προηγούμενων Οδηγιών μου (Αρ.1/2017) ημερ. 8/8/2017 και οι οποίες θα πρέπει να διαβάζονται μαζί με τις προηγούμενες Οδηγίες μου ως ενιαίο και αναπόσπαστο κείμενο.

1. Μέρος Γ - Πεδίο εφαρμογής: Οι παρούσες Οδηγίες συμπληρώνουν τις προηγούμενες Οδηγίες (Αρ.1/2017) ημερ. 8/8/2017 –

Με την αντικατάσταση της Σημείωσης 1. της παρ. 2 του Μέρους Γ. με την ακόλουθη νέα:

Σημείωση 1: η διατήρηση των δεδομένων δεν περιορίζεται χρονικά σε περίπτωση εκκρεμούσας δικαστικής διαδικασίας ή αρχόμενης έρευνας από Υπηρεσία της Δημοκρατίας, η χρονική περίοδος αρχίζει να μετρά από την ημερομηνία της οριστικής λήξης και /ή περάτωσης τους, νοουμένου ότι σε κάθε περίπτωση τα ΑΠΙ έχουν λάβει γνώση σχετικά με την περίπτωση εκκρεμούσας δικαστικής διαδικασίας ή αρχόμενης έρευνας από Υπηρεσία της Δημοκρατίας, εντός της χρονικής περιόδου των 10 (δέκα) ετών.

2. Μέρος Δ - ΟΔΗΓΙΕΣ /Ρυθμίσεις: Οι παρούσες Οδηγίες συμπληρώνουν τις προηγούμενες Οδηγίες (Αρ.1/2017) ημερ. 8/8/2017–

Με την προσθήκη της ακόλουθης επιφύλαξης μετά το τέλος της Οδηγίας 1.1 του Μέρους Δ.:

Νοείται ότι μετά το πέρας του προβλεπόμενου χρόνου τήρησης των 10 (δέκα) ετών συνολικά τα ΑΠΙ μεριμνούν για τη διαγραφή /καταστροφή των δεδομένων μέσω ασφαλών διαδικασιών ύστερα από την ολοκλήρωση των οποίων η ανάκτηση των δεδομένων και /ή αναγνώριση των υποκειμένων των δεδομένων με τεχνικά ή άλλα μέσα δεν καθίσταται δυνατή.

3. Μέρος Δ - ΟΔΗΓΙΕΣ /Ρυθμίσεις: Οι παρούσες Οδηγίες συμπληρώνουν τις προηγούμενες Οδηγίες (Αρ.1/2017) ημερ. 8/8/2017–

Με την αντικατάσταση της Οδηγίας / Ρύθμισης 1.4 του Μέρους Δ με την ακόλουθη νέα:

«1.4 Η αρχειοθέτηση έχει την έννοια της φύλαξης των δεδομένων σε ξεχωριστό αρχείο ή την εναπόθεση ειδικής σήμανσης στα δεδομένα με σκοπό την αυστηρά περιορισμένη προσβασιμότητα, (ειδική εξουσιοδότηση /κατ' εξαίρεση πρόσβαση).».

Ως ημερομηνία έναρξης ισχύος των Συμπληρωματικών Οδηγιών ορίζεται η 8η Αυγούστου 2017 ημερομηνία έκδοσης και ανάρτησης των προηγούμενων Οδηγιών μου (Αρ.1/2017).».

9.3. ΟΔΗΓΙΕΣ (Αρ. 3/2017) αναφορικά με την πραγματοποίηση πολιτικής επικοινωνίας μέσω τηλεφωνικών κλήσεων διά ζώσης /με ανθρώπινη παρέμβαση

Με βάση τις εξουσίες που μου απονέμουν οι διατάξεις του άρθρου 23(1) του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου του 2001, Ν. 138(I)/2001, όπως τροποποιήθηκε, εφεξής «ο Νόμος» δυνάμει των οποίων –

«23.- Ο Επίτροπος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

(α) Εκδίδει οδηγίες ως προς την ενιαία εφαρμογή των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.».

Μέρος Α - Νομική βάση: Οι διατάξεις του άρθρου 15(1) και (2) του Νόμου:

«15.- (1) Τα προσωπικά δεδομένα δεν αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας από οποιοδήποτε για λόγους προώθησης, πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ' αποστάσεως, εκτός αν το υποκείμενο των δεδομένων δηλώσει γραπτώς τη συγκατάθεσή του στον υπεύθυνο επεξεργασίας.

(2) Υπεύθυνος επεξεργασίας που επιθυμεί να προβεί σε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για τους λόγους που αναφέρονται στο εδάφιο (1), μπορεί να χρησιμοποιήσει για το σκοπό λήψης της

συγκατάθεσης του υποκειμένου των δεδομένων το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του υπό τον όρο ότι τα δεδομένα αυτά έχουν ληφθεί από πηγές προσβάσιμες στο κοινό.».

Μέρος Β - Σκοπός: Οι παρούσες Οδηγίες σκοπό έχουν την ομοιόμορφη και ενιαία ρύθμιση της πραγματοποίησης πολιτικής επικοινωνίας μέσω τηλεφωνικών κλήσεων διά ζώσης /με ανθρώπινη παρέμβαση.

Για τους σκοπούς των Οδηγιών αυτών «επικοινωνία πολιτικού χαρακτήρα» ερμηνεύεται και έχει την έννοια της επικοινωνίας που υπάγεται στο πλαίσιο προεκλογικής εκστρατείας ή στο πλαίσιο της συνήθους πολιτικής επικοινωνίας των εκάστοτε επικοινωνούντων.

Μέρος Γ - Πεδίο εφαρμογής: Οι παρούσες Οδηγίες –

Ισχύουν και αφορούν σε όλους τους υπεύθυνους επεξεργασίας / εκτελούντες την επεξεργασία εμπλεκόμενους στην επικοινωνία πολιτικού περιεχομένου (συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων διαφημιζόμενων υποψηφίων, εκτελούντων την επεξεργασία εταιρειών, πολιτικών παρατάξεων, πολιτικών κομμάτων κ.α.).

Μέρος Δ - ΟΔΗΓΙΕΣ /Ρυθμίσεις:

Σε όλες τις περιπτώσεις τηλεφωνικών κλήσεων διά ζώσης / με ανθρώπινη παρέμβαση οι εμπλεκόμενοι (σύμφωνα με το παρόν Μέρος Γ) προβαίνουν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες και /ή μεριμνούν ώστε να διαθέτουν οποτεδήποτε τους ζητηθεί, προς έλεγχο από το Γραφείο μου, τα έντυπα με βάση τα οποία είχαν ληφθεί γραπτώς οι συγκαταθέσεις των κληθέντων προσώπων της πολιτικής επικοινωνίας σε μορφή που να επιτρέπει την ταυτοποίηση των προσώπων, συνήθως των κατόχων των αριθμών τηλεφώνων που έχουν συγκατατεθεί στη λήψη πολιτικής επικοινωνίας διά ζώσης / με ανθρώπινη παρέμβαση.

Η αξιολόγηση της αποδεικτικής αξίας των πιο πάνω εντύπων θα γίνεται από το Γραφείο μου σε συσχέτισμό με όλα τα λοιπά στοιχεία κάθε υπόθεσης είτε κατόπιν καταγγελίας ή παραπόνου ή και αυτεπάγγελτα.

Διευκρινίζεται ότι μπορούν να ληφθούν από πηγές προσβάσιμες στο κοινό για το σκοπό της λήψης συγκατάθεσης, μόνο το ονοματεπώνυμο και η διεύθυνση (και όχι ο αριθμός τηλεφώνου).

Μέρος Ε - Έναρξη ισχύος

Οι παρούσες Οδηγίες έχουν άμεση ισχύ από την ημερομηνία έκδοσης και ανάρτησής τους στην ιστοσελίδα του Γραφείου μου.

9.4. ΟΔΗΓΙΕΣ (Αρ. 4/2017) προς τους υπεύθυνους επεξεργασίας (Υπουργεία / Τμήματα/ Υπηρεσίες) του Δημοσίου Τομέα και Οργανισμούς του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης από τους εργοδοτούμενους ή υποψήφιους για εργοδότηση

Με βάση τις εξουσίες που μου απονέμουν οι διατάξεις του άρθρου 23(1) του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου του 2001, Ν. 138(Ι)/2001, όπως τροποποιήθηκε, εφεξής «ο Νόμος» δυνάμει των οποίων –

«23.- Ο Επίτροπος έχει τις εξής αρμοδιότητες:

(α) Εκδίδει οδηγίες ως προς την ενιαία εφαρμογή των ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.».

Μέρος Α - Νομική βάση: Οι διατάξεις του άρθρου 12 του Νόμου το οποίο αφορά στην άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης προνοούν τα ακόλουθα:

«12.-(1) Καθένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει αν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν, αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας. Προς τούτο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει υποχρέωση να του απαντήσει εγγράφως και να του παρέχει αντίγραφο με τα προσωπικά του δεδομένα κατόπιν σχετικού αιτήματος του υποκειμένου των δεδομένων, όπου αυτό δεν προϋποθέτει δυσανάλογη προσπάθεια.

(2) Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να ζητεί και να λαμβάνει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, χωρίς υπερβολική καθυστέρηση και δαπάνη-

(α) Πληροφορίες ως προς-

(i) Όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, τα οποία έχουν υποστεί επεξεργασία καθώς και τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με την προέλευσή τους·

(ii) τους σκοπούς της επεξεργασίας, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών, καθώς και τις κατηγορίες των δεδομένων που υπόκεινται ή θα υποστούν επεξεργασία·

(iii) την εξέλιξη της επεξεργασίας για το χρονικό διάστημα από την προηγούμενη ενημέρωση ή πληροφόρησή του·

(iv) τη λογική στην οποία στηρίζεται κάθε αυτοματοποιημένη επεξεργασία των δεδομένων τα οποία αναφέρονται σ' αυτό, στις περιπτώσεις αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 16(1).

(β) Τη διόρθωση, διαγραφή ή κλειδώμα των δεδομένων των οποίων η επεξεργασία δεν έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, ειδικότερα λόγω ανακριβειών ή ελλείψεων.

(γ) Την κοινοποίηση σε τρίτους στους οποίους έχουν ανακοινωθεί τα δεδομένα, κάθε διόρθωσης, διαγραφής ή κλειδώματος που γίνεται δυνάμει της παραγράφου (β), εκτός αν αυτό είναι αδύνατο ή συνεπάγεται δυσανάλογες προσπάθειες.

(3) Αν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαντήσει μέσα σε τέσσερις εβδομάδες από την υποβολή της αίτησης ή αν η απάντησή του δεν είναι ικανοποιητική, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προσφύγει στον Επίτροπο.

(4) Με απόφαση του Επιτρόπου, ύστερα από αίτηση του υπευθύνου επεξεργασίας, η υποχρέωση πληροφόρησης σύμφωνα με τα εδάφια (1) και (2), δύναται να αρθεί, εν όλω ή εν μέρει, εφόσον η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται για λόγους εθνικών αναγκών ή αναγκών εθνικής ασφάλειας της Δημοκρατίας ή για την πρόληψη, διερεύνηση, διακρίβωση και δίωξη ποινικών αδικημάτων ή για λόγους σημαντικού οικονομικού ή χρηματοοικονομικού συμφέροντος κράτους μέλους ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των νομισματικών, δημοσιονομικών και φορολογικών θεμάτων.

(5) Το δικαίωμα πρόσβασης μπορεί να ασκείται από το υποκείμενο των δεδομένων με τη συνδρομή ειδικού.

(6) Δεδομένα που αφορούν στην υγεία γνωστοποιούνται στο υποκείμενο των δεδομένων μέσω ιατρού.

(7) Το δικαίωμα πρόσβασης ασκείται με την υποβολή της σχετικής αίτησης στον υπεύθυνο επεξεργασίας και την ταυτόχρονη καταβολή χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου, ο τρόπος καταβολής του και κάθε άλλο συναφές ζήτημα ρυθμίζονται με Κανονισμούς. Το ποσό αυτό επιστρέφεται στον αιτητή, αν το αίτημά του για διόρθωση ή διαγραφή των δεδομένων κριθεί βάσιμο είτε από τον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε από τον Επίτροπο, σε περίπτωση προσφυγής του σε αυτόν. Στην τελευταία περίπτωση, ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει υποχρέωση να χορηγήσει στον αιτητή, χωρίς καθυστέρηση, δωρεάν και σε γλώσσα κατανοητή, αντίγραφο του διορθωμένου μέρους της επεξεργασίας που τον αφορά.».

Μέρος Β – Σκοπός και Πεδίο Εφαρμογής: Οι παρούσες Οδηγίες σκοπό έχουν την καθιέρωση ομοιομόρφων και ενιαίων διαδικασιών από τους υπεύθυνους επεξεργασίας του Δημοσίου και ευρύτερου Δημόσιου Τομέα για σκοπούς ικανοποίησης του δικαιώματος πρόσβασης των εργοδοτούμενων και υποψηφίων για εργοδότηση.

Μέρος Γ - ΟΔΗΓΙΕΣ /Ρυθμίσεις:

1. Το δικαίωμα πρόσβασης σύμφωνα με τις κατά καιρούς γνωματεύσεις της Επιτροπής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα μπορεί να αφορά σε αιτήματα των εργοδοτούμενων και υποψηφίων για εργοδότηση για να λάβουν πληροφορίες που αφορούν, μεταξύ άλλων, στις αξιολογήσεις, γνώμες/απόψεις/αναφορές/συστάσεις, εργασιακή συμπεριφορά, εργασιακή απόδοση, πρακτικά συνεντεύξεων, δεδομένου ότι αυτές αφορούν στο άτομό του. Οι γνώμες /αναφορές/συστάσεις από προϊσταμένους ή μέλη της Επιτροπής αξιολόγησης, Συμβουλευτικής Επιτροπής ή της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας που αφορούν άμεσα στην εργασιακή συμπεριφορά και/ή απόδοση του υποκειμένου των δεδομένων (περιλαμβανομένης και της σειράς κατάταξής και της βαθμολογίας του) είτε για σκοπούς διορισμού, προαγωγής είτε για σκοπούς απλής αξιολόγησης, συνιστούν προσωπικά δεδομένα του αιτητή. Όλες οι ανωτέρω πληροφορίες μπορεί να είναι καταχωρισμένες σε έντυπη ή σε ηλεκτρονική μορφή ή σε συνδυασμό αμφότερων.

2. Έκαστος υπεύθυνος επεξεργασίας υπέχει υποχρέωση όπως καθιερώσει διαδικασία εντός του Οργανισμού και /ή Υπηρεσίας ή Τμήματός του με βάση την οποία να διευκολύνεται η ικανοποίηση των δικαιωμάτων πρόσβασης.

2.1 Για το σκοπό αυτό οφείλει να ορίσει κατάλληλα πρόσωπα με τέτοια επαγγελματικά προσόντα και χαρακτηριστικά ήθους και εχεμύθειας.

2.2 Το δικαίωμα πρόσβασης συνήθως ασκείται γραπτώς με σκοπό την απόδειξη της υποβολής του. Το λεκτικό είναι απλό και περιλαμβάνει αναφορά στο άρθρο 12 του Νόμου. Σε περίπτωση απόρριψης ή μη ικανοποίησης του δικαιώματος εντός 4 (τεσσάρων) εβδομάδων από την ημερ. της αποδεδειγμένης υποβολής του αιτήματος τότε ο αιτητής δύναται να προσφύγει στο Γραφείο μου. Η επιθεώρηση του προσωπικού φακέλου και η λήψη φωτοαντιγράφων από τον αιτητή θα πρέπει να καταγράφεται σε αρχείο το οποίο να περιλαμβάνει ημερομηνία ικανοποίησης, το γραπτό αίτημα αιτητή, και να φέρει την υπογραφή του.

2.3 Νοείται ότι, έκαστος υπεύθυνος επεξεργασίας υπέχει επίσης υποχρέωση να διασφαλίζει την ακεραιότητα και ασφάλεια των εγγράφων / πληροφοριών που είναι καταχωρισμένα στους Φακέλους, γι' αυτό, συστήνεται όπως η πρόσβαση οποιουδήποτε στον προσωπικό φάκελό του να γίνεται στο χώρο του Αρχείου και, όταν οι περιστάσεις το απαιτούν, στη διακριτική παρουσία αρμόδιου

λειτουργού, ήτοι του λειτουργού εκείνου που εμπλέκεται με την αρχειακή διαχείριση των προσωπικών φακέλων.

2.4 Νοείται έτι περαιτέρω ότι εάν στον φάκελο υπάρχουν πληροφορίες που αφορούν σε τρίτα πρόσωπα, ο αρμόδιος λειτουργός φροντίζει ώστε αυτές να μην είναι προσβάσιμες στον υπάλληλο που επιθεωρεί τον προσωπικό του φάκελο.

2.5 Καταβολή τέλους: Το δικαίωμα αυτό ασκείται με την καταβολή €17.00 ως προβλέπεται από στους οικείους Κανονισμούς (Κ.Δ.Π. 538/2002). Ωστόσο η καταβολή του εν λόγω ποσού δεν συστήνεται για την άσκησή του από τους εργοδοτούμενους και /ή υπαλλήλους ενός Οργανισμού. Σε αυτό συνηγορεί και το νέο νομοθετικό πλαίσιο που τίθεται σε ισχύ με το νέο Γενικό Κανονισμό για την Προστασία των Δεδομένων, Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679, ο οποίος θα αντικαταστήσει το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο και θα έχει καθολική ισχύ από την 25η Μαΐου 2018, σύμφωνα με τον οποίο η άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης θα γίνεται ατελώς.

Μέρος Δ - Έναρξη ισχύος

Οι παρούσες Οδηγίες έχουν άμεση ισχύ από την ημερομηνία έκδοσης και /ή ανάρτησής τους στην ιστοσελίδα του Γραφείου μου».

9.5. Δημοσκοπήσεις και έρευνες αγοράς που διεξάγονται τηλεφωνικώς

Μετά από τον έλεγχο σε εταιρείες δημοσκοπήσεων και ερευνών αγοράς, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα εξέδωσε την ακόλουθη ανακοίνωση ημερομηνίας 29/9/2018:

Οι Εταιρείες δημοσκοπήσεων και ερευνών αγοράς δικαιούνται να χρησιμοποιούν τους αριθμούς που είναι καταχωρισμένοι στο τηλεφωνικό κατάλογο ή να χρησιμοποιούν συστήματα για τη τυχαία κλήση τηλεφωνικών αριθμών, και δεν απαιτείται για αυτό η προηγούμενη συγκατάθεση του καλούμενου (υποκείμενο των δεδομένων) εφόσον δεν έχει ή δεν υποκρύπτει προωθητική ενέργεια για συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία ή άλλο διαφημιστικό σκοπό.

Όταν διενεργείται τηλεφωνικώς δημοσκόπηση ή έρευνα αγοράς, χωρίς αναφορά μιας μόνο επωνυμίας ή ενός συγκεκριμένου ατόμου (π.χ. υποψηφίου σε εκλογές), τότε εφαρμόζεται το άρθρο 5(2)(ε) του Νόμου (έννομο συμφέρον).

Η εταιρεία ερευνών αγοράς θα πρέπει να ενημερώνει τους καλούμενους τουλάχιστον για τα στοιχεία του υπεύθυνου επεξεργασίας, τον σκοπό της έρευνας, τους αποδέκτες και για τα δικαιώματα τους (άρθρο 11(1) του Νόμου) και να τους δίνει το δικαίωμα να αρνηθούν στη λήψη κλήσεων στο μέλλον όπως και στη συνέχιση της τρέχουσας κλήσης. Η άρνηση των καλουμένων θα πρέπει να καταχωρίζεται με σκοπό την εξασφάλιση της μη ενόχλησής τους στο μέλλον.

Σε περίπτωση που η εταιρεία ερευνών επιθυμεί την αποθήκευση των στοιχείων που αφορούν στους καλούμενους, όπως για παράδειγμα το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας τους, θα πρέπει να λαμβάνει τη συγκατάθεση των καλουμένων αφού τους ενημερώσει πρώτα σύμφωνα με το άρθρο 11(1) του Νόμου.

Όταν όμως η επεξεργασία υποκρύπτει προωθητική ενέργεια για συγκεκριμένο προϊόν ή υπηρεσία ή άλλο διαφημιστικό σκοπό, π.χ. πολιτική διαφήμιση ή διαφήμιση εμπορικής επωνυμίας, τότε απαιτείται η εκ των προτέρων γραπτή συγκατάθεση του καλούμενου, όπως προνοεί το άρθρο 15(1) του Νόμου.

Το άρθρο 15 του Νόμου που αφορά στην επεξεργασία που γίνεται για σκοπούς προώθησης πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ' αποστάσεως, προνοεί ότι:

- (1) Τα προσωπικά δεδομένα δεν αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας από οποιοδήποτε για λόγους προώθησης, πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ' αποστάσεως, εκτός αν το υποκείμενο των δεδομένων δηλώσει γραπτώς τη συγκατάθεσή του στον υπεύθυνο επεξεργασίας.
- (2) Υπεύθυνος επεξεργασίας που επιθυμεί να προβεί σε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για τους λόγους που αναφέρονται στο εδάφιο (1), μπορεί να χρησιμοποιήσει για το σκοπό λήψης της συγκατάθεσης του υποκειμένου των δεδομένων το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του υπό τον όρο ότι τα δεδομένα αυτά έχουν ληφθεί από πηγές προσβάσιμες στο κοινό.

9.6. Εγκύκλιος Επιτρόπου προς όλους τους προμηθευτές Συστημάτων Ελέγχου πρόσβασης με τη συλλογή /χρήση /επεξεργασία βιομετρικών δεδομένων που προκύπτουν από ειδική επεξεργασία

Με σχετική εγκύκλιό της, η Επίτροπος προς όλους τους προμηθευτές των ανωτέρω συστημάτων, έκρινε σκόπιμο να τους ενημερώσει σχετικά με το ισχύον νομοθετικό καθεστώς (Νόμος, Νομολογία, Αποφάσεις και νόμιμες πρακτικές) ώστε να είναι σε θέση να ενημερώνουν ορθά και υπεύθυνα τόσο τους παλιούς όσο και τους υποψήφιους πελάτες τους.

Τους ενημέρωσε με αναφορές σε Αποφάσεις της καθώς και σχετική νομολογία του Διοικητικού Δικαστηρίου ότι για τους σκοπούς του ελέγχου της ώρας προσέλευσης και αποχώρησης των υπαλλήλων από το χώρο εργασίας τους η συλλογή και επεξεργασία βιομετρικών δεδομένων π.χ. δακτυλικών αποτυπωμάτων μέσω των πιο πάνω συστημάτων δεν είναι νόμιμη καθ' ότι υπερβαίνει την αρχή της αναλογικότητας.

Η θέση αυτή ισχύει ανεξαρτήτως τύπου / μεθόδου / προδιαγραφών του συστήματος, δεδομένου ότι σε κάθε περίπτωση γίνεται επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και η βάση της κρίσης του υπερβολικού ως μέτρου γίνεται σε συσχέτιση και /ή αιτιώδη συνάφεια με τον επιδιωκόμενο σκοπό, που είναι ο έλεγχος της τήρησης του ωραρίου του προσωπικού και γενικότερα της διοίκησης του προσωπικού στον τομέα των εργασιακών σχέσεων. Τυχόν ληφθείσα συγκατάθεση από τον /τους υπαλλήλους δεν αίρει την παρανομία και δεν καθιστά την εν λόγω επεξεργασία νόμιμη.

Επιτρεπτή όπως ανέφερε καθίσταται η συλλογή και επεξεργασία βιομετρικών δεδομένων π.χ. δακτυλικών αποτυπωμάτων για σκοπούς άσκησης της αντεγκληματικής πολιτικής των διωκτικών Αρχών καθώς και σε χώρους υψίστης ασφάλειας /στρατιωτικές εγκαταστάσεις / αερολιμένες / λιμάνια και για σκοπούς ασφάλειας εγκαταστάσεων αναλόγως της φύσης των δραστηριοτήτων του Οργανισμού.

Τους κάλεσε συνακόλουθα να συνδράμουν στο έργο του Γραφείου της σχετικά με την ορθή ενημέρωση των πελατών τους υφιστάμενων και μελλοντικών και τους κάλεσε να κοινοποιήσουν κατάλογο με τους πελάτες οι οποίοι είχαν εγκαταστήσει συναφή συστήματα για τον έλεγχο του ωραρίου του προσωπικού.

9.7. Σύσταση προς όλες τις ασφαλιστικές εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες διαχείρισης ασφαλειών κλάδου ζωής

Σχετικά με το πιο πάνω θέμα, για αποφυγή σύγχυσης και για να είναι ξεκάθαρο τόσο στα μέλη του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών όσο και στα μέλη του ΠΙΣ τονίζεται ότι:

(α) Οι ασφαλιστικές εταιρείες στο στάδιο απαίτησης αποζημίωσης από πελάτη-ασφαλιζόμενο για χειρουργική επέμβαση, επιτρέπεται να συλλέγουν από τον ίδιο, ως τεκμήριο της επέμβασης, ιατρικό πιστοποιητικό και/ή απόδειξη πληρωμής και/ή βιοψία, με σκοπό να αποφασίσουν κατά πόσο θα του καταβάλουν αποζημίωση και/ή να καθορίσουν το ύψος της αποζημίωσης.

Τυχόν όμως χορήγηση/προσκόμιση στην ασφαλιστική εταιρεία, του ψηφιακού δίσκου/ βιντεοκασέτας που περιλαμβάνει τη βιντεογραφημένη χειρουργική επέμβαση στην οποία υποβλήθηκε ο ασφαλιζόμενος, εκ πρώτης όψεως, παραβιάζει τις διατάξεις του άρθρου 4 (1)(β) και (γ) του Νόμου (αρχές του σκοπού και της αναλογικότητας).

(β) Οι πελάτες-ασφαλιζόμενοι, έχουν δικαίωμα, βάσει του άρθρου 12 του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου του 2001 (Νόμος 138 (I) / 2001), όπως τροποποιήθηκε (στο εξής «ο Νόμος»), να ζητούν και να λαμβάνουν από τον ιατρό τους τον ψηφιακό δίσκο/βιντεοκασέτα που περιέχει τη βιντεογραφημένη χειρουργική επέμβαση στην οποία υποβλήθηκαν.

Παραθέτω αυτούσια τις διατάξεις του άρθρου 12 (1), (2) (5) και (6) του Νόμου:

«12.-(1) Καθένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει αν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν, αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας. Προς τούτο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει υποχρέωση να του απαντήσει εγγράφως και να του παρέχει αντίγραφο με τα προσωπικά του δεδομένα κατόπιν σχετικού αιτήματος του υποκειμένου των δεδομένων, όπου αυτό δεν προϋποθέτει δυσανάλογη προσπάθεια.

(2) Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να ζητεί και να λαμβάνει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, χωρίς υπερβολική καθυστέρηση και δαπάνη-

(α) Πληροφορίες ως προς-

(i) Όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, τα οποία έχουν υποστεί επεξεργασία καθώς και τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με την προέλευσή τους·

(ii) τους σκοπούς της επεξεργασίας, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών, καθώς και τις κατηγορίες των δεδομένων που υπόκεινται ή θα υποστούν επεξεργασία·

(iii) την εξέλιξη της επεξεργασίας για το χρονικό διάστημα από την προηγούμενη ενημέρωση ή πληροφόρησή του·

(iv) τη λογική στην οποία στηρίζεται κάθε αυτοματοποιημένη επεξεργασία των δεδομένων τα οποία αναφέρονται σ' αυτό, στις περιπτώσεις αποφάσεων που λαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 16(1).

(β) Τη διόρθωση, διαγραφή ή κλειδώμα των δεδομένων των οποίων η επεξεργασία δεν έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, ειδικότερα λόγω ανακριβειών ή ελλείψεων.

(γ) Την κοινοποίηση σε τρίτους στους οποίους έχουν ανακοινωθεί τα δεδομένα, κάθε διόρθωσης, διαγραφής ή κλειδώματος που γίνεται δυνάμει της παραγράφου (β), εκτός αν αυτό είναι αδύνατο ή συνεπάγεται δυσανάλογες προσπάθειες.

(5) Το δικαίωμα πρόσβασης μπορεί να ασκείται από το υποκείμενο των δεδομένων με τη συνδρομή ειδικού.

(6) Δεδομένα που αφορούν την υγεία γνωστοποιούνται στο υποκείμενο των δεδομένων μέσω ιατρού.».

10. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

10.1. Ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμος

Τον Δεκέμβριο του 2017, τέθηκε σε ισχύ ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμος, ο οποίος θα τεθεί σε εφαρμογή τον Δεκέμβριο του 2018. Σκοπός του εν λόγω Νόμου είναι η ενίσχυση των Αρχών της Διαφάνειας και της Λογοδοσίας στο Δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα. Με βάση το άρθρο 35, η εποπτεία της εφαρμογής του Νόμου αυτού ανατίθεται στην Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, που θα ενεργεί και ως Επίτροπος Πληροφοριών.

Ο Νόμος αυτός καθιερώνει το δικαίωμα των πολιτών να ζητούν και να λαμβάνουν, υπό προϋποθέσεις, πληροφορίες που κατέχουν Δημόσιες Αρχές με σκοπό τον έλεγχο των Πράξεων και Αποφάσεων της Διοίκησης. Παράλληλα, δημιουργεί υποχρέωση στις Αρχές αυτές όπως δημοσιεύουν κάποιες πληροφορίες στις ιστοσελίδες τους, ώστε να μην χρειάζεται η υποβολή αιτημάτων, εκ μέρους των πολιτών, για τη λήψη τους.

Το κείμενο του Νόμου περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II.

10.2. Ο περί της Περαιτέρω Χρήσης Πληροφοριών του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2015

Συζητείται στο Συμβούλιο της ΕΕ Πρόταση Οδηγίας για τροποποίηση της Οδηγίας 2013/37/ΕΕ, οι διατάξεις της οποίας μεταφέρθηκαν στον περί της Περαιτέρω Χρήσης Πληροφοριών του Δημόσιου Τομέα Νόμο του 2015. Το Γραφείο παρακολουθεί τις συζητήσεις της εν λόγω Πρότασης Οδηγίας και όπου χρειάζεται υποβάλλει στην Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Δημοκρατίας στην ΕΕ, σχόλια/ απόψεις για Άρθρα που αφορούν στην προστασία των προσωπικών δεδομένων.

10.3. Νομοσχέδιο για τη χειραγώγηση αγώνων

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως ετοίμασε Νομοσχέδιο με τίτλο «ο περί της Καταπολέμησης της Χειραγώγησης Αθλητικών Γεγονότων Νόμος» το οποίο υποβλήθηκε στο Γραφείο για υποβολή σχολίων. Το Γραφείο καλωσόρισε την πρωτοβουλία αυτή και υπέβαλε στο Υπουργείο εισηγήσεις για την βελτίωση του Νομοσχεδίου.

10.4. Νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί προστασίας του Απορρήτου της Ιδιωτικής Επικοινωνίας (Παρακολούθηση Συνδιαλέξεων) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016»

Κατά το 2017, συνεχίστηκε ενώπιον της Επιτροπής Νομικών, η συζήτηση του πιο πάνω Νομοσχεδίου. Το Γραφείο, εξ αρχής είχε τοποθετηθεί υπέρ της νομοθετικής ρύθμισης των τηλεφωνικών παρακολουθήσεων και υπέβαλε εισηγήσεις τόσο προς το Υπουργείο όσο και προς την Επιτροπή Νομικών, για βελτίωση του Νομοσχεδίου.

10.5. Εισηγήση Επιτρόπου για τροποποίηση διατάξεων του περί Ορισμένων Δημόσια Εκτεθειμένων Προσώπων και Ορισμένων Αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) Νόμος του 2004, (50(I)/2004) ως τροποποιείται, ώστε να καταστεί σύμφωνος και /ή να συνάδει με τις διατάξεις του Νόμου 138(I)/2001:

Σύντομο ιστορικό:

Η Επίτροπος με βάση τις εξουσίες που τις αποδίδουν οι διατάξεις του Νόμου, υπέβαλε σχετική εισήγηση στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας όπως προωθήσει σχετική προτεινόμενη τροποποίηση δεδομένου ότι, κατά την ετοιμασία και διαβούλευση των Τροποποιητικών Νομοσχεδίων, δεν είχε κληθεί να εκφράσει τις θέσεις του Γραφείου της.

Στη βάση των εξουσιών της, ως ορίζεται στις διατάξεις του άρθρου 23(1)(θ) του Νόμου, η Επίτροπος αποφαινεται για κάθε ρύθμιση που αφορά στην επεξεργασία και προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Οι ανωτέρω νόμοι πραγματεύονται την υποχρέωση των αξιωματούχων και δημόσια εκτεθειμένων προσώπων όπως, εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του Τροποποιητικού Νόμου 29(I)/2017, υποβάλουν Δήλωση Περιουσιακών Στοιχείων στο τριμελές Συμβούλιο που έχει ορίσει το Υπουργικό Συμβούλιο.

Οι θέσεις του τέως Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων ήταν ήδη γνωστές στη Βουλή των Αντιπροσώπων όπου είχε κληθεί να παραστεί στις 2/5/2012, κατά τη συζήτηση σχετικής πρότασης νόμου και εξέφρασε τη θέση ότι, η δημοσιοποίηση των στοιχείων δημοσίων προσώπων είναι σύμφωνη μόνο εφόσον διεξάγεται έρευνα, όσο και στο ευρύ κοινό, με σχετική Ανακοίνωσή του με την οποία ανέλυε την παραπάνω θέση του.

Νομική Ανάλυση και εισηγήσεις Επιτρόπου:

Η συλλογή προσωπικών δεδομένων μέσω των δηλώσεων συνιστά μορφή επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, η οποία για να καθίσταται νόμιμη θα πρέπει να υπακούει στην αρχή της αναλογικότητας.

Η δημοσιοποίηση των μερών Α και Γ των Δηλώσεων στην ιστοσελίδα του οικείου σώματος (τριμελούς συμβουλίου) συνιστά επίσης μορφή επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, η οποία όχι μόνο κρίνεται απαραίτητο να υπακούει στις βασικές αρχές νόμιμης επεξεργασίας αλλά ιδιαίτερα λόγω της φύσης του διαδικτύου ως μέσου ανεξέλεγκτης και απεριόριστης πρόσβασης, η ανάρτηση των εκτιθέμενων πληροφοριών, θα πρέπει να κρίνεται απολύτως απαραίτητη για λόγους που επιτάσσουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος και απολύτως αναγκαία κατά τη λιγότερη δυνατή επέμβαση στην προστασία των προσωπικών δεδομένων και στην ιδιωτική ζωή των ατόμων, λαμβάνοντας ως γνώμονα τη φύση του διαδικτύου και τους κινδύνους που ελλοχεύει για τα πρόσωπα αυτά.

Η δημοσιοποίηση των μερών Α και Γ των Δηλώσεων στην ιστοσελίδα του οικείου σώματος (τριμελούς συμβουλίου) συνιστά επίσης μορφή επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων η οποία όχι μόνο κρίνεται απαραίτητο να υπακούει στις βασικές αρχές νόμιμης επεξεργασίας, αλλά ιδιαίτερα λόγω της φύσης του διαδικτύου ως μέσου ανεξέλεγκτης και απεριόριστης πρόσβασης, η ανάρτηση των εκτιθέμενων πληροφοριών, θα πρέπει να κρίνεται απολύτως απαραίτητη για λόγους που επιτάσσουν λόγοι δημοσίου συμφέροντος και απολύτως αναγκαία κατά τη λιγότερη δυνατή επέμβαση στην προστασία

των προσωπικών δεδομένων και στην ιδιωτική ζωή των ατόμων, λαμβάνοντας ως γνώμονα τη φύση του διαδικτύου και τους κινδύνους που ελλοχεύει για τα πρόσωπα αυτά.

Το Μέρος Α περιλαμβάνει:

Όνομα, Ιδιότητα-Αξίωμα, Τηλέφωνο κατοικίας, Διεύθυνση εργασίας, Τηλέφωνο εργασίας, Ημερομηνία Γεννήσεως, Αριθμός Ταυτότητας, Επάγγελμα, Έγγαμος/Άγαμος, αριθμός ανηλίκων τέκνων.

Το Μέρος Γ πραγματεύεται προσωπικά δεδομένα που αφορούν στα περιουσιακά στοιχεία του δηλούντος προσώπου μεταξύ των οποίων είναι και οι αριθμοί τραπεζικών λογαριασμών. Τα στοιχεία αυτά ως προσωπικά δεδομένα σε συσχέτιση με τα στοιχεία ταυτοποίησης των ατόμων του μέρους Α εγκυμονούν τεράστιο κίνδυνο κατάχρησης των δεδομένων από μη εξουσιοδοτούμενα πρόσωπα και ενδεχόμενης διάπραξης του αδικήματος της ηλεκτρονικής παρείσφρησης (hacking).

Η Επίτροπος κατέληξε:

(α) ότι η δημοσίευση δεδομένων όπως είναι ο αριθμός του δελτίου ταυτότητας και το τηλέφωνο κατοικίας του δηλούντος προσώπου, γίνεται καθ' υπέρβαση της αρχής της αναλογικότητας, νοουμένου ότι είναι δημοσιευτέο το ονοματεπώνυμο και η ιδιότητα του δηλούντος οπότε αποκλείεται τυχόν συνωνυμία με σκοπό τη δημοσίευση πρόσθετων στοιχείων.

Η δημοσίευση των δεδομένων ταυτοποίησης σε συνδυασμό με τη δημοσίευση των στοιχείων του Μέρους Γ, όχι μόνο γίνεται καθ' υπέρβαση της αρχής της αναγκαιότητας και αναλογικότητας, αλλά ελλοχεύει περαιτέρω και κινδύνους για την ακεραιότητα των δεδομένων αυτών και τη χρησιμοποίησή τους για μη νόμιμους σκοπούς.

(β) Αναφορικά με τη δεύτερη επιφύλαξη του άρθρου 3(2) του Νόμου 50(Ι)/2004 η οποία προβλέπει ότι:

«Νοείται περαιτέρω ότι δήλωση που υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο αυτό καταστρέφεται από το Συμβούλιο μετά την παρέλευση τριών χρόνων από την ημερομηνία απώλειας της ιδιότητας ή του αξιώματος ή της θέσης ή από τη λήξη της θητείας του ή από την ημερομηνία παραίτησης του αξιωματούχου ή του δημόσια εκτεθειμένου προσώπου από το αξίωμα ή τη θέση, εκτός εάν για αυτόν έχει αρχίσει έρευνα η οποία δεν έχει περατωθεί, οπότε η δήλωσή του καταστρέφεται αμέσως μετά την περάτωση της έρευνας.»

Η επιφύλαξη αυτή καταγράφει τη σαφή βούληση του νομοθέτη όπως οι δηλώσεις που υποβάλλονται στο τριμελές Συμβούλιο από αξιωματούχους και δημόσια εκτεθειμένα πρόσωπα να καταστρέφονται μετά την έλευση συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, η οποία είναι σύμφωνη με τη θεμελιώδη/ βασική Αρχή της Διατήρησης που αξιώνει το άρθρο 4(1)(ε) του Νόμου, το οποίο, μεταξύ άλλων, προβλέπει ότι, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα διατηρούνται σε μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων των δεδομένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους και της επεξεργασίας τους.

Ωστόσο, ο νομοθέτης δεν φαίνεται να είχε προνοήσει κάτι αντίστοιχο σε σχέση με την ανάρτηση στο διαδίκτυο για την οποία, όπως είναι γνωστό και κατά κανόνα ισχύει, ότι «ανεβαίνει» στο διαδίκτυο μένει στο διαδίκτυο μέσω των αναδημοσιεύσεων και αναπαραγωγών των πληροφοριών.

Θα έπρεπε να είχε ληφθεί σχετική μνεία και σε σχέση με τη διατήρηση και /ή διαγραφή των δεδομένων από το συγκεκριμένο ιστοχώρο στο διαδίκτυο, η απουσία της οποίας κρίνεται ως παράλειψη καθ' υπέρβαση της αρχής της διατήρησης των δεδομένων του άρθρου 4(1)(ε) του Νόμου.

(γ) Με βάση τα ανωτέρω και εν' όψει της εφαρμογής του νέου Γενικού Κανονισμού για την Προστασία των Δεδομένων, Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 ο οποίος θα έχει καθολική ισχύ από την 25η Μαΐου 2018 και ιδιαίτερες απαιτήσεις όσον αφορά ρυθμίσεις και επεξεργασίες οι οποίες ενέχουν κινδύνους για τα δικαιώματα που άπτονται της προστασίας των δεδομένων των ατόμων, η Επίτροπος κάλεσε το Γενικό Εισαγγελέα όπως μεριμνήσει για την τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας σύμφωνα με την ανωτέρω ανάλυση αλλά και στη βάση του καθορισμού κριτηρίων για τη δημοσιοποίηση με βάση συγκεκριμένο ποσοστό αύξησης της παρουσίας μετά την ανάληψη σχετικού αξιώματος.

Σχετικό είναι και το απόσπασμα από τη Γνώμη της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29 σχετικά με τη δημοσιοποίηση των προσωπικών δεδομένων για σκοπούς διαφάνειας στο δημόσιο τομέα:

«However, it is appropriate to highlight that, when deciding whether to make information publicly available on-line, competent institutions should always bear in mind the consequences of doing so. Some of the personal data collected may constitute intimate information about the public sector subjects and consequently its on-line publication may have a serious effect on their private lives and data protection rights. It is also relevant to note that what is of interest to the public is not the same as what is in the public interest.».

10.6. Άλλα προσχέδια Πρωτογενούς ή Δευτερογενούς Νομοθεσίας ή Διακρατικών Συμφωνιών Συνεργασίας

Η Επίτροπος υπέβαλε Γνώμη σχετικά με τα ακόλουθα προσχέδια:

(α) Ο περί Ασφάλειας Δικτύων και Συστημάτων Πληροφοριών Νόμος του 2018

(β) Ο περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμος του 1997 – Τροποποιητικό Νομοσχέδιο (Αρ.4) 2017

(γ) Προσχέδιο της περί του Ορισμού Λειτουργίας Συστήματος ή Μηχανισμού Ανταλλαγής Δεδομένων Οδηγίας του 2017 (Οδηγία)

(δ1) Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2017

(δ2) Οι περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Φαρμακευτική Κάνναβη) Κανονισμοί του 2017

(ε) Ο περί της Παροχής και Χρήσης Υπηρεσιών Πληρωμών και Πρόσβασης στα Συστήματα Πληρωμών Νόμος του 2017» (εναρμόνιση με την Οδηγία 2015/2366)

(στ) Προσχέδιο Συμφωνίας μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Ισλαμικής Δημοκρατίας του Πακιστάν για συνεργασία σε θέματα ασφάλειας

(ζ) Προσχέδιο Συμφωνίας Κύπρου – Μαλαισίας για Συνεργασία στην Πρόληψη και Καταπολέμηση του Διεθνούς Οργανωμένου Εγκλήματος

(η) Συμφωνία μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Ηνωμένων Πολιτειών Μεξικού για συνεργασία στην καταπολέμηση των ναρκωτικών και άλλων εγκλημάτων

(θ) Ο περί Ορισμένων Δημόσια Εκτεθειμένων Προσώπων και Ορισμένων Αξιωματούχων της Κυπριακής Δημοκρατίας (Δήλωση και Έλεγχος Περιουσίας) (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος του 2017

(ι) Προσχέδιο Συμφωνίας Κύπρου – Ισραήλ για Συνεργασία σε θέματα Δημόσιας Ασφάλειας

11. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΘΕΜΑΤΩΝ / ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΙΣ

11.1. Κυβερνητική Αποθήκη Πληροφοριών (ΚΑΠ)

Η ΚΑΠ είναι ένα από τα πιο σημαντικά Έργα του Τμήματος Υπηρεσιών Πληροφορικής (ΤΥΠ) στα πλαίσια ανάπτυξης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Αριθμός Δημόσιων Υπηρεσιών που είναι συνδεδεμένες με την ΚΑΠ μπορούν να αναλύουν δεδομένα που έχουν στην κατοχή τους για σκοπούς καλύτερου διοικητικού προγραμματισμού. Επίσης, η ΚΑΠ προσφέρει ένα ασφαλές περιβάλλον ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ Δημοσίων Υπηρεσιών, με όρους και προϋποθέσεις που επιβάλλει το Γραφείο, στη βάση Άδειας που εκδόθηκε το 2016.

Κατά το 2017, αυξήθηκε ο αριθμός των Δημόσιων Υπηρεσιών που χρησιμοποιούν την ΚΑΠ. Το Γραφείο είχε συνεχή συνεργασία με το ΤΥΠ για το θέμα αυτό. Επίσης, στη βάση της εκδοθείσας Άδειας, έγιναν διαβήματα για να ρυθμιστεί η πρόσβαση της Στατιστικής και της Ελεγκτικής Υπηρεσίας σε δεδομένα που «ανεβάζουν» στην ΚΑΠ τα συνδεδεμένα Υπουργεία/ Τμήματα/ Υπηρεσίες.

11.2. Γενικό Σύστημα Υγείας ΓΕ.Σ.Υ.

Κατά το 2017, το Γραφείο είχε εκτενή και συνεχή διαβούλευση με τον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας (ΟΑΥ) για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του Γενικού Συστήματος Υγείας (ΓΕ.Σ.Υ.). Υποβλήθηκε στο Γραφείο αριθμός ερωτημάτων για τα οποία εκδόθηκαν αντίστοιχες γνώμες με σκοπό να διασφαλιστεί ότι, ο ΟΑΥ εφαρμόζει κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα ασφάλειας για την προστασία των δεδομένων των δικαιούχων που θα εγγραφούν στο ΓΕ.Σ.Υ.

11.3. Κάρτα Φιλάθλων

Κατά το 2017, το Γραφείο είχε εκτενείς επαφές και αλληλογραφία με τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (ΚΟΑ), την Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ), την Αστυνομία και Σωματεία, για την εφαρμογή του θεσμού της Κάρτας Φιλάθλου, όπως προβλέπει ο περί της Πρόληψης και της Καταστολής της Βίας στους Αθλητικούς Χώρους Νόμος του 2008, Νόμος 48(Ι)/2008, όπως τροποποιήθηκε.

Τον Δεκέμβριο του 2017, η Εκτελεστική Επιτροπή της ΚΟΠ έλαβε απόφαση όπως, από την 1^η Ιανουαρίου 2018, τα εισιτήρια αγώνων ορισμένων Σωματείων ψηλού κινδύνου, διατίθενται μόνο ηλεκτρονικά από την ιστοσελίδα της. Ενημέρωσε την ΚΟΠ γραπτώς ότι, οι οποιοσδήποτε ενέργειες για την πάταξη του φαινομένου του χουλιγκανισμού δεν θα έπρεπε να εστιάζουν σε προσωρινά ημίμετρα αλλά θα έπρεπε να γίνουν προς την κατεύθυνση της πλήρους εφαρμογής του Νόμου 48(Ι)/2008. Η Επίτροπος ζήτησε να ενημερωθεί για τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας του μέτρου αυτού μέχρι τις 22/12/2017.

Για το θέμα της κάρτας φιλάθλων ειδικά και για την ταυτοποίηση των οπαδών στα γήπεδα γενικά, το Γραφείο, κατά το 2017, εξέδωσε αριθμό Ανακοινώσεων, για την καλύτερη ενημέρωση του κοινού.

11.4. Σύστημα παρακολούθησης οχημάτων της Δημόσιας Υπηρεσίας

Το Γραφείο είχε διαβούλευση με το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών για την εγκατάσταση και λειτουργία μηχανογραφημένου συστήματος το οποίο θα κατέγραφε την κίνηση και τη θέση οχημάτων της Δημόσιας Υπηρεσίας, με σκοπό να διασφαλίζεται ότι, αυτά χρησιμοποιούνται για υπηρεσιακούς σκοπούς. Το Γραφείο, αφού μελέτησε τα προτεινόμενα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας και εκτίμησε τους κινδύνους που το σύστημα αυτό ελλοχεύει για τους χρήστες των οχημάτων, εξέδωσε συστάσεις, τις οποίες το Τμήμα ακολούθησε. Ως εκ τούτου, εκδόθηκε θετική γνώμη για τη λειτουργία του συστήματος αυτού.

11.5. Έντυπα για τα σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης – «Ατομικό Δελτίο Μαθητή /Μαθήτριας» και «Συγκατάθεση γονέα / κηδεμόνα για δημοσιοποίηση φωτογραφικού υλικού και βίντεο παιδιού/ιών του»

Η Διεύθυνση Δημοτικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού υπέβαλε τα έντυπα που θα διατίθεντο στα Δημοτικά Σχολεία για τη χρονιά 2018 -2019 για σχόλια στο Γραφείο. Ύστερα από ανταλλαγή σχετικής αλληλογραφίας στην οποία η Επίτροπος ανέλυε τις θέσεις της, τα οικεία έντυπα οριστικοποιήθηκαν με σκοπό την έγκαιρη διανομή τους.

11.6. Υπογραφή Μνημονίου Συναντίληψης και Συνεργασίας μεταξύ Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΕΠΔΠΧ) και Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΡΗΕΤ)

Την Παρασκευή 19 Μαΐου 2017 στις 11.00 πμ στα γραφεία του ΕΡΗΕΤ υπογράφηκε το Μνημόνιο Συναντίληψης και Συνεργασίας μεταξύ των δύο Επιτρόπων.

Σκοπός του Μνημονίου είναι ο καθορισμός πλαισίου διαδικασίας, υιοθέτησης και εφαρμογής κατάλληλων μηχανισμών για την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη συνεργασία των δύο Επιτρόπων (ΕΡΗΕΤ και ΕΠΔΠΧ) κατά την παραλαβή και διεκπεραίωση περιπτώσεων γνωστοποίησης των περιστατικών παραβίασης προσωπικών δεδομένων από τους Παροχείς Δημόσια Διαθέσιμων Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών.

Οι δύο Επίτροποι επιλαμβάνονται από κοινού των περιστατικών ασφάλειας και παραβίασης προσωπικών δεδομένων καθώς και των σχετικών γνωστοποιήσεων τους σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 98Α του περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμου του 2004 (Ν. 112(Ι)/2004) ως εκάστοτε τροποποιείται, και του περί της Γνωστοποίησης Παραβιάσεων Προσωπικών Δεδομένων από τους Παροχείς Δημόσια Διαθέσιμων Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Διατάγματος του 2015, (Κ.Δ.Π 190/2015), ως εκάστοτε τροποποιείται.

Το κείμενο του μνημονίου περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

11.7. Εγκύκλιος Επιτρόπου προς εταιρείες ΚΕΠΕΥ ΚΑΙ ΕΠΑΔΥ για υποβολή Γνωστοποίησης δυνάμει του άρθρου 7 του Νόμου

Με την ανωτέρω εγκύκλιο η Επίτροπος κάλεσε όλες τις εταιρείες παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΚΕΠΕΥ) καθώς και τις εταιρείες παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών (ΕΠΑΔΥ) όπως ως υπεύθυνοι

επεξεργασίας υποβάλουν στο Γραφείο, Γνωστοποίηση Σύστασης και Λειτουργίας Αρχείου/ Έναρξης Επεξεργασίας.

Ενημέρωσε τις εταιρείες σχετικά με τον τρόπο υποβολής του σχετικού εντύπου και καθόρισε σχετική προθεσμία για την υποβολή του στο Γραφείο.

12. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ / ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ / ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ / ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

12.1. Συμμετοχή του Γραφείου της Επιτρόπου στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα "Problem-based training activities on data protection reform"

Το Γραφείο, σε συνεργασία με το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου - Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου, την Ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων, το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα με τίτλο: «Εκπαίδευση σχετικά με τον Γενικό Κανονισμό της ΕΕ για την Προστασία Προσωπικών Δεδομένων».

Στόχοι του προγράμματος είναι:

- α) να αναπτύξει προγράμματα και υλικό κατάρτισης για την αποτελεσματική εφαρμογή του νέου Κανονισμού προστασίας δεδομένων,
- β) να παρέχει πρακτικά προσανατολισμένη κατάρτιση σε τρεις ομάδες στόχο: υπεύθυνους προστασίας δεδομένων, δικαστές και δικηγόρους στην Ελλάδα και στην Κύπρο και
- γ) να δημιουργήσει «κοινότητες πρακτικής» και να επιτρέψει την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών μεταξύ επαγγελματιών μέσω εκδηλώσεων δικτύωσης και ενημέρωσης.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων οι ακόλουθες δράσεις θα υλοποιηθούν:

- α) εκπαιδευτικά σεμινάρια για υπεύθυνους προστασίας δεδομένων, δικαστές και δικηγόρους στην Ελλάδα και στην Κύπρο,
- β) διοργάνωση διακρατικής συνάντησης για την ανταλλαγή καλών πρακτικών και τη διάχυση των αποτελεσμάτων του προγράμματος και
- γ) ανάπτυξη εγχειριδίου για υπεύθυνους προστασίας δεδομένων, δικηγόρους και δικαστές για την αποτελεσματική εφαρμογή του Κανονισμού.

Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Θα ξεκινήσει τον Ιανουάριο του 2018 και θα διαρκέσει μέχρι τον Ιανουάριο του 2020.

12.2. Δράσεις και Εκδηλώσεις στο πλαίσιο της ημέρας Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων

12.2.1. Εκστρατεία ενημέρωσης μαθητών από Δ', Ε' και ΣΤ' τάξεις Δημοτικών Σχολείων

Στο πλαίσιο των εκδηλώσεων επ' ευκαιρία του εορτασμού της ημέρας προστασίας προσωπικών δεδομένων που είναι η 28η Ιανουαρίου έκαστου έτους πραγματοποιήθηκε εκστρατεία ενημέρωσης μαθητών από Δ', Ε' και ΣΤ' τάξεις Δημοτικών Σχολείων από όλη την Κύπρο που εκδήλωσαν ενδιαφέρον για συμμετοχή στο πρόγραμμα των βιωματικών, εκπαιδευτικών και ψυχαγωγικών δράσεων που ανέλαβε να πραγματοποιήσει το Γραφείο σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Κατά τις 40-λεπτες παρουσιάσεις στα σχολεία, σε επιλεγμένες τάξεις μαθητών, διανεμήθηκε σχετικό ενημερωτικό δίπτυχο το οποίο απευθύνετο στα παιδιά και τους γονείς τους. Τα παιδιά συμμετείχαν σε διαδραστικά παιχνίδια τύπου quiz και ερωταπαντήσεων και παρακολούθησαν σχετικά εκπαιδευτικά βίντεο.

Τα διαδραστικά εργαστήρια είχαν θεματογραφία «τα προσωπικά δεδομένα στον ψηφιακό κόσμο και το διαδίκτυο δεν έχουν πρόσωπο» και είχαν σκοπό να εμβολιάσουν τα παιδιά με τις απαραίτητες εκπαιδευτικές και γνωσιακές προσεγγίσεις, οι οποίες θα συμβάλουν και θα ενισχύσουν την ασφάλη και δημιουργική χρήση του διαδικτύου και των εφαρμογών του από τα παιδιά.

Το δίπτυχο περιλαμβάνεται στο Παράρτημα IV.

12.2.2. Προκήρυξη Μαθητικού Διαγωνισμού Βίντεο με σύνθημα: «Το διαδίκτυο δεν Ξεχνά» το Νοέμβριο του 2017

Το Γραφείο πραγματοποίησε με απόλυτη επιτυχία Διαγωνισμό Βίντεο σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, για μαθητές των Διευθύνσεων Δημοτικής, Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης με θέμα την προστασία των προσωπικών δεδομένων στο διαδίκτυο και κεντρικό σύνθημα «Το διαδίκτυο δεν Ξεχνά».

Τα επιλεγέντα Βίντεο χρησιμοποιήθηκαν στην ενημερωτική καμπάνια του Γραφείου τον Ιανουάριο του 2018 στα πλαίσια των εορτασμών της «Ημέρας Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων».

12.3. Παρουσιάσεις / Ομιλίες Επιτρόπου

Η Επίτροπος έδωσε τις ακόλουθες Παρουσιάσεις με σκοπό την ενημέρωση / διαφώτιση των πολιτών σχετικά με το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο για την προστασία προσωπικών δεδομένων και/ή το νέο Κανονισμό (ΕΕ) 679/2016:

- 12/12/2017 Παρουσίαση προς Δικηγόρους
- 11/12/2017 Παρουσίαση προς Κυπριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο
- 08/12/2017 Παρουσίαση προς ΚΕΒΕ
- 07/12/2017 Παρουσίαση προς Δικαστές
- 05/12/2017 Ομιλία προς τον Σύνδεσμο ACIF
- 17/11/2017 Χαιρετισμός στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας (REDA 2017)
- 14/11/2017 Χαιρετισμός στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας
- 08/11/2017 Ομιλία στο Ασφαλιστικό Συνέδριο
- 07/11/2017 Παρουσίαση κατά την εβδομάδα ευαισθητοποίησης της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής
- 02/11/2017 Παρουσίαση στον Όμιλο Παπαέλληνα
- 31/10/2017 Ομιλία προς Cyprus International Businesses Association
- 25/10/2017 Παρουσίαση προς τον Ναυτιλιακό Τομέα
- 19/10/2017 Ομιλία σε εκδήλωση του Δικηγορικού Γραφείου Λέλλου Δημητριάδη
- 17/10/2017 Παρουσίαση στο Δικηγορικό Γραφείο Τάσσου Παπαδόπουλου
- 13/10/2017 Εκπαίδευση στον Γενικό Κανονισμό προς Δικηγόρους
- 25/09/2017 Ομιλία στο συνέδριο «Best Legal – IV Annual Conference of Legal Practitioners»
- 21/09/2017 Ομιλία σε εκδήλωση του οργανισμού Hope for Children.
- 13/09/2017 Παρουσίαση στον Σύνδεσμο Association of Certified Anti-Money Laundering Specialists
- 12/09/2017 Ομιλία στον Διαλεκτικό Όμιλο «Δείπνος & Λόγος»
- 18/07/2017 Παρουσίαση στην εταιρεία Ιωάννου και Θεοδούλου
- 13/07/2017 Παρουσίαση στην Τράπεζα Κύπρου
- 28/06/2017 Ομιλία στην εταιρεία Wargaming

- 23/06/2017 Παρουσίαση στην Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα
- 16/06/2017 Παρουσίαση στον διαγωνισμό «Λογυπαιγνιον 2017» στο Πανεπιστήμιο Κύπρου
- 15/06/2017 Παρουσίαση στο Πανεπιστήμιο Κύπρου
- 16/05/2017 Παρουσίαση στο Δημαρχείο Έγκωμης
- 04/05/2017 Παρουσίαση προς Δημάρχους και Δημοτικούς Γραμματείς
- 29/03/2017 Παρουσίαση προς την Εθνική Αρχή Στοιχημάτων
- 24/03/2017 Παρουσίαση προς Γενικούς Διευθυντές της Δημόσιας Υπηρεσίας και Δημάρχους
- 02/03/2017 Παρουσίαση προς το Τμήμα Φορολογίας
- 01/03/2017 Παρουσίαση προς τα Αδειοδοτημένα Πιστωτικά Ιδρύματα (ΑΠΙ)
- 24/02/2017 Παρουσίαση στο Γυμνάσιο Διανέλλου και Θεοδότου
- 15/02/2017 Παρουσίαση στο Πανεπιστήμιο Κύπρου
- 18/01/2017 Παρουσίαση «Ρόλος και Αρμοδιότητες του Γραφείου Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα» στην εκδήλωση «Ανεξάρτητες Αρχές και Αρμοδιότητές τους» στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο.

13. ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Λόγω περιορισμένου προϋπολογισμού, το 2017, η εκπροσώπηση του Γραφείου σε θεσμικά Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Συμβουλίου της Ευρώπης και σε άλλα διεθνή fora, ήταν επιλεκτική, με βάση τα θέματα της ημερήσιας διάταξης των συνεδριάσεων που κρίθηκαν ως τα πιο σημαντικά. Το Γραφείο όμως, είχε ενεργή συμμετοχή, έστω εκ του μακρόθεν, στην παραγωγή εγγράφων που υιοθέτησαν τα Όργανα αυτά. Εντούτοις, πρέπει να σημειωθεί ότι, η συστηματική απουσία από τις συνεδριάσεις Οργάνων, στα οποία το Γραφείο έχει εκ του Νόμου υποχρέωση συμμετοχής, εκ των πραγμάτων, καθιστά όλο και πιο δύσκολη την παρακολούθηση θεμάτων που συζητούνται σε βάθος χρόνου, γεγονός που επηρεάζει δυσμενώς τη λειτουργία του Γραφείου και την ανεξαρτησία του θεσμού του Επιτρόπου.

13.1. Συμμετοχή σε θεσμικά Όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

13.1.1. Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/ΕΚ

Κατά το 2017, οι εργασίες της Ομάδας εστιάστηκαν στην ετοιμασία Καθοδηγητικών Γραμμών που είχαν στόχο την προετοιμασία τόσο των Αρχών Προστασίας Δεδομένων όσο και των οργανισμών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα για να είναι σε θέση εφαρμόσουν επαρκώς τον Κανονισμό 2016/679, στις 25 Μαΐου 2018. Οι Καθοδηγητικές Γραμμές αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα της Ομάδας για δημόσια διαβούλευση και αφού οριστικοποιήθηκαν μετά την υποβολή σχολίων από ενδιαφερόμενους οργανισμούς, δημοσιεύτηκαν ως τελικά κείμενα. Είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του Γραφείου.

Καθοδηγητικές Γραμμές εκδόθηκαν για την Αρχή της Διαφάνειας (Άρθρο 5(1)(α)), την αυτοματοποιημένη λήψη αποφάσεων και την κατάρτιση προφίλ (Άρθρο 22), την γνωστοποίηση παραβίασης δεδομένων στην εποπτική Αρχή και την ενημέρωση των επηρεαζόμενων προσώπων (Άρθρα 33 και 34), τη συγκατάθεση και τις προϋποθέσεις που ισχύουν για να θεωρείται έγκυρη (Άρθρο 7), την επιβολή διοικητικών προστίμων (Άρθρο 83), τον καθορισμό και το ρόλο της επικεφαλούς Αρχής (Άρθρο 56), τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων (Άρθρα 37,38, 39), το δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων (Άρθρο 20) και την εκτίμηση αντίκτυπου προστασίας των δεδομένων (Άρθρο 35). Ορισμένες από τις Καθοδηγητικές Γραμμές θα οριστικοποιηθούν εντός του 2018, κατόπιν διαβούλευσης.

Επίσης, κατά το 2017, η Ομάδα εξέδωσε Γνώμες για την εφαρμογή της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680, που αφορά στην προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τομέα της επιβολής του Νόμου, την προστασία των προσωπικών δεδομένων στα πλαίσια «έξυπνων» συστημάτων μεταφορών και για την επεξεργασία δεδομένων στα πλαίσια της εργασίας. Γνώμη εξέδωσε και για δύο Προτάσεις Εφαρμοστικών Αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορούσαν στις τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες και στις Αποφάσεις Επάρκειας.

Ένα από τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Ομάδα κατά το 2017 ήταν το Privacy Shield και η προετοιμασία για τον πρώτο ετήσιο έλεγχο των Αρχών των ΗΠΑ, που έλαβε χώρα τον Σεπτέμβριο του 2017 και στον οποίο συμμετείχαν και εκπρόσωποι της Ομάδας. Επίσης, μετά τις αποκαλύψεις για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων χρηστών του Facebook από την Cambridge Analytica, η Ομάδα ξεκίνησε αλληλογραφία με το Facebook, για παρακολούθηση του θέματος αυτού.

Άλλα θέματα που απασχόλησαν την Ομάδα κατά το 2017 ήταν το WHOIS για το οποίο στάλθηκε επιστολή στο ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers), η πρόθεση της Επιτροπής να παρουσιάσει νομοθετική πρόταση για ρύθμιση της πρόσβασης των αρχών επιβολής του νόμου σε δεδομένα επικοινωνιών τηλεφωνίας και διαδικτύου, για την οποία η Ομάδα εξέδωσε σχετική Δήλωση, η λειτουργία εφαρμογών αναγνώρισης των καλούντων μέσω τηλεφώνου, για την οποία στάλθηκαν επιστολές στο Whatsapp, CIA-app, Sync.Me και Truecaller, η διαβίβαση δεδομένων από εθνικές ρυθμιστικές Αρχές του χρηματοπιστωτικού τομέα σε αντίστοιχες Αρχές τρίτων χωρών για την οποία στάλθηκε σχετική επιστολή στο ESMA (European Securities and Markets Authority), η Πρόταση Κανονισμού για τη δημιουργία του συστήματος ETIAS (European Travel Information and Authorization System) και η Πρόταση για την αντικατάσταση του Κανονισμού 45/2001, για τις οποίες στάθηκαν επιστολές στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η παραβίαση δεδομένων πελατών της UBER, για την οποία η Ομάδα είχε επαφές με τον οργανισμό αυτό.

Τέλος, η Ομάδα απέστειλε επιστολή στον Πρόεδρο του Συμβουλίου της ΕΕ με αίτημα όπως αυτή κοινοποιηθεί στους αρμόδιους Υπουργούς των Κρατών Μελών, ζητώντας όπως μεριμνήσουν για την επαρκή στελέχωση των Αρχών Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και την παροχή σε αυτές κατάλληλων πόρων, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τον Κανονισμό 2016/679, που θα τεθεί σε εφαρμογή στις 25 Μαΐου 2018.

Κατά το 2017, η Ομάδα συνεδρίασε πέντε φορές αλλά, λόγω κόστους, η Επίτροπος, με Λειτουργό του Γραφείου παρέστησαν μόνο σε τρεις συνεδριάσεις. Επίσης, λόγω κόστους και έλλειψης προσωπικού, το Γραφείο δεν εκπροσωπήθηκε στις υπό-ομάδες εργασίας της εν λόγω Ομάδας

13.1.2. Κοινό Εποπτικό Σώμα (ΚΕΣ) για την EUROJUST

Ένα από τα κύρια θέματα που απασχόλησαν το ΚΕΣ κατά το 2017 ήταν η Πρόταση Κανονισμού που η Επιτροπή παρουσίασε το 2013, ο οποίος θα αντικαταστήσει το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο που διέπει την EUROJUST και αναθεωρεί τον εποπτικό ρόλο του ΚΕΣ. Για το θέμα αυτό στάλθηκε επιστολή στην Προεδρία του Συμβουλίου της ΕΕ.

Άλλα θέματα που απασχόλησαν το ΚΕΣ κατά το 2017, ήταν η συμμόρφωση (follow-up) της EUROJUST με τις συστάσεις που εξέδωσε το ΚΕΣ κατόπιν του ελέγχου που διενεργήθηκε περί το 2016, το εγχειρίδιο που ετοίμασε η EUROJUST με σκοπό να διασφαλιστεί η ελάχιστη αναγκαία καταχώρηση δεδομένων στο σύστημα (CMS- Case Management System) της από τα σημεία επαφής των Κρατών Μελών και αν οι τεχνολογικές αναβαθμίσεις του CMS εξασφάλιζαν ικανοποιητικό επίπεδο ασφάλειας, οι σχέσεις της EUROJUST με τις αρμόδιες Αρχές τρίτων χωρών όπως του Μαυροβουνίου, της Ουκρανίας, της Αλβανίας, της Γεωργίας και της Βοσνίας- Ερζεγοβίνης καθώς και οι σχέσεις με άλλα

Όργανα της ΕΕ όπως τον Οργανισμό FRONTEX. Επίσης συζητήθηκε ο ρόλος του ΚΕΣ ενόψει της εφαρμογής της Οδηγίας 2016/680 τον Μάιο του 2018, που αφορά στην προστασία των προσωπικών δεδομένων στον τομέα επιβολής του Νόμου.

Κατά το 2017, δεν υποβλήθηκαν παράπονα στο Γραφείο σχετικά με το EUROJUST.

Λόγω περιορισμένων οικονομικών πόρων και ανθρώπινου δυναμικού, το Γραφείο δεν συμμετείχε στις συναντήσεις του ΚΕΣ της EUROJUST κατά το 2017.

13.1.3. Κοινό Εποπτικό Σώμα (ΚΕΣ) για την EUROPOL

Τα κύρια θέματα που απασχόλησαν το ΚΕΣ κατά το 2017 ήταν η συνεργασία του με τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων για την αποτελεσματική εποπτεία της EUROPOL και υιοθέτησε Πρόγραμμα Εργασίας για την περίοδο 2018-2020. Επίσης, αποφασίστηκε η αναθεώρηση του Εγχειριδίου για τη χρήση του συστήματος EUROPOL, ώστε αυτό να ευθυγραμμιστεί με το νέο Κανονισμό EUROPOL που τέθηκε σε εφαρμογή την 1^η Μαΐου 2017 καθώς και η αναθεώρηση παλαιότερου ενημερωτικού εντύπου για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης στην EUROPOL, μέσω εθνικών Αστυνομικών Αρχών.

Τον Δεκέμβριο του 2017, πραγματοποιήθηκε έλεγχος στην EUROPOL, από κοινού από τον Ευρωπαϊκό Επόπτη Προστασίας Δεδομένων και το ΚΕΣ, τα αποτελέσματα του οποίου θα εκδοθούν εντός του 2018

Κατά το 2017, δεν υποβλήθηκαν παράπονα στο Γραφείο εναντίον της Αστυνομίας σχετικά με την EUROPOL.

Λόγω περιορισμένων οικονομικών πόρων και ανθρώπινου δυναμικού, το Γραφείο δεν συμμετείχε στις συναντήσεις του ΚΕΣ της EUROPOL κατά το 2017.

13.1.4. Ομάδα Εργασίας για τη Συντονισμένη Εποπτεία του EURODAC

Η Ομάδα Εργασίας για τη Συντονισμένη Εποπτεία του EURODAC συστάθηκε βάσει του Άρθρου 30 του Κανονισμού EURODAC. Η Ομάδα συνεδριάζει στις Βρυξέλλες και σε αυτή συμμετέχουν εκπρόσωποι εθνικών Αρχών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Τις εργασίες της στηρίζει η Γραμματεία του Γραφείου του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Οι Αρχές Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων επικουρούν τον Ευρωπαϊκό Επόπτη στη διενέργεια ελέγχων στην κεντρική βάση δεδομένων EURODAC, οι οποίοι εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητά του και συμμετέχουν σε συντονισμένους ελέγχους που γίνονται σε εθνικό επίπεδο, οι οποίοι εμπίπτουν στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους, για να διαπιστωθεί η συμμόρφωση των Υπηρεσιών Ασύλου και των Αρχών Επιβολής του Νόμου των Κρατών Μελών, με τις υποχρεώσεις τους για την προστασία των προσωπικών δεδομένων των αιτητών ασύλου που απορρέουν από τον Κανονισμό EURODAC.

Τα θέματα που απασχόλησαν την Ομάδα κατά το 2017, ήταν η τεχνική αναβάθμιση του συστήματος EURODAC, για την οποία είχε επαφές με εκπρόσωπους του οργανισμού EU-LISA, ο οποίος έχει την ευθύνη για τα συστήματα της κοινωνίας της πληροφορίας μεγάλης κλίμακας της ΕΕ, η διαλειτουργικότητα του συστήματος EURODAC με αυτό της EUROPOL και του VIS (Visa Information System), η ετοιμασία ερωτηματολογίου που θα απαντηθεί από τις εθνικές Υπηρεσίες Ασύλου, με σκοπό να εξεταστούν οι πρακτικές άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης στο EURODAC από αιτητές ασύλου και άλλες κατηγορίες προσώπων, τα δεδομένα των οποίων καταχωρούνται σε αυτό, η

διαγραφή από το EURODAC πρόσωπων στα οποία έχει παραχωρηθεί άσυλο και υπηκοότητα και η ανάλυση στατιστικών για τον αριθμό αναζητήσεων που διενεργούν στο σύστημα οι αρμόδιες εθνικές Υπηρεσίες. Για τις εργασίες της Ομάδας ετοιμάστηκε προσχέδιο Έκθεσης Πεπραγμένων, η οποία αναμένεται να υιοθετηθεί εντός του 2018.

Κατά το 2017, δεν υποβλήθηκαν παράπονα στο Γραφείο εναντίον της Υπηρεσίας Ασύλου σχετικά με το EURODAC.

Λόγω περιορισμένων οικονομικών πόρων και ανθρώπινου δυναμικού, το Γραφείο δεν συμμετείχε στις δύο συναντήσεις της Ομάδας για τη Συντονισμένη Εποπτεία του EURODAC που πραγματοποιήθηκαν τον Ιούνιο και Νοέμβριο του 2017.

13.1.5. Ομάδα Εργασίας για τη Συντονισμένη Εποπτεία του SIS II

Το σύστημα SIS II (Schengen Information System δεύτερης γενιάς), εξυπηρετεί σκοπούς επιβολής του Νόμου αλλά και σκοπούς μετανάστευσης. Νομική βάση για το διττό σκοπό του είναι η Απόφαση 2007/533/ΔΕΥ και οι Κανονισμοί 1986/2006 και 1987/2006, αντίστοιχα. Σε αυτό καταχωρούνται πληροφορίες για πολίτες τρίτων χωρών, καταζητούμενα πρόσωπα εναντίον των οποίων έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης, ελλείποντα πρόσωπα, πρόσωπα που παρακολουθούνται από την Αστυνομία ή στα οποία έχει απαγορευτεί η είσοδος στο χώρο Σένγκεν, κλεμμένα οχήματα καθώς και κλεμμένα ή απολεσθέντα ταξιδιωτικά έγγραφα όπως διαβατήρια και ταυτότητες, κατ' εφαρμογή της Απόφασης και των Κανονισμών. Στην Κύπρο, αρμόδια Αρχή για τη λειτουργία του SIS II και του SIRENE είναι η Αστυνομία και αρμόδια Εποπτική Αρχή είναι ο Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Παρόλο που η Αστυνομία έχει την τεχνική υποδομή για τη λειτουργία του SIS II, αυτό παραμένει ανενεργό αφού η Κύπρος δεν έχει ακόμη εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από το Κεκτημένο Σένγκεν. Το Γραφείο συμμετέχει στην Ομάδα με καθεστώς Παρατηρητή αφού, το εθνικό σύστημα SIS II, δεν έχει ακόμη ενωθεί με το κεντρικό.

Οι αρμοδιότητες της Ομάδας εστιάζονται στην εποπτεία του SIS II, όσον αφορά στη νομιμότητα της επεξεργασίας των δεδομένων των προσώπων που καταχωρούνται στο σύστημα αυτό. Οι Αρχές Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων των Κρατών Μελών επικουρούν τον Ευρωπαϊκό Επόπτη στη διενέργεια ελέγχων στην κεντρική βάση δεδομένων του SIS II, οι οποίοι εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητά του και συμμετέχουν σε συντονισμένους ελέγχους που γίνονται σε εθνικό επίπεδο, οι οποίοι εμπίπτουν στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους, για να διαπιστωθεί η συμμόρφωση των εθνικών SIS II και Γραφείων SIRENE, με τις υποχρεώσεις τους που αφορούν στην προστασία των δεδομένων προσώπων που καταχωρούνται στο σύστημα.

Συζητούνται στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δύο Προτάσεις Κανονισμών που θα αντικαταστήσουν το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο που διέπει το SIS II. Συγκεκριμένα, οι εν λόγω Προτάσεις προβλέπουν, μεταξύ άλλων, για τη διαλειτουργικότητα του SIS II με άλλα συστήματα της ΕΕ, δηλαδή το EUROPOL, το EURODAC και το VIS και παρέχουν στις Αρχές Επιβολής του Νόμου των Κρατών Μελών, διευρυμένη πρόσβαση και περισσότερες εξουσίες έρευνας στο SIS II.

Το 2016, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως, στα πλαίσια διαβούλευσης, υπέβαλε στο Γραφείο προσχέδιο νομοσχεδίου για τη ρύθμιση της σύστασης και της λειτουργίας του εθνικού SIS II, επί του οποίου υποβάλαμε γραπτά σχόλια, ωστόσο δεν υπήρχε οποιαδήποτε εξέλιξη επί τούτου κατά το 2017.

Τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Ομάδα κατά το 2017 ήταν η εγκατάσταση στα εθνικά συστήματα SIS II λογισμικών τύπου audit trail/ log files, οι εθνικές διαδικασίες και πρακτικές για τον

χειρισμό και ικανοποίηση αιτημάτων πρόσβασης στο SIS II, τα κριτήρια που έχουν καθορίσει τα Κράτη Μέλη για να πραγματοποιούν αναζητήσεις στο SIS II με βάση το Άρθρο 24 του Κανονισμού SIS II, η αναγνώριση προσώπων μέσω του SIS II με τη χρήση δακτυλικών αποτυπωμάτων, και οι Προτάσεις Κανονισμών που συζητούνται στο Συμβούλιο της ΕΕ, προς αντικατάσταση του νομικού πλαισίου που διέπει σήμερα το SIS II, θέμα για το οποίο η Ομάδα απέστειλε σχετική επιστολή στην Προεδρία του Συμβουλίου.

Επίσης, η Ομάδα απέστειλε επιστολή στον Πρόεδρο του Συμβουλίου της ΕΕ με αίτημα όπως αυτή κοινοποιηθεί στους αρμόδιους Υπουργούς των Κρατών Μελών, ζητώντας όπως μεριμνήσουν για την επαρκή στελέχωση των Αρχών Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και την παροχή σε αυτές κατάλληλων πόρων, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τον Κανονισμό το SIS II.

Λόγω περιορισμένων οικονομικών πόρων και ανθρώπινου δυναμικού, το Γραφείο συμμετείχε στην μία από τις δύο συναντήσεις της Ομάδας για τη Συντονισμένη Εποπτεία του SIS II που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2017.

13.1.6. Ομάδα Εργασίας για τη Συντονισμένη Εποπτεία του VIS

Το Σύστημα Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (Visa Information System – VIS), δημιουργήθηκε το 2005 με βάση την Απόφαση 2004/512/ΕΚ, για σκοπούς καλύτερου έλεγχου των συνόρων Σένγκεν και αποφυγής άγρας θεωρήσεων εισόδου σε Κράτη του χώρου Σένγκεν. Οι στόχοι, λειτουργίες και αρμοδιότητες του VIS και οι προϋποθέσεις και διαδικασίες για ανταλλαγή δεδομένων για θεωρήσεις μεταξύ των κρατών μελών προκειμένου να διευκολυνθεί η εξέταση των αιτήσεων θεώρησης και οι σχετικές αποφάσεις ρυθμίζονται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 767/2008.

Στο VIS καταχωρούνται δεδομένα πολιτών τρίτων χωρών που αιτούνται θεωρήσεων, όπως στοιχεία διαβατηρίου, φωτογραφίες, δακτυλικά αποτυπώματα, εκδοθείσες, απορριφθείσες, ακυρωθείσες, ανακληθείσες ή παραταθείσες θεωρήσεις καθώς και σύνδεσμοι με προηγούμενες αιτήσεις θεώρησης και με φακέλους αιτήσεων προσώπων που συνταξιδεύουν. Στα δεδομένα VIS έχουν πρόσβαση οι αρμόδιες αρχές θεωρήσεων των Κρατών Μελών, η EUROPOL με βάση την Απόφαση 2008/663/ΔΕΥ και, υπό προϋποθέσεις, οι εθνικές αρχές επιβολής του νόμου και οι αρχές ασύλου.

Η Ομάδα Εργασίας για τη Συντονισμένη Εποπτεία του VIS συστάθηκε με βάση το Άρθρο 43 του Κανονισμού (ΕΚ) 767/2008 που προνοεί ότι οι Αρχές Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων, εντός του πεδίου των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, συνεργάζονται στενά στο πλαίσιο των ευθυνών τους και εξασφαλίζουν τη συντονισμένη εποπτεία του VIS και των εθνικών συστημάτων. Το Γραφείο συμμετέχει στην Ομάδα αυτή με καθεστώς Παρατηρητή αφού, η Δημοκρατία δεν έχει ακόμη εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της που σχετίζονται με την κοινή πολιτική της Ένωσης για τις θεωρήσεις.

Συζητούνται στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης πακέτο νομοθετικών Προτάσεων που θα αντικαταστήσουν το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο που διέπει το VIS, οι οποίες προβλέπουν, μεταξύ άλλων, για τη διαλειτουργικότητα του VIS με άλλα συστήματα της ΕΕ, δηλαδή το EUROPL, το EURODAC και το SIS II και για τη δημιουργία συστήματος entry-exit system με σκοπό τον αποτελεσματικότερο έλεγχο των συνόρων και την καλύτερη αντιμετώπιση του μεταναστευτικού προβλήματος.

Τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Ομάδα κατά το 2017 ήταν η τεχνολογική αναβάθμιση του VIS, για την οποία η Ομάδα είχε συνάντηση με εκπρόσωπους του οργανισμού EU-LISA, ο οποίος έχει την ευθύνη για τα συστήματα της κοινωνίας της πληροφορίας μεγάλης κλίμακας της ΕΕ, οι πιο πάνω

Προτάσεις της Επιτροπής που θα αντικαταστήσουν το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο που διέπει το VIS, η εκπαίδευση λειτουργών των Αρχών των Κρατών Μελών, που χειρίζονται τα εθνικά VIS, σε θέματα προστασίας των δεδομένων, τα μέτρα που λαμβάνουν τα Κράτη Μέλη όταν αναθέτουν τη λειτουργία του VIS σε εξωτερικούς συνεργάτες και η υποχρέωση των ΑΠΔΠΧ που απορρέει από το Άρθρο 41 του Κανονισμού VIS, να διενεργούν περιοδικούς ελέγχους στα εθνικά συστήματα VIS.

Λόγω περιορισμένων οικονομικών πόρων και ανθρώπινου δυναμικού, το Γραφείο συμμετείχε στην μία από τις δύο συναντήσεις της Ομάδας για τη Συντονισμένη Εποπτεία του VIS που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2017.

13.1.7. Ομάδα Εργασίας για τη Συντονισμένη Εποπτεία του CIS

Το σύστημα Πληροφοριών για τα Τελωνεία (Customs Information System – CIS) δημιουργήθηκε με βάση το Άρθρο 17 της Σύμβασης του 1995 για τη χρήση της τεχνολογίας των πληροφοριών στον τομέα των τελωνείων, με σκοπό την πρόληψη, εξακρίβωση και δίωξη ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με το Κοινοτικό Δίκαιο για τα τελωνεία και τη γεωργία. Το CIS λειτουργεί με διπλή νομική βάση, τον Κανονισμό (ΕΚ) Αρ. 515/1997 περί της αμοιβαίας συνδρομής μεταξύ των διοικητικών αρχών των κρατών μελών και της συνεργασίας των αρχών αυτών με την Επιτροπή, με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των τελωνιακών και γεωργικών ρυθμίσεων, όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΚ) Αρ. 766/2008 και, την Απόφαση 2009/917/ΔΕΥ για τη χρήση της πληροφορικής για τελωνιακούς σκοπούς.

Το CIS απαρτίζεται από τα εθνικά συστήματα και τον κεντρικό εξυπηρετητή και είναι υπό τη διαχείριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στο CIS καταχωρούνται δεδομένα που αφορούν στη διακίνηση αγαθών, φυσικά και νομικά πρόσωπα, μεταφορικά μέσα, κατασχεθέντα αγαθά και χρήματα και ποινικές έρευνες. Το 2008, ενσωματώθηκε στο CIS και η βάση δεδομένων FIDE (Customs Files Identification Database) στην οποία καταχωρούνται πληροφορίες για φυσικά και νομικά πρόσωπα εναντίον των οποίων διερευνώνται υποθέσεις κατά παράβαση της τελωνιακής νομοθεσίας. Ο Κανονισμός 515/1997 ρυθμίζει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων τελωνιακών αρχών για σκοπούς αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας (πρώην τρίτος πυλώνας) ενώ, η Απόφαση 2009/917/ΔΕΥ ρυθμίζει την ανταλλαγή πληροφοριών μέσω του CIS για σκοπούς ενιαίας αγοράς (πρώην πρώτος πυλώνας).

Η διττή νομική βάση που διέπει το CIS, καθορίζει εποπτικές αρμοδιότητες, αφενός, στον Ευρωπαϊκό Επόπτη, για θέματα πρώην πρώτου πυλώνα και, αφετέρου, στην Κοινή Εποπτική Αρχή για τα Τελωνεία, την οποία απαρτίζουν εκπρόσωποι των εθνικών Αρχών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, για θέματα πρώην τρίτου πυλώνα. Η Ομάδα Εργασίας για τη Συντονισμένη Εποπτεία του CIS εδρεύει στις Βρυξέλλες και συστάθηκε βάσει του Άρθρου 37(4) του Κανονισμού (ΕΚ) Αρ. 515/1997, όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΚ) Αρ. 766/2008, το οποίο, επιβάλει στον Ευρωπαϊκό Επόπτη όπως συνέρχεται, τουλάχιστο μια φορά το χρόνο, με τις Αρχές Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων των Κρατών Μελών.

Τα κύρια θέματα που απασχόλησαν την Ομάδα κατά το 2017, ήταν η συνεργασία των Τελωνιακών Αρχών με τον Οργανισμό OLAF της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης και η ανταλλαγή πληροφοριών στα πλαίσια του συστήματος AFIS (Anti-Fraud Information System), η ετοιμασία ερωτηματολογίου για να διαπιστωθεί κατά πόσο οι Τελωνιακές Αρχές χρησιμοποιούν τον Οδηγό που εξέδωσε η Ομάδα περί το 2015, για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης και για τον αριθμό των αιτημάτων πρόσβασης που υποβλήθηκαν σε κάθε Κράτος Μέλος και η υιοθέτηση Προγράμματος Εργασίας για την περίοδο 2017-2018. Για τις εργασίες της Ομάδας κατά την περίοδο 2016-2017, ετοιμάστηκε Έκθεση Πεπραγμένων, η οποία αναμένεται να υιοθετηθεί εντός του 2018.

Κατά το 2017, δεν υποβλήθηκαν παράπονα στο Γραφείο εναντίον του Τμήματος Τελωνείων, ούτε υποβλήθηκαν αιτήματα πρόσβασης στο Τμήμα Τελωνείων σχετικά με το CIS.

Το Γραφείο δεν συμμετείχε στη συνάντηση της Ομάδας για τη Συντονισμένη Εποπτεία του CIS, κατά το 2017.

13.1.8. Κοινή Εποπτική Αρχή για τα Τελωνεία (JSA Customs)

Όπως εξηγήθηκε στην προηγούμενη παράγραφο, το CIS λειτουργεί με διπλή νομική βάση, τον Κανονισμό (ΕΚ) Αρ. 766/2008 που τροποποιεί τον Κανονισμό (ΕΚ) Αρ. 515/1997 περί της αμοιβαίας συνδρομής μεταξύ των διοικητικών αρχών των κρατών μελών και της συνεργασίας των αρχών αυτών με την Επιτροπή με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των τελωνιακών και γεωργικών ρυθμίσεων και, την Απόφαση 2009/917/ΔΕΥ για τη χρήση της πληροφορικής για τελωνιακούς σκοπούς.

Η Κοινή Εποπτική Αρχή (ΚΕΑ) για τα Τελωνεία, συστάθηκε με βάση το Άρθρο 18 της Σύμβασης του 1995 για τη χρήση της τεχνολογίας των πληροφοριών στον τομέα των τελωνείων και έχει έδρα τις Βρυξέλλες. Οι αρμοδιότητες της ΚΕΑ εστιάζονται στην εποπτεία της ανταλλαγής, μεταξύ των αρμοδίων εθνικών τελωνιακών αρχών, πληροφοριών μέσω του CIS, που γίνεται για σκοπούς επιβολής του νόμου. Την ΚΕΑ απαρτίζουν εκπρόσωποι των Αρχών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων των Κρατών Μελών και στις συνεδριάσεις της συμμετέχει ο Ευρωπαίος Επόπτης Προσωπικών Δεδομένων, με καθεστώς παρατηρητή, οι αρμοδιότητες του οποίου εστιάζονται στην εποπτεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ως υπεύθυνης του CIS.

Λόγω του ότι, το σύστημα CIS δεν χρησιμοποιείται ευρέως από τις Τελωνειακές Αρχές και επειδή το Συμβούλιο της ΕΕ ανακοίνωσε ότι θα σταματήσει να παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στην ΚΕΑ, κατά το 2017, συζητήθηκε κατά πόσο πρέπει να διατηρηθεί αυτό το εποπτικό όργανο ή αν θα πρέπει να καταργηθεί, αφού πλέον οι συναντήσεις της ΚΕΑ είναι άνευ αντικειμένου και εκ της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας υποχρέωση συμμετοχής στο όργανο αυτό, καθίστανται οικονομικά και διοικητικά ασύμφορες. Για το θέμα αυτό στάλθηκε επιστολή στο Συμβούλιο της ΕΕ και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Λειτουργός του Γραφείου συμμετείχε στη συνάντηση της ΚΕΑ που έγινε τον Απρίλιο του 2017.

13.1.9. Ομάδα Εργασίας για τη Συντονισμένη Εποπτεία του IMI

Το Σύστημα Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά (Internal Market Information System - IMI) είναι ένα διαδικτυακό εργαλείο, το οποίο επιτρέπει σε αρμόδιες αρχές ενός Κράτους Μέλους που εφαρμόζουν Κοινοτική νομοθεσία σε θέματα Εσωτερικής Αγοράς, να εντοπίζουν τις αντίστοιχες αρμόδιες Αρχές άλλου Κράτους Μέλους και να ανταλλάσσουν πληροφορίες, μέσω τυποποιημένων ερωτημάτων, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων τους, για σκοπούς καλύτερης εφαρμογής της Κοινοτικής νομοθεσίας. Υπεύθυνη για την κεντρική λειτουργία του IMI είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η λειτουργία του IMI ρυθμίζεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) Αρ. 1024/2012 σχετικά με τη διοικητική συνεργασία μέσω του Συστήματος Πληροφόρησης για την Εσωτερική Αγορά και την κατάργηση της Απόφασης 2008/49/ΕΚ («Κανονισμός IMI»), ο οποίος, μεταξύ άλλων, προνοεί ότι, σε κάθε Κράτος Μέλος ορίζεται ένας Εθνικός Συντονιστής (National IMI Coordinator - NIMIC) και καθορίζει τους κανόνες προστασίας των προσωπικών δεδομένων που τυγχάνουν ανταλλαγής μέσω του IMI. Στην Κύπρο, Εθνικός Συντονιστής για το IMI είναι το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και

Τουρισμού και αρμόδια εθνική Εποπτική Αρχή είναι ο Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Το IMI εξυπηρετεί αριθμό Κοινοτικών Πράξεων, όπως την Αναθεωρημένη Οδηγία για την Αναγνώριση των Επαγγελματικών Προσόντων, την Οδηγία για τις Υπηρεσίες, την Οδηγία για την Απόσπαση Εργαζομένων, τον Κανονισμό για τη Διασυνοριακή Μεταφορά Χρηματοποστολών Οδικώς, την Οδηγία για τα Δικαιώματα των Ασθενών, τη Διασυνοριακή επίλυση παραπόνων μέσω του δικτύου “SOLVIT”, το Μηχανισμό κοινοποιήσεων για την Οδηγία για τις Υπηρεσίες, την Οδηγία για το Ηλεκτρονικό Εμπόριο και τον Κανονισμό για τις άδειες οδήγησης τρένων.

Την εποπτεία του IMI, σε κεντρικό επίπεδο, έχει ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων ενώ οι Αρχές Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων των Κρατών Μελών εποπτεύουν την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων που γίνεται μέσω του IMI σε εθνικό επίπεδο. Η Ομάδα Εργασίας για τη Συντονισμένη Εποπτεία του IMI συστάθηκε με βάση το Άρθρο 21(3) του Κανονισμού IMI, το οποίο προνοεί ότι, οι Αρχές Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και ο Ευρωπαίος Επόπτης, ενεργώντας έκαστος στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, διασφαλίζουν τη συντονισμένη εποπτεία του IMI και τη χρήση του από τους φορείς του IMI. Στην Ομάδα συμμετέχουν εκπρόσωποι των εθνικών Αρχών και του Ευρωπαίου Επόπτη.

Κατά το 2017, δεν πραγματοποιήθηκε συνάντηση της Ομάδας αυτής.

13.2. Συμμετοχή σε Θεσμικά Όργανα του Συμβουλίου της Ευρώπης

13.2.1. Συμβουλευτική Επιτροπή (T-PD) για τη Σύμβαση 108

Η Συμβουλευτική Επιτροπή συνεδριάζει στο Στρασβούργο και σε αυτή συμμετέχουν, με δικαίωμα ψήφου, εκπρόσωποι Κρατών που έχουν κυρώσει τη Σύμβαση καθώς και εκπρόσωποι άλλων χωρών, διεθνών οργανισμών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με καθεστώς παρατηρητή. Η Συμβουλευτική Επιτροπή έχει αρμοδιότητα την υιοθέτηση εκθέσεων, γνώμων και κατευθυντήριων γραμμών που αποσκοπούν στην προστασία των ατόμων αναφορικά με την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων τους.

Στην T-PD, τη Δημοκρατία εκπροσωπεί η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Λειτουργός του Γραφείου της Επιτροπής συμμετέχει στις συνεδριάσεις της Επιτροπής και έχει εκλεγεί τον Ιούνιο του 2017 μέλος του Προεδρείου της Επιτροπής.

Κατά το 2017, η Συμβουλευτική Επιτροπή εξέδωσε δύο Γνώμες για την αίτηση της Αργεντινής και του Μεξικού να καταστούν μέλη της Σύμβασης 108. Άλλο κύριο θέμα που απασχολούσε την Επιτροπή T-PD ήταν τα Big Data για τα οποία υιοθέτησε τον Ιανουάριο του 2017 κατευθυντήριες γραμμές.

Οι πολύτιμες γνώσεις που παρέχουν τα Big Data αλλάζουν τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε τη κοινωνία και τον τρόπο οργάνωσης της. Οι γνώσεις αυτές όμως δυνατό να έχουν άμεσο αντίκτυπο στα άτομα και στα δικαιώματά τους όσον αφορά στην αυτοματοποιημένη επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων τους. Οι κατευθυντήριες γραμμές συνιστούν μέτρα τα οποία πρέπει να λαμβάνουν οι υπεύθυνοι επεξεργασίας και οι ενδεχόμενοι συνεργάτες τους (εκτελούντες την επεξεργασία) για να αποτρέψουν τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις της χρήσης των Big Data στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια, στα ανθρώπινα δικαιώματα και στις θεμελιώδεις ατομικές και συλλογικές ελευθερίες, κυρίως όσον αφορά στην προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Η Επιτροπή συνεχίζει τις εργασίες της για την ετοιμασία καινούργιας Σύστασης αναφορικά με την επεξεργασία δεδομένων που αφορούν στην υγεία. Η καινούργια Σύσταση αναμένεται να υιοθετηθεί το 2018.

13.2.2. Εκμοντερνισμός της Σύμβασης 108

Η Σύμβαση 108 του Συμβουλίου της Ευρώπης, για την προστασία του ατόμου από την αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, ανοίχτηκε προς υπογραφή στο Στρασβούργο στις 28 Ιανουαρίου 1981 και αποτελεί μέχρι σήμερα το μοναδικό διεθνές νομικό εργαλείο για την προστασία της ιδιωτικής ζωής και των προσωπικών δεδομένων. Αποτέλεσε τον πρόδρομο για τη θέσπιση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ, οι διατάξεις της οποίας μεταφέρθηκαν στην εθνική Νομοθεσία με τον περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα Νόμο του 2001.

Το 2017 η Σύμβαση 108 μετράει 51 μέλη: τα 47 κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, καθώς επίσης και την Ουρουγουάη, τον Μαυρίκιο, την Τυνησία και την Σενεγάλη.

Τριάντα χρόνια μετά την υιοθέτηση της, ο εκμοντερνισμός της Σύμβασης 108 κρίθηκε αναγκαίος, αφενός, για την καλύτερη αντιμετώπιση των προκλήσεων που προκύπτουν από τη χρήση νέων τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας και, αφετέρου, για την ενίσχυση της εφαρμογής της Σύμβασης.

Το 2011, η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης εξουσιοδότησε τη Συμβουλευτική Επιτροπή (T-PD) για τη Σύμβαση 108 να ετοιμάσει κείμενο για τον εκμοντερνισμό της Σύμβασης αυτής. Οι εργασίες της Επιτροπής T-PD ολοκληρώθηκαν το Νοέμβριο του 2012 με την υποβολή στην Επιτροπή Υπουργών πρόταση για τον εκμοντερνισμό της Σύμβασης. Το 2013 και 2014, η Επιτροπή Υπουργών ανέθεσε στην Ad Hoc Επιτροπή Εργασίας CAHDATA να μελετήσει την πρόταση αυτή και να υποβάλει απόψεις για την υιοθέτηση και/ ή τροποποίησή της. Το 2015, μετά από τέσσερις συνεδριάσεις, η CAHDATA υπέβαλε στην Επιτροπή Υπουργών συμβιβαστικό κείμενο που περιλάμβανε επιφυλάξεις εκ μέρους της Ρωσικής Ομοσπονδίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το κείμενο της αναθεωρημένης Σύμβασης 108 βρίσκεται στο Συμβούλιο των Υπουργών και αναμένεται να υιοθετηθεί μέσα στο 2018.

13.2.3. Εαρινή Σύνοδος Ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων

Το Γραφείο φιλοξένησε στη Λεμεσό στις 27-28 Απριλίου 2017 την Εαρινή Σύνοδο των Ευρωπαϊκών Αρχών Προστασίας Δεδομένων, η οποία διοργανώθηκε στα πλαίσια της Προεδρίας της Επιτροπής των Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Η Σύνοδος πραγματοποιείται μια φορά το χρόνο και σε αυτή συμμετέχουν οι Επίτροποι Προστασίας Δεδομένων των εικοσιοκτώ κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων κρατών της Ευρώπης που έχουν αναγνωρισμένες Αρχές, καθώς και παρατηρητές, όπως η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Σκοπός της Συνόδου είναι η αντιμετώπιση θεμάτων που άπτονται του δικαιώματος προστασίας των προσωπικών δεδομένων των πολιτών και η υιοθέτηση ψηφισμάτων και διακηρύξεων τα οποία ενισχύουν το δικαίωμα αυτό.

Στη Σύνοδο στη Λεμεσό συμμετείχαν συνολικά 80 σύνεδροι από όλες τις αναγνωρισμένες αρχές προστασίας δεδομένων της Ευρώπης και συζητήθηκαν θέματα όπως η ενδυνάμωση της ευαισθητοποίησης του κοινού, η διαφάνεια στο Cloud και το ζήτημα της πρόσβασης των δικωκτικών αρχών σε συστήματα πληροφορικής μεγάλης εμβέλειας.

Η Σύνοδος υιοθέτησε δύο ψηφίσματα έναν εκ των οποίων αφορά στον εκσυγχρονισμό της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των προσώπων έναντι της αυτόματης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στο εν λόγω ψήφισμα, οι Ευρωπαϊκές Αρχές Προστασίας Δεδομένων ενθαρρύνουν τα διαπραγματευόμενα μέρη να ανανεώσουν τις προσπάθειές τους για την εξεύρεση των κατάλληλων τελικών λύσεων στα εκκρεμή ζητήματα και καλούν τις κυβερνήσεις των κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης να καταλήξουν σε πολιτική συμφωνία κατά την 127η Σύνοδο της Επιτροπής Υπουργών που θα διεξήχθη στη Λευκωσία στις 19 Μαΐου 2017, επιτρέποντας την ταχεία ολοκλήρωση του εκσυγχρονισμού.

Η πραγματοποίηση της Εαρινής Συνόδου στην Κύπρο αποτέλεσε ένα σημαντικό γεγονός για τη χώρα μας αφού επιδιώκει τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των προσωπικών δεδομένων και την ταυτόχρονη προβολή της Κυπριακής Δημοκρατίας ως ενεργό και ισότιμο μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης.

13.3. Συμμετοχή σε άλλα Διεθνή Φόρα

13.3.1. Διεθνές Συνέδριο Επιτρόπων Προστασίας της Ιδιωτικής Ζωής και των Προσωπικών Δεδομένων

Το Συνέδριο αυτό αποτελεί την μοναδική διεθνή πλατφόρμα που επιτρέπει στους Επιτρόπους Προστασίας της Ιδιωτικής Ζωής και των Προσωπικών Δεδομένων από όλες τις Ηπείρους, να συνέρχονται και να συζητούν διεθνείς εξελίξεις που αφορούν στην προστασία των προσωπικών δεδομένων, σε παγκόσμιο επίπεδο. Το Συνέδριο συνέρχεται μια φορά το χρόνο και έχει δύο μέρη, το κλειστό μέρος (closed session), στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι Αρχών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων που έχουν αναγνωρισθεί από την Επιτροπή Αξιολόγησης ως Μέλη του Συνεδρίου και το ανοικτό μέρος, στο οποίο συμμετέχουν εκπρόσωποι των Αρχών, ακαδημαϊκοί, επιχειρήσεις στους τομείς της τεχνολογίας, του διαδικτύου, των επικοινωνιών, της ενημέρωσης, της ιατρικής, διεθνείς οργανισμοί όπως οι Οργανισμοί Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD), Οικονομικής Συνεργασίας των χωρών της Ασίας και του Ειρηνικού (APEC) και το Global Privacy Enforcement Network (GPEN) κoκ..

Το 2017, το 39^ο Διεθνές Συνέδριο φιλοξενήθηκε στο Χονγκ Κoγκ. Λόγω κόστους, το Γραφείο δεν συμμετείχε στις εργασίες του. Το Συνέδριο ασχολήθηκε με θέματα νέων τεχνολογιών και ενδυνάμωσης της συνεργασίας των Αρχών Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ενόψει της εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 τον Μάιο του 2018.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Μήνυμα και κλήση πολιτικού περιεχομένου

Στο Γραφείο μου έχει υποβληθεί παράπονο από την κάτοχο του αριθμού τηλεφώνου 99xxxxxx εφεξής «ο παραπονούμενος», εναντίον του κ. Νικόλα Παπαδόπουλου, Προέδρου ΔΗΚΟ και Υποψήφιου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας (εφεξής «ο Καθ'ού το παράπονο») ότι δέχθηκε μήνυμα sms και τηλεφωνική κλήση πολιτικού περιεχομένου και /ή προώθησης της υποψηφιότητάς του Καθ'ού το παράπονο, από το επιτελείο του, χωρίς την συγκατάθεση του και χωρίς να είναι μέλος του κόμματος του Καθ'ού το παράπονο.

Γεγονότα

2.1 Ο παραπονούμενος ανέφερε τα ακόλουθα:

2.1.1 Στις 19/10/2017 έλαβε μήνυμα sms με όνομα αποστολέα «NIKOLAS2018.EU» και τηλεφωνική κλήση (με ανθρώπινη παρέμβαση) από το επιτελείο του Καθ'ού το παράπονο, από τον αριθμό 24030096 αναφορικά με πρόσκληση σε πολιτική συγκέντρωση στην Χοιροκοιτία στις 22/10/2017.

2.1.2 Διαμένει και εργάζεται στην Λεμεσό αλλά είναι εγγεγραμμένος ψηφοφόρος σε χωριό Λάρνακας, οπότε θεωρεί φανερό ότι ο Καθ'ού το παράπονο από κάπου έχει λάβει τα στοιχεία του.

2.2 Στις 13/11/2017 απέστειλα επιστολή στον Καθ'ού το παράπονο, με την οποία τον πληροφόρησα σχετικά με το νομικό έρεισμα και σχόλια αναφορικά με τα γεγονότα και το νομικό και ευρύτερο δικαιοσύνη πλαίσιο, και με βάση τις εξουσίες που μου αποδίδουν οι διατάξεις του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου του 2001, Ν.138(Ι)/2001, ως εκάστοτε τροποποιείται, (εφεξής «Νόμος 138(Ι)/2001») και τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 43 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου, Ν,158(Ι)/1999, τον κάλεσα όπως το αργότερο μέχρι την 20^η Νοεμβρίου 2017:

α) Υποβάλει τις θέσεις και / ή τα σχόλιά του αναφορικά με τα όσα αναφέρει ο παραπονούμενος,

β) αποστέλλει το έντυπο με βάση το οποίο είχε ληφθεί γραπτώς η συγκατάθεση του παραπονούμενου για λήψη πολιτικής επικοινωνίας μέσω κλήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 15 του Νόμου 138(Ι)/2001 και τις Οδηγίες μου (Αρ.3/2017),

γ) με ενημερώσει προσκομίζοντας αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τον τρόπο και ακριβή χρόνο με τον οποίο έχει ληφθεί η συγκατάθεση του παραπονούμενου για λήψη μηνυμάτων sms πολιτικού περιεχομένου σύμφωνα με το άρθρο 106 του περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμου του 2004 (Νόμος 112(Ι)/2004), ως εκάστοτε τροποποιείται, εφεξής «Νόμος 112(Ι)/2004»,

δ) στην περίπτωση που δεν έχει στην κατοχή του έντυπο με βάση το οποίο ο παραπονούμενος δήλωσε τη συγκατάθεσή της σχετικά με τη λήψη πολιτικής επικοινωνίας μέσω κλήσεων ή στοιχεία που να αποδεικνύουν τη λήψη συγκατάθεσης του παραπονούμενου σχετικά με τη λήψη μηνυμάτων sms πολιτικού περιεχομένου, να με ενημερώσει σχετικά με τον τρόπο συλλογής και /ή την προέλευση του αριθμού τηλεφώνου του, και

ε) σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης των διατάξεων του άρθρου 15 του Νόμου 138(Ι)/2001 και/ή του άρθρου 106 του Νόμου 112(Ι)/2004 και/ή των σχετικών Οδηγιών μου Αρ. 3/2017, αναφέρει τους λόγους και προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία στο Γραφείο μου για στήριξη των θέσεων του, με βάση τους οποίους δεν θα πρέπει να του επιβληθεί οποιαδήποτε από τις διοικητικές κυρώσεις δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 25 του Νόμου 138(Ι)/2001.

2.3 Ο Καθ' ού το παράπονο με επιστολή του κ. Γιώργου Σολωμού, διευθυντή Γραφείου Προέδρου του ΔΗΚΟ, ημερομηνίας 15/11/2017, με πληροφόρησε μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

α) Αρνείται κατηγορηματικά την εν λόγω καταγγελία. Ως έχει αναφέρει και σε προηγούμενες επιστολές του και κατά την κατ' ιδίαν συνάντηση στο εκλογικό επιτελείο, οι αριθμοί τηλεφώνων παράγονται τυχαία από ειδικό λογισμικό πρόγραμμα το οποίο λειτουργεί με συγκεκριμένο αλγόριθμο και παράγει τυχαία τηλεφωνικούς αριθμούς χωρίς ταυτοποίηση του κατόχου,

β) ο εν λόγω αλγόριθμος δεν χρησιμοποιεί οποιαδήποτε στοιχεία τα οποία να μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ταυτοποίηση του ατόμου, το οποίο συνδέεται με τον αριθμό τηλεφώνου το οποίο παράγεται και ως εκ τούτου δεν γνωρίζει τα στοιχεία του ατόμου το οποίο καλεί,

γ) στην αρχή κάθε κλήσης και πριν την τηλεφωνική ενημέρωση, ζητείται η έγκριση του καλούμενου, και η τηλεφωνική ενημέρωση γίνεται μόνο μετά τη συγκατάθεση του,

δ) όσον αφορά την αποστολή sms σημειώνει ότι στο εν λόγω μήνυμα αναγραφόταν η επιλογή STOPSMSμέσω της οποίας μπορεί ο παραπονούμενος, χωρίς οποιαδήποτε χρέωση, να σταματήσει την λήψη οποιονδήποτε άλλων μηνυμάτων,

ε) δεν τηρείται αρχείο στο οποίο να περιλαμβάνονται ή να καταχωρούνται οι αριθμοί τηλεφώνων,

στ) ο αριθμός του παραπονούμενου έχει προστεθεί σε ειδικό κατάλογο ώστε να μην ξαναπαραχθεί από τον αλγόριθμο,

Νομικό έρεισμα

3.1 Σύμφωνα με την ερμηνεία του όρου προσωπικά δεδομένα, ως αποδίδεται στις διατάξεις του άρθρου 2 του Νόμου του 138(Ι)/2001:

«δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» ή «δεδομένα» σημαίνει κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε υποκείμενο των δεδομένων που βρίσκεται εν ζωή. Δε λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δε δύνανται πλέον να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων.».

3.2 Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15(1) και (2) του Νόμου 138(Ι)/2001:

«15.- (1) Τα προσωπικά δεδομένα δεν αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας από οποιοδήποτε για λόγους προώθησης, πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ' αποστάσεως, εκτός αν το υποκείμενο των δεδομένων δηλώσει γραπτώς τη συγκατάθεσή του στον υπεύθυνο επεξεργασίας.

(2) Υπεύθυνος επεξεργασίας που επιθυμεί να προβεί σε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για τους λόγους που αναφέρονται στο εδάφιο (1), μπορεί να χρησιμοποιήσει για το σκοπό λήψης της συγκατάθεσης του υποκειμένου των δεδομένων το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του υπό τον όρο ότι τα δεδομένα αυτά έχουν ληφθεί από πηγές προσβάσιμες στο κοινό.».

3.3 Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη (30) της Οδηγίας 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών:

«(30) ότι, για να είναι νόμιμη η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει επιπλέον να διενεργείται με τη συναίνεση του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα ή να είναι αναγκαία για τη σύναψη ή την εκτέλεση σύμβασης που δεσμεύει το εν λόγω πρόσωπο ή την εκπλήρωση υποχρέωσης εκ του νόμου ή την εκτέλεση αποστολής δημοσίου συμφέροντος ή έργου εμπύκτοντος στην άσκηση δημόσιας εξουσίας ή ακόμη την πραγμάτωση εννόμου συμφέροντος φυσικού ή νομικού προσώπου, υπό τον όρο ότι δεν προέχουν το συμφέρον ή τα δικαιώματα και οι ελευθερίες του εν λόγω προσώπου · ότι, ειδικότερα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ισορροπία των εν λόγω συμφερόντων παράλληλα με τη διασφάλιση αποτελεσματικού ανταγωνισμού, τα κράτη μέλη μπορούν να προσδιορίζουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μπορούν να χρησιμοποιούνται και να ανακοινώνονται σε τρίτους στα πλαίσια νόμιμης συνήθους δραστηριότητας στις επιχειρήσεις ή άλλους οργανισμούς · ότι επίσης μπορούν να προσδιορίζουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούν να ανακοινώνονται σε τρίτους τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για εμπορικούς ή διαφημιστικούς σκοπούς που επιδιώκονται είτε από εμπορικούς φορείς είτε από φιλανθρωπικά σωματεία ή άλλες οργανώσεις ή ενώσεις, λ.χ. πολιτικού χαρακτήρα, με την επιφύλαξη των διατάξεων που επιτρέπουν στα πρόσωπα στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα να αντιταχθούν χωρίς αιτιολόγηση και άνευ δαπάνης στην επεξεργασία των δεδομένων που τα αφορούν».

3.4 Σχετικό είναι το απόσπασμα από τη Γνώμη 4/2007 της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29 της Οδηγίας 95/46/EK σχετικά με την έννοια του όρου «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα»:

«Πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα μπορεί να εξακριβωθεί "άμεσα" ή "έμμεσα" υπό την έννοια ότι "η ταυτότητα ενός προσώπου μπορεί να προσδιορισθεί άμεσα από το όνομα ή έμμεσα από έναν αριθμό τηλεφώνου, αριθμό κυκλοφορίας αυτοκινήτου, αριθμό κοινωνικής ασφάλισης, αριθμό διαβατηρίου ή από ένα συνδυασμό σημαντικών κριτηρίων που επιτρέπουν την αναγνώρισή του περιορίζοντας το εύρος της ομάδας στην οποία ανήκει (ηλικία, επάγγελμα, τόπος διαμονής, κλπ.)".

Ακόμη και παρεπόμενες πληροφορίες, όπως «ο άνδρας με το μαύρο κοστούμι», μπορεί να ταυτοποιήσουν κάποιον ανάμεσα στους διαβάτες που στέκονται σε ένα φανάρι κυκλοφορίας στο δρόμο. Έτσι, το αν το άτομο στο οποίο αναφέρονται οι πληροφορίες αναγνωρίζεται ή όχι εξαρτάται από τις εκάστοτε περιστάσεις.».

3.5 Το άρθρο 106 του Νόμου 112(Ι)/2004 αναφέρει τα ακόλουθα:

«106.-(1) Η χρησιμοποίηση αυτόματων συστημάτων κλήσης και επικοινωνίας χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση (συσκευές αυτόματων κλήσεων), τηλεομοιοτυπικών συσκευών (φαξ) ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για σκοπούς απευθείας εμπορικής προώθησης επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση συνδρομητών ή χρηστών, οι οποίοι έχουν δώσει εκ των προτέρων τη συγκατάθεση τους.

(2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), εάν ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο αποκτά από τους πελάτες του στοιχεία επαφής του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τους στο πλαίσιο της πώλησης ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου μπορεί να χρησιμοποιεί τα εν λόγω στοιχεία για την απευθείας εμπορική προώθηση των δικών του παρόμοιων προϊόντων ή υπηρεσιών, υπό την προϋπόθεση ότι οι πελάτες του έχουν σαφώς και ευδιάκριτα την ευκαιρία να αντιτάσσονται, δωρεάν και εύκολα, σε αυτή τη χρήση ηλεκτρονικών στοιχείων επαφής, κατά τη στιγμή της συλλογής τους, και τούτο με κάθε μήνυμα, σε περίπτωση που ο χρήστης αρχικά δεν είχε διαφωνήσει με αυτή τη χρήση.»

3.6 Με βάση το άρθρο 107 του Νόμου 112(Ι)/2004, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα έχει εξουσία να επιλαμβάνεται υποθέσεων ή καταγγελιών που αφορούν πιθανές παραβιάσεις, μεταξύ άλλων, του άρθρου 106, ασκώντας τις αρμοδιότητες που της δίνει το άρθρο 23(1) (ε), (στ), (ζ), (η), και (ιβ) του Νόμου 138(Ι)/2001.

3.7 Με βάση το άρθρο 23(1)(στ) του Νόμου 138(Ι)/2001, η Επίτροπος έχει εξουσία να επιβάλλει τις κατά τα άρθρα 23Α και 25 διοικητικές κυρώσεις.

3.8 Βάσει του άρθρου 25 του Νόμου 138(Ι)/2001, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα μπορεί να επιβάλει τις ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις:

- (α) Προειδοποίηση, με αποκλειστική προθεσμία για άρση της παράβασης,
- (β) χρηματική ποινή μέχρι τριάντα χιλιάδες ευρώ (€30,000),
- (γ) προσωρινή ανάκληση άδειας,
- (δ) οριστική ανάκληση άδειας,
- (ε) καταστροφή αρχείου ή διακοπή επεξεργασίας και καταστροφή των σχετικών δεδομένων

Σχόλια αναφορικά με τα γεγονότα και το νομικό και ευρύτερο δικαιοϊκό πλαίσιο:

4.1 Τόσο ο ενωσιακός νομοθέτης όσο και ο εθνικός νομοθέτης μερίμνησαν ώστε η δράση των κομμάτων, ως προϊόν του Δημοκρατικού πολιτεύματος να μην είναι απεριορίστη αλλά να σταθμίζεται σε κάθε περίπτωση και να τελεί σε πλήρη αρμονία με τα ατομικά δικαιώματα και τις ανθρωπίνες ελευθερίες.

4.2 Για το σκοπό αυτό ταύτισε την πολιτική επικοινωνία, ως αναπόσπαστο κομμάτι της ελεύθερης δράσης των πολιτικών κομμάτων, με τη διαφημιστική επικοινωνία και /ή δραστηριότητα.

4.3 Ομοίως, οι αρχές / προϋποθέσεις για νόμιμη άσκηση διαφημιστικής δραστηριότητας ισχύουν και για κάθε επικοινωνία πολιτικού χαρακτήρα υπαγόμενη στο πλαίσιο προεκλογικής εκστρατείας ή στο πλαίσιο της συνήθους πολιτικής επικοινωνίας.

4.4.1 Οι μέθοδοι που χρησιμοποιούνται κατά την πολιτική επικοινωνία αναντίλεκτα προϋποθέτουν τη επεξεργασία προσωπικών δεδομένων όπως τηλεφωνικών αριθμών, διευθύνσεων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ενώ ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει στην επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων που συνιστούν τα δεδομένα που αφορούν στα πολιτικά φρονήματα, για τα οποία ο νομοθέτης είναι ακόμη αυστηρότερος.

4.4.2 Ο αριθμός κινητού τηλεφώνου συνιστά προσωπικό δεδομένο που οδηγεί στον προσδιορισμό της ταυτότητας του προσώπου κατόχου του, εφόσον το εν λόγω άτομο μπορεί να αναγνωριστεί με άμεσο ή έμμεσο τρόπο από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή από τρίτο με εύλογα μέσα, κατά τρόπο που δεν συνιστά υπερβολικό κόστος για τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τρίτο.

4.4.3 Θα πρέπει να αναφερθεί επίσης ότι η έννοια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καλύπτει τόσο τις εξερχόμενες όσο και τις εισερχόμενες κλήσεις στο βαθμό που όλες περιέχουν πληροφορίες σχετικές με την ιδιωτική ζωή ανθρώπων, τις κοινωνικές σχέσεις και τις επικοινωνίες τους.

4.4.4 Η συμπεριφορά του κληθέντος κατά την τηλεφωνική συνομιλία με την ανθρώπινη παρέμβαση π.χ. η ευγένειά του ή ο θυμός του σε σχέση με την πρόσκλησή του από πολιτικό υποψήφιο συνιστούν επίσης στοιχεία που αφορούν στην συμπεριφορά του ατόμου αυτού και την ταυτότητά του αλλά και στοιχεία με βάση τα οποία μπορεί να καταρτιστεί ένα προφίλ του προσώπου αυτού σχετικά με τις πολιτικές του πεποιθήσεις.

4.5 Η δημιουργία καταλόγου αριθμών τηλεφώνων συνιστά αυτοματοποιημένη επεξεργασία σύμφωνα με την έννοια της διάταξης του άρθρου 3 του Νόμου 138(Ι)/2001.

4.6 Η συγκατάθεση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15(1) του Νόμου 138(Ι)/2001, οι οποίες αφορούν και ρυθμίζουν μεταξύ άλλων και τις κλήσεις δια ζώσης ή με ανθρώπινη παρέμβαση για λόγους που σχετίζονται με την προώθηση, πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών εξ' αποστάσεως και mutatis mutandis στο πλαίσιο της πολιτικής επικοινωνίας, θα πρέπει να έχει δηλωθεί γραπτώς.

5. Σύμφωνα με τις «Οδηγίες (Αρ. 3/2017) Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα αναφορικά με την πραγματοποίηση πολιτικής επικοινωνίας μέσω τηλεφωνικών κλήσεων «διά ζώσης / με ανθρώπινη παρέμβαση», οι οποίες έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Γραφείου μου στις 13/9/2017 και έχουν κοινοποιηθεί σε όλους τους υποψήφιους των επικείμενων Προεδρικών εκλογών:

Σε όλες τις περιπτώσεις τηλεφωνικών κλήσεων διά ζώσης / με ανθρώπινη παρέμβαση οι εμπλεκόμενοι (υπεύθυνοι επεξεργασίας, μεταξύ άλλων διαφημιζόμενοι υποψήφιοι και πολιτικά κόμματα), προβαίνουν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες και /ή μεριμνούν ώστε να διαθέτουν οποτεδήποτε τους ζητηθεί, προς έλεγχο από το Γραφείο μου, τα έντυπα με βάση τα οποία είχαν ληφθεί γραπτώς οι συγκαταθέσεις των κληθέντων προσώπων της πολιτικής επικοινωνίας σε μορφή που να επιτρέπει την ταυτοποίηση των προσώπων, συνήθως των κατόχων των αριθμών τηλεφώνων που έχουν συγκατατεθεί στη λήψη πολιτικής επικοινωνίας διά ζώσης / με ανθρώπινη παρέμβαση.

6.1 Με βάση την ερμηνεία που δίνεται στον όρο «ηλεκτρονικού ταχυδρομείου» στο Νόμο 112(Ι)/2004, σε αυτόν περιλαμβάνονται και τα μηνύματα sms.

6.2 Η αναφορά σε πελάτες στο εδάφιο (2) του άρθρου 106 του Νόμου 112(Ι)/2004, στις περιπτώσεις πολιτικής επικοινωνίας ισχύει κατ' αναλογία για τα εγγεγραμμένα μέλη του κόμματος.

6.3 Με βάση το άρθρο 106 του Νόμου 112(Ι)/2004, η συγκατάθεση δεν είναι απαραίτητο να είναι γραπτή, αλλά νοείται ότι θα πρέπει να λαμβάνεται κατά τρόπο ώστε να είναι διαθέσιμη για σκοπούς απόδειξης της λήψης αυτής.

Συμπεράσματα

7.1 Υπό το φως της ανωτέρω νομικής ανάλυσης και στην απουσία σχετικής απόδειξης εκ μέρους του Καθ' ού το παράπονο, ότι έχει στην κατοχή του επαρκή στοιχεία τα οποία αποδεικνύουν την λήψη συγκατάθεσης από τον παραπονούμενο σχετικά με την επικοινωνία πολιτικού περιεχομένου, έχω καταλήξει ότι υπάρχει παράβαση των διατάξεων του άρθρου 15 του Νόμου 138(Ι)/2001 και του άρθρου 106 του Νόμου 112(Ι)/2004.

7.2 Λαμβάνοντας υπόψη :

α) την απουσία απόδειξης λήψης συγκαταθέσεων για την τηλεφωνική κλήση και για την αποστολή μηνύματος, και

β) ότι το εν λόγω παράπονο δεν ήταν το πρώτο γραπτό παράπονο που υποβλήθηκε εναντίον του Καθ' ού το παράπονο γι' αυτή την προεκλογική περίοδο και στις 26/10/2017 είχα εκδώσει τρεις Αποφάσεις εναντίον του Καθ' ού το παράπονο,

αποφάσισα ασκώντας την εξουσία που μου παρέχει το άρθρο 25 του Νόμου 138(Ι)/2001, να επιβάλω στον Καθ' ού το παράπονο τη διοικητική κύρωση της χρηματικής ποινής ύψους €1200,00 (χιλίων διακοσίων ευρώ).

Παράρτημα ΙΙ - Ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2017 (184(Ι)/2017)

Προοίμιο

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ Ι ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Συνοπτικός τίτλος

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Δικαιώματος Πρόσβασης σε Πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα Νόμος του 2017.

Ερμηνεία

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια -

«απόλυτη εξαίρεση» σημαίνει οποιαδήποτε από τις προβλεπόμενες στο εδάφιο (1) του άρθρου 19 εξαιρέσεις·

«αρμόδια αρχή δημόσιου αρχείου» σε σχέση με μεταφερθέν δημόσιο αρχείο σημαίνει -

(α) τον Έφορο Κρατικού Αρχείου, σε περίπτωση αρχείου που μεταφέρθηκε στο Κρατικό Αρχείο δυνάμει των διατάξεων του περί Κρατικού Αρχείου Νόμου· και

(β) τον Υπουργό σε περίπτωση δημόσιου αρχείου που μεταφέρθηκε σε τόπο φύλαξης εκτός του Κρατικού Αρχείου δυνάμει των διατάξεων του περί Κρατικού Αρχείου Νόμου·

«δημόσια αρχή» σημαίνει αρχή που καθορίζεται ως δημόσια σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4·

«δημόσιο αρχείο» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τον περί Κρατικού Αρχείου Νόμο·

«εξαιρούμενες πληροφορίες» σημαίνει πληροφορίες που εξαιρούνται από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου δυνάμει οποιασδήποτε διάταξης του Μέρους ΙΙΙ αυτού·

«Επίτροπος Πληροφοριών» ή «Επίτροπος» σημαίνει τον Επίτροπο Πληροφοριών, όπως αυτός καθορίζεται στο άρθρο 35·

«Κανονισμοί» σημαίνει Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 54.

«μεταφερθέν δημόσιο αρχείο» σημαίνει δημόσιο αρχείο το οποίο μεταφέρθηκε δυνάμει των διατάξεων του περί Κρατικού Αρχείου Νόμου -

(α) στο Κρατικό Αρχείο· ή

(β) σε τόπο φύλαξης εκτός του Κρατικού Αρχείου·

«νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου» σημαίνει κάθε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή οποιοδήποτε άλλο οργανισμό δημοσίου δικαίου που έχει ιδρυθεί ή ιδρύεται για το δημόσιο συμφέρον από νόμο, του οποίου τα κεφάλαια λειτουργίας είτε παρέχονται, είτε είναι εγγυημένα από τη Δημοκρατία·

«πληροφορία» σημαίνει πληροφορία καταγραμμένη σε οποιαδήποτε μορφή και περιλαμβάνει κάθε στοιχείο σε γραπτή, οπτική, ακουστική, ηλεκτρονική ή άλλη υλική μορφή·

«σύσταση πρακτικής» σημαίνει τη σύσταση που εκδίδεται από τον Επίτροπο δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 40·

«σχέδιο δημοσίευσης» σημαίνει σχέδιο που αφορά τη δημοσίευση πληροφοριών από δημόσια αρχή, το οποίο εκδίδεται από δημόσια αρχή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7·

«υπεύθυνη αρχή» σε σχέση με μεταφερθέν δημόσιο αρχείο σημαίνει -

(α) σε περίπτωση που το αρχείο μεταφέρθηκε από δημόσια αρχή υπό την ευθύνη υπουργού της Δημοκρατίας, τον υπουργό που έχει την ευθύνη της εν λόγω αρχής· και

(β) σε περίπτωση που το αρχείο μεταφέρθηκε από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, το πρόσωπο το οποίο, κατά την κρίση του Υπουργού, είναι το κυρίως υπεύθυνο πρόσωπο·

«υποστατικό» σημαίνει οποιοδήποτε χώρο και περιλαμβάνει οποιοδήποτε πλοίο, αεροσκάφος ή όχημα και αναφορά σε κάτοχο υποστατικού σημαίνει το πρόσωπο που έχει υπό την ευθύνη του οποιοδήποτε πλοίο, αεροσκάφος ή όχημα·

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως·

«υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών» σημαίνει την υποχρέωση που επιβάλλεται σε δημόσια αρχή δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 8 να πληροφορήσει τον αιτητή κατά πόσο κατέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στην αίτησή του.

Δικαίωμα πρόσβασης σε πληροφορίες και πεδίο εφαρμογής

3. (1) Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει το δικαίωμα να αιτείται πρόσβαση σε πληροφορίες που βρίσκονται στην κατοχή δημόσιας αρχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), το καθοριζόμενο σε αυτό δικαίωμα δεν υφίσταται στην περίπτωση που η αίτηση για παροχή πληροφοριών αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, είτε ο αιτητής είναι το υποκείμενο των δεδομένων είτε τρίτο πρόσωπο προς αυτά και, στην περίπτωση αυτή, εφαρμόζονται οι διατάξεις του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου.

(3) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), το καθοριζόμενο σ' αυτό δικαίωμα δεν υφίσταται στην περίπτωση που η αποκάλυψη των πληροφοριών, εκτός των πλαισίων του παρόντος Νόμου, από τη δημόσια αρχή η οποία τις κατέχει -

(α) Ρυθμίζεται δυνάμει οποιασδήποτε άλλης ειδικής νομοθεσίας περί πρόσβασης σε πληροφορίες,

(β) δεν είναι συμβατή με υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, ή

(γ) θα συνιστούσε ή θα τιμωρείτο ως αδίκημα περιφρόνησης δικαστηρίου.

Δημόσια αρχή

4. Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, στην έννοια του όρου «δημόσια αρχή» περιλαμβάνονται -

(α) Οποιοδήποτε υπουργείο, τμήμα, γραφείο, υπηρεσία, επιτροπή και αρχή του δημόσιου τομέα ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή οποιοδήποτε άλλο διοικητικό όργανο·

(β) η Βουλή των Αντιπροσώπων και η Δικαστική Υπηρεσία·

(γ) οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή οργανισμός κοινής ωφέλειας που ιδρύθηκε διά νόμου·

(δ) οποιαδήποτε αρχή ή οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης·

(ε) οποιοδήποτε συμβούλιο ή αρχή που ιδρύθηκε δια νόμου ή από αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης·

(στ) οποιοδήποτε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, το οποίο λειτουργεί υπό τον έλεγχο του κράτους ή είναι ιδιοκτησία του κράτους, όπως καθορίζεται στο άρθρο 5· ή

(ζ) οποιοδήποτε σώμα ή κάτοχο αξιώματος που δεν αναφέρεται ήδη πιο πάνω, εφόσον ο διορισμός διενεργείται -

(i) από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ή το Υπουργικό Συμβούλιο· ή

(ii) δυνάμει διατάξεων πρωτογενούς ή δευτερογενούς νομοθεσίας· ή

(iii) από οποιοδήποτε υπουργό υπό την ιδιότητα του ως υπουργός:

Νοείται ότι όσον αφορά σώμα, το εν λόγω σώμα πρέπει να αποτελείται, εν όλω ή εν μέρει, από πρόσωπα που διορίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ή το Υπουργικό Συμβούλιο ή οποιοδήποτε υπουργό και όσον αφορά αξίωμα, ο διορισμός στο εν λόγω αξίωμα πραγματοποιείται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ή το Υπουργικό Συμβούλιο ή οποιοδήποτε υπουργό.

Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που είναι ιδιοκτησία του κράτους

5.(1) Νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου θεωρείται ότι είναι ιδιοκτησία του κράτους, αν -

(α) ανήκει πλήρως στο κράτος· ή

(β) ανήκει πλήρως σε δημόσια αρχή που καθορίζεται στο άρθρο 4.

(2) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου -

(α) Νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου θεωρείται ότι ανήκει πλήρως στο κράτος, αν οι μετοχές του ανήκουν στο κράτος ή αν συμμετέχουν στη διοίκηση και/ή στη λειτουργία του μόνο υπουργοί, κυβερνητικά τμήματα ή εταιρείες που ανήκουν πλήρως στο κράτος ή πρόσωπα που διορίστηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο ή εκπροσωπούν υπουργούς, κυβερνητικά τμήματα ή εταιρείες που ανήκουν πλήρως στο κράτος· και

(β) νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου θεωρείται ότι ανήκει πλήρως σε δημόσια αρχή, εκτός από κυβερνητικό τμήμα, αν συμμετέχουν στη διοίκηση και/ή στη λειτουργία του μόνο η εν λόγω δημόσια αρχή ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν πλήρως στη δημόσια αρχή ή πρόσωπα που εκπροσωπούν την εν λόγω δημόσια αρχή ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ανήκουν πλήρως σ' αυτή.

Δυνατότητα πρόσθετου καθορισμού δημόσιας αρχής

6.(1) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, ο Υπουργός δύναται, με διάταγμά του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να καθορίσει ως δημόσια αρχή, πρόσθετα προς όσες καθορίζονται ήδη στο άρθρο 4, οποιοδήποτε πρόσωπο -

(α) Το οποίο, κατά την κρίση του Υπουργού, ασκεί αρμοδιότητες δημόσιας φύσης· ή

(β) παρέχει, δυνάμει σύμβασης με δημόσια αρχή, οποιαδήποτε υπηρεσία η παροχή της οποίας είναι αρμοδιότητα της εν λόγω δημόσιας αρχής:

Νοείται ότι, διάταγμα που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος εδαφίου δύναται να αφορά είτε συγκεκριμένο σώμα ή αξίωμα, είτε σώματα ή αξιώματα που εμπίπτουν σε συγκεκριμένη κατηγορία, η οποία καθορίζεται στο διάταγμα.

(2) Διάταγμα που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (α) του εδαφίου (1) περιλαμβάνει και/ή προσδιορίζει τις αρμοδιότητες του προσώπου που καθορίζεται ως δημόσια αρχή και το πρόσωπο αυτό θεωρείται ως δημόσια αρχή μόνο σε σχέση με τις αρμοδιότητες που καταγράφονται στο εν λόγω διάταγμα.

(3) Διάταγμα που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) περιλαμβάνει τις υπηρεσίες που παρέχονται δυνάμει σύμβασης από το πρόσωπο που καθορίζει το διάταγμα ως δημόσια αρχή και το πρόσωπο αυτό θεωρείται ως δημόσια αρχή μόνο σε σχέση με τις υπηρεσίες που καταγράφονται στο εν λόγω διάταγμα.

(4) Πριν εκδώσει διάταγμα δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1), ο Υπουργός διαβουλεύεται με όλα τα πρόσωπα που επηρεάζονται από το διάταγμα αυτό ή με πρόσωπα που, κατά την κρίση του Υπουργού, εκπροσωπούν τέτοιες ομάδες προσώπων.

Σχέδια δημοσίευσης

7. (1) Κάθε δημόσια αρχή -

(α) Υιοθετεί και διατηρεί σχέδιο που αφορά τη δημοσίευση πληροφοριών από την αρχή, εφεξής «σχέδιο δημοσίευσης», αφού προηγουμένως εξασφαλίσει την έγκρισή του από τον Επίτροπο, όπως καθορίζεται στο άρθρο 38·

(β) δημοσιεύει πληροφορίες όπως προβλέπεται στο σχέδιο δημοσίευσης που διατηρεί· και

(γ) αναθεωρεί το σχέδιο δημοσίευσής της σε τακτά χρονικά διαστήματα.

(2) Σε κάθε σχέδιο δημοσίευσης καθορίζονται τα ακόλουθα:

(α) Οι κατηγορίες πληροφοριών τις οποίες η δημόσια αρχή δημοσιεύει ή σκοπεύει να δημοσιεύσει·

(β) ο τρόπος με τον οποίο οι πληροφορίες της κάθε κατηγορίας πληροφοριών δημοσιεύονται ή σκοπεύεται να δημοσιευθούν· και

(γ) κατά πόσο το υλικό είναι ή σκοπεύεται να είναι διαθέσιμο στο κοινό δωρεάν ή με την καταβολή τέλους.

(3) Κατά την υιοθέτηση σχεδίου δημοσίευσης, η δημόσια αρχή λαμβάνει υπόψη το δημόσιο συμφέρον στην παροχή ή μη πρόσβασης προς το κοινό στις πληροφορίες που αυτή κατέχει και στη δημοσίευση της αιτιολογίας κάθε απόφασής της.

(4) Η δημόσια αρχή δημοσιεύει το σχέδιο δημοσίευσής της με οποιοδήποτε τρόπο η ίδια θεωρεί πρόσφορο.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Δικαίωμα παροχής πληροφοριών

8.(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (3) του άρθρου 9 και των άρθρων 11, 15 και 19, οποιοδήποτε πρόσωπο υποβάλλει γραπτή αίτηση για παροχή πληροφοριών σε δημόσια αρχή, έχει δικαίωμα -

(α) Να πληροφορηθεί γραπτώς από τη δημόσια αρχή κατά πόσο η εν λόγω αρχή κατέχει ή όχι τις πληροφορίες που ζήτησε με την αίτησή του· και

(β) σε περίπτωση που η δημόσια αρχή κατέχει τις εν λόγω πληροφορίες και αυτές είναι προσβάσιμες, να λάβει τις πληροφορίες αυτές·

Νοείται ότι, σε περίπτωση που δημόσια αρχή παρέχει πληροφορίες σε αιτητή, όπως προβλέπεται στις διατάξεις της παραγράφου (β), τότε απαλλάσσεται από την υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών που καθορίζεται στην παράγραφο (α).

(2) Οι πληροφορίες για τις οποίες ο αιτητής δικαιούται πληροφόρηση δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1) είναι οι πληροφορίες που κατέχει η δημόσια αρχή κατά το χρόνο που λαμβάνει την αίτηση, λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε τροποποίηση ή διαγραφή έχει πραγματοποιηθεί κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της λήψης της αίτησης και της παροχής των πληροφοριών δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (β) του εδαφίου (1), εφόσον η τροποποίηση ή η διαγραφή αυτή πραγματοποιήθηκε ανεξάρτητα από τη λήψη της αίτησης.

(3) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, λογίζεται ότι δημόσια αρχή έχει πληροφορίες στην κατοχή της, αν οι πληροφορίες αυτές -

(α) Βρίσκονται στην κατοχή της και δεν κατέχονται εκ μέρους τρίτου προσώπου· ή

(β) κατέχονται για λογαριασμό της εν λόγω δημόσιας αρχής από τρίτο πρόσωπο.

Αίτηση για παροχή πληροφοριών

9.(1) Αίτηση για παροχή πληροφοριών προς δημόσια αρχή δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, υποβάλλεται σε γραπτή μορφή και περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

(α) Το όνομα του αιτητή,

(β) τη διεύθυνση επικοινωνίας του αιτητή, και

(γ) περιγραφή των πληροφοριών που ζητούνται:

Νοείται ότι αίτηση που υποβάλλεται μέσω ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας θεωρείται ότι είναι σε γραπτή μορφή, εάν είναι ευανάγνωστη και δύναται να χρησιμοποιηθεί για μετέπειτα αναφορά.

(2) Ο αιτητής δύναται να περιλάβει στην αίτησή του δήλωση προτίμησης για ένα ή περισσότερους από τους ακόλουθους τρόπους παροχής των ζητούμενων πληροφοριών:

(α) Αντίγραφο των πληροφοριών σε έντυπη μορφή ή σε οποιαδήποτε άλλη μορφή είναι αποδεκτή από τον αιτητή·

(β) παροχή εύλογης δυνατότητας στον αιτητή για πρόσβαση στο αρχείο που περιέχει τις ζητούμενες πληροφορίες· και

(γ) σύνοψη ή περίληψη των πληροφοριών σε έντυπη μορφή ή σε οποιαδήποτε άλλη μορφή είναι αποδεκτή από τον αιτητή.

(3) Αν μια αίτηση είναι καταχρηστική ή έκδηλα παράλογη ή αν η δημόσια αρχή έχει προηγουμένως επιληφθεί και/ή έχει ικανοποιήσει αίτηση που υπέβαλε πρόσωπο, το οποίο ακολούθως υποβάλλει πανομοιότυπη ή ουσιαστικά παρόμοια αίτηση πριν την έλευση εύλογου χρονικού διαστήματος από την προηγούμενη αίτησή του, η δημόσια αρχή δεν έχει υποχρέωση να επιληφθεί της μεταγενέστερης αίτησης.

Διευκρινίσεις και πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με αίτηση

10. Σε περίπτωση που δημόσια αρχή εύλογα κρίνει ότι χρειάζεται διευκρινήσεις ή πληροφορίες πρόσθετες από αυτές που περιλαμβάνονται στην αίτηση, για την ταυτοποίηση και τον εντοπισμό των ζητούμενων με την αίτηση πληροφοριών και ενημερώσει σχετικά τον αιτητή, αυτή απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις που της επιβάλλονται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 8 μέχρι να λάβει τις διευκρινήσεις ή πληροφορίες που χρειάζεται.

Τέλη

11.(1) Δημόσια αρχή στην οποία υποβάλλεται αίτηση για πληροφόρηση δύναται, εντός της καθοριζόμενης δυνάμει του εδαφίου (1) του άρθρου 12 προθεσμίας να κοινοποιήσει γραπτώς στον αιτητή το ποσό των καταβλητέων από αυτόν τελών για ικανοποίηση της αίτησής του, τα οποία καθορίζονται σε Κανονισμούς ή σε ειδικό νόμο όπως προβλέπεται στο εδάφιο (3).

(2) Σε περίπτωση που δημόσια αρχή κοινοποιεί στον αιτητή τα τέλη που απαιτείται να καταβάλει, όπως προβλέπεται στο εδάφιο (1), αυτή απαλλάσσεται από την υποχρέωση που προβλέπεται στο εδάφιο (1) του άρθρου 8, εκτός αν τα εν λόγω τέλη καταβληθούν εντός τριών (3) μηνών από την ημέρα που η δημόσια αρχή προέβηκε στην πιο πάνω κοινοποίηση.

(3) Η δημόσια αρχή υπολογίζει το ύψος οποιουδήποτε τέλους με βάση Κανονισμούς οι οποίοι δύναται ειδικότερα να προβλέπουν, μεταξύ άλλων, ότι -

(α) Κανένα τέλος δεν επιβάλλεται σε ειδικές περιπτώσεις οι οποίες καθορίζονται ρητά στους Κανονισμούς·

(β) οποιοδήποτε τέλος που καθορίζεται από δημόσια αρχή δεν υπερβαίνει το ποσό που καθορίζεται στους Κανονισμούς ή που υπολογίζεται με βάση τους Κανονισμούς· και

(γ) οποιοδήποτε τέλος υπολογίζεται κατά τον τρόπο που καθορίζεται στους Κανονισμούς:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που σε ειδικό νόμο, περιλαμβάνονται διατάξεις αναφορικά με τα τέλη που δύναται να επιβάλει δημόσια αρχή για την παροχή πληροφοριών δυνάμει αυτού, δεν εκδίδονται Κανονισμοί αναφορικά με τις πληροφορίες στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του εν λόγω νόμου.

Προθεσμία δημόσιας αρχής να επιληφθεί αίτησης

12.(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2), δημόσια αρχή που έλαβε αίτηση για παροχή πληροφοριών επιλαμβάνεται και διεκπεραιώνει την αίτηση αυτή εντός χρονικής περιόδου τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της, εκτός αν προβλέπεται μεγαλύτερη περίοδος σε Κανονισμούς:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που κοινοποιούνται στον αιτητή τα καταβλητέα από αυτόν τέλη και τα τέλη αυτά καταβληθούν, όπως προβλέπεται στις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 11, η περίοδος μεταξύ της κοινοποίησης και της καταβολής των τελών δεν υπολογίζεται ως μέρος της χρονικής περιόδου των τριάντα (30) ημερών.

(2) Σε περίπτωση που για τη διαπίστωση εφαρμογής εξαίρεσης που προβλέπεται στον παρόντα Νόμο χρειάζεται να αποφασιστεί κατά πόσο το δημόσιο συμφέρον απαιτεί την αποκάλυψη ή όχι των ζητούμενων πληροφοριών, η δημόσια αρχή παρέχει τις ζητούμενες πληροφορίες εντός εύλογου χρονικού διαστήματος.

(3) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδώσει Κανονισμούς στους οποίους -

(α) Προβλέπεται ότι η χρονική περίοδος που καθορίζεται στο εδάφιο (1) επεκτείνεται σε περίοδο μέχρι και πενήντα (50) ημερών από την ημέρα παραλαβής της αίτησης παροχής πληροφοριών·

(β) προβλέπεται διαφορετική προθεσμία ανταπόκρισης σε αίτηση παροχής πληροφοριών σε ειδικές περιπτώσεις που αναφέρονται ρητά στους Κανονισμούς·

(γ) παρέχεται διακριτική ευχέρεια στον Επίτροπο να καθορίσει προθεσμία ανταπόκρισης σε αίτηση σε καθορισμένες περιπτώσεις.

(4) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, «ημερομηνία παραλαβής» σημαίνει την ημερομηνία κατά την οποία η δημόσια αρχή παρέλαβε την αίτηση για πληροφόρηση ή, σε περίπτωση που ζητήθηκαν διευκρινήσεις ή περαιτέρω πληροφορίες δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 10, την ημερομηνία κατά την οποία η δημόσια αρχή παρέλαβε τις εν λόγω διευκρινίσεις ή πληροφορίες.

Τρόπος παροχής πληροφοριών στον αιτητή

13. (1) Σε περίπτωση που ο αιτητής καθορίσει στην αίτησή του τον τρόπο με τον οποίο επιθυμεί να λάβει τις ζητούμενες πληροφορίες, όπως προβλέπεται στο εδάφιο (2) του άρθρου 9, η δημόσια αρχή παρέχει τις πληροφορίες με τον τρόπο αυτό, αν είναι εύλογα πρακτικό υπό τις περιστάσεις, λαμβάνοντας υπόψη και το κόστος παροχής των πληροφοριών με τον εν λόγω τρόπο.

(2) Σε περίπτωση που η δημόσια αρχή αποφασίσει ότι η παροχή των ζητούμενων πληροφοριών με τον τρόπο που καθόρισε ο αιτητής στην αίτησή του δεν είναι εύλογα πρακτική, ειδοποιεί τον αιτητή για την απόφασή της και για τους λόγους για τους οποίους έλαβε την απόφαση αυτή και παρέχει τις ζητούμενες πληροφορίες με τρόπο ο οποίος είναι εύλογος υπό τις περιστάσεις.

Ειδικές πρόνοιες για μεταφερθέντα δημόσια αρχεία

14.(1) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (2), σε περίπτωση που αρμόδια αρχή δημόσιου αρχείου λάβει αίτηση για παροχή πληροφοριών, η οποία σχετίζεται με πληροφορίες οι οποίες περιέχονται, ή αν υπήρχαν θα περιέχονταν, σε μεταφερθέν δημόσιο αρχείο, η αρμόδια αρχή δημόσιου αρχείου, εντός της προθεσμίας τήρησης των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 12, αποστέλλει αντίγραφο της αίτησης στην υπεύθυνη αρχή για τη λήψη απόφασης.

(2) Οι διατάξεις του εδαφίου (1) εφαρμόζονται μόνο σε περίπτωση που -

(α) Η υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών αποκλείεται δυνάμει διάταξης που περιλαμβάνεται στο Μέρος III η οποία δεν είναι απόλυτη εξαίρεση, ή

(β) οι ζητούμενες πληροφορίες είναι εξαιρούμενες δυνάμει διάταξης του Μέρους III η οποία δεν είναι απόλυτη εξαίρεση.

(3) Η υπεύθυνη αρχή, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από τη λήψη του αντίγραφου της αίτησης παροχής πληροφοριών, πληροφορεί την αρμόδια αρχή δημόσιου αρχείου για την απόφασή της, που λήφθηκε δυνάμει των διατάξεων των εδαφίων (3) ή (4) του άρθρου 51.

Εξαίρεση όπου το κόστος παροχής πληροφοριών υπερβαίνει το εύλογο κόστος

15. (1) Ανεξαρτήτως των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 8 και τηρουμένων των διατάξεων των εδαφίων (2) και (3) του παρόντος άρθρου, δημόσια αρχή δεν υποχρεούται να παρέχει τις ζητούμενες πληροφορίες στον αιτητή αν, κατά την κρίση της, το κόστος παροχής των εν λόγω πληροφοριών υπερβαίνει το εύλογο κόστος:

Νοείται ότι, η αρμόδια αρχή δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών, εκτός αν το κόστος της επιβεβαίωσης από μόνο του υπερβαίνει το εύλογο κόστος.

(2) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να εκδώσει Κανονισμούς στους οποίους να καθορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

(α) Στις περιπτώσεις όπου, δημόσια αρχή λάβει περισσότερες της μίας αίτησης -

- (i) Από το ίδιο πρόσωπο· ή
- (ii) από διαφορετικά πρόσωπα τα οποία φαίνεται στη δημόσια αρχή ότι ενεργούν σε συνεννόηση ή για σκοπούς εκστρατείας, το υπολογιζόμενο κόστος για οποιαδήποτε αίτηση παροχής πληροφοριών είναι το συνολικό κόστος παροχής των πληροφοριών που ζητούνται με όλες τις πιο πάνω αιτήσεις·
- (β) τα έξοδα που υπολογίζονται για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, καθώς και τον τρόπο υπολογισμού τους· και
- (γ) το ύψος του κόστους που λογίζεται ως εύλογο, το οποίο δύναται να είναι διαφορετικό για κάθε δημόσια αρχή.

Επιβολή τελών για παροχή πληροφοριών όπου το κόστος υπερβαίνει το εύλογο κόστος

16. Σε περίπτωση που η κοινοποίηση των ζητούμενων πληροφοριών στον αιτητή δεν είναι υποχρεωτική δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 15 και η παροχή των ζητούμενων πληροφοριών δεν επιβάλλεται από οποιαδήποτε άλλη νομοθεσία, η δημόσια αρχή δύναται να παρέχει τις εν λόγω πληροφορίες επιβάλλοντας τέλος παροχής των ζητούμενων πληροφοριών, το ύψος και η μέθοδος υπολογισμού του οποίου καθορίζεται σε Κανονισμούς:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που σε ειδικό νόμο, περιλαμβάνονται ειδικές διατάξεις αναφορικά με τα τέλη που δύναται να επιβάλει δημόσια αρχή για την παροχή πληροφοριών δυνάμει αυτού, δεν εκδίδονται Κανονισμοί αναφορικά με τις πληροφορίες στις οποίες εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του εν λόγω νόμου.

Καθήκον δημόσιας αρχής για παροχή βοήθειας και συμβουλών σε αιτητές

17.(1) Κάθε δημόσια αρχή έχει καθήκον να παρέχει βοήθεια και συμβουλή στο πλαίσιο του ευλόγως δυνατού, σε πρόσωπο που προτίθεται να υποβάλει ή έχει ήδη υποβάλει σ' αυτήν αίτηση για παροχή πληροφοριών.

(2) Δημόσια αρχή, η οποία σε σχέση με το καθήκον παροχής βοήθειας ή συμβουλής συμμορφώνεται με τον κώδικα πρακτικής που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 39, λογίζεται ότι τηρεί τις διατάξεις του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου.

Απόρριψη αίτησης παροχής πληροφοριών

18. (1) Δημόσια αρχή η οποία, σε σχέση με οποιαδήποτε αίτηση για παροχή πληροφοριών, ισχυρίζεται ότι εφαρμόζεται οποιαδήποτε διάταξη του Μέρους III αναφορικά με την υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής ή την παροχή πληροφοριών, κοινοποιεί στον αιτητή, εντός των προθεσμιών που προβλέπονται για την τήρηση των υποχρεώσεων της που προκύπτουν από τις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 8, ειδοποίηση στην οποία -

(α) Δηλώνει την απόφασή της για απόρριψη της αίτησης·

(β) καταγράφει την εξαίρεση στην οποία στηρίζεται η απόφασή της· και

(γ) καταγράφει τους λόγους για τους οποίους εφαρμόζεται η εξαίρεση.

(2) Σε περίπτωση που -

(α) Αναφορικά με αίτηση για παροχή πληροφοριών και σε σχέση με συγκεκριμένες πληροφορίες, δημόσια αρχή προβάλλει τον ισχυρισμό ότι -

(i) Εφαρμόζεται διάταξη του Μέρους III η οποία συνδέεται με την υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών και η οποία δεν καθορίζεται στο εδάφιο (1) του άρθρου 19, ή

(ii) οι πληροφορίες είναι εξαιρούμενες πληροφορίες δυνάμει διατάξης του παρόντος Νόμου που δεν περιλαμβάνεται στο εδάφιο (1) του άρθρου 19, και

(β) κατά το χρόνο που η προβλεπόμενη στο εδάφιο (1) ειδοποίηση κοινοποιείται στον αιτητή, η δημόσια αρχή ή, στις περιπτώσεις που εμπύπτουν στις διατάξεις των εδαφίων (3) και (4) του άρθρου 51, η υπεύθυνη αρχή, δεν έχει λάβει απόφαση για την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου (β) του εδαφίου (3) ή της παραγράφου (β) του εδαφίου (4) του άρθρου 19,

στην προβλεπόμενη στο εδάφιο (1) ειδοποίηση περιλαμβάνεται δήλωση ότι δεν έχει ακόμα ληφθεί η σχετική απόφαση, καθώς και η προβλεπόμενη ημερομηνία μέχρι την οποία η δημόσια αρχή ή η υπεύθυνη αρχή, ανάλογα με την περίπτωση, αναμένει να λάβει την απόφαση.

(3) Σε περίπτωση που δημόσια αρχή, σε σχέση με οποιαδήποτε αίτηση για παροχή πληροφοριών, προβάλλει ισχυρισμό ότι εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (3) ή της παραγράφου (β) του εδαφίου (4) του άρθρου 19, τότε στην ειδοποίηση που κοινοποιεί στον αιτητή, δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1), ή σε ξεχωριστή ειδοποίηση που κοινοποιείται εντός εύλογου, υπό τις περιστάσεις, χρονικού διαστήματος, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της συγκεκριμένης αίτησης, δηλώνει τους λόγους για τον ισχυρισμό της ότι -

(α) Το δημόσιο συμφέρον ως προς τη διατήρηση της εξαίρεσης της υποχρέωσης επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής των ζητούμενων πληροφοριών, υπερτερεί του δημόσιου συμφέροντος ως προς την αποκάλυψη κατοχής ή όχι των εν λόγω πληροφοριών· ή

(β) το δημόσιο συμφέρον ως προς τη διατήρηση της εξαίρεσης σε σχέση με τις ζητούμενες πληροφορίες υπερτερεί του δημόσιου συμφέροντος της αποκάλυψής τους.

(4) Ανεξαρτήτως των διατάξεων των εδαφίων (1), (2) και (3), δημόσια αρχή δεν υποχρεούται να περιλάβει στη σχετική ειδοποίηση δήλωση δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (γ) του εδαφίου (1) ή του εδαφίου (3) αν, ή στην έκταση που, η δήλωση αυτή περιλαμβάνει πληροφορίες που είναι οι ίδιες εξαιρούμενες πληροφορίες.

(5) Σε περίπτωση που δημόσια αρχή, σε σχέση με οποιαδήποτε αίτηση για παροχή πληροφοριών, προβάλλει ισχυρισμό ότι εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 15, κοινοποιεί στον αιτητή ειδοποίηση στην οποία δηλώνει το γεγονός αυτό, εντός των προθεσμιών που προβλέπονται για την τήρηση των υποχρεώσεων της που προκύπτουν από τις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 8.

(6) Σε περίπτωση που δημόσια αρχή, σε σχέση με οποιαδήποτε αίτηση για παροχή πληροφοριών, προβάλλει ισχυρισμό ότι εφαρμόζονται οι διατάξεις του εδαφίου (3) του άρθρου 9, κοινοποιεί στον αιτητή ειδοποίηση στην οποία δηλώνει το γεγονός αυτό εντός των προθεσμιών που προβλέπονται για την τήρηση των υποχρεώσεων της που προκύπτουν από το εδάφιο (1) του άρθρου 8, εκτός εάν -

(α) Η δημόσια αρχή κοινοποίησε στον αιτητή ειδοποίηση σε σχέση με προηγούμενη αίτησή του για πληροφόρηση δηλώνοντας ότι προβάλλει τέτοιο ισχυρισμό· και

(β) είναι έκδηλα παράλογο, υπό τις περιστάσεις, να επιβληθεί στη δημόσια αρχή υποχρέωση να κοινοποιήσει περαιτέρω ειδοποίηση δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου, σε σχέση με την εν λόγω αίτηση.

(7) Ειδοποίηση που κοινοποιείται στον αιτητή δυνάμει των διατάξεων των εδαφίων (1), (3), (5) και (6) περιλαμβάνει λεπτομέρειες αναφορικά με -

(α) Οποιαδήποτε διαδικασία παρέχεται από τη δημόσια αρχή για την αντιμετώπιση παραπόνων αναφορικά με το χειρισμό αιτημάτων για παροχή πληροφοριών ή δήλωση ότι δεν παρέχεται τέτοια διαδικασία, και

(β) τη διαδικασία υποβολής παραπόνου στον Επίτροπο, όπως προβλέπεται στο άρθρο 42.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Απόλυτες και μη απόλυτες εξαιρέσεις

19. (1) Οι ακόλουθες πληροφορίες εμπίπτουν στις απόλυτες εξαιρέσεις για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου και δεν παρέχονται με οποιοδήποτε τρόπο:

(α) Πληροφορίες στις οποίες ο αιτητής έχει πρόσβαση μέσω άλλων μεθόδων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 20·

(β) πληροφορίες που σχετίζονται με ή παρέχονται από σώματα ασφαλείας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 22·

(γ) πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε δικαστικά αρχεία, όπως προβλέπεται στο άρθρο 29·

(δ) κοινοβουλευτικές πληροφορίες, όπως προβλέπεται στο άρθρο 31· και

(ε) πληροφορίες που δόθηκαν υπό τον όρο της εμπιστευτικότητας και εχεμύθειας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 34.

- (2) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, πληροφορίες που δεν εμπíπτουν στις αναφερόμενες στο εδάφιο (1) απόλυτες εξαιρέσεις λογίζεται ότι εμπíπτουν στις μη απόλυτες εξαιρέσεις
- (3) Σε περίπτωση που οποιαδήποτε προβλεπόμενη στο παρόν Μέρος εξαίρεση ορίζει ότι η υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών δεν υφίσταται σε σχέση με οποιοσδήποτε πληροφορίες, τότε η εν λόγω υποχρέωση δεν τυγχάνει εφαρμογής, νοουμένου ότι -
- (α) Η εν λόγω εξαίρεση είναι απόλυτη, ή
- (β) αν η εν λόγω εξαίρεση δεν είναι απόλυτη, το δημόσιο συμφέρον στη μη επιβεβαίωση ή άρνηση κατοχής των ζητούμενων πληροφοριών υπερτερεί του δημόσιου συμφέροντος στο να αποκαλυφθεί η κατοχή ή η μη κατοχή των εν λόγω πληροφοριών.
- (4) Η προβλεπόμενη στην παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 8 παροχή πληροφοριών δεν τυγχάνει εφαρμογής, νοουμένου ότι -
- (α) Οι πληροφορίες εξαιρούνται δυνάμει απόλυτης εξαίρεσης, ή
- (β) αν η εξαίρεση δεν είναι απόλυτη, το δημόσιο συμφέρον στο να διατηρηθεί η εξαίρεση των ζητούμενων πληροφοριών υπερτερεί του δημόσιου συμφέροντος στο να αποκαλυφθούν.

Πληροφορίες στις οποίες ο αιτητής έχει πρόσβαση μέσω άλλων μεθόδων

20. (1) Πληροφορίες στις οποίες ο αιτητής έχει εύλογη πρόσβαση, με τρόπο άλλο από τον προβλεπόμενο στο άρθρο 8, είναι εξαιρούμενες πληροφορίες.

(2) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1) -

(α) Πληροφορίες δύναται να θεωρηθούν ως εύλογα προσβάσιμες στον αιτητή έστω και αν απαιτείται καταβολή οποιουδήποτε χρηματικού ποσού για πρόσβαση σ' αυτές· και

(β) πληροφορίες δύναται να θεωρηθούν ως εύλογα προσβάσιμες στον αιτητή, εάν είναι πληροφορίες για τις οποίες επιβάλλεται δυνάμει νόμου υποχρέωση σε δημόσια αρχή ή σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, να τις παρέχει στο κοινό, μετά από αίτηση, με τρόπο άλλο από να τις καθιστά διαθέσιμες για επιθεώρηση, είτε δωρεάν είτε με την καταβολή τέλους:

Νοείται ότι, πληροφορίες τις οποίες κατέχει δημόσια αρχή και οι οποίες δεν εμπíπτουν στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου, δεν λογίζονται ως εύλογα προσβάσιμες στον αιτητή μόνο εκ του λόγου ότι αυτές είναι διαθέσιμες από τη δημόσια αρχή κατόπιν αιτήματος, εκτός αν οι εν λόγω πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες σύμφωνα με το σχέδιο δημοσίευσης της δημόσιας αρχής και οποιοδήποτε τέλος απαιτείται για πρόσβαση σ' αυτές είναι καθορισμένο στο εν λόγω σχέδιο ή υπολογίζεται με βάση αυτό.

Πληροφορίες που κατέχει δημόσια αρχή με σκοπό τη δημοσίευσή τους

21.(1) Πληροφορίες θεωρούνται εξαιρούμενες πληροφορίες, αν -

(α) Κατά το χρόνο που υποβλήθηκε η αίτηση για πληροφόρηση, ήδη κατέχονταν από δημόσια αρχή με σκοπό την επικείμενη δημοσίευσή τους·

(β) κατέχονταν από δημόσια αρχή με σκοπό τη δημοσίευσή τους από τη δημόσια αρχή ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο, σε κάποια μελλοντική καθορισμένη ημερομηνία· και

(γ) είναι εύλογο, υπό τις περιστάσεις, να μην αποκαλυφθούν πριν την επικείμενη δημοσίευσή τους.

(2) Η υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών δεν προκύπτει αν, και στο βαθμό που, αυτή η επιβεβαίωση ή η άρνηση κατοχής πληροφοριών θα έχει ως αποτέλεσμα την αποκάλυψη των εξαιρουμένων δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου πληροφοριών.

Πληροφορίες που σχετίζονται με ή παρέχονται από σώματα ασφαλείας και κατέχονται από δημόσια αρχή

22. (1) Πληροφορίες που κατέχει δημόσια αρχή είναι εξαιρούμενες πληροφορίες, αν έχουν άμεσα ή έμμεσα δοθεί στην εν λόγω δημόσια αρχή από, ή σχετίζονται με, οποιοδήποτε από τα σώματα που καθορίζονται στο εδάφιο (3).

(2) Πιστοποίηση οποιουδήποτε υπουργού ή του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ότι οι πληροφορίες, για τις οποίες έχει υποβληθεί αίτηση για παροχή, έχουν άμεσα ή έμμεσα δοθεί στην εν

λόγω δημόσια αρχή από, ή σχετίζονται με, οποιοδήποτε από τα σώματα ή τις υπηρεσίες που καθορίζονται σύμφωνα στο εδάφιο (3), αποτελεί ικανοποιητικό αποδεικτικό στοιχείο για το γεγονός αυτό:

Νοείται ότι έγγραφο το οποίο παρουσιάζεται ως πιστοποιημένο πιστό αντίγραφο πιστοποίησης που εκδόθηκε από ή εκ μέρους υπουργού ή του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δυνάμει των διατάξεων του παρόντος εδαφίου γίνεται δεκτό σε οποιαδήποτε νομική διαδικασία ως μαρτυρία της εν λόγω πιστοποίησης.

(3) Τα αναφερόμενα στα εδάφια (1) και (2) σώματα ή υπηρεσίες είναι η Αστυνομία, η Κυπριακή Υπηρεσία Πληροφοριών και η Εθνική Φρουρά.

(4) Η υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών δεν προκύπτει αν, και στο βαθμό που, αυτή η επιβεβαίωση ή η άρνηση κατοχής πληροφοριών θα έχει ως αποτέλεσμα την αποκάλυψη εξαιρουμένων δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου πληροφοριών.

Πληροφορίες που επηρεάζουν την εθνική ασφάλεια

23. (1) Πληροφορίες που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 22 και η εξαίρεσή τους από τις διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 8 είναι αναγκαία για σκοπούς προστασίας της εθνικής ασφάλειας, είναι εξαιρούμενες πληροφορίες.

(2) Πιστοποίηση οποιουδήποτε υπουργού ή του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ότι οι σχετικές πληροφορίες, για τις οποίες έχει υποβληθεί αίτηση για παροχή, πρέπει να εξαιρεθούν για να προστατευτεί η εθνική ασφάλεια, αποτελεί ικανοποιητικό αποδεικτικό στοιχείο για το γεγονός αυτό:

Νοείται ότι, η εν λόγω πιστοποίηση δύναται να έχει μελλοντική ισχύ και να περιέχει γενική περιγραφή των σχετικών πληροφοριών:

Νοείται περαιτέρω ότι έγγραφο το οποίο παρουσιάζεται ως πιστοποιημένο πιστό αντίγραφο πιστοποίησης από ή εκ μέρους υπουργού ή του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας που εκδόθηκε δυνάμει των διατάξεων του παρόντος εδαφίου, γίνεται δεκτό σε οποιοδήποτε νομικές διαδικασίες ως μαρτυρία της εν λόγω πιστοποίησης.

(3) Η υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών δεν προκύπτει αν, και στο βαθμό που, αυτή η επιβεβαίωση ή η άρνηση κατοχής πληροφοριών θα έχει ως αποτέλεσμα την αποκάλυψη εξαιρουμένων δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου πληροφοριών ή θέτει σε κίνδυνο την εθνική ασφάλεια.

Άμυνα

24.(1) Πληροφορίες, η αποκάλυψη των οποίων θα παραβιάσει ή δυνατό να παραβιάσει -

(α) Την άμυνα της Δημοκρατίας, ή

(β) την αποτελεσματικότητα ή την ασφάλεια των ενόπλων δυνάμεων της Δημοκρατίας ή οποιωνδήποτε δυνάμεων συνεργάζονται με αυτές ή οποιοδήποτε τμήμα των εν λόγω δυνάμεων, είναι εξαιρούμενες πληροφορίες.

(2) Η υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών δεν προκύπτει αν, και στο βαθμό που, αυτή η επιβεβαίωση ή η άρνηση κατοχής πληροφοριών θα έχει ως αποτέλεσμα την αποκάλυψη εξαιρουμένων δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου πληροφοριών.

Διεθνείς Σχέσεις

25.(1) Πληροφορίες, η αποκάλυψη των οποίων, παραβιάζει ή πιθανό να παραβιάσει -

(α) Τις σχέσεις μεταξύ της Δημοκρατίας και οποιουδήποτε άλλου κράτους·

(β) τις σχέσεις μεταξύ της Δημοκρατίας και οποιουδήποτε διεθνούς οργανισμού ή διεθνούς δικαστηρίου·

(γ) τα συμφέροντα της Δημοκρατίας στο εξωτερικό· ή

(δ) την προώθηση ή προστασία, από τη Δημοκρατία, των συμφερόντων της στο εξωτερικό,

είναι εξαιρούμενες πληροφορίες.

(2) Πληροφορίες που είναι εμπιστευτικής φύσεως και λήφθηκαν από οποιοδήποτε κράτος άλλο από τη Δημοκρατία, ή από διεθνή οργανισμό ή από διεθνές δικαστήριο, είναι εξαιρούμενες πληροφορίες.

(3) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οποιοσδήποτε πληροφορίες λήφθηκαν από κράτος, διεθνή οργανισμό ή διεθνές δικαστήριο είναι εμπιστευτικής φύσεως για το χρονικό διάστημα το οποίο προβλέπουν οι όροι υπό τους οποίους λήφθηκαν οι πληροφορίες ή, υπό τις περιστάσεις υπό τις οποίες λήφθηκαν οι πληροφορίες, για τέτοιο χρονικό διάστημα, το οποίο είναι εύλογο να αναμένεται από το κράτος, διεθνή οργανισμό ή διεθνές δικαστήριο που τις παρείχε.

(4) Η υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών δεν προκύπτει, αν, και στο βαθμό που, αυτή η επιβεβαίωση ή η άρνηση κατοχής πληροφοριών-

(α) Παραβιάζει ή πιθανό να παραβιάσει οποιοδήποτε από τα θέματα που αναφέρονται στο εδάφιο (1), ή

(β) περιλαμβάνει την αποκάλυψη οποιωνδήποτε πληροφοριών, είτε έχουν ήδη καταγραφεί είτε όχι, οι οποίες είναι εμπιστευτικής φύσεως πληροφορίες που λήφθηκαν από κράτος άλλο από τη Δημοκρατία ή από διεθνή οργανισμό ή από διεθνές δικαστήριο.

(5) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου -

«διεθνές δικαστήριο» σημαίνει οποιοδήποτε διεθνές δικαστήριο το οποίο δεν είναι διεθνής οργανισμός και το οποίο εγκαθιδρύθηκε -

(α) με απόφαση και/ή ψήφισμα διεθνούς οργανισμού του οποίου είναι μέλος η Δημοκρατία, ή

(β) με διεθνή συμφωνία στην οποία είναι μέρος η Δημοκρατία·

«διεθνής οργανισμός» σημαίνει οποιοδήποτε διεθνή οργανισμό του οποίου τα μέλη περιλαμβάνουν δύο ή περισσότερα κράτη ή οποιοδήποτε όργανο τέτοιου οργανισμού, στον οποίο μετέχει ή στο οποίο είναι συμβαλλόμενο μέρος ή με τον οποίο συνεργάζεται η Δημοκρατία.

Οικονομία

26.(1) Πληροφορίες που σχετίζονται με την οικονομική, νομισματική και συναλλαγματική πολιτική του κράτους, η αποκάλυψη των οποίων παραβιάζει ή δυνατό να παραβιάσει τα οικονομικά συμφέροντα της Δημοκρατίας, είναι εξαιρούμενες πληροφορίες.

(2) Η υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών δεν προκύπτει αν, και στο βαθμό που, αυτή η επιβεβαίωση ή η άρνηση κατοχής πληροφοριών θα έχει ως αποτέλεσμα την αποκάλυψη εξαιρουμένων δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου πληροφοριών.

Έρευνες και διαδικασίες που διεξάγονται από δημόσιες αρχές

27.(1) Πληροφορίες τις οποίες δημόσια αρχή κατέχει ή κατείχε για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα και οι οποίες προέκυψαν στο πλαίσιο -

(α) Οποιασδήποτε ανάκρισης ή έρευνας έχει καθήκον ή υποχρέωση να διεξάγει η δημόσια αρχή με σκοπό να διευκρινιστεί κατά πόσο -

(i) πρόσωπο πρέπει να κατηγορηθεί για συγκεκριμένο ποινικό αδίκημα· ή

(ii) πρόσωπο που έχει κατηγορηθεί για ποινικό αδίκημα είναι ένοχο για τη διάπραξη του εν λόγω αδικήματος,

(β) οποιασδήποτε έρευνας ή ανάκρισης που διεξάγεται από τη δημόσια αρχή υπό περιστάσεις που ίσως οδηγήσουν σε απόφαση εκ μέρους της δημόσιας αρχής να κινήσει ποινική διαδικασία την οποία η εν λόγω αρχή έχει εξουσία να διεξαγάγει· ή

(γ) οποιασδήποτε ποινικής διαδικασίας έχει εξουσία να διεξαγάγει η δημόσια αρχή, είναι εξαιρούμενες πληροφορίες.

(2) Πληροφορίες στην κατοχή δημόσιας αρχής είναι εξαιρούμενες πληροφορίες, αν-

(α) Έχουν αποκτηθεί ή καταγραφεί από τη δημόσια αρχή για σκοπούς των αρμοδιοτήτων της που αφορούν-

(i) Ανακρίσεις που αναφέρονται στις παραγράφους (α) και (β) του εδαφίου (1),

(ii) ποινικές διαδικασίες που έχει εξουσία να διεξαγάγει η δημόσια αρχή,

(iii) ανακρίσεις, εκτός από αυτές που αναφέρονται στις παραγράφους (α) και (β) του εδαφίου (1), οι οποίες διεξάγονται από τη δημόσια αρχή για οποιοδήποτε από τους σκοπούς που αναφέρονται στο

- εδάφιο (2) του άρθρου 28 δυνάμει εξουσιών ή διακριτικής ευχέρειας που παρέχονται στην εν λόγω δημόσια αρχή από οποιαδήποτε νομοθεσία· ή
- (iv) αστικές διαδικασίες που διεξάγονται από ή εκ μέρους της δημόσιας αρχής, οι οποίες προκύπτουν από τις πιο πάνω ανακρίσεις, και
- (β) σχετίζονται με την απόκτηση πληροφοριών από εμπιστευτικές πηγές.
- (3) Η υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών δεν προκύπτει σε σχέση με πληροφορίες που είναι εξαιρούμενες δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1) ή του εδαφίου (2) του παρόντος άρθρου.
- (4) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου-

«ποινική διαδικασία» περιλαμβάνει διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου ή Στρατιωτικού Δικαστηρίου, όπως προβλέπεται στον περί Ποινικής Δικονομίας Νόμο ή στο Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα και Δικονομία·

«ποινικό αδίκημα» περιλαμβάνει αδίκημα ή στρατιωτικό αδίκημα, όπως αυτό ορίζεται σε νόμο της Δημοκρατίας ή στο Στρατιωτικό Ποινικό Κώδικα και Δικονομία.

Εφαρμογή εκτελεστικών εξουσιών κατοχυρωμένων διά νόμου

28.(1) Πληροφορίες οι οποίες δεν εμπίπτουν στην προβλεπόμενη στο άρθρο 27 εξαίρεση και η αποκάλυψη των οποίων, κατά την άσκηση εκτελεστικών εξουσιών δημόσιας αρχής δυνάμει νόμου, παραβιάζει ή δυνατό να παραβιάσει -

- (α) Την πρόληψη ή εξιχνίαση εγκλημάτων,
- (β) τη σύλληψη υπόπτων ή παραβατών ή την ποινική δίωξη υπόπτων,
- (γ) την απονομή της δικαιοσύνης,
- (δ) τον υπολογισμό ή τη συλλογή οποιουδήποτε φόρου ή τέλους ή παρόμοιας φύσεως επιβάρυνσης,
- (ε) τη διενέργεια ελέγχων μετανάστευσης,
- (στ) τη διατήρηση της ασφάλειας και τάξης σε φυλακές ή σ' άλλα ιδρύματα όπου κρατούνται νόμιμα πρόσωπα,
- (ζ) την άσκηση από οποιαδήποτε δημόσια αρχή των αρμοδιοτήτων της για οποιοδήποτε από τους σκοπούς που αναφέρονται στις διατάξεις του εδαφίου (2), ή
- (η) οποιαδήποτε αστική διαδικασία εναντίον ή εκ μέρους της δημόσιας αρχής, η οποία προκύπτει από ανάκριση ή έρευνα που διεξάγεται για οποιοδήποτε από τους σκοπούς που αναφέρονται στις διατάξεις του εδαφίου (2) δυνάμει εξουσιών ή διακριτικής ευχέρειας που παρέχονται στην εν λόγω δημόσια αρχή από οποιαδήποτε νομοθεσία, είναι εξαιρούμενες πληροφορίες.

(2) Οι σκοποί για τους οποίους εφαρμόζονται οι παράγραφοι (ζ) και (η) του εδαφίου (1) είναι οι ακόλουθοι:

- (α) Διαπίστωση κατά πόσο οποιοδήποτε πρόσωπο δεν έχει συμμορφωθεί με τη νομοθεσία ή έχει ευθύνη για ανάρμοστη συμπεριφορά·
- (β) διαπίστωση κατά πόσο συμπεριφορά οποιουδήποτε προσώπου δικαιολογεί την παραπομπή του σε πειθαρχική διαδικασία·
- (γ) διακρίβωση των αιτιών δυστυχήματος.
- (3) Η υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών δεν προκύπτει αν, και στο βαθμό που, αυτή η επιβεβαίωση ή η άρνηση κατοχής πληροφοριών θα έχει ως αποτέλεσμα την αποκάλυψη εξαιρουμένων δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου πληροφοριών.

Δικαστικά Αρχεία

29.(1) Πληροφορίες που βρίσκονται στην κατοχή δημόσιας αρχής αποκλειστικά και μόνο επειδή περιλαμβάνονται σε -

- (α) Έγγραφο το οποίο είναι αρχειοθετημένο σε δικαστικό αρχείο ή βρίσκεται υπό τον έλεγχο δικαστηρίου για σκοπούς συγκεκριμένης διαδικασίας·

- (β) έγγραφο το οποίο έχει επιδοθεί από ή προς δημόσια αρχή για σκοπούς συγκεκριμένης διαδικασίας·
ή
(γ) έγγραφο το οποίο έχει δημιουργηθεί από -
(i) Δικαστήριο, ή
(ii) υπάλληλο των υπηρεσιών της δικαστικής εξουσίας στο πλαίσιο άσκησης υπηρεσιακών του καθηκόντων,
για σκοπούς συγκεκριμένης διαδικασίας,
είναι εξαιρούμενες πληροφορίες.
- (2) Πληροφορίες που βρίσκονται στην κατοχή δημόσιας αρχής αποκλειστικά και μόνο επειδή περιλαμβάνονται σε -
(α) Έγγραφο το οποίο είναι υπό τον έλεγχο προσώπου που διεξάγει έρευνα ή δεικνύει, για σκοπούς της έρευνας ή της δεικνύει, ή
(β) έγγραφο το οποίο έχει δημιουργηθεί από πρόσωπο που διεξάγει έρευνα ή δεικνύει, για σκοπούς της έρευνας ή της δεικνύει,
είναι εξαιρούμενες πληροφορίες.
- (3) Η υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών δεν προκύπτει σε σχέση με πληροφορίες που είναι εξαιρούμενες δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου.
- (4) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου -

«δεικνύει» σημαίνει δεικνύει η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του περί Δεικνύει Νόμου ή του άρθρου 52 του περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμου ή του περί Διεθνούς Εμπορικής Δεικνύει Νόμου.

«διαδικασία» περιλαμβάνει και οποιαδήποτε θανατική ανάκριση ή νεκροψία·
«έρευνα» σημαίνει οποιαδήποτε έρευνα ή ακρόαση διενεργείται δυνάμει οποιασδήποτε νομοθετικής διάταξης.

Αρμοδιότητες ελέγχου

- 30.(1) Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε οποιαδήποτε δημόσια αρχή έχει αρμοδιότητες σε σχέση με -
(α) Τον έλεγχο των λογαριασμών άλλων δημόσιων αρχών, ή
(β) την εξέταση της οικονομίας, αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας με την οποία άλλες δημόσιες αρχές χρησιμοποιούν τους πόρους τους κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.
- (2) Πληροφορίες που βρίσκονται στην κατοχή δημόσιας αρχής στην οποία εφαρμόζεται το παρόν άρθρο είναι εξαιρούμενες πληροφορίες, αν η αποκάλυψή τους παραβιάζει ή δυνατό να παραβιάσει την άσκηση των αρμοδιοτήτων της δημόσιας αρχής σε σχέση με τους αναφερόμενους στο εδάφιο (1) τομείς.
- (3) Η υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών δεν προκύπτει αν, και στο βαθμό που, αυτή η επιβεβαίωση ή η άρνηση κατοχής πληροφοριών θα έχει ως αποτέλεσμα την αποκάλυψη εξαιρουμένων δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου πληροφοριών.

Βουλή των Αντιπροσώπων

- 31.(1) Πληροφορίες είναι εξαιρούμενες πληροφορίες αν η εξαίρεσή τους από τις διατάξεις της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 8 είναι αναγκαία, καθότι η αποκάλυψή τους παραβιάζει ή δυνατό να παραβιάσει την ομαλή άσκηση των αρμοδιοτήτων της Βουλής των Αντιπροσώπων.
- (2) Η υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών δεν προκύπτει αν, και στο βαθμό που, αυτή η επιβεβαίωση ή η άρνηση κατοχής πληροφοριών θα έχει ως αποτέλεσμα την αποκάλυψη εξαιρουμένων δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου πληροφοριών.
- (3) Πιστοποιητικό το οποίο φέρει την υπογραφή του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων και το οποίο πιστοποιεί ότι η εξαίρεση από τις διατάξεις των παραγράφων (α) και (β) του εδαφίου (1) του

άρθρου 8 είναι ή ήταν σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή, αναγκαία καθότι η αποκάλυψή τους παραβιάζει ή δυνατόν να παραβιάσει την ομαλή άσκηση των αρμοδιοτήτων της Βουλής των Αντιπροσώπων, αποτελεί ικανοποιητικό αποδεικτικό στοιχείο για το γεγονός αυτό.

Διαμόρφωση κυβερνητικής πολιτικής

32.(1) Πληροφορίες που βρίσκονται στην κατοχή δημόσιας αρχής και σχετίζονται με -

(α) Υπουργική επικοινωνία που αφορά τη διαμόρφωση κυβερνητικής πολιτικής, ή
(β) την παροχή συμβουλών από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ή οποιαδήποτε αίτηση για την παροχή τέτοιων συμβουλών σε σχέση με τη διαμόρφωση κυβερνητικής πολιτικής, είναι εξαιρούμενες πληροφορίες.

(2) Η υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών δεν προκύπτει σε σχέση με πληροφορίες που είναι εξαιρούμενες δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1).

(3) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, «υπουργική επικοινωνία» σημαίνει οποιαδήποτε επικοινωνία μεταξύ υπουργών της κυβέρνησης ή μεταξύ υπουργού και δημοσίου υπαλλήλου και περιλαμβάνει τις διαδικασίες του Υπουργικού Συμβουλίου ή οποιασδήποτε επιτροπής αυτού.

Ασφάλεια και υγεία

33.(1) Πληροφορίες, η αποκάλυψη των οποίων θέτει, ή πιθανό να θέσει, σε κίνδυνο την υγεία ή την ασφάλεια οποιουδήποτε προσώπου, είναι εξαιρούμενες πληροφορίες.

(2) Η υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών δεν προκύπτει αν, και στο βαθμό που, κατά την εύλογη κρίση αρμόδιου προσώπου, αυτή η επιβεβαίωση ή άρνηση κατοχής πληροφοριών θα έχει ως αποτέλεσμα την αποκάλυψη εξαιρουμένων δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου πληροφοριών.

Πληροφορίες που δόθηκαν υπό τον όρο της εμπιστευτικότητας και εχεμύθειας ή του επαγγελματικού απορρήτου - Εμπορικά συμφέροντα

34.(1) Πληροφορίες είναι εξαιρούμενες πληροφορίες, αν -

(α) Αποκτήθηκαν από τη δημόσια αρχή από τρίτο πρόσωπο, συμπεριλαμβανόμενης άλλης δημόσιας αρχής, υπό τον όρο τήρησης της εμπιστευτικότητας και ή της εχεμύθειας ή του επαγγελματικού απορρήτου από τη δημόσια αρχή που τις παραλαμβάνει, και

(β) η αποκάλυψη των πληροφοριών αυτών στο κοινό, εκτός του πλαισίου των διατάξεων του παρόντος Νόμου, από τη δημόσια αρχή που τις κατέχει θα συνιστούσε παραβίαση όρου της εμπιστευτικότητας και/ή της εχεμύθειας ή του επαγγελματικού απορρήτου.

(2) Πληροφορίες η αποκάλυψη των οποίων παραβιάζει ή δυνατό να παραβιάσει εμπορικό μυστικό ή εμπορικά συμφέροντα οποιουδήποτε προσώπου, συμπεριλαμβανόμενης της δημόσιας αρχής που τις έχει στην κατοχή της, είναι εξαιρούμενες πληροφορίες.

(3) Η υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών δεν προκύπτει αν, και στο βαθμό που, αυτή η επιβεβαίωση ή η άρνηση κατοχής πληροφοριών θα συνιστούσε παράβαση του όρου της εμπιστευτικότητας και/ή της εχεμύθειας και/ή του επαγγελματικού απορρήτου και/ή του εμπορικού μυστικού ή των εμπορικών συμφερόντων.

ΜΕΡΟΣ IV ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Επίτροπος Πληροφοριών

35. Τα καθήκοντα που ανατίθενται στον Επίτροπο Πληροφοριών δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου ασκούνται από τον εκάστοτε Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ο οποίος διορίζεται δυνάμει των διατάξεων του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου και ο οποίος για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου ονομάζεται «Επίτροπος Πληροφοριών».

Προσόντα, κωλύματα και υποχρεώσεις Επιτρόπου

36. Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου όσον αφορά τα προσόντα, τα κωλύματα και τις υποχρεώσεις του Επιτρόπου, εφαρμόζονται οι διατάξεις των εδαφίων (3) και (4) του άρθρου 18, των εδαφίων (2) και (3) του άρθρου 19, του άρθρου 20 και του εδαφίου (1) του άρθρου 21 του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου.

Αρμοδιότητες του Επιτρόπου

37.(1) Ο Επίτροπος εκτελεί τα καθήκοντα που του ανατίθενται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου και ασκεί γενική εποπτεία εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Νόμου και, ειδικότερα, ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

(α) Εγκρίνει ή απορρίπτει σχέδια δημοσίευσης ή πρότυπα σχέδια δημοσίευσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 38,

(β) δύναται να αξιολογεί τη συμμόρφωση οποιασδήποτε δημόσιας αρχής με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και τους κώδικες πρακτικής που εκδίδονται από τον ίδιο δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 39,

(γ) ενημερώνει το κοινό και δύναται να παρέχει συμβουλές σε οποιοδήποτε πρόσωπο, αναφορικά με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου και οποιαδήποτε άλλα θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές του δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου,

(δ) εκδίδει οδηγίες ως προς την ενιαία εφαρμογή των ρυθμίσεων του Νόμου,

(ε) απευθύνει συστάσεις και υποδείξεις στις δημόσιες αρχές και τις δημοσιοποιεί κατά την κρίση του,

(στ) καταγγέλλει τις παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος Νόμου στις αρμόδιες αρχές,

(ζ) αποφασίζει επί παραπόνων που υποβάλλονται ενώπιόν του δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 42,

(η) επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 46.

(2) Ο Επίτροπος έχει εξουσίες εισόδου και επιθεώρησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 41 και προς το σκοπό αυτό διενεργεί αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από καταγγελία έλεγχο σε οποιαδήποτε δημόσια αρχή.

(3)(α) Ο Επίτροπος καταρτίζει και καταθέτει στο Υπουργικό Συμβούλιο, ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων αναφορικά με τις δραστηριότητές του δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου και κοινοποιεί αντίγραφο της στον Υπουργό και στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

(β) Μετά την αναφερόμενη στην παράγραφο (α) κατάθεση και κοινοποίηση της ετήσιας έκθεσης δραστηριοτήτων, ο Επίτροπος δημοσιοποιεί την ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων.

Σχέδια δημοσίευσης και πρότυπα σχέδια δημοσίευσης

38.(1) Ο Επίτροπος εγκρίνει ή απορρίπτει σχέδιο δημοσίευσης που υποβάλλεται σ' αυτόν από δημόσια αρχή και, σε περίπτωση που απορρίπτει το σχέδιο αυτό, κοινοποιεί στη δημόσια αρχή δήλωση με τους λόγους απόρριψης του σχεδίου:

Νοείται ότι, με την έγκριση σχεδίου δημοσίευσης, ο Επίτροπος δύναται να καθορίσει χρονική περίοδο για την οποία έχει ισχύ η έγκριση αυτή:

Νοείται περαιτέρω ότι, ο Επίτροπος δύναται οποτεδήποτε να ανακαλέσει την έγκρισή του παρέχοντας προς τούτο προειδοποίηση στη δημόσια αρχή, τουλάχιστον έξι (6) μήνες πριν από την ανάκληση αυτή και κοινοποιώντας στη δημόσια αρχή δήλωση με τους λόγους για τους οποίους ανακάλεσε την έγκρισή του.

(2) Ο Επίτροπος δύναται να ετοιμάσει πρότυπα σχέδια δημοσίευσης για δημόσιες αρχές ή κατηγορίες δημόσιων αρχών, ή να εγκρίνει για δημόσιες αρχές ή κατηγορίες δημόσιων αρχών πρότυπα σχέδια δημοσίευσης που υποβάλλονται από δημόσιες αρχές και τα οποία κοινοποιούνται στις δημόσιες αρχές, με σκοπό να τις καθοδηγήσουν στην ετοιμασία των σχεδίων δημοσίευσής τους:

Νοείται ότι, αν δημόσια αρχή υιοθετήσει το πρότυπο σχέδιο χωρίς τροποποίησή του δεν απαιτείται περαιτέρω έγκριση του Επιτρόπου, εφόσον το πρότυπο σχέδιο δημοσίευσης παραμένει εγκεκριμένο:

Νοείται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση που δημόσια αρχή υιοθετήσει πρότυπο σχέδιο αφού πρώτα το τροποποιήσει, απαιτείται η έγκριση του Επιτρόπου μόνο όσον αφορά τις τροποποιήσεις αυτές.

(3) Ο Επίτροπος δύναται, με την έγκριση πρότυπου σχεδίου δημοσίευσης, να καθορίσει χρονική περίοδο για την οποία έχει ισχύ η έγκριση αυτή:

Νοείται ότι ο Επίτροπος δύναται οποτεδήποτε να ανακαλέσει την έγκρισή του δημοσιεύοντας οποτεδήποτε, με οποιοδήποτε κατά την κρίση του τρόπο ειδοποίηση με την οποία αποσύρει την έγκριση, παρέχοντας τουλάχιστον έξι (6) μήνες προειδοποίηση για την ανάκληση αυτή και κοινοποιώντας τους λόγους για τους οποίους ανακάλεσε την έγκρισή του.

(4) Οι δημόσιες αρχές δύναται να υποβάλλουν στον Επίτροπο πρότυπα σχέδια δημοσίευσης ή τροποποιήσεις σε υπάρχοντα πρότυπα σχέδια δημοσίευσης και, σε περίπτωση απόρριψής τους, ο Επίτροπος κοινοποιεί στην επηρεαζόμενη δημόσια αρχή τους λόγους απόρριψής τους.

Κώδικες πρακτικής

39.(1) Με σκοπό την παροχή πρακτικής καθοδήγησης σε σχέση με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και Κανονισμών που εκδίδονται με βάση αυτόν και ειδικότερα σε σχέση με την άσκηση των αρμοδιοτήτων που παρέχονται σε δημόσιες αρχές δυνάμει των διατάξεων του Μέρους II, ο Επίτροπος ετοιμάζει και δημοσιεύει κώδικες πρακτικής, τους οποίους δύναται να αναθεωρεί, να τροποποιεί ή να αποσύρει.

(2) Κώδικες πρακτικής που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1) δύναται να περιλαμβάνουν διαφορετικές πρόνοιες για διαφορετικές δημόσιες αρχές.

(3) Κώδικας πρακτικής που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1) περιλαμβάνει πρόνοιες αναφορικά με -

(α) Την παροχή συμβουλών και βοήθειας από δημόσιες αρχές σε πρόσωπα που σκοπεύουν να υποβάλουν ή έχουν υποβάλει αίτηση παροχής πληροφοριών,

(β) τη διαβίβαση αιτημάτων παροχής πληροφοριών από μία δημόσια αρχή σε άλλη δημόσια αρχή η οποία κατέχει ή δυνατό να κατέχει τις ζητούμενες πληροφορίες,

(γ) τη διαβούλευση με πρόσωπα με τα οποία σχετίζονται οι ζητούμενες πληροφορίες ή πρόσωπα των οποίων τα συμφέροντα πιθανόν να επηρεαστούν από την αποκάλυψη των πληροφοριών,

(δ) τη συμπερίληψη σε συμβάσεις που συννομολογεί δημόσια αρχή όρων που αφορούν την αποκάλυψη πληροφοριών, και

(ε) την ακολουθητέα διαδικασία από δημόσιες αρχές για την αντιμετώπιση παραπόνων αναφορικά με τη διαχείριση αιτημάτων παροχής πληροφοριών από αυτές.

Συστάσεις πρακτικής

40.(1) Ο Επίτροπος, σε περίπτωση που κρίνει ότι η πρακτική δημόσιας αρχής σε σχέση με την άσκηση των αρμοδιοτήτων της δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου δεν είναι σύμφωνη με τις προτάσεις που περιλαμβάνονται στους κώδικες πρακτικής που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 39, δύναται να κοινοποιήσει στη δημόσια αρχή σύσταση, εφεξής καλούμενη «σύσταση πρακτικής», στην οποία καταγράφει τα μέτρα τα οποία, κατά την κρίση του, πρέπει να ληφθούν για να προωθηθεί τέτοια συμμόρφωση.

(2) Σύσταση πρακτικής κοινοποιείται εγγράφως και περιλαμβάνει αναφορά στην πρόνοια του κώδικα πρακτικής με την οποία, κατά την κρίση του Επιτρόπου, δεν συμμορφώνεται η πρακτική της δημόσιας αρχής.

Εξουσίες εισόδου και επιθεώρησης

41. Ο Επίτροπος ή δεόντως εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπός του, αν έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι υπήρξε παράβαση δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου υποχρεώσεων δημόσιας αρχής, δύναται, κατά οποιαδήποτε εύλογη ώρα και επιδεικνύοντας αποδεικτικό της ιδιότητάς του εφόσον του ζητηθεί, να προβαίνει σε οποιαδήποτε ή όλες τις πιο κάτω ενέργειες:

(α) Να εισέρχεται ελεύθερα και χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση σε οποιοδήποτε υποστατικό δημόσιας αρχής και να διεξάγει έρευνα·

(β) να επιθεωρεί και να κατάσχει οποιαδήποτε έγγραφα ή άλλο υλικό που βρίσκονται σε υποστατικό δημόσιας αρχής τα οποία ευλόγως δύναται να αποτελούν αποδεικτικό στοιχείο για την πιο πάνω αναφερόμενη παράβαση·

(γ) να επιθεωρεί, εξετάζει, λειτουργεί και ελέγχει οποιοδήποτε εξοπλισμό βρίσκεται σε υποστατικό δημόσιας αρχής στον οποίο ίσως έχουν καταγραφεί πληροφορίες που βρίσκονται στην κατοχή της δημόσιας αρχής·

(δ) να συνοδεύεται από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο και να φέρει μαζί του οποιοδήποτε εξοπλισμό ή υλικά που είναι αναγκαία για οποιοδήποτε σκοπό για τον οποίο ασκείται η εξουσία εισόδου στο υποστατικό· και

(ε) να απευθύνει ερωτήσεις σε δημόσια αρχή ή οποιοδήποτε πρόσωπο εργοδοτείται από δημόσια αρχή ή είναι αξιωματούχος αυτής ή υπόκειται σε οδηγίες δημόσιας αρχής, για το οποίο έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι μπορεί να παράσχει πληροφορίες σχετιζόμενες με οποιοδήποτε σκοπό για τον οποίο ασκείται η εξουσία εισόδου στο υποστατικό.

ΜΕΡΟΣ V ΕΞΕΤΑΣΗ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ, ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ, ΕΠΙΒΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ

Υποβολή παραπόνου προς τον Επίτροπο

42. Αιτητής δύναται να υποβάλει παράπονο στον Επίτροπο, σε καθορισμένο έντυπο, σε περίπτωση που κρίνει ότι αναφορικά με αίτησή του προς δημόσια αρχή για παροχή πληροφοριών, υπήρξε παράβαση των διατάξεων του Μέρους II του παρόντος Νόμου και ειδικότερα ότι -

(α) Υπήρξε παράβαση των υποχρεώσεων της δημόσιας αρχής να πληροφορήσει γραπτώς τον αιτητή κατά πόσο κατέχει ή όχι τις πληροφορίες που ζήτησε με την αίτησή του και, σε περίπτωση που η δημόσια αρχή κατέχει τις εν λόγω πληροφορίες και αυτές είναι προσβάσιμες, να παρέχει τις πληροφορίες αυτές, όπως καθορίζεται στο άρθρο 8,

(β) υπήρξε άρνηση δημόσιας αρχής να ικανοποιήσει και/ή να επιληφθεί αίτησής του με την αιτιολογία ότι η αίτηση είναι καταχρηστική ή έκδηλα παράλογη ή ότι η δημόσια αρχή έχει προηγουμένως συμμορφωθεί με πανομοιότυπη ή ουσιαστικά παρόμοια αίτηση που υπέβαλε ο αιτητής πριν την παρέλευση εύλογου χρονικού διαστήματος από την προηγούμενη αίτησή του, όπως καθορίζεται στο άρθρο 9,

(γ) υπήρξε παράβαση των διατάξεων του άρθρου 10,

(δ) υπήρξε παράβαση της προβλεπόμενης στο άρθρο 11 διαδικασίας καθορισμού και επιβολής τελών από μέρους της δημόσιας αρχής,

(ε) δεν τηρήθηκαν υποχρεώσεις της δημόσιας αρχής σχετικά με την προθεσμία εντός της οποίας αυτή επιλαμβάνεται και διεκπεραιώνει αίτηση, όπως καθορίζεται στο άρθρο 12,

(στ) υπήρξε απόφαση δημόσιας αρχής ότι η παροχή των ζητούμενων πληροφοριών, με τον τρόπο που καθόρισε ο αιτητής στην αίτησή του, δεν είναι εύλογα πρακτική, όπως καθορίζεται στο άρθρο 13,

(ζ) υπήρξε άρνηση δημόσιας αρχής να ικανοποιήσει και/ή να επιληφθεί αίτησής του, με την αιτιολογία ότι το κόστος παροχής πληροφοριών υπερβαίνει το εύλογο κόστος, όπως καθορίζεται στο άρθρο 15,

(η) υπήρξε παράβαση του καθήκοντος δημόσιας αρχής για παροχή βοήθειας και συμβουλών σε αιτητή, όπως καθορίζεται στο άρθρο 17,

(θ) δεν τηρήθηκαν οι ακολουθητέες διαδικασίες που αφορούν την απόρριψη αίτησης παροχής πληροφοριών, όπως καθορίζονται στο άρθρο 18,

(ι) η πιστοποίηση που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου 22, του εδαφίου (2) του άρθρου 23 ή του εδαφίου (3) του άρθρου 31 δεν αναφέρεται πράγματι σε εξαιρούμενες πληροφορίες.

Εξέταση παραπόνων ή αυτεπάγγελτη έρευνα από τον Επίτροπο

43.(1) Ο Επίτροπος, στο πλαίσιο εξέτασης παραπόνου που υποβάλλεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 42 ή αυτεπάγγελα δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 37, δύναται να -

- (α) Καλέσει τη δημόσια αρχή να εκθέσει τις απόψεις της και να τοποθετηθεί επί συγκεκριμένων ζητημάτων,
(β) διατάξει τη λήψη προσωρινών μέτρων αναφορικά με τη διασφάλιση της πρόσβασης σε πληροφορίες,
(γ) ασκήσει τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 41.
- (2) Για το σκοπό που αναφέρεται στο εδάφιο (1), ο Επίτροπος δύναται να κοινοποιήσει στη δημόσια αρχή ειδοποίηση παροχής πληροφοριών με την οποία απαιτεί όπως, εντός της χρονικής προθεσμίας που καθορίζεται στην ειδοποίηση, η δημόσια αρχή κοινοποιήσει στον Επίτροπο, με τον τρόπο και τον τύπο που καθορίζεται στην ειδοποίηση, οποιεσδήποτε πληροφορίες, για να εξακριβώσει συμμόρφωση της δημόσιας αρχής με τις διατάξεις του Μέρους II ή με τους κώδικες πρακτικής που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 39, ανάλογα με την περίπτωση:
Νοείται ότι ο Επίτροπος δύναται να ανακαλέσει ειδοποίηση παροχής πληροφοριών με γραπτή ειδοποίηση στη δημόσια αρχή στην οποία κοινοποιήθηκε η ειδοποίηση παροχής πληροφοριών.

Έκδοση απόφασης Επιτρόπου

- 44.(1) Ο Επίτροπος, αφού εξετάσει το παράπονο που υποβάλλεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 42, εκδίδει απόφαση η οποία είναι δεσμευτική.
- (2) Η απόφαση του Επιτρόπου δυνατό να είναι απορριπτική στην περίπτωση που -
(α) Ο παραπονούμενος δεν έχει εξαντλήσει τις διαδικασίες παραπόνων που προσφέρονται από τη δημόσια αρχή σύμφωνα με τον κώδικα πρακτικής που εκδίδεται δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 39· ή
(β) υπήρξε μη εύλογη καθυστέρηση στην υποβολή του παραπόνου, ή
(γ) το αίτημα είναι καταχρηστικό ή έκδηλα παράλογο· ή
(δ) προκύπτει από τα γεγονότα της υπόθεσης ότι το αίτημα έχει μεταγενέστερα ανακληθεί ή εγκαταλειφθεί.
- (3) Σε περίπτωση που ο Επίτροπος αποφασίζει ότι δημόσια αρχή-
(α) Δεν έχει παράσχει πληροφορίες ή δεν παρείχε επιβεβαίωση ή άρνηση κατοχής πληροφοριών ενώ όφειλε να το είχε πράξει δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 8· ή
(β) δεν έχει συμμορφωθεί με οποιεσδήποτε από τις προϋποθέσεις των διατάξεων των άρθρων 9, 13 και 19,
στην απόφασή του καθορίζει τα μέτρα που πρέπει να λάβει η δημόσια αρχή για να συμμορφωθεί με τις πιο πάνω απαιτήσεις και τη χρονική περίοδο εντός της οποίας πρέπει να ληφθούν τα μέτρα αυτά καθώς και λεπτομέρειες για το δικαίωμα ένστασης που προβλέπεται στο εδάφιο (2) του άρθρου 45.
- (4) Σε περίπτωση που ο Επίτροπος, στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων του δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 37, κρίνει ότι δημόσια αρχή δεν έχει συμμορφωθεί με οποιαδήποτε διάταξη του Μέρους II, δύναται να εκδώσει απόφαση με την οποία καθορίζει τα μέτρα που πρέπει να λάβει η δημόσια αρχή για να συμμορφωθεί και τη χρονική περίοδο εντός της οποίας πρέπει να ληφθούν τα μέτρα αυτά, καθώς και λεπτομέρειες για το δικαίωμα ένστασης που προβλέπεται στις διατάξεις του εδαφίου (2) του άρθρου 45.

Δικαίωμα ένστασης

- 45.(1) Παραπονούμενος στον οποίο κοινοποιήθηκε απόφαση του Επιτρόπου, δύναται να υποβάλει ένσταση κατά της απόφασης εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης.
- (2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (5), δημόσια αρχή δύναται, αφού της κοινοποιηθεί η απόφαση του Επιτρόπου με την οποία διατάσσεται να παρέχει πρόσβαση σε πληροφορίες που κατέχει, να υποβάλει ένσταση εναντίον αυτής εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών, ότι δεν καθίσταται εφικτή η συμμόρφωση της δημόσιας αρχής στο καθορισμένο χρονικό διάστημα ή σε οιοδήποτε χρόνο για τεχνικούς λόγους ή για λόγους οικονομικού κόστους ή λόγω του ότι οι αιτούμενες πληροφορίες είναι εξαιρούμενες πληροφορίες ή λόγω του ότι η αποκάλυψη των αιτούμενων πληροφοριών θέτει σε σοβαρό κίνδυνο το δημόσιο συμφέρον:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που απόφαση του Επιτρόπου αφορά πληροφορίες για τις οποίες, δυνάμει των διατάξεων των εδαφίων (3) και (4) του άρθρου 51, αποφασίζει η υπεύθυνη αρχή και όχι η αρμόδια αρχή δημόσιου αρχείου, δικαίωμα ένστασης κατά της εν λόγω απόφασης έχει η υπεύθυνη αρχή.

(3) Στην περίπτωση που υποβληθεί ένσταση, ο Επίτροπος επανεξετάζει την απόφασή του, εντός είκοσι (20) ημερών και εκδίδει νέα απόφαση:

Νοείται ότι, ο Επίτροπος δύναται κατά το στάδιο της επανεξέτασης να δώσει την ευκαιρία στα μέρη να ακουστούν, εάν κρίνει τούτο σκόπιμο.

(4) Πιστοποίηση που υποβάλλεται, στα πλαίσια της διαδικασίας που καθορίζεται στο παρόν άρθρο, στον Επίτροπο από τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (3) του άρθρου 31 ή το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ή τον αρμόδιο υπουργό της δημόσιας αρχής δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου 22 ή του εδαφίου (2) του άρθρου 23, στην οποία περιλαμβάνεται δήλωση ότι η ικανοποίηση του υποβληθέντος αιτήματος θα έθετε σε κίνδυνο το δημόσιο συμφέρον και/ή ότι θα έχει ως αποτέλεσμα την αποκάλυψη εξαιρούμενων πληροφοριών, συνιστά αμάχητο τεκμήριο νόμιμης αιτιολογίας ότι δεν υφίσταται παράλειψη συμμόρφωσης ή υποχρέωση συμμόρφωσης της δημόσιας αρχής προς την απόφαση του Επιτρόπου και είναι δεσμευτική.

Επιβολή διοικητικού προστίμου

46.(1) Ανεξάρτητα από την ποινική ευθύνη ή την ποινική δίωξη οποιουδήποτε προσώπου, εφόσον εξακολουθεί να εκκρεμεί αίτημα για πρόσβαση σε πληροφορίες από αιτητή, ο Επίτροπος, κατά την κρίση του, δύναται να επιβάλει διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) σε δημόσια αρχή η οποία, ενώ παραλαμβάνει την απόφαση του Επιτρόπου, όπως καθορίζεται στα άρθρα 44 και 45, δεν προβαίνει στις δέουσες ενέργειες για υλοποίηση των καθορισμένων σε αυτή μέτρων εντός της καθορισθείσας προθεσμίας:

Νοείται ότι πριν την έκδοση οποιασδήποτε απόφασης για επιβολή διοικητικού προστίμου όπως καθορίζεται στο παρόν εδάφιο, ο Επίτροπος παρέχει στην δημόσια αρχή προειδοποίηση εξήντα (60) ημερών.

(2) Σε περίπτωση συνέχισης της παράβασης ο Επίτροπος δύναται να επιβάλλει πρόστιμο μέχρι πενήντα ευρώ (€50) για κάθε ημέρα συνέχισης της παράβασης:

Νοείται ότι το επιβαλλόμενο δυνάμει των πιο πάνω διατάξεων διοικητικό πρόστιμο υπολογίζεται ανάλογα με τη φύση, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης.

(3) Ο Επίτροπος επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου με αιτιολογημένη απόφασή του στην οποία αναφέρεται η παράβαση, αφού προηγουμένως ακούσει ή/και δώσει την ευκαιρία στη δημόσια αρχή ή εκπρόσωπό της να ακουστεί προφορικώς ή γραπτώς.

(4) Κατά την επιβολή διοικητικού προστίμου δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου, ο Επίτροπος δύναται να λάβει υπόψη του οποιαδήποτε ανάληψη δέσμευσης που παρέχεται έναντι του από τη δημόσια αρχή ή εκ μέρους της αναφορικά με τη γενόμενη παράβαση και την προοπτική άρσης ή αποκατάστασης αυτής και, σε κάθε περίπτωση, ο Επίτροπος μεριμνά, ώστε να μην επιβάλλεται, για την ίδια πράξη, διοικητικό πρόστιμο αφού επιβληθεί ποινή συνεπεία καταδίκης για τέλεση ποινικού αδικήματος.

(5) Το ποσό του διοικητικού προστίμου εισπράττεται από τον Επίτροπο όταν παρέλθει άπρακτη η προς άσκηση προσφυγής, δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος, προθεσμία των εβδομήντα πέντε (75) ημερών, από την κοινοποίηση της απόφασης για επιβολή διοικητικού προστίμου.

(6) Σε περίπτωση παράλειψης πληρωμής των κατά τον παρόντα Νόμο επιβαλλόμενων από τον Επίτροπο προστίμων, ο Επίτροπος λαμβάνει δικαστικά μέτρα προς είσπραξη του οφειλόμενου ποσού ως αστικό χρέος οφειλόμενο προς τη Δημοκρατία.

Προσφυγή

47. Οι αποφάσεις που εκδίδονται από τον Επίτροπο δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 44 και του εδαφίου (3) του άρθρου 45, υπόκεινται σε προσφυγή σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 146 του Συντάγματος.

Ερμηνεία Μέρους VI

48. Για τους σκοπούς του παρόντος Μέρους -

«ιστορικό αρχείο» σημαίνει δημόσιο αρχείο το οποίο έχει συμπληρώσει είκοσι (20) έτη από τη δημιουργία του, αρχίζοντας από το αμέσως επόμενο έτος της δημιουργίας του:

Νοείται ότι, όπου αρχεία που δημιουργήθηκαν σε διαφορετικές ημερομηνίες είναι τοποθετημένα για διοικητικούς σκοπούς σ' ένα φάκελο ή σ' άλλη ανάλογη δέσμη, όλα τα αρχεία στο φάκελο ή στη δέσμη έχουν τέτοια μεταχείριση ως εάν να είχαν δημιουργηθεί κατά την ημερομηνία δημιουργίας του πιο πρόσφατου από αυτά αρχείου·

«έτος» σημαίνει ημερολογιακό έτος.

Μη εφαρμογή εξαιρέσεων σε ιστορικά αρχεία

49.(1) Πληροφορίες που περιέχονται σε ιστορικό αρχείο δεν είναι εξαιρούμενες πληροφορίες δυνάμει των διατάξεων του εδαφίου (1) του άρθρου 27, των άρθρων 29, 30, 32, του εδαφίου (1) του άρθρου 34 μόνο σχετικά με τις πληροφορίες που αφορούν το επαγγελματικό απόρρητο, και του εδαφίου (2) του άρθρου 34.

(2) Συμμόρφωση με την υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών, σε σχέση με πληροφορίες που περιέχονται σε ιστορικό αρχείο, δεν δύναται να έχει ως αποτέλεσμα την αποκάλυψη εξαιρουμένων πληροφοριών όπως ορίζεται στο εδάφιο (3) του άρθρου 30 και στο εδάφιο (3) του άρθρου 34 μόνο σχετικά με τις πληροφορίες που αφορούν επαγγελματικό απόρρητο ή εμπορικό μυστικό ή εμπορικά συμφέροντα.

(3) Πληροφορίες που εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 28 δεν είναι εξαιρούμενες πληροφορίες δυνάμει των εν λόγω διατάξεων μετά το τέλος περιόδου πενήντα (50) ετών από το έτος που αρχίζει αμέσως μετά τη δημιουργία του αρχείου στο οποίο περιλαμβάνονται οι εν λόγω πληροφορίες.

(4) Συμμόρφωση με την υποχρέωση επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών σε σχέση με πληροφορίες που περιέχονται σε αρχείο το οποίο έχει συμπληρώσει πενήντα (50) έτη, αρχίζοντας από το αμέσως επόμενο έτος της δημιουργίας του, δεν δύναται να παραβιάσει οποιοδήποτε από τα θέματα που καθορίζονται στο εδάφιο (1) του άρθρου 28.

(5) Προτού δημόσια αρχή απορρίψει αίτηση για παροχή πληροφοριών που περιέχονται σε ιστορικό αρχείο και οι οποίες είναι εξαιρούμενες δυνάμει διατάξεων άλλων από τις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 19, συμβουλευτεί τον Υπουργό.

Μη εφαρμογή εξαιρέσεων σε ιστορικά αρχεία που φυλάσσονται στο Κρατικό Αρχείο

50.(1) Πληροφορίες που περιέχονται σε ιστορικό αρχείο το οποίο φυλάσσεται στο Κρατικό Αρχείο δεν είναι εξαιρούμενες πληροφορίες δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 20 ή 21.

(2) Η εξαίρεση που προβλέπεται στο εδάφιο (1) του άρθρου 22 δεν είναι απόλυτη εξαίρεση, όσον αφορά πληροφορίες που περιέχονται σε ιστορικό αρχείο το οποίο φυλάσσεται στο Κρατικό Αρχείο.

Αποφάσεις σχετικά με μεταφερθέντα δημόσια αρχεία που δεν είναι ανοιχτά για επιθεώρηση από το κοινό

51.(1) Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται σε οποιοσδήποτε πληροφορίες περιέχονται ή αν υπήρχαν θα περιέχονταν σε μεταφερθέν δημόσιο αρχείο το οποίο η υπεύθυνη αρχή έχει καθορίσει ως μη ανοιχτό για επιθεώρηση από το κοινό.

(2) Πριν αποφασίσει κατά πόσο πληροφορίες στις οποίες εφαρμόζεται το παρόν άρθρο –

(α) Εμπίπτουν σε οποιαδήποτε διάταξη του Μέρους III σχετικά με το καθήκον επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών, ή

(β) είναι εξαιρούμενες πληροφορίες,

η αρμόδια αρχή δημόσιου αρχείου συμβουλευτεί την υπεύθυνη αρχή.

(3) Σε περίπτωση που πληροφορίες στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εμπίπτουν σε εξαίρεση που προβλέπεται σε διάταξη του Μέρους III σχετικά με το καθήκον επιβεβαίωσης ή άρνησης κατοχής πληροφοριών, η οποία όμως δεν καθορίζεται στο εδάφιο (1) του άρθρου 19, οποιαδήποτε απόφαση σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου (β) του εδαφίου (3) του άρθρου 19 λαμβάνεται από την υπεύθυνη αρχή και όχι από την αρμόδια αρχή δημόσιου αρχείου.

(4) Σε περίπτωση που πληροφορίες στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου είναι εξαιρούμενες πληροφορίες μόνο δυνάμει διάταξης του Μέρους III, η οποία δεν καθορίζεται στο εδάφιο (1) του άρθρου 19, οποιαδήποτε απόφαση σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου (β) του εδαφίου (4) του άρθρου 19 λαμβάνεται από την υπεύθυνη αρχή και όχι από την αρμόδια αρχή δημόσιου αρχείου.

(5) Η υπεύθυνη αρχή πριν λάβει απόφαση δυνάμει των διατάξεων των εδαφίων (3) ή (4) του παρόντος άρθρου σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου (β) του εδαφίου (3) ή του εδαφίου (4) του άρθρου 19 συμβουλευέται τον Υπουργό.

(6) Για τους σκοπούς εφαρμογής του καθήκοντος που επιβάλλεται από τις διατάξεις του εδαφίου (3) του άρθρου 14 και της υποχρέωσης παροχής πληροφοριών για συμμόρφωση με τις διατάξεις του Μέρους II σε σχέση με πληροφορίες στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις του παρόντος άρθρου, η υπεύθυνη αρχή θεωρείται ως δημόσια αρχή για τους σκοπούς των διατάξεων των Μερών IV και V του παρόντος Νόμου, έστω και αν δεν εμπίπτει στον ορισμό του όρου «δημόσια αρχή».

ΜΕΡΟΣ VII ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Δυσφήμιση

52. Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε από τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από δημόσια αρχή σε αιτητή δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 8, δόθηκαν στη δημόσια αρχή από τρίτο πρόσωπο, η δημόσια αρχή απαλλάσσεται από οποιαδήποτε νομική ευθύνη σε σχέση με δημοσιοποίηση στον αιτητή οποιουδήποτε δυσφημιστικού υλικού περιλαμβάνεται στις ζητούμενες πληροφορίες, εκτός εάν η δημοσίευση έγινε κακόπιστα.

Αδικήματα και ποινές

53.(1) Σε περίπτωση που -

(α) Υποβλήθηκε αίτηση για παροχή πληροφοριών σε δημόσια αρχή· και

(β) ο αιτητής θα είχε δικαίωμα πρόσβασης στις ζητούμενες πληροφορίες δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου,

πρόσωπο είναι ένοχο αδικήματος αν τροποποιεί, παραποιεί, διαγράφει, καταστρέφει ή αποκρύπτει αρχείο που κατέχει η δημόσια αρχή, με σκοπό την παρεμπόδιση της αποκάλυψης από τη δημόσια αρχή μέρους ή όλων των ζητούμενων πληροφοριών, στις οποίες ο αιτητής θα είχε δικαίωμα πρόσβασης, και, σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(2) Πρόσωπο είναι ένοχο αδικήματος, αν -

(α) Σκόπιμα καθυστερεί ή παρεμποδίζει πρόσωπο κατά την άσκηση των εξουσιών του δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου,

(β) παρεμποδίζει ή αποπειράται να παρεμποδίσει άλλο πρόσωπο που εισήλθε σε υποστατικό μαζί με εξουσιοδοτημένο από τον Επίτροπο λειτουργό, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου (δ) του άρθρου 41, για να του παρέχει συνδρομή,

(γ) στο πλαίσιο έρευνας που πραγματοποιείται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 41, εν γνώσει του παρουσιάζει ή χρησιμοποιεί αρχείο, βιβλίο, έγγραφο ή άλλο στοιχείο που έχει πλαστογραφηθεί ή είναι ψευδές σε σχέση με οποιοδήποτε ουσιαστικό στοιχείο,

και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει το ένα (1) έτος ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες ευρώ (€3.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

Έκδοση Κανονισμών

54.(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσία να εκδίδει Κανονισμούς που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, για τον καθορισμό κάθε θέματος που χρήζει ή είναι δεκτικό καθορισμού και γενικά για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου.

(2) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του εδαφίου (1), οποιοδήποτε τέτοιοι Κανονισμοί δύνανται, μεταξύ άλλων, να προνοούν για όλα ή μερικά από τα ακόλουθα θέματα:

(α) Τον καθορισμό των πληρωτέων τελών,

(β) την προθεσμία δημόσιας αρχής να επιληφθεί αίτησης, και

(γ) τον καθορισμό του κόστους παροχής πληροφοριών που λογίζεται ως εύλογο κόστος και τον τρόπο υπολογισμού του.

(3) Κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει των διατάξεων του παρόντος άρθρου κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Αν μετά την παρέλευση εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση αυτή η Βουλή των Αντιπροσώπων, με απόφασή της, δεν τροποποιήσει ή ακυρώσει τους Κανονισμούς που κατατέθηκαν με τον τρόπο αυτό στο σύνολό τους ή μερικώς, τότε αυτοί, αμέσως μετά την παρέλευση της πιο πάνω προθεσμίας, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και τίθενται σε ισχύ από την ημερομηνία της δημοσίευσής τους. Σε περίπτωση τροποποίησης αυτών, στο σύνολό τους ή μερικώς από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, αυτοί δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας όπως έχουν τροποποιηθεί από αυτήν και τίθενται σε ισχύ από την ημερομηνία της δημοσίευσής τους.

Έναρξη της ισχύος των διατάξεων του παρόντος Νόμου

55. (1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του εδαφίου (2), ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ κατά τη λήξη περιόδου ενός (1) έτους από την ημερομηνία της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(2) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, με γνωστοποίησή του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να καθορίσει προγενέστερη του ενός (1) έτους ημερομηνία έναρξης ισχύος για διαφορετικά άρθρα του παρόντος Νόμου.

Παράρτημα ΙΙΙ - ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΑΝΤΙΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 98Α ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 2004 (Νόμος 112(Ι)/2004) και του περί της Γνωστοποίησης Παραβιάσεων από τους Παροχείς Δημόσια Διαθέσιμων Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Διάταγματος του 2015 (Κ.Δ.Π 190/2015), ως εκάστοτε τροποποιούνται

Ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΡΗΕΤ) και η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΕΠΔΠΧ) λαμβάνοντας υπόψη:

(α) τις πρόνοιες του περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμου του 2004, Ν.112(Ι)/2004, ως εκάστοτε τροποποιείται (άρθρο 98Α),

(β) τις πρόνοιες του περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμου του 2001, Ν. 138(Ι)/2001, ως εκάστοτε τροποποιείται,

(γ) τις πρόνοιες της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ (Οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) καθώς και την τροποποιητική της 2009/136/ΕΚ, ως εκάστοτε τροποποιείται,

(δ) τον Κανονισμό (ΕΕ) 611/2013, σχετικά με τα εφαρμοστέα μέτρα για την κοινοποίηση παραβιάσεων προσωπικών δεδομένων βάσει της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες,

(ε) Το Περί της Γνωστοποίησης Παραβιάσεων Προσωπικών Δεδομένων από τους Παροχείς Δημόσια Διαθέσιμων Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Διάταγμα του 2015, (Κ.Δ.Π 190/2015), ως εκάστοτε τροποποιείται, (το «Διάταγμα»),

Συντάσσουν και υπογράφουν το παρόν Μνημόνιο Συναντίληψης και Συνεργασίας κατά την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων τους που απορρέουν από το άρθρο 98Α του Ν. 112(Ι)/2004 και το Διάταγμα (Κ.Δ.Π 190/2015).

Άρθρο 1. Σκοπός και πεδίο εφαρμογής

Το παρόν Μνημόνιο έχει σκοπό τον καθορισμό πλαισίου διαδικασίας, υιοθέτησης και εφαρμογής κατάλληλων μηχανισμών για την αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη συνεργασία των δύο Επιτροπών (ΕΡΗΕΤ και ΕΠΔΠΧ) κατά την παραλαβή και /ή λήψη και/ ή διεκπεραίωση περιπτώσεων γνωστοποίησης παραβίασης προσωπικών δεδομένων από τους Παροχείς Δημόσια Διαθέσιμων Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών.

Άρθρο 2. Ερμηνεία

(1)(α) «Διάταγμα» σημαίνει το περί της Γνωστοποίησης Παραβιάσεων Προσωπικών Δεδομένων από τους παροχείς δημόσια διαθέσιμων Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών Διάταγμα.

(β) «Επίτροπος Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΡΗΕΤ)» σημαίνει τον Επίτροπο που διορίζεται δυνάμει του Άρθρου 5 του Νόμου 112(Ι)/2004, ως εκάστοτε τροποποιείται,

(γ) «Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΕΠΔΠΧ)» σημαίνει τον Επίτροπο που διορίζεται δυνάμει του Άρθρου 18 του Νόμου 138(Ι)/2001, ως εκάστοτε τροποποιείται,

(δ) «Εργαλείο Συμμόρφωσης για Θέματα Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών των Αδειοδοτημένων Παροχέων Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών-SCOPEC (SCOPEC)» είναι το ηλεκτρονικό σύστημα, υπεύθυνος για τη διαχείριση του οποίου είναι ο ΕΡΗΕΤ, όπου κατόπιν σχετικής αίτησης, εγκρίνεται η εγγραφή των εξουσιοδοτημένων χρηστών, και υποβάλλονται ηλεκτρονικά οι γνωστοποιήσεις των συμβάντων παραβίασης προσωπικών δεδομένων και αναφορτώνονται όλα τα σχετικά τεκμήρια από τους εξουσιοδοτημένους χρήστες του συστήματος.

(ε) «Εξουσιοδοτημένοι χρήστες» σημαίνει τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία έχουν δηλωθεί ως επίσημοι εκπρόσωποι των αδειοδοτημένων παροχών δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, και των οποίων η εγγραφή έχει εγκριθεί από τον ΕΡΗΕΤ για πρόσβαση και χρησιμοποίηση του SCOPEC.

(2) Σε κάθε περίπτωση όλοι οι όροι που απαντώνται στο παρόν Μνημόνιο και δεν ορίζονται, έχουν την έννοια που αποδίδεται σε αυτούς από τις οικείες Νομοθεσίες (Ν. 112(Ι)/2004 και 138(Ι)/2001) καθώς και από το Διάταγμα (Κ.Δ.Π 190/2015), ως εκάστοτε τροποποιούνται.

Άρθρο 3. Ρυθμίσεις και Εφαρμογές συνεργασίας και συναρμοδιότητας ΕΡΗΕΤ και ΕΠΔΠΧ

(α) Παράγραφος 4(5) του Διατάγματος:

«Εφόσον η παραβίαση προσωπικών δεδομένων επηρεάζει συνδρομητές ή άτομα από κράτη μέλη εκτός Κύπρου, όπου γνωστοποιείται η παραβίαση προσωπικών δεδομένων, ο ΕΡΗΕΤ ή ο ΕΠΔΠΧ ενημερώνει τις άλλες εθνικές αρχές.»

Εφαρμογή της παρ.4(5) του Διατάγματος:

Ανάλογα με το ποια αρχή κράτους μέλους κρίνεται αρμόδια (Εθνική Ρυθμιστική Αρχή η Αρχή Προστασίας Δεδομένων) για την κάθε περίπτωση, η εθνική αρχή (ΕΡΗΕΤ ή ΕΠΔΠΧ) αναλαμβάνει να ενημερώσει την αντίστοιχη της, του άλλου κράτους μέλους, Αρχή, ως κατωτέρω:

Ο ΕΡΗΕΤ αναλαμβάνει την ενημέρωση των Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (NRAs) καθ' ύλην αρμοδίων, σχετικά με θέματα Γνωστοποίησης Παραβιάσεων Προσωπικών Δεδομένων και ο ΕΠΔΠΧ αναλαμβάνει την ενημέρωση των καθ' ύλην αρμοδίων, για τα θέματα αυτά, Αρχών Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων (DPAs).

Αν και όπου σε κράτος μέλος προβλέπεται συναρμοδιότητα, για τα θέματα αυτά μεταξύ NRA και DPA τότε η ενημέρωση των αρχών του κράτους μέλους γίνεται με κοινή επιστολή των δύο Γραφείων εντός τριών εργάσιμων ημερών .

Η ενημέρωση που γίνεται από το ένα Γραφείο κοινοποιείται στο άλλο Γραφείο.

(β) Παράγραφος 5(5) του Διατάγματος:

«Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον η γνωστοποίηση στο συνδρομητή ή άτομο μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την ορθή διερεύνηση της παραβίασης προσωπικών δεδομένων, επιτρέπεται στον παροχέα να καθυστερήσει τη γνωστοποίηση προς το συνδρομητή ή άτομο για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, αφού λάβει την έγκριση του ΕΡΗΕΤ. Ο ΕΡΗΕΤ παραπέμπει το θέμα στον ΕΠΔΠΧ, όταν το θεωρεί απαραίτητο, προκειμένου να λάβει τη γνωμοδότησή του εντός του συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος που τέθηκε στην αρχική έγκριση, που δόθηκε στον παροχέα. Ο ΕΡΗΕΤ, αφού λάβει υπόψη τα δεδομένα, που έχει ενώπιόν του εντός της συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, αποφαινεται εάν παρατείνεται ή δεν παρατείνεται η καθυστέρηση γνωστοποίησης στον συνδρομητή από τον παροχέα. Η καθυστέρηση της γνωστοποίησης ισχύει έως ότου ο ΕΡΗΕΤ αποφασίσει ότι είναι δυνατό ο παροχέας να γνωστοποιήσει την παραβίαση στο συνδρομητή σύμφωνα με το παρόν άρθρο.»

Εφαρμογή της παρ. 5(5) του Διατάγματος:

Η γνωμοδότηση του ΕΠΔΠΧ υπόκειται σε έγγραφο τύπο και φέρει ημερομηνία και υπογραφή. Δεν είναι δεσμευτική για τον ΕΡΗΕΤ, ο οποίος αιτιολογεί τυχόν απόκλιση. Το χρονικό διάστημα εντός του οποίου ο ΕΠΔΠΧ αποστέλλει τη γνωμοδότησή του στον ΕΡΗΕΤ καθορίζεται σε τρεις εργάσιμες ημέρες εκτός εάν υπάρχει συγκεκριμένος λόγος για συντομότερη προθεσμία και η προθεσμία αυτή αναφέρεται ρητά στην αίτηση του ΕΡΗΕΤ για γνωμοδότηση. Αν το χρονικό αυτό διάστημα περάσει άπρακτο και ο ΕΠΔΠΧ δεν υποβάλει την προβλεπόμενη Γνωμοδότηση τότε ο ΕΡΗΕΤ αποφασίζει, χωρίς την υποβολή της Γνωμοδότησης, επί της παράτασης ή όχι της καθυστέρησης της γνωστοποίησης στο συνδρομητή από τον παροχέα.

(γ) Παράγραφος 5(8) του Διατάγματος:

«Εάν ο παροχέας δεν προχωρήσει στη σχετική γνωστοποίηση στο συνδρομητή ή επηρεαζόμενο άτομο, ο ΕΡΗΕΤ με τη σύμφωνη γνώμη του ΕΠΔΠΧ, αφού εξετάσει τις πιθανές επιπτώσεις της παραβίασης μπορεί να ζητήσει να γίνει η σχετική γνωστοποίηση.»

Εφαρμογή της παρ. 5(8) του Διατάγματος:

Η σύμφωνη γνώμη του ΕΠΔΠΧ υπόκειται σε έγγραφο τύπο και φέρει ημερομηνία και υπογραφή και υποβάλλεται εντός του καθορισθέντος με τον ΕΡΗΕΤ χρονικού διαστήματος. Ο ΕΡΗΕΤ ασκώντας τη διακριτική του ευχέρεια «μπορεί να ζητήσει να γίνει η σχετική γνωστοποίηση» μπορεί να ενεργήσει σύμφωνα με δύο τρόπους: α) να εκδώσει την πράξη, σύμφωνα με το περιεχόμενο της σύμφωνης γνώμης ή β) να μην εκδώσει την πράξη αιτιολογώντας ειδικά αυτήν του την επιλογή.

Ο ΕΡΗΕΤ ενημερώνει τον ΕΠΔΠΧ σχετικά με την τελική απόφασή του για το θέμα.

(δ) Παράγραφος 6(1) του Διατάγματος:

«Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 5 εδάφιο 1, η γνωστοποίηση παραβίασης προσωπικών δεδομένων σε ενδιαφερόμενο συνδρομητή άτομο δεν απαιτείται, εάν ο παροχέας έχει αποδείξει κατά ικανοποιητικό τρόπο για τον ΕΡΗΕΤ, ότι έχει εφαρμόσει κατάλληλα τεχνολογικά μέτρα προστασίας και ότι τα μέτρα αυτά εφαρμόστηκαν ως προς τα δεδομένα που αφορούσε η παραβίαση της ασφάλειας. Ο ΕΡΗΕΤ αποφασίζει, αφού λάβει, όταν θεωρεί απαραίτητο, γνωμοδότηση από τον ΕΠΔΠΧ. Τα εν λόγω τεχνολογικά μέτρα προστασίας πρέπει να καθιστούν τα δεδομένα ακατανόητα σε οποιοδήποτε πρόσωπο δεν διαθέτει δικαίωμα πρόσβασης σε αυτά.»

Εφαρμογή της παρ. 6(1) του Διατάγματος:

Η γνωμοδότηση του ΕΠΔΠΧ υπόκειται σε έγγραφο τύπο και φέρει ημερομηνία και υπογραφή. Δεν είναι δεσμευτική για τον ΕΡΗΕΤ. Σε περίπτωση απόκλισης από τη γνωμάτευση ο ΕΡΗΕΤ προβαίνει σε ειδική αιτιολογία. Το χρονικό διάστημα εντός του οποίου ο ΕΠΔΠΧ αποστέλλει τη γνωμοδότησή του στον ΕΡΗΕΤ καθορίζεται από κοινού με τον ΕΡΗΕΤ. Αν το ταχθέν χρονικό διάστημα περάσει άπρακτο και ο ΕΠΔΠΧ δεν υπέβαλε την προβλεπόμενη γνωμοδότηση τότε ο ΕΡΗΕΤ αποφασίζει, χωρίς την υποβολή της γνωμοδότησης σχετικά με τη λήψη όλων των κατάλληλων τεχνολογικών μέτρων προστασίας και ότι τα μέτρα αυτά εφαρμόστηκαν ως προς τα δεδομένα που αφορούσε η παραβίαση της ασφάλειας από τον παροχέα.

Ο ΕΡΗΕΤ και ο ΕΠΔΠΧ κατά την αξιολόγηση των τεχνολογικών μέτρων προστασίας λαμβάνουν υπόψη και τυχόν ενδεικτικό κατάλογο που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή οποιοδήποτε άλλο όργανο της ΕΕ (πχ ENISA).

Για σκοπούς της εφαρμογής των διατάξεων του εδ. (6) του άρθρου 98Α του Νόμου 112(Ι)/2004 ο ΕΡΗΕΤ και ο ΕΠΔΠΧ (από κοινού ή ξεχωριστά) έχουν πρόσβαση σε όλες τις καταχωρημένες, στο αρχείο παραβιάσεων, πληροφορίες, που τηρούν οι παροχείς και αφορούν το άρθρο 98Α του Νόμου 112(Ι)/2004.

Άρθρο 4. Εργαλείο Συμμόρφωσης για Θέματα Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών των Αδειοδοτημένων Παροχέων Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (SCOPEC)

(α) Υπάρχουν 3 κατηγορίες εξουσιοδοτημένων χρηστών και ανάλογα με την ιδιότητα τους καθορίζεται και το επίπεδο πρόσβασής τους στο (SCOPEC).

- καθ' ύλην αρμόδιο προσωπικό εταιρειών –παροχέων δημόσια Διαθέσιμων Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούν την εταιρεία- παροχέα)
- καθ' ύλην αρμόδιο προσωπικό του Γραφείου του ΕΡΗΕΤ· (καθολική πρόσβαση) και
- καθ' ύλην αρμόδιο προσωπικό του Γραφείου του ΕΠΔΠΧ (πρόσβαση στο τμήμα του SCOPEC που αφορά τις παραβιάσεις προσωπικών δεδομένων).

Οι εξουσιοδοτημένοι χρήστες του ΕΡΗΕΤ και ΕΠΔΠΧ περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Α του παρόντος Μνημονίου το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Μνημονίου.

Οι εξουσιοδοτημένοι χρήστες δύνανται να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες που είναι καταχωρημένες στο SCOPEC ανάλογα με την κατηγορία στην οποία είναι εντεταγμένοι και το επίπεδο πρόσβασής τους.

(β) Με την ηλεκτρονική καταχώρηση Γνωστοποίησης συμβάντος στο SCOPEC οι εξουσιοδοτημένοι χρήστες των δύο αρμόδιων αρχών λαμβάνουν ειδοποίηση, μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος καθώς και σύντομο γραπτό μήνυμα (sms) στο κινητό τηλέφωνό τους, ότι έγινε γνωστοποίηση συμβάντος, χωρίς να αποσταλεί το περιεχόμενό της.

(γ) Κάθε Γνωστοποίηση συμβάντος θα λαμβάνει μοναδικό αριθμό.

(δ) Οποιαδήποτε γνωμοδότηση ή γνώμη του ΕΠΔΠΧ προβλέπεται από το Ν. 112(Ι)/2004 ή/και από το Διάταγμα αποστέλλεται στον ΕΡΗΕΤ μέσω του SCOPEC και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις αποστέλλεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή με το χέρι.

Άρθρο 5. Μεταβολή στοιχείων εξουσιοδοτημένων χρηστών

Οι εξουσιοδοτημένοι χρήστες του (SCOPEC) έχουν υποχρέωση όπως ενημερώνουν πάραυτα τον ΕΡΗΕΤ σχετικά με τυχούσα μεταβολή στα στοιχεία που είχαν δηλωθεί κατά την εγγραφή τους στο σύστημα.

Άρθρο 6 Επικοινωνία μεταξύ ΕΡΗΕΤ και ΕΠΔΠΧ στο πλαίσιο των εφαρμογών του παρόντος Μνημονίου
Ο ΕΡΗΕΤ και ο ΕΠΔΠΧ μέσω των εξουσιοδοτημένων χρηστών τους επικοινωνούν και διεκπεραιώνουν τις δυνάμει του παρόντος Μνημονίου αρμοδιότητές τους μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας με τη χρήση κατάλληλων μηχανισμών κρυπτογράφησης βάσει διεθνώς αποδεκτών προτύπων.
Η ηλεκτρονική διεύθυνση μέσω της οποίας πραγματοποιείται η αλληλογραφία είναι:

α) για τους εξουσιοδοτημένους χρήστες του ΕΡΗΕΤ notifications@ocecpr.org.cy

β) για τους εξουσιοδοτημένους χρήστες του ΕΠΔΠΧ: databreachnotif@dataprotection.gov.cy

Άρθρο 7. Δέσμευση συμβαλλομένων μερών

Τα μέρη δεσμεύονται από το παρόν Μνημόνιο να εργάζονται από κοινού και με συνέπεια για την υλοποίηση των σκοπών και όρων του παρόντος μνημονίου στη βάση της εκατέρωθεν επιδεικνυόμενης συνεργασίας, συναπόφασης, καλής πίστης και αμοιβαίας κατανόησης.

Άρθρο 8. Τροποποίηση όρων Μνημονίου

Κάθε μέρος δύναται να προτείνει τροποποίηση με γραπτή ειδοποίηση προς το άλλο μέρος και η τροποποίηση θα τεθεί σε ισχύ μετά από τη γραπτή αποδοχή του έτερου συμβαλλόμενου μέρους.

Άρθρο 9. Επίλυση διαφορών

Οι διαφορές μεταξύ των μερών που προκύπτουν από την ερμηνεία και /ή την εφαρμογή του παρόντος Μνημονίου θα επιλύονται μέσω συζητήσεων ή και διαβουλεύσεων μεταξύ των συμβαλλομένων μερών και ή των εκπροσώπων τους.

Άρθρο 10 Έναρξη ισχύος, καταγγελία και τερματισμός του Μνημονίου

(α) Το παρόν Μνημόνιο ισχύει από την ημερομηνία της υπογραφής του και από τα δύο μέρη και παραμένει σε ισχύ μέχρι να τερματιστεί.

(β) Το παρόν Μνημόνιο μπορεί να λυθεί μονομερώς μετά από γραπτή ειδοποίηση προς το έτερο συμβαλλόμενο μέρος αφού παρέλθει ένας μήνας από την αποστολή της γραπτής ειδοποίησης ή, σε περίπτωση που εκκρεμούν υποθέσεις που έτυχαν χειρισμού με βάση το παρόν Μνημόνιο, έως την ολοκλήρωσή τους.

(γ) Τα μέρη μπορούν να τερματίσουν το παρόν Μνημόνιο από κοινού με έγγραφη δήλωση τους ανά πάσα στιγμή όταν και εφόσον το αποφασίσουν.

Για τα συμβαλλόμενα μέρη
Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων
Προσωπικού Χαρακτήρα

.....
Ειρήνη Λοιζίδου Νικολαΐδου

Επίτροπος Ρυθμίσεως
Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και
Ταχυδρομείων

.....
Γιώργος Μιχαηλίδης

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, 19 Μαΐου 2017

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

Είναι η αρμόδια Αρχή στην Κύπρο για την εποπτεία της ορθής εφαρμογής της νομοθεσίας για τα προσωπικά δεδομένα Ν. 138(I)/2001, «Ο περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμος του 2001», ως εκάστοτε τροποποιείται.

Εξετάζει παράπονα, καταγγελίες, συμβουλεύει, διενεργεί επιτόπιους ελέγχους και αποφασίζει την επιβολή προστίμου ή άλλων διοικητικών κυρώσεων.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ = ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ

ΟΛΟΙ ΕΧΟΥΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΤΟΥΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ / ΕΧΕΙΣ ΚΑΙ ΕΣΥ

ΕΙΝΑΙ ΚΑΘΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ ΠΟΥ ΣΕ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΕΙ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΣΟΥ

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΟΥ

ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΣΟΥ

ΤΟ ΒΙΝΤΕΟ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΣΟΥ

ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΣΟΥ

ΟΙ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΣΟΥ

ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΣΟΥ ΣΤΟ FACEBOOK

ΟΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΣΟΥ

ΤΟ ΙΑΤΡΙΚΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΟΥ

ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ / ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΣΟΥ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (ΓΙΑ ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ)

ΠΑΙΔΙΑ: ΡΩΤΗΣΕ ΠΟΙΟΣ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΖΗΤΑ ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΟΥ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

ΠΑΙΔΙΑ: ΕΜΠΙΣΤΕΥΣΟΥ ΤΟ ΕΝΣΤΙΚΤΟ ΣΟΥ

ΠΑΙΔΙΑ: ΕΝΗΜΕΡΩΣΕ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΣΟΥ

ΓΟΝΕΙΣ - ΠΑΙΔΙΑ: ΥΠΟΒΕΤΗΣΤΕ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΣΥΝΘΗΜΑΤΙΚΟ

ΓΟΝΕΙΣ: ΣΥΜΜΕΤΕΧΤΕ ΣΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΑΣ

ΓΟΝΕΙΣ - ΠΑΙΔΙΑ: ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΣΤΕ ΤΑ ΚΙΝΗΤΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΗΥ ΣΑΣ ΜΕ ΤΑ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ/ ΧΡΗΣΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΓΟΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΓΟΝΕΙΣ - ΠΑΙΔΙΑ: ΤΙΠΟΤΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

ΓΟΝΕΙΣ: ΑΠΟΦΕΥΓΕΤΕ ΝΑ ΑΝΕΒΑΖΕΤΕ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΙ ΒΙΝΤΕΟ ΜΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ ΣΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

ΓΟΝΕΙΣ - ΠΑΙΔΙΑ: Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΙΔΙΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΑΛΗΘΙΝΟ ΚΟΣΜΟ

ΓΟΝΕΙΣ - ΠΑΙΔΙΑ: ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΤΟ ΚΟΥΜΠΙ 'DELETE' (ΔΙΑΓΡΑΦΗ)

ΠΑΙΔΙΑ: ΕΝΕΧΟΝΤΑΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΚΑΚΟΒΟΥΛΑ ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΜΕΣΟ ΠΑΙΓΝΙΔΙΩΝ

ΠΑΙΔΙΑ: ΑΝΑΡΤΩ, ΚΟΙΝΟΠΟΙΩ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΕΤΩ ΕΤΙΚΕΤΑ ΣΕ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ή ΒΙΝΤΕΟ ΦΙΛΩΝ ΜΟΥ ΜΟΝΟ ΜΕ ΤΗ ΣΥΓΚΑΤΑΒΕΣΗ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΤΟΥΣ

ΓΟΝΕΙΣ - ΠΑΙΔΙΑ: ΣΕΒΟΜΑΙ ΤΗΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ

ΓΟΝΕΙΣ - ΠΑΙΔΙΑ: ΣΕΒΟΜΑΙ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΜΟΥ

ΓΟΝΕΙΣ - ΠΑΙΔΙΑ: ΔΕΣΜΕΥΟΜΑΙ ΝΑ ΕΧΩ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΜΟΥ

Παράρτημα V – Αυτούσια η Επιστολή προς Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών αναφορικά με την εγκατάσταση σημείων ασύρματης πρόσβασης στο διαδίκτυο WiFi στις πλατείες των Κοινοτήτων και των αγροτικών Δήμων.

Με τις επιστολές σας ημερομηνίας 5/10/2017 και 14/11/2017 αντίστοιχα, με πληροφόρησατε ότι, προτίθεστε να υλοποιήσετε έργο που αφορά στην εγκατάσταση σημείων ασύρματης πρόσβασης στο Διαδίκτυο (Wi-Fi) στις πλατείες των κοινοτήτων και των αγροτικών δήμων στα πλαίσια του οποίου ο χρόνος σύνδεσης θα περιορίζεται στις 2 ώρες ανά 24ωρο και για την υλοποίηση του πιο πάνω περιορισμού του χρόνου σύνδεσης θα χρησιμοποιείται η διεύθυνση MAC των χρηστών.

Για το εν λόγω θέμα, το Γραφείο μου απέστειλε σχετικό ερώτημα προς τις αντίστοιχες Αρχές Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων της ΕΕ και λάβαμε αρκετές πληροφορίες, τις οποίες μελετήσαμε/αξιοποιήσαμε.

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι διευθύνσεις MAC (Media Access Control) αποτελούν μοναδικό αριθμό ταυτοποίησης, επιτρέπουν την ανίχνευση χρήστη συγκεκριμένης συσκευής και, κατά συνέπεια, καθιστούν τον χρήστη «διακριτό» ακόμα και αν το όνομά του/της δεν είναι γνωστό. Από την γεωγραφική θέση και τις κινήσεις ενός ατόμου μπορούν να εξαχθούν πληροφορίες σχετικές με τις συνήθειες ή τις προτιμήσεις του ατόμου, επιτρέποντας τη δημιουργία προφίλ.

Γι' αυτό επιθυμώ να φέρω εις γνώση σας τα ακόλουθα:

3. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Παρατίθενται αποσπασματικά σχετικές με το θέμα νομοθετικές ρυθμίσεις:

3.1. Ο περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμος του 2001 (Νόμος 138 (I) / 2001), όπως τροποποιήθηκε (στο εξής «ο Νόμος»):

Ο Νόμος 138(I)/2001 μεταφέρει τις διατάξεις της Οδηγίας 95/46/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών.

Άρθρο 2

«Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» σημαίνει κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε υποκείμενο των δεδομένων που βρίσκεται εν ζωή.

«Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» σημαίνει κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται από οποιοδήποτε πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και που εφαρμόζεται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και περιλαμβάνει τη συλλογή, καταχώριση, οργάνωση, διατήρηση, αποθήκευση, τροποποίηση, εξαγωγή, χρήση, διαβίβαση, διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, τη συσχέτιση ή το συνδυασμό, τη διασύνδεση, το κλείδωμα, τη διαγραφή ή την καταστροφή.

«Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» σημαίνει το διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία αποτελούν ή δύνανται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας, και τα οποία είναι προσιτά με βάση συγκεκριμένα κριτήρια.

«Υπεύθυνος επεξεργασίας» σημαίνει οποιοδήποτε πρόσωπο που καθορίζει το σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

«Υποκείμενο των δεδομένων» σημαίνει το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, αμέσως, ιδίως βάσει αριθμού

ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική.
«Συγκατάθεση» σημαίνει συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή και εν πλήρη επιγνώσει, και με την οποία το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

Άρθρο 4(1):

«Ο υπεύθυνος επεξεργασίας διασφαλίζει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα-

(α) Υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία,

(β) συλλέγονται για προσδιορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και δεν υφίστανται μεταγενέστερη επεξεργασία ασυμβίβαστη με τους σκοπούς αυτούς (αρχή του σκοπού),

(γ) είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από ό,τι κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών της επεξεργασίας (αρχή της αναλογικότητας) και

(δ) είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, υποβάλλονται σε ενημέρωση,

(ε) διατηρούνται σε μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους και της επεξεργασίας τους. Μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής ο Επίτροπος δύναται με αιτιολογημένη απόφασή του, να επιτρέπει τη διατήρηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για ιστορικούς, επιστημονικούς ή στατιστικούς σκοπούς, εφόσον κρίνει ότι δε θίγονται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση τα δικαιώματα των υποκειμένων τους ή τρίτων.»

Άρθρο 5:

«(1) Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεσή του.

(2) Επεξεργασία δεδομένων επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων όταν-

(α) Η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από νόμο ή Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει νόμου ή Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

(β) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση σύμβασης στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι το υποκείμενο των δεδομένων ή για τη λήψη μέτρων κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου των δεδομένων, πριν από τη σύναψη σύμβασης·

(γ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου των δεδομένων·

(δ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκτέλεση έργου δημόσιου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και έχει ανατεθεί είτε στον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε σε τρίτο, στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα·

(ε) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει των δικαιωμάτων, συμφερόντων και θεμελιωδών ελευθεριών των υποκειμένων των δεδομένων.»

Άρθρο 10:

«(1) Η επεξεργασία δεδομένων είναι απόρρητη. Διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και μόνο κατ' εντολή του.

(2) Για τη διεξαγωγή της επεξεργασίας, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να επιλέγει πρόσωπα με αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις από πλευράς τεχνικών γνώσεων και προσωπικής ακεραιότητας για την τήρηση του απορρήτου.

(3) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφάλειας ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας.

Ο Επίτροπος παρέχει εκάστοτε οδηγίες για το βαθμό ασφάλειας των δεδομένων, καθώς και για τα μέτρα προστασίας που είναι αναγκαίο να λαμβάνονται για κάθε κατηγορία δεδομένων, ενόψει και των τεχνολογικών εξελίξεων.

(4) Αν η επεξεργασία διεξάγεται από εκτελούντα την επεξεργασία, η σχετική ανάθεση γίνεται υποχρεωτικά με γραπτή σύμβαση. Η ανάθεση προβλέπει υποχρεωτικά ότι ο εκτελών την επεξεργασία τη διεξάγει μόνο κατ' εντολή του υπεύθυνου και ότι οι λοιπές υποχρεώσεις του παρόντος άρθρου βαρύνουν αναλόγως και αυτόν.»

Άρθρο 11:

«(1) Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, κατά το στάδιο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από το υποκείμενο των δεδομένων, εκτός αν αυτό έχει ήδη ενημερωθεί, να το ενημερώνει με τρόπο πρόσφορο και σαφή για τα εξής τουλάχιστο στοιχεία:

- (α) Την ταυτότητά του και την ταυτότητα του τυχόν εκπροσώπου του,
- (β) το σκοπό της επεξεργασίας,
- (γ) τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων, και
- (δ) την ύπαρξη του δικαιώματος πρόσβασης και διόρθωσης.»

3.2. Νέος Ευρωπαϊκός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (679/2016/ΕΕ):

Στις 25.05.2018, τίθεται σε εφαρμογή ο νέος Κανονισμός για την Προστασία Προσωπικών Δεδομένων στην ΕΕ, ο οποίος θα καταργήσει την υφιστάμενη νομοθεσία (Ν. 138(Ι)/2001). Ο Κανονισμός, από τη μία πλευρά, ενισχύει τα δικαιώματα των πολιτών και από την άλλη, επιβάλλει μια σειρά νέων υποχρεώσεων στους υπευθύνους επεξεργασίας. Οι νέες αυτές υποχρεώσεις απορρέουν από τις βασικές αρχές και κυρίως από την νεοφανή αρχή της λογοδοσίας, σύμφωνα με την οποία οι υπεύθυνοι επεξεργασίας φέρουν την ευθύνη και θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν τη συμμόρφωση τους με όλες τις αρχές που διέπουν την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.

Αιτιολογική σκέψη 30:

«Τα φυσικά πρόσωπα μπορεί να συνδέονται με επιγραμματικά αναγνωριστικά στοιχεία ταυτότητας, τα οποία παρέχονται από τις συσκευές, τις εφαρμογές, τα εργαλεία και τα πρωτόκολλά τους, όπως διευθύνσεις διαδικτυακού πρωτοκόλλου, αναγνωριστικά cookies ή άλλα αναγνωριστικά στοιχεία όπως ετικέτες αναγνώρισης μέσω ραδιοσυχνοτήτων. Αυτά μπορεί να αφήνουν ίχνη τα οποία, ιδίως όταν συνδυαστούν με μοναδικά αναγνωριστικά στοιχεία ταυτότητας και άλλες πληροφορίες που λαμβάνουν οι εξυπηρετητές, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να δημιουργηθεί το προφίλ των φυσικών προσώπων και να αναγνωριστεί η ταυτότητά τους.»

Άρθρο 28: Εκτελών την επεξεργασία

«1. Όταν η επεξεργασία πρόκειται να διενεργηθεί για λογαριασμό υπευθύνου επεξεργασίας, ο υπεύθυνος επεξεργασίας χρησιμοποιεί μόνο εκτελούντες την επεξεργασία που παρέχουν επαρκείς διαβεβαιώσεις για την εφαρμογή κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, κατά τρόπο ώστε η επεξεργασία να πληροί τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού και να διασφαλίζεται η προστασία των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων.

2. Ο εκτελών την επεξεργασία δεν προσλαμβάνει άλλον εκτελούντα την επεξεργασία χωρίς προηγούμενη ειδική ή γενική γραπτή άδεια του υπευθύνου επεξεργασίας. Σε περίπτωση γενικής γραπτής άδειας, ο εκτελών την επεξεργασία ενημερώνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας για τυχόν σκοπούμενες αλλαγές που αφορούν την προσθήκη ή την αντικατάσταση των άλλων εκτελούντων την επεξεργασία, παρέχοντας με τον τρόπο αυτό τη δυνατότητα στον υπεύθυνο επεξεργασίας να αντιταχθεί σε αυτές τις αλλαγές.

3. Η επεξεργασία από τον εκτελούντα την επεξεργασία διέπεται από σύμβαση ή άλλη νομική πράξη υπαγόμενη στο δίκαιο της Ένωσης ή του κράτους μέλους, που δεσμεύει τον εκτελούντα την επεξεργασία σε σχέση με τον υπεύθυνο επεξεργασίας και καθορίζει το αντικείμενο και τη διάρκεια της επεξεργασίας, τη φύση και τον σκοπό της επεξεργασίας, το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τις κατηγορίες των υποκειμένων των δεδομένων και τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του υπευθύνου επεξεργασίας. Η εν λόγω σύμβαση ή άλλη νομική πράξη προβλέπει ειδικότερα ότι ο εκτελών την επεξεργασία:

α) επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα μόνο βάσει καταγεγραμμένων εντολών του υπευθύνου επεξεργασίας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτη χώρα ή διεθνή οργανισμό, εκτός εάν υποχρεούται προς τούτο βάσει του δικαίου της Ένωσης ή του δικαίου του κράτους μέλους στο οποίο υπόκειται ο εκτελών την επεξεργασία σε αυτήν την περίπτωση, ο εκτελών την επεξεργασία ενημερώνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας για την εν λόγω νομική απαίτηση πριν από την επεξεργασία, εκτός εάν το εν λόγω δίκαιο απαγορεύει αυτού του είδους την ενημέρωση για σοβαρούς λόγους δημόσιου συμφέροντος,

β) διασφαλίζει ότι τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα έχουν αναλάβει δέσμευση τήρησης εμπιστευτικότητας ή τελούν υπό τη δέουσα κανονιστική υποχρέωση τήρησης εμπιστευτικότητας,

γ) λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα δυνάμει του άρθρου 32,

δ) τηρεί τους όρους που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 4 για την πρόσληψη άλλου εκτελούντος την επεξεργασία,

ε) λαμβάνει υπόψη τη φύση της επεξεργασίας και επικουρεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας με τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, στον βαθμό που αυτό είναι δυνατό, για την εκπλήρωση της υποχρέωσης του υπευθύνου επεξεργασίας να απαντά σε αιτήματα για άσκηση των προβλεπόμενων στο κεφάλαιο III δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων,

στ) συνδράμει τον υπεύθυνο επεξεργασίας στη διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 32 έως 36, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της επεξεργασίας και τις πληροφορίες που διαθέτει ο εκτελών την επεξεργασία,

ζ) κατ' επιλογή του υπευθύνου επεξεργασίας, διαγράφει ή επιστρέφει όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στον υπεύθυνο επεξεργασίας μετά το πέρας της παροχής υπηρεσιών επεξεργασίας και διαγράφει τα υφιστάμενα αντίγραφα, εκτός εάν το δίκαιο της Ένωσης ή του κράτους μέλους απαιτεί την αποθήκευση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

η) θέτει στη διάθεση του υπευθύνου επεξεργασίας κάθε απαραίτητη πληροφορία προς απόδειξη της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που θεσπίζονται στο παρόν άρθρο και επιτρέπει και διευκολύνει τους ελέγχους, περιλαμβανομένων των επιθεωρήσεων, που διενεργούνται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή από άλλον ελεγκτή εντεταλμένο από τον υπεύθυνο επεξεργασίας.

4. Όταν ο εκτελών την επεξεργασία προσλαμβάνει άλλον εκτελούντα για τη διενέργεια συγκεκριμένων δραστηριοτήτων επεξεργασίας για λογαριασμό του υπευθύνου επεξεργασίας, οι ίδιες υποχρεώσεις όσον αφορά την προστασία των δεδομένων που προβλέπονται στη σύμβαση ή στην άλλη νομική πράξη μεταξύ υπευθύνου επεξεργασίας και εκτελούντος την επεξεργασία, κατά τα προβλεπόμενα στην

παράγραφο 3, επιβάλλονται στον άλλον αυτόν εκτελούντα μέσω σύμβασης ή άλλης νομικής πράξης σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης ή του κράτους μέλους, ιδίως ώστε να παρέχονται επαρκείς διαβεβαιώσεις για την εφαρμογή κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, ούτως ώστε η επεξεργασία να πληροί τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού. Όταν ο άλλος εκτελών την επεξεργασία αδυνατεί να ανταποκριθεί στις σχετικές με την προστασία των δεδομένων υποχρεώσεις του, ο αρχικός εκτελών παραμένει πλήρως υπόλογος έναντι του υπευθύνου επεξεργασίας για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του άλλου εκτελούντος την επεξεργασία.

6. Με την επιφύλαξη ατομικής σύμβασης μεταξύ του υπευθύνου επεξεργασίας και του εκτελούντος την επεξεργασία, η σύμβαση ή η άλλη νομική πράξη που αναφέρεται στις παραγράφους 3 και 4 του παρόντος άρθρου μπορεί να βασίζεται, εν όλω ή εν μέρει, σε τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες που αναφέρονται στις παραγράφους 7 και 8 του παρόντος άρθρου, μεταξύ άλλων όταν αποτελούν μέρος πιστοποίησης που χορηγείται στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή στον εκτελούντα την επεξεργασία σύμφωνα με τα άρθρα 42 και 43.

9. Η σύμβαση ή η άλλη νομική πράξη που αναφέρεται στις παραγράφους 3 και 4 υφίσταται γραπτώς, μεταξύ άλλων σε ηλεκτρονική μορφή.»

Άρθρο 32: Ασφάλεια της επεξεργασίας

«1. Λαμβάνοντας υπόψη τις τελευταίες εξελίξεις, το κόστος εφαρμογής και τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας, καθώς και τους κινδύνους διαφορετικής πιθανότητας επέλευσης και σοβαρότητας για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία εφαρμόζουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται το κατάλληλο επίπεδο ασφάλειας έναντι των κινδύνων, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, κατά περίπτωση:

α) της ψευδωνυμοποίησης και της κρυπτογράφησης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,
β) της δυνατότητας διασφάλισης του απορρήτου, της ακεραιότητας, της διαθεσιμότητας και της αξιοπιστίας των συστημάτων και των υπηρεσιών επεξεργασίας σε συνεχή βάση,
γ) της δυνατότητας αποκατάστασης της διαθεσιμότητας και της πρόσβασης σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε εύθετο χρόνο σε περίπτωση φυσικού ή τεχνικού συμβάντος,
δ) διαδικασίας για την τακτική δοκιμή, εκτίμηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των τεχνικών και των οργανωτικών μέτρων για τη διασφάλιση της ασφάλειας της επεξεργασίας.

2. Κατά την εκτίμηση του ενδεδειγμένου επιπέδου ασφάλειας λαμβάνονται ιδίως υπόψη οι κίνδυνοι που απορρέουν από την επεξεργασία, ιδίως από τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, άνευ αδείας κοινολόγηση ή προσπέλαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάστηκαν, αποθηκεύτηκαν ή υποβλήθηκαν κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία.

3. Η τήρηση εγκεκριμένου κώδικα δεοντολογίας όπως αναφέρεται στο άρθρο 40 ή εγκεκριμένου μηχανισμού πιστοποίησης όπως αναφέρεται στο άρθρο 42 δύναται να χρησιμοποιηθεί ως στοιχείο για την απόδειξη της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

4. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία λαμβάνουν μέτρα ώστε να διασφαλίζεται ότι κάθε φυσικό πρόσωπο που ενεργεί υπό την εποπτεία του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία το οποίο έχει πρόσβαση σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα επεξεργάζεται μόνο κατ' εντολή του υπευθύνου επεξεργασίας, εκτός εάν υποχρεούται προς τούτο από το δίκαιο της Ένωσης ή του κράτους μέλους.»

3.3. Ο περί Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών Νόμου του 2004 (Νόμος 112(I)/2004) και Οδηγία 2002/58/EK

Το μέρος 14 του Νόμου 112(I)/2004 μεταφέρει τις διατάξεις της Οδηγίας 2002/58/EK ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 12ης Ιουλίου 2002 σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες),

"... Οι πάροχοι υπηρεσιών που προσφέρουν διαθέσιμες στο κοινό υπηρεσίες επικοινωνιών μέσω του Διαδικτύου, θα πρέπει να ενημερώνουν τους χρήστες και τους συνδρομητές σχετικά με τα μέτρα προστασίας που μπορούν να λαμβάνουν για την ασφάλεια των επικοινωνιών τους, για παράδειγμα χρησιμοποιώντας συγκεκριμένους τύπους λογισμικού ή τεχνολογίες κρυπτογράφησης. Η απαίτηση να ενημερώνονται οι συνδρομητές για ιδιαίτερους κινδύνους ασφάλειας δεν απαλλάσσει τους παρόχους υπηρεσιών από την υποχρέωση να λαμβάνουν, με ίδιες δαπάνες, κατάλληλα και άμεσα μέτρα για να αποτρέπονται τυχόν νέοι, απρόβλεπτοι κίνδυνοι ασφάλειας και να αποκαθίσταται το κανονικό επίπεδο ασφάλειας της υπηρεσίας. ..."

Άρθρο 5 της Οδηγίας 2002/58/EK -Απόρρητο των επικοινωνιών (Μεταφέρθηκε με το άρθρο 99(1) του Νόμου 112(I)/2004)

«1. Τα κράτη μέλη κατοχυρώνουν, μέσω της εθνικής νομοθεσίας, το απόρρητο των επικοινωνιών που διενεργούνται μέσω δημόσιου δικτύου επικοινωνιών και των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και των συναφών δεδομένων κίνησης. Ειδικότερα, απαγορεύουν την ακρόαση, υποκλοπή, αποθήκευση ή άλλο είδος παρακολούθησης ή επιτήρησης των επικοινωνιών και των συναφών δεδομένων κίνησης από πρόσωπα πλην των χρηστών, χωρίς τη συγκατάθεση των ενδιαφερομένων χρηστών, εκτός αν υπάρχει σχετική νόμιμη άδεια, σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 1. Η παρούσα παράγραφος δεν εμποδίζει την τεχνική αποθήκευση, η οποία είναι αναγκαία για τη διαβίβαση επικοινωνίας, με την επιφύλαξη της αρχής του απορρήτου.

Άρθρο 99(5) (μεταφέρει τις διατάξεις του άρθρου 5(3) της Οδηγίας 2002/58/EK)

«(5) Η αποθήκευση πληροφοριών ή η απόκτηση πρόσβασης σε ήδη αποθηκευμένες πληροφορίες στον τερματικό εξοπλισμό συνδρομητή ή χρήστη επιτρέπεται μόνον εάν ο συγκεκριμένος συνδρομητής ή χρήστης έχει δώσει τη συγκατάθεσή του, βάσει σαφών και εκτενών πληροφοριών, σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμων του 2001 και 2003, μεταξύ άλλων για το σκοπό της επεξεργασίας:

Νοείται ότι δεν εμποδίζεται οποιαδήποτε τεχνικής φύσεως αποθήκευση ή πρόσβαση, αποκλειστικός σκοπός της οποίας είναι η διενέργεια της διαβίβασης μιας επικοινωνίας, μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ή που είναι απολύτως αναγκαία για να μπορεί ο παροχέας υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας την οποία έχει ζητήσει ρητά ο συνδρομητής ή ο χρήστης να παρέχει τη συγκεκριμένη υπηρεσία.».

Τον Ιανουάριο του 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε προσχέδιο του Κανονισμού e-Privacy (Regulation on Privacy and Electronic Communications), ο οποίος θα αντικαταστήσει την Οδηγία 2002/58/EC.

4. ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

4.1. Γνώμη 13/2011 σχετικά με τις υπηρεσίες εντοπισμού γεωγραφικής θέσης που παρέχονται μέσω έξυπνων κινητών συσκευών (ημερ. Έκδοσης 16 Μαΐου 2011), της Ομάδας Εργασίας του Άρθρου 29 (Συμβουλευτικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θέματα που αφορούν στην προστασία προσωπικών δεδομένων):

Η Ομάδα Εργασίας με την πιο πάνω Γνώμη έκρινε ότι η γεωγραφική θέση του ατόμου είναι δυνατόν στις περισσότερες περιπτώσεις να αποκαλύψει πληροφορίες σχετικά με τις συνήθειες ή τις προτιμήσεις του, επιτρέποντας τη δημιουργία προφίλ και την εξατομικευμένη διαφήμιση, συνεπώς τα δεδομένα γεωγραφικής θέσης αποτελούν προσωπικά δεδομένα. Στη συνέχεια απεφάνθη ότι στις περισσότερες περιπτώσεις η επεξεργασία επιτρέπεται μόνο με τη συγκατάθεση του χρήστη, εκτός και αν συντρέχει περίπτωση υπέρτερου έννομου συμφέροντος, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

«Μια σχετικά νέα πηγή παροχής πληροφοριών εντοπισμού γεωγραφικής θέσης είναι η χρήση σημείων πρόσβασης WiFi. Η τεχνολογία που χρησιμοποιούν είναι παρόμοια με εκείνη των σταθμών βάσης. Αμφότερες οι τεχνολογίες βασίζονται στην ύπαρξη μοναδικού αριθμού ταυτοποίησης (του σταθμού βάσης ή του σημείου πρόσβασης WiFi) που μπορεί να ανιχνευθεί από κινητή συσκευή και να αποσταλεί σε υπηρεσία η οποία έχει καταχωρισμένη τη θέση κάθε μοναδικού αριθμού ταυτοποίησης.»

«Αυτό δίνει τη δυνατότητα στους παρόχους υπηρεσιών βασισμένων στον εντοπισμό γεωγραφικής θέσης να αποκτούν μια γενική εικόνα των προσωπικών συνθηκών και προτύπων χρήσης του κατόχου μιας τέτοιας συσκευής και να καταρτίζουν λεπτομερή προφίλ.»

«Το οικείο νομικό πλαίσιο είναι η οδηγία για την προστασία των δεδομένων (95/46/EK). Εφαρμόζεται σε κάθε περίπτωση που δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία ως αποτέλεσμα της επεξεργασίας δεδομένων θέσης. Η οδηγία για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (2002/58/EK, όπως αναθεωρήθηκε από την οδηγία 2009/136/EK) ισχύει μόνο για την επεξεργασία δεδομένων σταθμών βάσης από δημόσια δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών (φορείς εκμετάλλευσης τηλεπικοινωνιών).»

«Οι φορείς εκμετάλλευσης τηλεπικοινωνιών υποβάλλουν διαρκώς σε επεξεργασία δεδομένα σταθμών βάσης στο πλαίσιο της παροχής δημόσιων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών: Επισημαίνεται ότι η παροχή δημόσιων σημείων πρόσβασης WiFi από παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών συνιστά επίσης δημόσια υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών και θα πρέπει κατά συνέπεια να συμμορφώνεται καταρχήν με τις διατάξεις της οδηγίας για την προστασία της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες.

Μπορούν επίσης να επεξεργάζονται δεδομένα προκειμένου να παρέχουν υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας. Η συγκεκριμένη περίπτωση έχει εξεταστεί ήδη από την ομάδα εργασίας στη γνώμη 5/2005 (WP115). Μολονότι ορισμένα από τα παραδείγματα της γνώμης αναπόφευκτα έχουν καταστεί πλέον παρωχημένα λόγω της αυξανόμενης χρήσης διαδικτυακών τεχνολογιών και αισθητήρων σε ολοένα και μικρότερες συσκευές, τα νομικά συμπεράσματα και οι συστάσεις της εν λόγω γνώμης εξακολουθούν να ισχύουν όσον αφορά τη χρήση δεδομένων σταθμών βάσης.»

«Επιπλέον, σύμφωνα με τη γνώμη 4/2007 σχετικά με την έννοια του όρου δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι στο πλαίσιο που περιγράφεται παραπάνω, τα μοναδικά στοιχεία αναγνώρισης επιτρέπουν την ανίχνευση χρήστη συγκεκριμένης συσκευής και, κατά συνέπεια, καθιστούν τον χρήστη «διακριτό» ακόμα και αν το όνομά του/της δεν είναι γνωστό.»

«Θεμιτοί λόγοι

- Επειδή τα δεδομένα θέσης των έξυπνων κινητών συσκευών αποκαλύπτουν προσωπικές πληροφορίες σχετικά με την ιδιωτική ζωή του κατόχου της συσκευής, το βασικό στοιχείο για τη νόμιμη επεξεργασία είναι η συγκατάθεση κατόπιν ενημέρωσης.
- Η συγκατάθεση δεν είναι εφικτό να αποσπάται μέσω γενικών όρων και προϋποθέσεων.
- Η συγκατάθεση πρέπει να αφορά τον εκάστοτε συγκεκριμένο σκοπό επεξεργασίας των δεδομένων από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας, όπως για παράδειγμα την κατάρτιση προφίλ και/ή την εξειδικευμένη αντιμετώπιση με βάση τη συμπεριφορά. Σε περίπτωση που οι σκοποί της επεξεργασίας τροποποιηθούν κατά τρόπο ουσιώδη, ο υπεύθυνος της επεξεργασίας πρέπει να ζητήσει την εκ νέου συγκατάθεση.»

«Οι πληροφορίες πρέπει να είναι σαφείς, περιεκτικές, κατανοητές για το ευρύ κοινό χωρίς εξειδικευμένες τεχνικές γνώσεις και να είναι εύκολα προσβάσιμες επί μονίμου βάσεως. Η εγκυρότητα της συγκατάθεσης είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ποιότητα των πληροφοριών σχετικά με την υπηρεσία.»

4.2. Γνώμη 05/2014 που αφορά στις τεχνικές ανωνυμοποίησης, ημερ. 10.04.2014, η οποία εκδόθηκε από την Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29:

«Η χρήση ψευδωνύμου συνιστάται στην αντικατάσταση ενός ιδιοχαρακτηριστικού (κατά κανόνα ενός μοναδικού ιδιοχαρακτηριστικού) που περιλαμβάνεται σε μια καταχώριση με κάποιο άλλο. Ως εκ τούτου, παραμένει η δυνατότητα έμμεσης εξακρίβωσης της ταυτότητας του φυσικού προσώπου· κατά

συνέπεια, η χρήση ψευδωνύμου όταν χρησιμοποιείται μόνη της δεν έχει ως αποτέλεσμα την ανωνυμοποίηση ενός συνόλου δεδομένων.....».

«Η χρήση ψευδωνύμου μειώνει τη συνδεσιμότητα ενός συνόλου δεδομένων με την αρχική ταυτότητα ενός προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα· κατά συνέπεια, αποτελεί χρήσιμο μέτρο ασφάλειας, όχι όμως και μέθοδο ανωνυμοποίησης.».

«Το αποτέλεσμα της χρήσης ψευδωνύμου μπορεί να είναι ανεξάρτητο από την αρχική τιμή (όπως στην περίπτωση τυχαίου αριθμού που παράγεται από τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή επωνύμου που επιλέγεται από το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα) ή μπορεί να προκύπτει από τις αρχικές τιμές ενός ιδιοχαρακτηριστικού ή ενός συνόλου ιδιοχαρακτηριστικών, π.χ. μια συνάρτηση κατατεμαχισμού (hash function) ή ένα σύστημα κρυπτογράφησης(encryption scheme).»

«Οι πλέον χρησιμοποιούμενες τεχνικές χρήσης ψευδωνύμου είναι οι ακόλουθες:

Κρυπτογράφηση με μυστικό κλειδί: στην περίπτωση αυτή, ο κάτοχος του κλειδιού μπορεί πολύ εύκολα να εξακριβώσει εκ νέου την ταυτότητα οποιουδήποτε προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα μέσω της αποκρυπτογράφησης του συνόλου δεδομένων, διότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα εξακολουθούν να περιλαμβάνονται στο σύνολο δεδομένων, έστω και σε κρυπτογραφημένη μορφή. Εάν υποθεθεί ότι εφαρμόστηκε σύστημα κρυπτογράφησης προηγμένης τεχνολογίας, η αποκρυπτογράφηση είναι δυνατή μόνο εάν είναι γνωστό το κλειδί.

Συνάρτηση κατατεμαχισμού (hash function): αντιστοιχεί σε μια συνάρτηση η οποία παράγει αποτέλεσμα σταθερού μεγέθους από στοιχεία οποιουδήποτε μεγέθους (τα στοιχεία αυτά μπορεί να είναι ένα και μόνο ιδιοχαρακτηριστικό ή σύνολο ιδιοχαρακτηριστικών) και είναι μη αντιστρέψιμου χαρακτήρα· αυτό σημαίνει ότι παύει πλέον να υφίσταται ο κίνδυνος αντιστροφής που υπάρχει στην κρυπτογράφηση. Εντούτοις, εάν το εύρος των τιμών εισόδου της συνάρτησης κατατεμαχισμού είναι γνωστό, οι τιμές μπορούν να αναπαραχθούν μέσω της συνάρτησης κατατεμαχισμού, ώστε να προκύψει η ορθή τιμή για μια συγκεκριμένη καταχώριση.

Η χρήση κρυπτογραφικής συνάρτησης κατατεμαχισμού (salted-hash function) (στην οποία μια τυχαία τιμή, γνωστή ως «salt», προστίθεται στο ιδιοχαρακτηριστικό που υποβάλλεται σε τεμαχισμό) μπορεί να μειώσει τις πιθανότητες να προκύψει η τιμή εισόδου, αλλά, παρόλα αυτά, ο υπολογισμός της αρχικής τιμής του ιδιοχαρακτηριστικού που κρύβεται πίσω από το αποτέλεσμα μιας κρυπτογραφικής συνάρτησης κατατεμαχισμού ενδέχεται να είναι εφικτός με τη χρήση εύλογων μέσων.

Συνάρτηση κατατεμαχισμού βάσει μυστικού κλειδιού με αποθηκευμένο κλειδί (Keyed-hash function with stored key): πρόκειται για συγκεκριμένη συνάρτηση κατατεμαχισμού, η οποία χρησιμοποιεί μυστικό κλειδί ως συμπληρωματική τιμή εισόδου (και διαφοροποιείται από την κρυπτογραφική συνάρτηση κατατεμαχισμού, διότι η τυχαία τιμή δεν είναι συνήθως μυστική). Ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί να αναπαραγάγει τη συνάρτηση στο ιδιοχαρακτηριστικό με τη χρήση του μυστικού κλειδιού, αλλά η αναπαραγωγή της είναι μακράν δυσκολότερη για τον πιθανό εισβολέα εάν δεν γνωρίζει το κλειδί, διότι ο αριθμός των πιθανών τιμών που πρέπει να δοκιμαστούν είναι αρκετά μεγάλος ώστε να καθίσταται πρακτικά αδύνατη η δοκιμή τους.

Ντετερμινιστική κρυπτογράφηση ή συνάρτηση κατατεμαχισμού βάσει μυστικού κλειδιού με διαγραφή του κλειδιού (Deterministic encryption or keyed-hash function with deletion of the key): η συγκεκριμένη τεχνική μπορεί να εξομοιωθεί με την επιλογή τυχαίου αριθμού ως ψευδωνύμου για κάθε ιδιοχαρακτηριστικό της βάσης δεδομένων και τη διαγραφή κατόπιν του πίνακα αντιστοιχίας. Η λύση αυτή επιτρέπει τη μείωση του κινδύνου συνδεσιμότητας μεταξύ των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στο σύνολο δεδομένων και των δεδομένων που αφορούν το ίδιο φυσικό πρόσωπο σε άλλο σύνολο δεδομένων, στο οποίο χρησιμοποιείται διαφορετικό ψευδώνυμο. Εάν εξεταστεί το ενδεχόμενο χρήσης αλγορίθμου προηγμένης τεχνολογίας, θα είναι υπολογιστικά δύσκολο για τον δυνητικό εισβολέα να αποκρυπτογραφήσει ή να αναπαραγάγει τη συνάρτηση, διότι τούτο προϋποθέτει τη δοκιμή κάθε πιθανού κλειδιού, δεδομένου ότι το κλειδί δεν είναι διαθέσιμο.

Δειγματοποίηση (tokenization): Πρόκειται για τεχνική η οποία εφαρμόζεται κατά κανόνα στον χρηματοπιστωτικό τομέα (αν και δεν περιορίζεται σε αυτόν) για την αντικατάσταση των αριθμών των στοιχείων ταυτότητας με τιμές μειωμένης χρησιμότητας για τους πιθανούς εισβολείς. Προκύπτει από τις προηγούμενες τεχνικές και βασίζεται κατά κύριο λόγο στην εφαρμογή μονοσήμαντων μηχανισμών

κρυπτογράφησης ή στην απόδοση, μέσω λειτουργίας ευρετηρίου, αριθμού ακολουθίας ή τυχαία παραγόμενου αριθμού που δεν προκύπτει με μαθηματικό τρόπο από τα αρχικά δεδομένα.»

Επιπλέον, το Έγγραφο παραθέτει τα συνήθη σφάλματα κατά την εφαρμογή της χρήσης ψευδώνυμου ως τεχνικής για τη μείωση της συνδεσιμότητας:

Χρήση του ίδιου κλειδιού σε διαφορετικές βάσεις δεδομένων: η εξάλειψη της συνδεσιμότητας μεταξύ διαφόρων συνόλων δεδομένων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη χρήση κρυπτογραφικού αλγορίθμου και από το γεγονός ότι ένα και μόνο φυσικό πρόσωπο αντιστοιχεί σε διάφορα ιδιοχαρακτηριστικά υπό ψευδώνυμο σε διαφορετικά πλαίσια. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να αποφεύγεται η χρήση του ίδιου κλειδιού σε διαφορετικές βάσεις δεδομένων, ούτως ώστε να είναι εφικτή η μείωση της συνδεσιμότητας.

Χρήση διαφορετικών κλειδιών («εκ περιτροπής κλειδιά») για διαφορετικούς χρήστες: είναι ενδεχομένως δελεαστική η χρήση διαφορετικών κλειδιών για διαφορετικά σύνολα χρηστών, καθώς και η αλλαγή κλειδιού ανά χρήση (για παράδειγμα, χρήση του ίδιου κλειδιού για την καταχώριση 10 εγγραφών σχετικά με τον ίδιο χρήστη). Εντούτοις, εάν η συγκεκριμένη λειτουργία δεν έχει σχεδιαστεί με ορθό τρόπο, είναι πιθανό να πυροδοτήσει την εμφάνιση προτύπων λειτουργίας, μειώνοντας εν μέρει τα επιδιωκόμενα οφέλη. Για παράδειγμα, η εκ περιτροπής χρήση του κλειδιού σύμφωνα με ειδικούς κανόνες για συγκεκριμένα φυσικά πρόσωπα θα μπορούσε να διευκολύνει τη συνδεσιμότητα των εγγραφών που αντιστοιχούν σε ένα δεδομένο φυσικό πρόσωπο. Επίσης, η εξαφάνιση ενός συχνά εμφανιζόμενου δεδομένου υπό ψευδώνυμο στη βάση δεδομένων κατά τη χρονική στιγμή που εμφανίζεται νέο δεδομένο μπορεί να σημαίνει ότι και οι δύο καταχωρίσεις συνδέονται με το ίδιο φυσικό πρόσωπο.

Φύλαξη του κλειδιού: Εάν το μυστικό κλειδί είναι αποθηκευμένο πλησίον των δεδομένων υπό ψευδώνυμο, και εφόσον τα δεδομένα τίθενται σε κίνδυνο, ο εισβολέας μπορεί να είναι σε θέση να συνδέσει εύκολα τα δεδομένα υπό ψευδώνυμο με το αρχικό τους ιδιοχαρακτηριστικό. Το ίδιο ισχύει σε περίπτωση που το κλειδί είναι μεν αποθηκευμένο χωριστά από τα δεδομένα, αλλά όχι με ασφαλή τρόπο.

4.3 Γνώμη 9/2014 σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2002/58/ΕΚ στην αναγνώριση συσκευών βάσει ψηφιακού αποτυπώματος, (ημερ. Έκδοσης 25.11.2014):

«Η ορθή διαχείριση ενός δικτύου απαιτεί τη διαβίβαση ορισμένων στοιχείων πληροφοριών σχετικών με κάθε συσκευή του δικτύου. Για παράδειγμα, ένα σημείο ασύρματης πρόσβασης το οποίο διαχειρίζεται τη σύνδεση μεταξύ ασύρματων συσκευών και ενσύρματου δικτύου επεξεργάζεται μοναδικά και μη μοναδικά στοιχεία πληροφοριών, όπως η διεύθυνση και το κανάλι MAC, με σκοπό την ορθή συντήρηση των συνδέσεων και την ορθή δρομολόγηση πακέτων δεδομένων.»

«Όταν η παροχή δικτύου απαιτεί στοιχεία πληροφοριών τα οποία αποθηκεύουν πληροφορίες ή αποκτούν πρόσβαση σε πληροφορίες στη συσκευή του χρήστη, τότε εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 5 παράγραφος 3 (άρθρο 99(5) του Νόμου 112(Ι)/2004)..»

«Η δευτερεύουσα χρήση ενός στοιχείου πληροφοριών ή ενός ψηφιακού αποτυπώματος με σκοπό την ιχνηλάτηση δεν θεωρείται ότι γίνεται «με αποκλειστικό σκοπό τη διενέργεια της διαβίβασης μιας επικοινωνίας μέσω δικτύου ηλεκτρονικών επικοινωνιών» ούτε «είναι αναγκαία μόνο για την παροχή υπηρεσίας της στην κοινωνία των πληροφοριών την οποία έχει ζητήσει ρητά ο χρήστης ή ο συνδρομητής». Κατά την εξέταση των cookies πολλαπλού σκοπού στη γνώμη 04/2012, η ομάδα εργασίας του άρθρου 29 επεσήμανε ότι «.....», άρα αν κάποιος τρίτος επιθυμεί να χρησιμοποιήσει ψηφιακό αποτύπωμα συσκευής για πολλαπλούς σκοπούς, τότε «απαλλάσσεται από την απαίτηση συναίνεσης μόνον εφόσον όλοι οι διακριτοί σκοποί [...] απαλλάσσονται ατομικώς από την εν λόγω απαίτηση». Η χρήση του mac address για το σκοπό του περιορισμού της πρόσβασης δεν εμπίπτει στην εξαίρεση του άρθρου 5(3), γι' αυτό απαιτείται συγκατάθεση.»

4.4. Γνώμη 15/2011 σχετικά με την έννοια της συγκατάθεσης, η οποία εκδόθηκε στις 13.07.2011 από την Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29:

«Όταν απαιτείται συγκατάθεση μετά από ενημέρωση, οι ισχύοντες κανόνες προβλέπουν ότι η συγκατάθεση των φυσικών προσώπων για την επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων θα πρέπει να αποτελεί «δήλωση βουλήσεως, ελεύθερας, ρητής και εν πλήρη επιγνώσει, με την οποία το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν».

«Επιπλέον, στο επιγραμμικό περιβάλλον - δεδομένης της αδιαφάνειας των πολιτικών για την προστασία της ιδιωτικής ζωής – είναι συχνά δυσκολότερο για τα φυσικά πρόσωπα να γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και να δίνουν τη συγκατάθεσή τους εν πλήρη επιγνώσει. Η κατάσταση περιπλέκεται περισσότερο από το γεγονός ότι σε ορισμένες περιπτώσεις δεν είναι καθόλου σαφές τι αποτελεί ελεύθερη, ρητή και εν πλήρη επιγνώσει συγκατάθεση για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, όπως στην περίπτωση της συμπεριφορικής διαφήμισης, στην οποία οι ρυθμίσεις του διαδικτυακού φυλλομετρητή θεωρούνται από μμερικούς, αλλά όχι από άλλους, ότι ισοδυναμούν με τη συγκατάθεση του χρήστη.»

«Για το λόγο αυτό, πρέπει να αποσαφηνιστούν οι όροι για τη συγκατάθεση των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, ώστε η συγκατάθεση να είναι πάντα συνειδητή και τα πρόσωπα να έχουν πλήρη επιγνώσει του γεγονότος ότι συγκατατίθενται και για ποιο είδος επεξεργασίας δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

«...ακόμα και αν η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα βασίζεται στη συγκατάθεση του χρήστη, αυτό δεν θα νομιμοποιήσει τη συλλογή δεδομένων που είναι υπερβολική σε σχέση με συγκεκριμένο σκοπό.»

«...το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα θα πρέπει να μπορεί να ανακαλέσει τη συγκατάθεσή του. Η ανάκληση δεν έχει αναδρομική ισχύ, αλλά θα πρέπει, κατ' αρχήν, να εμποδίσει οποιαδήποτε περαιτέρω επεξεργασία των δεδομένων του φυσικού προσώπου από τον υπεύθυνο επεξεργασίας.»

«Η διαφάνεια αποτελεί προϋπόθεση για τον έλεγχο της κατάστασης από το φυσικό πρόσωπο καθώς και για την εγκυρότητα της συγκατάθεσης. Η διαφάνεια από μόνη της δεν επαρκεί για τη νομιμοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αλλά αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για να εξασφαλιστεί η εγκυρότητα της συγκατάθεσης. Η συγκατάθεση για να είναι έγκυρη απαιτεί πλήρη επιγνώσει. Ως εκ τούτου, όλες οι αναγκαίες πληροφορίες πρέπει να χορηγούνται τη στιγμή που ζητείται η συγκατάθεση και οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να καλύπτουν τις ουσιαστικές πτυχές της επεξεργασίας τις οποίες προορίζεται να νομιμοποιήσει η συγκατάθεση.»

«δεν είναι πάντα σαφές τι αποτελεί πραγματική και ρητή συγκατάθεση. Ορισμένοι υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων εκμεταλλεύονται αυτή την αβεβαιότητα βασιζόμενοι σε μεθόδους που δεν είναι κατάλληλες για την παροχή πραγματικής, ρητής συγκατάθεσης».

«...μια γενική συγκατάθεση η οποία δεν διευκρινίζει τον ακριβή σκοπό της επεξεργασίας δεν γίνεται δεκτή. Για να είναι ρητή η συγκατάθεση πρέπει να είναι κατανοητή: θα πρέπει να αναφέρεται σαφώς και επακριβώς στο πεδίο εφαρμογής και τις συνέπειες της επεξεργασίας δεδομένων. Δεν μπορεί να ισχύει για απεριόριστο σύνολο δραστηριοτήτων επεξεργασίας.»

«(η) συγκατάθεση του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα (πρέπει να) βασίζεται σε εκτίμηση και κατανόηση των πραγματικών περιστατικών και των επιπλοκών μιας πράξης. Το ενδιαφερόμενο άτομο πρέπει να λάβει, με σαφή και κατανοητό τρόπο, κατάλληλη και πλήρη ενημέρωση για όλα τα σχετικά θέματα και ιδίως εκείνα που διευκρινίζονται στα άρθρα 10 και 11 της οδηγίας, όπως οι κατηγορίες των σχετικών δεδομένων, οι σκοποί της επεξεργασίας, οι αποδέκτες ή κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων και τα δικαιώματα του προσώπου στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα.»

«Δύο είδη απαιτήσεων μπορούν να προσδιοριστούν για να εξασφαλιστεί η δέουσα ενημέρωση:

- Ποιότητα των πληροφοριών – Ο τρόπος με τον οποίο παρέχονται οι πληροφορίες (σε απλό κείμενο, χωρίς χρήση ιδιωμάτων, κατανοητός, ευκρινής) είναι σημαντικός προκειμένου να αξιολογηθεί κατά πόσον η συγκατάθεση δόθηκε «εν πλήρη επιγνώσει». Ο τρόπος με τον οποίο οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να παρέχονται εξαρτάται από το πλαίσιο: ένας κανονικός/μεσαίος χρήστης θα πρέπει να είναι σε θέση να τις κατανοήσει.

- Προσβασιμότητα και προβολή των πληροφοριών – οι πληροφορίες πρέπει να δίδονται απευθείας στα φυσικά πρόσωπα. Δεν αρκεί οι πληροφορίες να «διατίθενται» κάπου. Οι πληροφορίες πρέπει να είναι σαφώς ορατές (είδος και μέγεθος των χαρακτήρων), εμφανείς και κατανοητές. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν τετραγωνίδια διαλόγου για την παροχή σαφών πληροφοριών κατά το χρόνο που ζητείται η συγκατάθεση. Όπως προαναφέρθηκε σε σχέση με τη «ρητή συγκατάθεση», τα επιγραμμικά εργαλεία ενημέρωσης είναι ιδιαίτερος χρήσιμα σε σχέση με τις υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης, για να παρέχουν επαρκές επίπεδο λεπτομερούς ανάλυσης και σαφήνειας στις ρυθμίσεις για την προστασία της ιδιωτικής ζωής.».

«Στο επιγραμμικό περιβάλλον ρητή (explicit) συγκατάθεση μπορεί να δοθεί χρησιμοποιώντας ηλεκτρονικές ή ψηφιακές υπογραφές. Εντούτοις, μπορεί επίσης να δοθεί μέσω πατήματος πλήκτρων αναλόγως του πλαισίου, αποστέλλοντας ηλεκτρονικό μήνυμα επιβεβαίωσης, κλικάροντας σε εικόνες, κλπ».

«Συγκατάθεση που βασίζεται σε απραξία του συγκεκριμένου ατόμου, ιδιαίτερα στο επιγραμμικό περιβάλλον, δεν αποτελεί έγκυρη συγκατάθεση. Αυτό είναι ζήτημα που προκύπτει ιδιαίτερα όσον αφορά τη χρήση προκαθορισμένων ρυθμίσεων τις οποίες το πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα χρειάζεται να τροποποιήσει για να αρνηθεί την επεξεργασία. Για παράδειγμα, αυτή είναι η περίπτωση των προσημειωμένων τετραγωνιδίων ή ρυθμίσεων διαδικτυακού φυλλομετρητή που έχουν ορισθεί εξ αρχής να συλλέγουν δεδομένα.».

4.5. Γνώμη 5/2012 σχετικά με τη νεφοϋπολογιστική (cloud computing), η οποία εκδόθηκε την 1/7/2014 από την Ομάδα Εργασίας του Άρθρου 29:

Η εν λόγω Γνώμη διευκρινίζει τους ρόλους του «υπεύθυνου επεξεργασίας» και «εκτελούντα την επεξεργασία», και εξηγεί μεταξύ άλλων, τις υποχρεώσεις του υπεύθυνου επεξεργασίας σχετικά με τη χρήση υπηρεσιών υπολογιστικού και τα σημεία που πρέπει να περιλαμβάνονται στην σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του υπεύθυνου επεξεργασίας και του εκτελούντα την επεξεργασία, μεταξύ άλλων τα μέτρα ασφαλείας που πρέπει να λαμβάνονται από τον παροχέα cloud όπως αυτά που αναφέρονται στο μέρος 3.4.3.

Σημειώνεται ότι η εν λόγω Γνώμη είχε εκδοθεί πριν την θέσπιση του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων και στα σημεία που θα πρέπει να περιλαμβάνει η σύμβαση δεν περιλαμβάνονται όλα τα σημεία που αναφέρονται στο Άρθρο 28 - 3 του Κανονισμού, όπως π.χ. το ε και το στ.

4.6. Έγγραφο «Wi-Fi location analytics» που εξέδωσε ο Information Commissioner του Ηνωμένου Βασιλείου στις 16.02.2016:

«Organisations should consider converting the MAC address into an alternative format that suits the specified purposes and remove the identifiable elements. Retaining the MAC address in Wi-Fi location analytics in its original form can present an unnecessary privacy risk. You should delete the original data once it is no longer required.».

«30. Organisations should have a system in place which will give individuals a simple and effective means to control the processing.

31. Frequent visitors to a location could be subject to a higher level of data collection.

32. Examples of effective control mechanisms include:

a terminal at the location entrance into which users place their device.

The terminal receives the device MAC address and offers an opt-in or opt-out choice;

- including a URL or QR code in privacy notices which direct users to a webpage where they can input the device MAC address and either opt-in or opt-out to the processing;
- including a URL on the organisation's website, Wi-Fi signup and portal page which directs users to a webpage where they can input their device MAC address and either opt-in or opt-out to the processing; and/or
- briefings given to regular visitors such as staff and privacy notices posted in appropriate staff areas.».

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

5.1. Η διεύθυνση MAC είναι ένα μοναδικό αναγνωριστικό στοιχείο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αναγνώριση μιας δικτυακής συσκευής, όπως για παράδειγμα ενός υπολογιστή, μιας έξυπνης συσκευής.

Η διεύθυνση MAC της συσκευής του φυσικού προσώπου, σε συνδυασμό με τις θέσεις των σημείων πρόσβασης WiFi, μπορούν να αποκαλύψουν τη θέση του εν λόγω φυσικού προσώπου.

Από αυτό εξάγεται ότι, η διεύθυνση MAC αποτελεί προσωπικό δεδομένο αφού δίνει την δυνατότητα παρακολούθησης της θέσης και των μετακινήσεων της συσκευής και κατ' επέκταση της θέσης και της συμπεριφοράς του κατόχου της.

Από την γεωγραφική θέση και τις κινήσεις ενός ατόμου μπορούν να εξαχθούν πληροφορίες σχετικά με τις συνήθειες ή τις προτιμήσεις του ατόμου, επιτρέποντας τη δημιουργία προφίλ

5.2. Στην προκειμένη περίπτωση, υπεύθυνος επεξεργασίας είναι το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών (ΤΗΥ), το οποίο θα αναλάβει τη διαχείριση, υλοποίηση και υποστήριξη του έργου, περιλαμβανομένου και του καθορισμού των μέτρων ασφαλείας.

5.3. Όσον αφορά στο θέμα της κεντρικής πλατφόρμας ελέγχου, τόσο ο παροχέας cloud / πλατφόρμας στο εξωτερικό όσο και ο αντιπρόσωπος του στην Κύπρο (ο οποίος θα έχει δυνατότητα σύνδεσης στο σύστημα για τεχνική υποστήριξη) θεωρούνται εκτελούντες την επεξεργασία.

Εκτελών την επεξεργασία επίσης θεωρείται και ο πάροχος υπηρεσιών διαδικτύου, ο οποίος θα παρέχει στο ΤΗΥ σύνδεση στο διαδίκτυο για έλεγχο των χρηστών, οι οποίοι θα ζητούν πρόσβαση στο διαδίκτυο μέσω των σημείων πρόσβασης WiFi.

5.4. Βάσει των διατάξεων του άρθρου 5 του Νόμου, για να είναι νόμιμη η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, θα πρέπει να λαμβάνεται η συγκατάθεση του επηρεαζόμενου προσώπου ή να ισχύει μία από τις εξαιρέσεις που αναφέρονται στο εδάφιο (2) του ίδιου άρθρου.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, επειδή δεν ισχύει οποιαδήποτε από τις διατάξεις του εδαφίου (2), η νομική βάση της χρήσης προσωπικών δεδομένων για την παροχή της υπηρεσίας WiFi είναι η συγκατάθεση.

Επιπρόσθετα, η λήψη συγκατάθεσης επιβάλλεται και από το άρθρο 99(5) του Νόμου 112(Ι)/2004 (άρθρο 5(3) της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ).

6. ΚΑΤΑΛΗΞΗ

Υπό το φως όλων των πιο πάνω και λόγω του ότι, για την υλοποίηση του περιορισμού του χρονικού διαστήματος σύνδεσης στο δίκτυο είναι απαραίτητη η επεξεργασία της διεύθυνσης MAC, για να μπορεί να εφαρμοστεί/υλοποιηθεί το έργο με βάση το νομικό πλαίσιο που διέπει την προστασία προσωπικών δεδομένων, θα πρέπει:

A. Να ληφθούν τα ακόλουθα μέτρα ελαχιστοποίησης των κινδύνων από τυχόν περαιτέρω μη εξουσιοδοτημένη χρήση και γενικά επεξεργασία των διευθύνσεων MAC:

Να χρησιμοποιείται συνάρτηση κατατεμαχισμού (hash function) των διευθύνσεων MAC στα σημεία πρόσβασης, ή εάν κάτι τέτοιο δεν είναι τεχνικά εφικτό, οι διευθύνσεις MAC να γίνονται hashed όταν φτάσουν στο cloud, PIN την αποθήκευση/φύλαξη τους στη βάση δεδομένων και στα logs.

Να μην αποθηκεύεται η τοποθεσία των σημείων πρόσβασης στα οποία καταχωρίστηκε αρχικά η διεύθυνση MAC, με σκοπό την αποτροπή της παρακολούθησης των κινήσεων των ατόμων (location tracking).

Να διαγράφονται τα hashed MAC addresses κάθε 24 ώρες, εφόσον ο μέγιστος επιτρεπόμενος χρόνος σύνδεσης στο διαδίκτυο είναι δύο ώρες ανά 24 ώρες.

Να ενημερώνονται οι χρήστες μέσω της ιστοσελίδας του ΤΗΥ και μέσω οποιασδήποτε σελίδας εγγραφής ή πύλης του δικτύου WiFi, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Γενικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, μεταξύ άλλων, για τα ακόλουθα:

Την ταυτότητα του υπεύθυνου επεξεργασίας

Τους σκοπούς της επεξεργασίας

Τα ειδικά χαρακτηριστικά της υπηρεσίας που τους παρέχεται

Τους αποδέκτες των δεδομένων

Την πρόθεση του υπεύθυνου επεξεργασίας να διαβιβάσει τα προσωπικά δεδομένα σε τρίτη χώρα ή διεθνή οργανισμό και την ύπαρξη ή την απουσία απόφασης επάρκειας της Επιτροπής, ή όταν πρόκειται για τις διαβιβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 46 ή 47 ή 49(1)(β), αναφορά στις ενδεδειγμένες ή κατάλληλες εγγυήσεις και τα μέσα για να αποκτηθεί αντίγραφο τους ή στο πού διατέθηκαν

Το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων, π.χ. των hashed MAC addresses (24 ώρες).

Οι πληροφορίες πρέπει να είναι σαφείς, περιεκτικές, κατανοητές για το ευρύ κοινό χωρίς εξειδικευμένες τεχνικές γνώσεις και να είναι εύκολα προσβάσιμες επί μονίμου βάσεως.

Αφού προηγουμένως ενημερωθούν οι χρήστες για τα πιο πάνω, να παρέχουν τη συγκατάθεση τους για την επεξεργασία προσωπικών τους δεδομένων κατά τη χρήση του δωρεάν δημόσιου WiFi. Η εγκυρότητα της συγκατάθεσης είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ποιότητα και περιεκτικότητα της ενημέρωσης.

Να ενημερώνονται οι χρήστες σχετικά με επιπρόσθετα μέτρα προστασίας που μπορούν να λαμβάνουν για την ασφάλεια των επικοινωνιών τους, για παράδειγμα χρησιμοποιώντας συγκεκριμένους τύπους λογισμικού ή τεχνολογίες κρυπτογράφησης (π.χ. VPN), όπως απαιτεί η αιτιολογική σκέψη 20 του Προοιμίου της Οδηγίας 2002/58, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι, απαλλάσσετε από την υποχρέωση λήψης κατάλληλων μέτρων ασφαλείας για αποτροπή τυχόν νέων, απρόβλεπτων κινδύνων ασφαλείας.

Οι διευθύνσεις MAC των ατόμων που βρίσκονται στην περιοχή όπου είναι διαθέσιμο κάποιο από τα δωρεάν δίκτυα WiFi (όπως π.χ. ατόμων που κατοικούν δίπλα από τα σημεία πρόσβασης) αλλά δεν έχουν συνδεθεί στο δίκτυο, να μην καταγράφονται, ή να ανωνυμοποιούνται αμέσως μετά τη συλλογή τους.

Όσον αφορά στην ανάθεση του έργου με διαγωνισμό σε ανάδοχο, πρέπει να συναφθεί γραπτή σύμβαση μεταξύ του THY (υπεύθυνου επεξεργασίας) και του ανάδοχου (εκτελούντα την επεξεργασία).

Σύναψη ανάλογων γραπτών συμβάσεων μεταξύ του THY και του Cloud Service Provider (εκτελούντα την επεξεργασία), καθώς και μεταξύ του THY και του παροχέα υπηρεσιών διαδικτύου (εκτελούντα την επεξεργασία).

B. Διαβίβαση δεδομένων:

Στην περίπτωση που οι εξυπηρετητές και οι εταιρείες (εργολάβος και υπεργολάβοι) είναι εγκατεστημένοι εντός της Ε.Ε ή σε χώρες του Ε.Ο.Χ ή οι εν λόγω χώρες εξασφαλίζουν ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας δεδομένων σύμφωνα με Αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τότε η διαβίβαση είναι ελεύθερη δηλ. δεν απαιτείται η Άδεια Διαβίβασης της Επιτροπής Προστασίας Δεδομένων, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις νόμιμης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων και οι σχετικές συμβάσεις ανάθεσης της επεξεργασίας προς εκτελούντες την επεξεργασία.

Στην επιστολή σας αναφέρετε ότι, τα δεδομένα θα αποθηκεύονται σε data centers του παροχέα cloud εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ανεξάρτητα από αυτό όμως, εάν ο παροχέας του Cloud είναι συμβεβλημένος / έχει αναθέσει μέρος της επεξεργασίας (όπως π.χ. τεχνική υποστήριξη) σε εκτελούντα την επεξεργασία / υποεργολάβο που είναι εγκατεστημένος σε τρίτες χώρες (μη μέλη της Ε.Ε και Ε.Ο.Χ), για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί Απόφαση Επάρκειας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τότε απαιτείται άδεια διαβίβασης δεδομένων.

Σε αυτή την περίπτωση ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει να υποβάλλει τη σχετική Αίτηση για Άδεια Διαβίβασης η οποία να συνοδεύεται από τις Τυποποιημένες Συμβατικές Ρήτρες οι οποίες εγκρίθηκαν με την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με Αναφορά 2010/87/EU, μαζί με κατάλογο των εταιρειών / υπεργολάβων (συμβεβλημένων με τον εργολάβο) όπου θα τυγχάνουν επεξεργασίας ή φιλοξενίας τα προσωπικά δεδομένα.

Σε περίπτωση που τα data centers του παροχέα Cloud βρίσκονται σε τρίτες χώρες (μη μέλη της Ε.Ε και Ε.Ο.Χ), για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί Απόφαση Επάρκειας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θα πρέπει να ληφθεί άδεια διαβίβασης δεδομένων προς όλες τις χώρες στις οποίες βρίσκονται τα data centers του παροχέα Cloud.

Τονίζω ότι, οι διατάξεις του νέου Γενικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 δεν προνοούν διαδικασία χορήγησης Άδειας Διαβίβασης, με τη σημερινή έννοια. Σχετικά είναι τα άρθρα 44-49 του Γενικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679.

Γ. Λήψη των κατάλληλων μέτρων ασφάλειας

Τόσο ο υπεύθυνος επεξεργασίας όσο και οι εκτελούντες την επεξεργασία οφείλουν να διαφυλάττουν το απόρρητο της επεξεργασίας και να λαμβάνουν τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και της επεξεργασίας, όπως για παράδειγμα να φροντίζουν ώστε στα σημεία πρόσβασης να έχουν πρόσβαση μόνο εξουσιοδοτημένα άτομα και το λογισμικό τους να ενημερώνεται τακτικά. Επίσης, λόγω του ότι, στα "ανοικτά" δίκτυα WiFi είναι εύκολη η υποκλοπή δεδομένων, απαιτείται η χρήση σύγχρονου πρωτοκόλλου ασφαλείας (π.χ. το πρωτόκολλο WPA2).

7. Σημειώνω επίσης τα ακόλουθα:

(α) Τα πλείστα από τα όσα αναφέρονται στην παρούσα επιστολή, ισχύουν κατ' αναλογία και στην παροχή δωρεάν δημόσιου WiFi σε άλλα σημεία όπως π.χ. στα Κέντρα Εξυπηρέτησης του Πολίτη.

(β) Σε αντίθεση με ότι αναφέρετε στην επιστολή σας, ότι στο παρόν στάδιο δεν υπάρχει δυνατότητα απόκρυψης της διεύθυνσης Mac, από έρευνα που διεξήγαγε το Γραφείο μου στο διαδίκτυο, υπάρχουν cloud service providers για WiFi που υποστηρίζουν hashing του MAC address της συσκευής του φυσικού προσώπου.

Ενδεικτικά, παραθέτω τον ακόλουθο σύνδεσμο:

<https://support.cmxcisico.com/hc/en-us/articles/115000308788-Presence-Northbound-Notifications>

(γ) Από τα προσχέδια που έχουν ετοιμαστεί για τον Κανονισμό της προστασίας της ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες (e-privacy regulation) το οποίο θα αντικαταστήσει την Οδηγία 2002/58/EK (e-privacy directive), φαίνεται ότι θα ισχύουν πιο ρητές και συγκεκριμένες διατάξεις για τα δίκτυα WiFi.

Παραμένω στη διάθεση σας για οποιοσδήποτε διευκρινήσεις.